ו' אדר תשמ"ה, 27.2.1985 מיספר 2478 שנה 49 המחיר 960 שקלים (כולל מע"מ)

העולם הזה

סקופ

בשיחות שהוקלטו בחשא',
התייעצו ראשי המשק איך לרכוש
את לב צמרת המישטרה

המישטרה

צותה
למכור
הכל

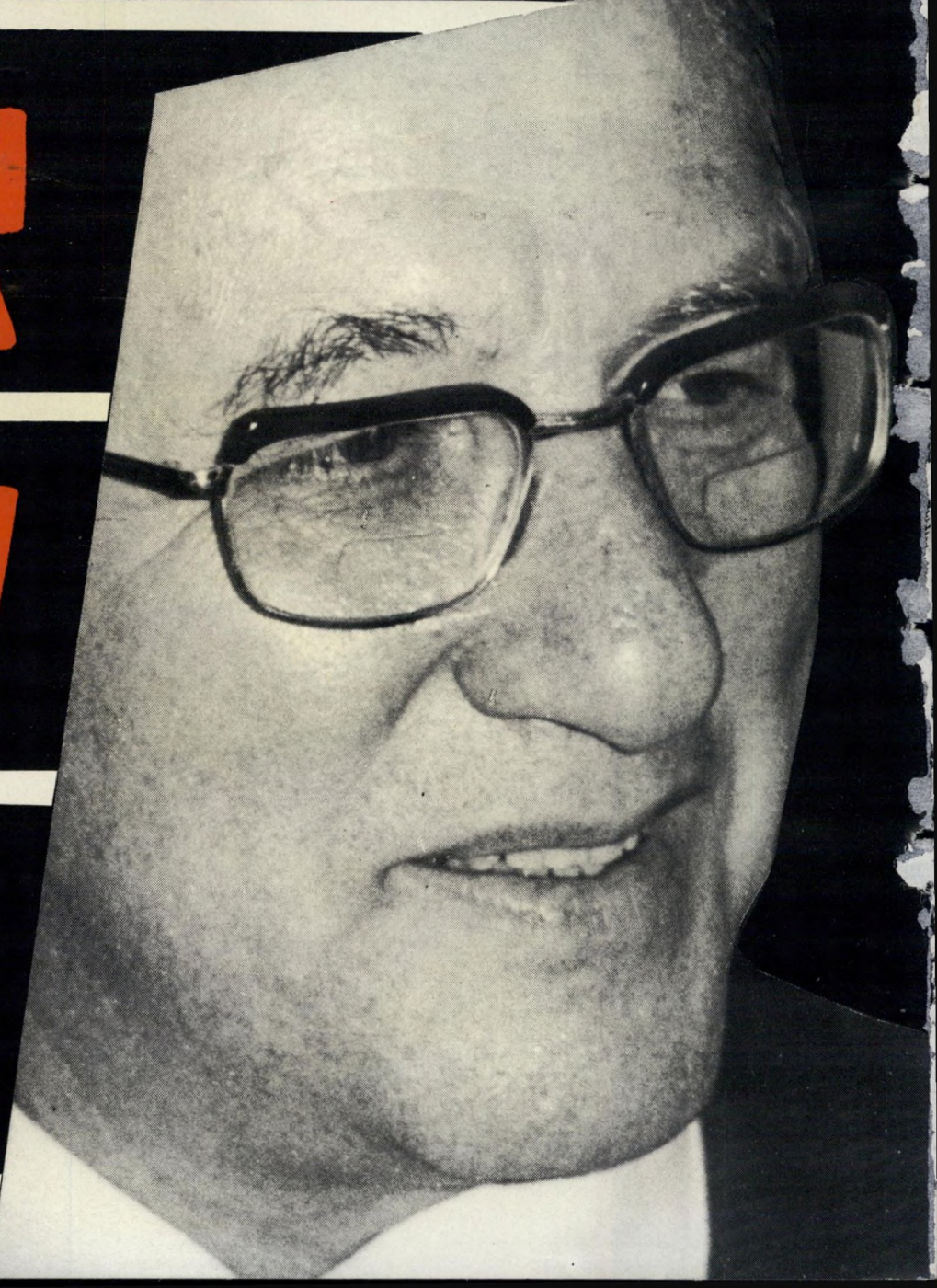

מנכ"ל בנק המיזרחי אהרון מאיר

ויימר יעקבסון טמיר
חגיגה
"הגיע הזמן לחגוג"
בטעם

מכתבים

האור במינהרה

אחד הקוראים הרבים המברכים על פגישת אנשי הרשימה המתקדמת עם יאסר ערפאת (העולם הזה 13.2 ואילך).

לכל חברי מישלחת הרשימה המתקדמת (ליאסר ערפאת) — עלו והצליחו! בתוך המינהרה החשוכה, אתם נקודת־האור שבאופק. אנא העבירו את כמיהתנו־תפילתנו לשלום, שיהיה תחילתה של ברית בין שני העמים.

כאדם, כאזרח ישראל וכקצין בצה"ל, הוקרתי לכם, מקרב־לב.

גדי שפל, תל־אביב

● ● ●

תגובה שונה

גם הקורא שמואלי מגיב על הפגישה עם ערפאת, אך מסקנתו שונה.

ברצוני למחות בשאט־נפש על הביקור אצל יאסר ערפאת. אני לא מבין כיצד אפשר לרדת לרגליו של אדם זה.

אני גם מקווה כי אורי אבנרי יתפכח פעם, כי סוף־סוף, הוא היה פעם חבר באצ"ל.

רחמים שמואלי, כפר־סבא

● *אבל לפני הרבה מאוד שנים, הקורא שמואלי, בשנים בהן אצ"ל נלחם נגד שילטון כיבוש.*

● ● ●

קומפלימנט ירוק

הקוראת שרון, המציינת, בסוף מיכתבה, כי עתה היא מצוייה „בדרכים, באירופה" מביעה, באיחור, את הערכתה על חברת מישלחת הירוקים בארץ (העולם הזה 2.1).

מעניין היה לקרוא את הסקירה על הירוקים, ובפרט על חברת המישלחת, „הבלונדית היפה" גאבי גוטוולד, אשר במשך כל הביקור אפילו לא העלתה חיוך קל!

זה היה קומפלימנט. ברור שעבודתה ותפקידה הם עבורה החשובים, ולא פיזור חיוכים, כדי למצוא חן.

מרים שרון, תל־אביב. כעת בדרכים, באירופה

● ● ●

אין נושים לנשיא

דובר לישכת נשיא־המדינה מעמיד דברים על דיוקם. כל חשבון המוגש לבית־הנשיא (העולם הזה 30.1 **ואילך) נפרע במועדו.**

עד לפירסום הסיפור של כיסא (העולם הזה 30.1) לא ידענו דבר וחצי דבר על רכישתו. בניגוד לדבריו של הסוחר, הטוען כי שלח „עשרות מיכתבים" לבית־הנשיא, האמת היא שלא רק מיכתבים לא שלח — אפילו חשבון לא הגיע. רק לאחר הפירסום הואיל להתקשר לראשונה אל מנהל־המשק והודיע שישלח חשבון.

גם הפירסום כסף מבית טוב (העולם הזה 6.2) איננו מרוייח. חבילה הספרים נשלחה מבית־הנשיא לחיפה לא לפני ארבעה חודשים, אלא ב־17.12.84. החשבון הוגש בתחילת ינואר 85, בתנאי האשראי המקובלים, ושולם. יחד עם כל חשבונות חודש דצמבר, בתאריך 23.1.85.

עמי גלוסקא, דובר לישכת נשיא־המדינה, ירושלים

● ● ●

הכל עובר חביבי

תצלום של אליהו בן־אלישר (העולם הזה 13.2) **הזכיר נשכחות וגם איפשר להסיק מסקנות פילוסופיות.**

התמונה של ח"כ אליהו בן־אלישר, בהלווייתו של ח"כ יצחק זייגר, הזכירה לי נשכחות. הלא זה הח"כ שהיה מיועד להיות סגן שר־הביטחון מטעם קבוצה זו או אחרת בליכוד, כנגד המועמד של הקבוצה הנגדית, גם כן ח"כ כלשהו.

איזה ויכוחים היו על הנושא הזה, איזה סערות, ועכשיו שכחו כבר מכל העניין. המסקנה: לא להתרגש. הכל עובר, חביבי.

יורם גור, חיפה

● ● ●

להוציא את הידיים

לוא היו מלמדים כללי נימוסים בבתי־הספר, ייתכן שגם המנחה בטלוויזיה היה נוהג בנימוס.

רצוי שילמדו בבתי־הספר שלנו כללי נימוס יסודיים. ראיתי בתוכנית הטלוויזיה חיים

(המשך בעמוד 4)

פרס בשלו

המדינאים האירופיים אמרו לו דברים מפורשים נגד חמקמקותו, ובזכות יוזמת ערפאת, חוסיין ומובארק — אך פרס בשלו. מה חשוב לו הכישלון המדיני? העיקר ההצלחה בפירסומת של פרס.

6

שכר פגזי

תת־אלוף (מיל') אריה מיזרחי, לשעבר קצין תותחנים ראשי, מקבל משכורת ענקית מן החברה שי־בעבר סיפקה תותחים לחיל שלו. מה ההסבר?

13

הנשיא והרצח

הפירסום הראשון על האחראים לרצח יעקב דה־האן היה בהעולם הזה. **לפני כמעט 29 שנים. כעת מגלה שלמה נקדימון: הפירסום בשבועון גרר מהומה בבית־הנשיא יצחק בן־צבי.**

4

מצטמצמים

זאת לא ההזדהות עם שיכבות־המצוקה. הח"כים הכבדים עשו ריאטה והידקו את החגורה בגלל ההיבט הבריאותי. איך עשו זאת **יאיר צבן** (18קילו), **סינחם גולדשטיין** (16 קילו) ו־**אברהם שפירא** (15 קילו)?

16

ספורט מסוג אחר

מדריך הכדורסל שכב עם חניכותיו הקטינות, עשה מעשי־סדום בחניכיו הקטינים ופיתה את כולם לאורגיות משותפות. כדי לגבש את הקבוצה". מדוע נשמר בסוד פסק־הדין במישפטו?

26

אריזור נגד אריק שרון

במפתיע נתפרקה השותפות בין **אריק שרון ויורם אריזור**, ושר האוצר לשעבר שלח את יד־ימינו, הפרו־פסור **יקיר פלסנר**, לשים רגל לשר־הביטחון לשעבר.

12

רחל המרחלת מדווחת:

איך כמעט התחתנה **אליזבט טיילור** במסווה, שחג מעל מצדה ● כיצד הפך **מוטי פליישר** לאבא בעל כורחו ● מי מפיץ את השמועות על **אייל** של **נילי טל** ● מה הקשר בין מישקפיו של **נתן דטנר** ונישואיו ל**סמדר כרם**.

40

כתבת השער הקידמי:

תיק איבצן

„העולם הזה" מפרסם דוח סודי שהיה קבור במרתפי המישטרה, ובו תמלילים מהאזנות־סתר לדמויות בכירות במרינה: מדוע חשש מנכ"ל בנק המיזרחי מחקירה מישטרתית, למה ניסה אברהם שפירא להשיג דריסת רגל במחלקה של בנימין וינגל, איך רדף אליהם מידע חסוי מאריה איבצן, ומה זה ניסה להשיג מיוסף בורג?

8

כתבת השער האחורי:

נערת הטמפון ומכונת־האמת

„הפסקת להיות אשתי, ואת בוגדת בי עם אחרים!" טוען בנימין, בעלה של גלית צוקר (22), הדוגמנית המפרסמת טמפונים. „כבר שישה חודשים שאתה לא רוצה להתקרב אליי!" מטיחה בו גלית בחזרה. בוגדת בו או לא? הרבנים החליטו כי מכונת־האמת תכריע.

36

בלעדי

משורר במטכ"ל

תת־אלוף יצחק („איציק") מרדכי, הנחקר הראשי בפרשת רצח־השבויים, הוא גם משורר לעת מצוא. **בעזרת חרוזים, שאותם חיבר בישיבות מטכ"ל, הוא ניסה להתקרב לחיילת בשרות חובה. דפנה ברק חושפת צד אחר באישיותו של הקצין השנוי במחלוקת.**

10

בדרך החוצה

אפילו במטולה כבר תומכים בנסיגה מלבנון, ומצפים לקאטיושות שיבואו. באוזני ידידיו בעיירה הצפונית אומר אורי אבנרי: הקאטיושות אינן גזירת גורל. כדי למנוע אותן צריך לא רק להסתלק מג'ואיא, אלא גם למהר לנ'נה. ל־וועידת שלום בחסות האו"ם.

7

אהבת הסמים

איריס שלחה לרמי מיכתב־אהבה לוהט מאמרי־קה. בתוך המעטפה היא הדביקה גם מתנת־אהבה: אבקת קוקאין. המישטרה לא אהבה את העניין.

31

תעשיית הפרסים

עדנה פיינרו מדווחת מבודפשט על תעשיית־הקולנוע ההונגרית, על פרטים העשקים באצולה ובאינטלקטואלים, ומנחשת מי מהם יזכה באיזה פרס בינלאומי בשנה הקרובה.

34

מר אילת

דייוויד לואים משתלט בהדרגה על אילת. הוא קונה מלונות, מפתח את הטיילת ומביא מאירופה אלפי תיירים. „אהפוך את אילת לאמריקה שניה!" הוא מבטיח. **שרית ישי**, שפגשה לצידו את **ורד ציבקן**, חזרה מהרא־יון איתו נלהבת. מתחריו, המלו־נאים הוותיקים, נלהבים פחות.

18

שיר הגנוז

„לחרבן לרבנים במרכז הראש" – זהו אחד הביטויים היותר מאופקים בשירו החדש של מנחם בן, נגד הרבנים הראשיים והכפיה הדתית. בגלי צה"ל גנזו את השיר.

42

קרנבאל

הגשמים האדירונים בחורף מבשרים תמיד את הפורים. **אורנה גלזן** מסבירה איך אפשר להתחפש לשודדי־ים (בתמונה), לנמר או לנערת־הרמון. **דניאלה שמי** מייעצת איך לצאת מהעניין בזול.

22 21

המדורים הקבועים:

מיכתבים – הנשיא משלם לספקים 3
קורא יקר – מתי, כיצד ולמה ניתנה הוראה לפרסם חומר ממשלתי בהעולם הזה 4
תשקיף – באיזו שפה דיבר פרס עם האפיפיור 5
במדינה – שמיכות משיער־אדם 6
הנדון – להתחיל לדבר; להפסיק לירות; 7
יומן אישי – היינריך היינה על השאלות הארורות 15
הזוי – הסליק בגדר 17
גם זה וגם זה – פטנט נגד האנג־אובר 21
חלון־ראווה – תחפושת בכל ארון 22
אנשים – מה היה במיזוודה של עופרה חזה 24
תשבץ 26
הוריסקופ – הדגים קשים להגדרה 29
שידור – כיצד להצליח אצל נערות 30
מה הם אומרים – הזנות מותרת, אבל אסור לעסוק בה? 32
תמרורים – הגולגולת של המישנה־למלך 34
ספורט – נצחון מצרי ראשון אחרי 37 שנה 38
רחל המרחלת – מי הכיר את כלתו לעתיד אצל האופטיקאי 40

"העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי ♦ המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טל. 232262/3/4־03. תא־דואר 136 ♦ העורך הראשי: אורי אבנרי ♦ עורך־משנה: דוב איתן ♦ עורך תבנית: יוסי שנון ♦ עורך ביתוב: גיורא נוימן ♦ צלמי מערכת: ציון צחריר, ענת סרגוסטי ♦ עורך דסק: יסתח שביט ♦ ראש המינהלה: אברהם סיטון ♦ מחלקת המודעות: רפי זברוני ♦ המו"ל: "העולם הזה" בע"מ ♦ הדפסה: "הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב ♦ הסצה: "גד" בע"מ תל־אביב

קו ישר

אין כמעט פרשה חשובה בתולדות ה־מדינה שהעולם הזה לא מילא בה תפקיד חשוב. כך גם בפרשת דה־האן, שהיכתה השבוע גלים חדשים (ראה יומן אישי).

לא היינו מעורבים, כמובן, בפרשת־הרצח עצ־מה, שאירעה ב־1924. אך מילאנו תפקיד חשוב בחשיפת הפרשה. כפי שגילה השבוע שלמה נקדימון בסיפורו החדש דה־האן (שנכתב ב־שיתוף עם שאול מייזליש). הטלוויזיה הקדישה לפרשה כתבה מצויינת במיסגרת התוכנית מבט שני של חיים יבין.

החלק שלנו בפרשה היה מרתק, ומעורבים בו כמה שמות מפורסמים: נשיא־המדינה (דאז) יצחק בן־צבי, אשתו רחל ינאית, היועץ המישפטי (דאז) חיים כהן וגם מלכיאל גרינוולד. זהו האיש שהביא לפני כן על המדינה את פרשת קסטנר.

מי היו הרוצחים?

ואלה פירטי העניין:

ביולי 1956 פירסם העולם הזה (5.7.56) רשימה קטנה במדור במדינה. תחת הכותרת "היסטוריה". במרכזה עמד משה רוזנברג, שהקים ב־1936 את האירגון הצבאי הלאומי בצורתו הסופית, אחרי שהמפקד הקודם, אברהם תהומי, פרש ממנו וחזר להגנה. עד או נקרא האירגון "ההגנה הימנית", להבדיל מן "ההגנה השמאלית".

על תיאור זה, שניתן על־ידי רוזנברג עצמו, עירער תהומי במיכתב מקליפורניה, שהגיע לידי העולם הזה. תהומי טען כי כבר בימי כהונתו נקרא האירגון המחתרתי "האירגון הצבאי ה־לאומי".

כל זה לא היה מעורר תגובה מיוחדת, לולא כלל העולם הזה בכתבה זו את הקטע הבא: "תהומי, איש־הגנה ותיק, שהשתתף בשעתו יחד עם רחל ינאית — כיום אשת־הנשיא — בתיכנון הריגת פרופסור־האוניברסיטה דה־האן, שנחשד בכגידה בציונות, הביע את דעתו..."

קטע זה הביא בגליונות הבאים לכמה תגובות במדור־המיכתבים. אחד מהם היה של מלכיאל גרינוולד (העולם הזה 19.7.56). גרינוולד, יושב־קרנות ירושלמי שנהג לפרסם עלון משכפל ובו השמצות פרועות על ימין ועל שמאל, תקף במיכתבו את זיכרו של דה־האן במילים בוטות ביותר ("בוגד בעמו... מחבר של שירים פורנוגראפיים וחילול־הקודש... הייתי הראשון שכינה אותו כפושע מיני... הוא גם נטבל פעם...") מיכתב אחר מחה על כך שגרמנו את אשת־הנשיא לעניין.

על כך ענה העולם הזה באותו הגליון: "רחל ינאית הייתה אחת מארבעת האנשים שהשתתפו בפועל בהריגת דה־האן. שלושת האחרים: אברהם תהומי, ישראל שוחט ויעקב פת (מפקד ה"הגנה" בחיפה) המגות, נפטר בחודש שעבר."

שוחט היה אז מנכ"ל מישרד־המישטרה.

בימים ההם. שלושה חודשים בלבד לפני מילחמת־סיני, הגיעה לשיאה המילחמה שהיתה נטושה בין העולם הזה והמישטר הבן־גוריוני. בעצם השבועות ההם פירסמנו את הגילוי ההיסטורי, שמאחורי גבו של בן־גוריון מתגבשת קבוצה בעלת מגמות רודניות. ובראשה משה דיין ושימעון פרס. הממונה על שרות־הביטחון, איסר הראל, גילה לימים בספר כי ראשי השילטון ראו בהעולם הזה את "האוייב מס' 1 של המישטר".

על כן לא התפלאנו כאשר קיבלנו כעבור כמה ימים מיכתב חסר־תקדים, בחתימת שר־הפנים ישראל בר־יהודה, איש אחדות־העבודה. את בר־יהודה זה התקפנו רק שלושה שבועות לפני כן בחריפות על נסיונותיו למנוע נסיעות של אזרחי ישראל לחו"ל. (אין חדש תחת השמש!)

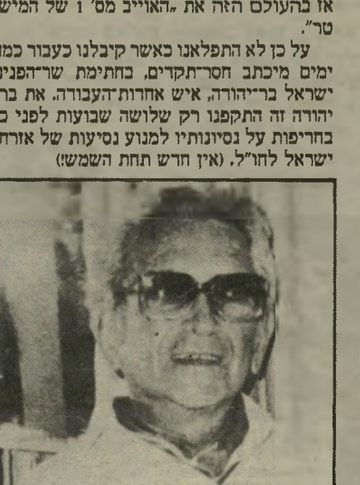

אישׁ־הגנה תהומי כיום
"פירסום האמת לא יוסיף לישראל..."

רחל ינאית
"לעבור בשתיקה על כל מה שהתפרסם"

בר־יהודה השתמש בסעיף נשכח מפקודת־העיתונות של השילטון הקולוניאלי הבריטי, שהסמיך את הנציב העליון לכפות על כל עיתון לפרסם חומר כמיצוותו. סעיף זה לא הופעל מעולם במדינת ישראל לפני־כן — או אחרי־כן. אחרי שציטט את דיברי העולם הזה, כתב בר־יהודה: "בתוקף סמכותי לפי סעיף 17 לפקודת־העיתונות, ומאחר שיש לי יסוד להאמין כי העובדות המצוטטות לעיל אינן אמת, הריני מבקשך בזה לפרסם בגליון הבא של עיתונך, במקום בולט בעמוד 2, בו מתפרסמים המיכתבים למערכת, הכחשה לאמור:

"רחל ינאית לא היתה בין האנשים שהשתתפו בפועל בהריגת דה־האן. כן לא היה ביניהם לא ישראל שוחט ולא יעקב פת המנוח."

עניתי לשר במיכתב אירוני, בו ציינתי כי לא היה שום צורך בשימוש זה בחוק קולוניאלי מתועב (הקיים, אגב, עד עצם היום הזה במדינת־ישראל). די היה במיכתב פשוט. "העולם הזה נהג אז ומתמיד, כדבר מובן־מאליו, לפרסם כל מיכתב הנוגע לתיקון עוולות ולהבעת דיעות הנוגדות את מה שפירסם."

בהתאם לחוק פירסמנו את מיכתבו של בר־יהודה, יחד עם תשובתי, בעמוד 2 של גליון העולם הזה (22.8.56).

חיים כהן מתערב

לא ידענו אז מה התרחש באותם הימים מאחורי הקלעים. אני מודה לנקדימון, שגילה עכשיו את הפרטים הנסתרים. הם שופכים אור על הרוח ששררה בצמרת המדינה בימים ההם, ימי השיא של שילטון מפא"י.

הנה התיאור של נקדימון:

ב־9 ביולי 1956 — 32 שנה לאחר רצח דה־האן — נערכה פגישה חשאית במישכן נשיא־המדינה, יצחק בן־צבי. במקום נכחו הנשיא, רעייתו רחל (ינאית) ומפקד ה"הגנה" בתקופת הרצח, יוסף הכט.

על שולחן הנשיא היה מונח השבועון העולם הזה מיום 5 ביולי. בכתבה, שנושאה היה ויכוח על הקמת אצ"ל, נאמר גם זאת: "תהומי, איש ההגנה' ותיק, שהשתתף בשעתו יחד עם רחל ינאית (כיום אשת־הנשיא) בתיכנון הריגת פרו־פסור האוניברסיטה דה־האן, שנחשד בבגידה ב־ציונות..."

רחל ינאית לא היתה מוכנה לעבור על פירסום זה לסדר־היום. היא החליפה דברים עם בעלה, והם החליטו לפעול... ב־9 ביולי הם אירחו בחדר האורחים במישכנם, בצריף הירושלמי המפורסם, את מרכז ה"הגנה" בתקופה הנידונה בשנות ה־20, יוסף הכט. הכט, שהיה אז פנסיונר מר־נפש במיכמורת, שמע מפי מארחיו את מבוקשם. פרטי השיחה אינם ידועים. הם לא נרשמו בשום רישום. האם שיחזרו במעמד זה מחדש את דרכי קבלת ההחלטות שקדמו לרצח?

מה שכן ידוע הוא כי באותה שיחה נרשם רישום הקובע — מפי יוסף הכט — ש"לרחל לא היתה יד ולא היתה נגיעה בכל העניין הזה". הכט חזר למעשה על העדות שמסר לעורכי ספר ה"הגנה", לפיה נעשה רצח דה־האן לפי פקודתו. הוא העביר את הפקודה לזכר אוריאלי. עליו הוטל "להוציא את הפקודה לפועל". אוריאלי הציע להטיל את המשימה על אברהם תהומי ואברהם גיורא. והכט הסכים.

לפי הכט, ביצוע ההוראה השתהה. הוא לא ידע מדוע. בינתיים נודע כי דה־האן אמור לצאת ביום המחרת ללונדון, כדי להעיד נגד הציונות. עתה היה ברור שאין מנוס. אי־אפשר עוד לעכב את הרצח.

הכט, כדבריו, הגיע במיוחד לירושלים, נועד עם אוריאלי, והורה לו במפגיע להוציא את הפקודה לפועל. ההוראה מולאה מייד. תהומי וגיורא ביצעו את הפקודה — אמר הכט באוזני הזוג רחל ויצחק בן־צבי.

...הפירסום הנזכר בהעולם הזה גרר בעקבו־תיו מכתב למערכת. הכותב ציין כי הדברים פוגעים קשה לא רק בבית הנשיא, אלא בכל אזרח בישראל ובכל יהודי בעולם. השבועון הגיב: "רחל ינאית היתה אחת מארבעת האנשים שהשתתפו בפועל בהריגת דה־האן. שלושת האחרים: אברהם תהומי, ישראל שוחט ויעקב פת (מפקד ה"הגנה" בחיפה) המגות, נפטר בחודש שעבר."

הערת העולם הזה עוררה סערה מחודשת, לא רק בבית הנשיא, אלא גם בלישכת שר־המיש־טרה. מנכ"ל משרד־המישטרה היה ישראל שוחט. הוא הפנה את תשומת־ליבו של השר, בכור שלום שטרית. שבעצמו היה מעורה באי־אלה מסודות היישוב. ותבע לנקוט אמצעים נגד השבועון. השר העלה את הנושא בפני היועץ המשפטי לממשלה, חיים כהן.

בר בבר הגיעה ליועץ המישפטי פניה מצד הנשיא ורעייתו. כהן לנשיא: אם הנשיא ידרוש ממני להעמיד את עורך השבועון הזה לדין פלילי, בשל פירסום הדיבה הנדונה, כי אז אעשה זאת כמי שמצווה ועושה; אך אם ישאל לעצתי, אם להעמידו לדין פלילי, אייעץ לו, מפני כבודה של רעיית הנשיא, לא לעשות כן.

עצה דומה השיא כהן למנכ"ל משרד־המיש־טרה. בתוספת הבטחה שאם יתפוץ בכך, יגיש תביעה נגד השבועון.

ברוב מיומנותו העלה היועץ המשפטי רעיון חדש ביצד לטפל בפרשה. שר־הפנים — הוא אמר — רשאי, לפי פקודת העיתונות, לפרסם הכחשה מתאימה. זאת לאחר שאברהם תהומי, אשר לו מיוחסים כביכול הדברים בדבר השותפות עם רחל ינאית, יכחיש (המשך בעמוד 26)

מכתבים

(המשך מעמוד 3)

שכאלה עם חיים כהן, כאשר המנחה החזיק את ידו בכיסו, ובידו האחרת הגיש מתנה (את ספר התסריט) לשופט העליון לשעבר, במקום להגישה בשתי ידיו. **חנן סוהם**, חולון

● ● ●

פיתרון פשוט

מעבדה פרטית לבדיקת הריון (העולם הזה 20.2) **היא באמת המצאה מעניינת. אבל למה להגיע למצב שבו צריך להזדקק לה?**

תסלחי לי, דניאלה שמי, אבל על הגלולה כבר שמעת? למה לא הצעת את הפיתרון הזה, שהוא הרבה יותר פשוט (וגם הרבה יותר בטוח) לבת ה־17 של חברתך, שיש לה חבר קבוע "כולל הכל"? למה בסוף המאה ה־20 בכלל צריכה ילדונת כזו להיות במצב שבו תחשוש מהריון?

אביבה בין, חולון

● *תסלחי לנו. הקוראת כץ. אבל מן הראוי לקרוא את דניאלה שמי מילה־מילה. היא כתבה במפורש: "לא ידעתי... שאין מספיק שכל בשביל אמצעי־מניעה."*

● ● ●

יהי אורו

עיריית תל־אביב חוסכת בחשמל. אבל החושך ברחובות צפון תל־אביב עלול להקל את מלאכת האנס (העולם הזה 16.2).

מזה כמה חודשים קיימת בהלת־האנס בצפון תל־אביב.

אני בחורה רווקה, הגרה בצפון העיר ומזה כמה שבועות שמתי לב לתופעה שברחובות שטרוק, רמברנדט ואנטוקולסקי, בשעות הערב המוקד־מות, בשעה שש־שבע, כבר לוטה האיזור כולו באפילה.

נכון ששלמה להט, ראש העיריה, נתון בבעיות תקציביות קשות, והוא רוצה לחסוך בהוצאות. אך האם זה צריך להיות דווקא בתאורה, המרתיעה, בכל זאת, אנסים פוטנציאליים?

יונה רקם, תל־אביב

● ● ●

חדשות מהעולם הגדול

מינהג חדש בא למדינה. קוראי העולם הזה בחו"ל מבקשים לשתף את עמיתיהם בארץ במה שמתחולל מעבר לים (או לימים).

אני בן־אדם שרוף על מכבי תל־אביב. אבל אני גם שרוף על מישפחתי. אז בגלל עוונותיי הרבים אני יושב, מטעמי פרנסת המישפחה הזאת, פה, בגולת ניו־יורק.

אחד הקשרים החזקים שלי לארץ זה העולם הזה, אותו אני קונה, מדי שבוע, בראונטאון. אני מבסוט מהשטח שאתם נותנים לספורט ובמיוחד לכדורסל ובמיוחד למכבי.

לאחרונה שמתי לב, כי אתם שמים דגש על שחקני־הרכש "הענקים" ו"שחומי־העור".

תדעו לכם שהעולם, כמו הכדור, הוא עגול ודברים כאלה קורים אפילו כאן, באמריקה. הסנסציה של השבועות האחרונים זה אחד מר כדור, כן זה שמו האמיתי, מיסטר בול. זה שחקן רכש שאחד הקולג'ים בקונקטיקאט הביא מסוראן.

הוא שחום־עור, כמובן וגם ענק. אבל מה זה ענק - כמעט 2.40 מטר!

יש לו רק בעייה אחת. הוא רזה אימים ובגלל זה הולך לו המרץ אחרי כמה דקות של מישחק. בקולג' החליטו להלעיט אותו, כדי שיעלה במישקל, ואז גילו, כי יש לו בעייה שנייה.

הבעייה השנייה היא שלמיסטר בול כמעט ואין שיניים. כי בטקס־הבגרות בשבט שלו, הסוראני, נוהגים לעקור כמה שיותר שיניים מהפה כאילו "אם אין לך שיניים, אז אתה כבר מבוגר וחבר נכבד בשבט".

עכשיו מסדרים לו את השיניים ובינתיים מאכילים אותו בדיאטה של סטייקים טחונים.

אז אתם רוצים לספר לי שלמכבי יש בעיות עם שחקני־הרכש שלהם?

חיים ניסימוב, ניו־יורק

לתשומת־לב כל הפונות לרותי, למדור המיכתבים שלה: יש מועמד רציני חדש. וזה הנסיך אנדרוס, בנה השני של המלכה.

כאן, עכשיו, כל העיתונים מלאים בעובדה שמלאו לו 25 ולכן מותר לו כבר לשאת אשה, בלי לשאול רשות מאף אחד.

כי החוק באנגליה הוא שבן משפחת־המלוכה צריך רשות מהמלכה, אם ברצונו לשאת אשה לפני היותו 25. ברגע שהגיע ל־25, הכל חופשי־חופשי. **יופי ויים**, לונדון

דף תשקיף

הממשלה תתפרק בחורף

בדיונים בצמרת תרות נוקבים בחודשים אוקטובר־נובמבר הקרובים. כמועד רואי להתפרקות ממשלת־האחדות. בישיבה של מזכירות תרות דוחה עדות־שמיעה, כי שימעון פרס התבטא שהוא רוצה להשתחרר מהשותפות עם הליכוד עד סוף 1985. הדברים עוררו דאגה רבה בקרב אנשי תרות. בליכוד מתפשים מענה מתאים לתוכנית המודית של העבודה.

תעלת הימים תמות

השר אריאל שרון מנסה לגייס משקיעים להצלת פרוייקט תעלת־הימים. אם הוא ייכשל, ימות הפרוייקט בקריב מיתת־נשיקה.

מחיר התוכנית כולה הוא 1.6 מיליארד דולר, והממשלה הגיעה לכלל מסקנה שאי־אפשר יהיה לבצע אותה. מכיוון שמרבית צוות־ההקמה של הפרוייקט הם אנשי־תרות, נמנע מישרד־האנרגיה לתת פומבי להחלטה להפסיק מייד את כל העבודות הקשורות בחפירת פי־התעלה, ליד חבל קטיף ברצועת־עזה.

שרי־תרות מנסים לגייס לעניין משקיעים מחו"ל, ולבן הם מבקשים לעכב את ביטול הפרוייקט, שהיה גולת־הכותרת של ממשלת מנחם בגין הראשונה. עד עתה העלו חימרשיהם תרס.

שרון „שוחר שלום"

בדיון כלכלי בישיבת הממשלה בשבוע שעבר, פתח השר אריאל שרון את דבריו במילים: „בשותר שלום..." הנוכחים, כולל ראש־הממשלה, פרצו בצחוק, שנעצר מייד אחרי ששרון התמיך סנים וביקש לדעת מדוע מחייכים כלפיו.

קרקע מדינה לבניה

מנכ"ל מישרד־הבינוי־והשיכון, אשר וינר, מציע להגביר את הקצאת אדמות המדינה לבניה, כדי להציל את ענף־הבניה משיתוק ואבטלה חמורים.

בישיבת מנכ"לים על נושא ענף־הבניה, המליץ מנהל אגף־התקציבים באוצר, אהרון פוגל, על הכנת תוכנית־מגירה לפרוייקט נתיבי איילון ופרוייקט של קרמים שלישי לנגב, כמיבצע־בניה המוניים בחסות המדינה לחיסול האבטלה.

פרס והאפיפיור: פולנית?

נראה כי בשיחה בארבע־עיניים, שקיים שימעון פרס עם האפיפיור, יוחנן־פאולוס ה־2, דיברו השניים גם פולנית.

האפיפיור הוא פולני. פרס, שעלה לארץ מפולין בגיל 11, מדבר פולנית, אם כי בצורה משובשת.

מרד ב„כך"

חילוקי־דיעות חמורים פרצו בתנועת־כך בין מנכ"ל התנועה, אלי אדיר, והרב מאיר כהנא. בשלב מסויים אף התבטן כהנא להדיח את אדיר מתפקידו, בגלל ויכוחים אישיים על דרכה של התנועה. אדיר אירגן את תומכיו, שיתנגדו להדחתו. כמה סניפים של כך אף נסגרו לכמה ימים, באוות־ההדהות עם אדיר.

בכך בטוחים שהמאבק בין השניים הוא רק בתחילתו, וצפויות הפתעות רבות בעניין.

„זורי" בצרות

צו עיכוב יציאה מהארץ הוצא נגד יזהר („זורי") בר־ניר, אחד מבעלי „חדשות ספורט", ורכושו עוקל.

זורי חייב הרבה רבבות דולארים לעיתונים שונים בישראל. הוא הפיץ את גליונותיהם בארצות־הברית, גבה את הכספים והכניס אותם לכיסו.

אתיופים לשטחים הכבושים

בנייר־עמדה רישמי של מישרד־הבינוי־והשיכון נאמר שיש להפנות חלק מעולי־אתיופיה לישובי־קבע בקצרין ובקריית־ארבע.

במיסמך מצויין שקליטת העולים בקריית־ארבע תצליח, משום שכל היישוב שם מעוניין בקליטה מהירה של הבאים.

סרטאווי הוצא מהכנסת

מישמר־הכנסת מנע מעיתונאי ישראלי ערבי להיכנס למישכן לסגישה עם ח"כ, לצורכי עבודה, משום שבתיקו נמצא ראיון שנתן הד"ר עיצם סרטאווי ערב מותו.

הראיון פורסם בעיתון המצרי אל־מוצאוור, והעיתונאי הביא העתק מצולם ממנו לצורכי ראיון בכנסת. מפקד ה־מישמר התיר את כניסתו, בתנאי שיאות להשאיר בכניסה את „חומר התעמולה" שבידיו.

בראיון האמור הטיף סרטאווי לקוראים הערבים לשלום עם ישראל.

דולצין מחפש תפקיד

למרות שהבחירות לתפקיד יו"ר הסוכנות ייתקיימו רק בעוד שלוש שנים, החל אריה דולצין מתעניין בתפקיד הבא שלו. הוא לוטש עין לתפקיד יו"ר קרן פינקוס, המעניקה מילגות. דולצין מעוניין להיות יו"ר־פעיל של הקרן.

מחנה רבין זועם

פורום מחנהו של יצחק רבין מגלה תרסר־סבלנות לגבי שיבוץ אנשיו בעמדות־מפתח שונות. בפגישה האחרונה של הפורום הופתע אפילו רבין מזעם אנשיו, והתבטא: „אני הבנתי שאתם מטופלים!"

הוא התכוון שמטפלים בהם שני עוזריו, צוויל בן־משה וניבה לניר, האמורים לקשר בינו ובין המיפלגה.

כך הובל שאהין

המגורש עבד אל־עזיז שאהין, שגורש בשבוע שעבר ללבנון, הובל במונית מיוחדת של לבנוני נוצרי, עד לבירות. המונית המתינה לשאהין ליד באתר אל־שוף.

בחירות בצל שכר־דירה

בסיעת המערך בהסתדרות מתבוננים לנצל במערכת־הבחירות את כוונתו של דויד לוי למגוע בזכויותיהם של הדיירים המגונים.

אם יעקב שמאי, מועמד הליכוד למזכ"לות, לא יתנער במהרה מתוכניתו של לוי, שהוא פטרונו הפוליטי, יעמיד אותו קרהתעמולה הזה של המערך במצב קשה ביותר. לוי עצמו התנגד בעבר לכל פגיעה בדיירים, כאשר היה חבר בוועד־הפועל של ההסתדרות. רק לאחרונה הוא נכנע בעניין זה ללחצים של הליברלים ושל אמנון רובינשטיין.

איבצן לחו"ל

מתרבים הסיכויים שמפכ"ל המישטרה הסורש, אריה איבצן, יקבל תפקיד דיפלומטי בחו"ל.

לא מכבר חברו יחד עובדי מישרד־החוץ ויצחק שמיר נגר מתן תפקיד בחו"ל לאיבצן. באחרונה עולה אצל שר־החוץ הירהור שני בעניין.

מחפשים דיור לזיגל

לבנימין זיגל, אשר מונה לתפקיד נשיא בית־הדין המישמעתי השני של המישטרה, אין מקום במיבנה בית־הדין בסתד־תיקוה. במישטרה ברקים מיבנים אס־שריים בירושלים, בגבעתיים, ביפו וב־רמת־השרון. העדיפות היא לרמת־השרון, משום שזיגל עצמו הוא תושב טרי באיזור.

מחווה מנשיא אורוגוואי

הד"ר אדי קאופמן, מנהל מכון טרומן בירושלים ומרצה באוניברסיטה העברית, הוזמן לביקור בן תישעה ימים באורוגוואי, על־ידי נשיא האזרחי החדש, סנג־סטו.

קופמן זכה למחווה באורח אישי, משום שכתב ספר אוהד על המעבר מהמישטר הצבאי למימשל האזרחי באורוגוואי, ואף העיד בוועדה מיוחדת של הקונגרס האמריקאי על מה שהתרחש בזמן השילטון הצבאי.

קץ לחשמל חינם?

בשבוע הבא אמור שר־האנרגיה לקבל מוועד עובדי חברת החשמל את השגותיהם לגבי הרעיון למצוא תחליף לחשמל־חינם שמקבלים העובדים.

שני הצדדים מתבוננים למצוא דרך בלשהי, להוכיח שהם עשו מאמץ לחיסכון ולשינוי המצב הנוכחי.

מתיחות ב„בזק"

כמה מעובדי בזק מתארגנים כדי לחשוף ביזבוזים, מינויים ללא מיכרז וחשדות למעשי שחיתות, הקיימים, לדיבריהם, בחברה הציבורית.

בשלב זה הוסצו על־ידי העובדים ראשי־פרקים של הפרשיות לעיתונאים כלכליים רבים.

מיסלקת הפירסומאים

צפוי עימות בין איגוד המו"לים ומישרד־הפירסום לבין איגוד המפרסמים, על רקע דרישת המפרסמים להקים מיסלקה מרכזית, שדרכה יועברו כל המודעות לפירסום בעיתונות.

אם תוקם המיסלקה, יהוו המפרסמים למעשה, קרטל, שיוכל להשפיע באופן מוחלט גם על מישרדי־הפירסום וגם על העיתונות.

מכת תמרוקים מזוייפים

יבואנים גדולים של תמרוקים למוצידם מנהלים עתה מיבצע בלשי, כדי לעלות על רשת יצרנים ומבריחים של תמרוקים סופולריים מזוייפים. המדובר בסבנים, משחות שיניים וגילוח, דיאודורנטים ובשמים למיניהם.

הסחורה המזוייפת נמכרת במחירים זולים ביותר, ואיכותה אינה נופלת בהרבה מהמקורית. היבואנים חוששים שהסחורה אינה נמכרת רק בשוקים ואצל סוחרים קטנים, אלא גם ברשתות הגדולות וב־חנויות מכובדות.

מחפשים ג'וב לסרוסי

עזרו של שר־הבינוי־והשיכון, אבנר סרוסי, עשוי לעזוב בקרוב את לישכתו של דויד לוי. השר החליט להיפטר ממנו בכל מחיר.

לפני זמן קצר הוא החזיר אותו לעבודה, אחרי שהישעה אותו בעיקבות ראיון חושפני, על שיטות־עבודתו, שנתן למקומון העיר.

סרוסי אינו מקבל עתה שכר, ומנכ"ל המישרד, אשר וינר, התבקש למצוא לו תפקיד במיסגרת המישרד בתל־אביב, בתפקיד חסר־סמכויות.

פרס: כישלון מדיני, הצלחה ביחסי־ציבור

איך לצאת מן המילכוד?

אם להאמין לעדה הגדולה של מלחכי־הפינכה והחנפנים, שליוו את שימעון פרס במסעו לאירופה ה־משלגת, הרי נחל מסע זה הצלחה כבירה.

ואכן — מבחינת יחסי־הציבור ל־עצמו בארץ, היתה ההצלחה רבה מאוד. אך מבחינה פוליטית, היה זה כישלון חרוץ.

אף לא אחד מראשי שלוש המדינות שבהן ביקר — איטליה, הוואתיקאן ורומניה — לא קיבל את מדיניותם של פרס וממשלתו.

אך מכיוון שפרס מאמין — בצדק — שבישראל יש ליחסי־ציבור חשי־בות הרבה יותר גדולה מאשר להצלחה מדינית, הוא היה מרוצה.

● אין הודעת סיכום!

קוראי העיתונות הישראלית נקברו תחת ערימות של רכילות פסלדו־פוליטית (הרגליים של חיילי מישמר־הכבוד בבוקרשט קפאו, עזר וייצמן אינב את המעיל שלו, פרס התנשק בשובו עם סוניה אשתו). אם הצליחו בכל זאת להגיע לידיעות הפוליטיות ממש, התרשמו שפרס הצליח.

ראש־ממשלת איטליה הסכים עימו שאין חדש בהסכם חוסיין־ערפאת. הוא גם הסכים שאין טעם בכינוס ועידה בינלאומית לשלום. הוואתיקאן קיבל אותו בלבביות מיוחדת ורבת־משמעות, שפתחה עידן חדש. נשיא רומניה הסכים שעל בריית־המועצות להכיר בישראל, לפני שוו תסכים לכינוס ועידה בינלאומית. ועוד ועוד.

ורק הקוראים המעטים־מאוד המתעמקים בניסוח של ידיעה, שמו לב לעובדה מוזי־רה: אף אחת מן ההודעות המשמחות האלה לא באה מפי בעל־דבר.

שום דבר מכל אלה לא נאמר בהודעת־סיכום רישי־מית, שבה רגילים מדינאים להכתיר את פגישותיהם, על דעת שני הצדדים.

להיפך, אחרי הפגישה הח־שובה בין פרס ונשיא רומניה, ניקולאי צ'אוצ'סקו, לא פורסמה הודעת־סיכום כלל — סימן שהשניים לא יכלו להסכים אף על נוסח סתמי של „חילופי דברים בנימ!"

כל הידיעות היפות פורסמו בשם „מקורבים" של שימעון פרס, שמסרו מפי פרס את דיעותיהם של ראש ממשלת־איטליה ונשיא־רומניה:

על פי ידיעות אלה, אכן הסכימו הכל — הפלא ופלא — עם פרס, והודו שהוא מדינאי גאוני, בעל מדיניות נבונה ושוחרת־שלום, שפתח דף חדש בתולדות ישראל וביחסי ישראל עם אירופה.

פרס בוואתיקן (עם האפיפיור)
איך להגיד כן –

● ערפאת היה שם

דו אמת השפוטה היא כי יאסר ערפאת הגיע לכל המקומות לפני פרס — אם בגופו, אם בכתב. הוא הסביר למדינאים כי אש"ף מוכן לור־עידת־שלום בינלאומית. בהשתתפות אש"ף וישראל. הוא גם מסר להם שאש"ף מוכן לשלום עם ישראל, על בסיס של דו־קיום בין ישראל ומדינה פלסטינית, שתתקיים באיחוד קונפדר־טיבי עם ירדן.

ראש ממשלת־איטליה, בטינו קראקסי הסוציאליסטי, נפגש עם ערפאת לפני כמה חודשים בתונים, ושוכנע בכנות עמדתו זו. כדי לחזק את הדברים אחרי השגת ההסכם עם חוסיין, שלח לו ערפאת איגרת מפורטת, ערב בואו של פרס. איטליה היא עתה יו"ר־תורן של הקהילה האירופית. קראקסי משוכנע כיום לחלוטין שיש צורך במשא־ומתן בין ישראל ואש"ף, וכך הודיע לפרס בצורה ידידותית, שאינה משתמעת לשתי פנים.

צ'אוצ'סקו היה בוטה עוד הרבה יותר. הוא אמר לפרס כי אש"ף מוכן לשלום עם ישראל, וכי סירובו של פרס להיפגש עם יאסר ערפאת הוא מישגה היסטורי, העלול לגרום בכיה לדורות.

באשר לא קיבל פרס את דעתו, סירב הנשיא הרומני לפרסם הודעה משותפת על הביקור — מחווה הגובלת בעוינות, שהיא נדירה ביותר ביחסים בין עמים.

(צ'אוצ'סקו הוא אדם נחוש־החלטה בעניינים כאלה. לא מכבר נטש באמצע ועידה של ראשי המדינות הקומוניס־טיות במוסקווה, מפני שלא היה מוכן לחתום על הודעת־הסיכום שלה).

● תנאי אחד קטן

תורתו המדיניות של שימעון פרס, כפי שהתברר לכל בני־שיחו האירופיים, הסתכמה במילה אחת: לאו.

לא להיפגש עם ערפאת, לא להיכנס לשום הידברות עם אש"ף, לא להסכים לוועידת־שלום בינלאומית, לא לחייב את הסכם חוסיין־ערפאת, לא להיכנס למשא־ומתן עם חוסיין המבוסס על ההסכם עם ערפאת, לא להציע שום דרך מעשית אחרת לשלום.

אך פרס אינו שמיר ואינו בגין. הוא תלמידו של דויד בן־גוריון.

בן־גוריון היה רב־אמן ביצירת הרו־שם שישראל היא מדינה שוחרת־שלום, בים של ערבים עוינים, הזוממים להשמידה. כל זאת בשעה שבן־גוריון עצמו חיבל באופן שיטתי בכל יוזמת־שלום, שהיתה עלולה להכריח אותו להחזיר לארץ פליטים פלסטיניים או לוותר על כל עניין אחר.

השיטה של בן־גוריון היתה פשוטה ויעילה להפליא. הוא בירר בכל פעם מהי הנקודה האחת שאין הערבים יכולים להסכים לה, ואז היה קובע אותה כתנאי למשא־ומתן עם הערבים.

שימעון פרס הוא תלמיד טוב. הוא הולך בדרך זו, והשבוע נתן כמה דוגמאות מחוכמות לשיטה זו.

ברומניה לא השיב בלאו מוחלט לר־עיון של ועידת־השלום הבינלאומית. אלא קבע כי ישראל אינה יכולה להסכים לכך, כל עוד אין ברית־המו־עצות מחדשת את יחסיה עם ישראל.

(כפי שגילה יאסר ערפאת למישל־חת הרשימה המתקרמת לשלום, הציג יצחק שמיר את אותו התנאי בשיחתו עם שר־החוץ הסובייטי, אנדרי גרו־מיקו.)

פרס הטיל על צ'אוצ'סקו להביא לחידוש היחסים מוסקווה־ירושלים,

פרס ברומניה (עם הרב רוזן)
– ולהתכוון לא?

ואז, אמר, תשקול ישראל את עמדתה לגבי הוועידה הבינלאומית. את אותו התנאי העמיד גם לגבי סין, שעימה מקיים צ'אוצ'סקו יחסים ידידותיים. ערפאת רוצה לשתף את סין בוועידה הבינלאומית.

העיתונאים הישראליים, שליוו את פרס, עמדו נפעמים מול התחכמותו הגאונית הזו של פרס.

אך צ'אוצ'סקו אינו ילד שמתחכמים עימו. הוא ידע כי גרומיקו כבר השיב לשמיר בשלילה מוחלטת, וקבע כי חידוש־היחסים יבוא בחשבון רק אחרי שתחייב ישראל להסתלק מן השט־חים שכבשה ב־1967.

התוצאה הצפויה: זעם עצור בליבו של נשיא־רומניה. אך צ'אוצ'סקו אינו מגלה את צפונות ליבו, והמשיך להמ־טיר על פרס גילויי־כבוד חסרי־תוכן.

טבסים דומה נקט פרס בלפי קראקסי. אצלו שם את הדגש על ההחלטה 242.

הוא ידע כי שום פלסטיני אינו יכול לקבלה בגלוי ובפה מלא, מפני שהיא מתכחשת לעצם קיומו של העם הפלסטיני וזכותו לעצמאות לאומית. בהסכם חוסיין־ערפאת אוגף מיכשול

(המשך בעמוד 31)

במדינה

העם אירופה באהו

ישראל רוצה להיות חלק מאירופה מבחינה פוליטית וכלכלית, אך לא מבחינת האקלים. עכשיו קרה ההיפך

אירופה הגיעה, סוף־סוף, לישראל.

במשך שבועות ארוכים מצאה ישראל את עצמה מנותקת מן היבשת, שאליה היא משייכת את עצמה מבחינה תרבותית ופוליטית, אך לא מבחינת האקלים.

אירופה קפאה. עשרות בני־אדם מתו מכפור בארצות שונות, מצרפת ועד רומניה. ואילו האזרח הישראלי ישב בטרקלינו, לבוש בפיג'מה קלה, וחזה בטלוויזיה בנופים המושלגים ובערים הקפואות של אירופה. אנשי־תיירות עלזו. הם יכלו להבטיח ל־תיירים אירופיים עליה של 20 מעלות ויותר תוך טיסה של ארבע שעות ופחות. באילת שיגשגו העסקים (ראה עמודים 18-20). אפשר היה לבוא לעיר הדרומית „בעקבות השמש" — שמש שהאירופים לא ראוה זמן רב.

שייכת או לא? ופיתאום השתנה הכל. היה זה כאילו הביא ראש ממ־שלת־ישראל, שביקר ברומניה, הקו־פאת במזג־אוויר של 15 מעלות מתחת לאפס, את השלג עימו לירושלים.

רוח־סערה עברה על הארץ. שלגים ירדו בהרים. במקומות אחדים ירדה הטמפרטורה אל מתחת לאפס. האזרח המכורבל בחלוק חם או בשמיכה יכול היה לראות על מירקע הטלוויזיה תצלומים ציבעוניים של הלוויין, שהראה לו בבירור איך מגיעים ענני־השלג ממרכז אירופה אל ארצו.

באותה השעה שהה שר־החוץ של ישראל באירופה. הוא ביקש לשכנע את ראשי הקהילה הכלכלית האירופית שישראל שייכת, בעצם, לאירופה, ושעל כן יש להעניק לה מעמד מיוחד בשוקים הצפוניים, בשעה שהמתחרות הים־תיכוניות שלה, ספרד ופורטוגל, נכנסות כחברות לקהילה.

מזג־האוויר יכול היה לתת תימוכין לרעיון שישראל מושפעת מאירופה, שאליה היא שייכת גם מבחינת הכלכלה והספורט. אולם המתרחש בלבנון, שם תקוע צה"ל בבוץ עמוק (ראה הנדון) והתימרונים הדיפלומ־טיים (ראה מסגרת סמוכה), הוכיחו שבכל זאת — ישראל היא חלק מן המרחב השמי.

יחסי חוץ הצבינות חוגגת

אחרי שהטיף למכירת נשק גרמני מתוחכם לסעודיה, הזמין שטראוס לישראל כאורח רצוי

כאשר ביקר פראנץ־יוזף שטראוס לראשונה בישראל, ביוני 1963, נערכו בארץ הפגנות תחת הסיסמה שטראוס – ראוס! („שטראוס החוצה"). בעיני רבים מאנשי השמאל והימין כאחד סימל שטראוס את גרמניה הישנה, מה גם שהוא היה בצעירותו חבר של גוף שהיה מסונף לפלוגות־הסער הנאציות („אירגון הנהגים הנאציונל־סוציאליס־טיים").

אולם ההפגנות לא עזרו. הבוואריי הלאומני־ימני התקבל בזרועות פתו־חות על־ידי סגן שר־הביטחון שימעון פרס. את השניים איחד עניין משותף במיקצוע שבו התמחו שניהם — המיסחר בנשק.

הם הופיעו ביחד במסיבת־עיתונאים בהרצליה (העולם הזה 4.6.63), והשפיעו איש על רעהו גילויי ידידות והערכה. שניהם היו עסוקים באותה עת במילחמה בעיתונים — שטראוס היה שקוע ב„פרשת דר שפיגל".

(המשך בעמוד 10)

הנדון:

לא די ביציאה מלבנון. יש למנוע את הקאטיושות במטולה

לצאת מג'ויא, ללכת לג'נבה

לזמי, שלום.

בא לי לכתוב לך, אחרי שראיתי אותך במשך כמה שניות על המירקע בכתבה של איתן אורן, על מטולה, בתוכנית השבוע – יומן אירועים.

בכתבה אתה נראר בה.־רך במטולה, אתה מנגן יצירה נהדרת של באך. אחר־כך אתה אומר למראיין שצריכים לצאת מלבנון. אבל אתה גם חושש מפני פצצות של קאטיושות שיפלו על ביתך.

אתה, ורבים אחרים, רואים את הברירה כך: להישאר בלבנון, במחיר נורא של דם חיילינו, או לצאת ממנה ולחשוף את ישובי־הצפון לפעולות־טרור בלתי־נמנעות של פלסטינים ו/ או שיעים.

אתה התלבטת על המירקע. חזות חזות קשה של ילדים החוזרים למיקלטים, ולבסוף השארת את ההחלטה בידי אנשי־השילטון. שהם ישברו להם את הראש ויחליטו.

ואני ישבתי מול המירקע ורציתי לצעוק לך: זה לא כך! לא זאת הברירה האמיתית. הניצבת לפניך ולפנינו!

פצצות הקאטיושות נופלות מן השמיים — אבל אין הן גזירה מן השמיים!

אפשר לצאת מלבנון מבלי להיכנס למיקלטים!

יש ברירה אחרת!

ואת ההחלטה על כך אין להשאיר בידי „הגדולים", שהכניסו את כולנו להרפתקה המטורפת, והמודים כיום בפה מלא שלא ידעו מאומה ולא הבינו מאומה לפני שהחליטו להיכנס לבוץ הזה.

את ההחלטה צריכים לקבל אנחנו — אתה ואני, ומיליוני ישראלים אחרים.

■ ■ ■

עריכים לצאת מלבנון. בוודאי. מייד. לגמרי.

כי בלבנון עברנו השבוע את הגבול הדק בין טיפשות וטירוף.

הרעיון להנהיג בלבנון „יד קשה" הוא רעיון מטורף, ובעקבותיו נעשים עתה, מידי יום ביומו, מעשים מטורפים בכפרים כמו ג'ויא, ב־משולש־הברזל" ממיזרח לצור.

הכרזנו עכשיו מילחמת־חורמה על השיעים — עדה שאין לנו שום ויכוח עימה, שמעולם לא הטרידה אותנו, שגרמה לכך שגבול־הצפון של ישראל היה, בין 1948 ו־1970, גבול של שלום לכל דבר.

אומרים: לא אנחנו „התחלנו". הם „התחילו". הם פוגעים בחיילינו, שמים להם מארבים, מניחים מיטענים־צד בדרכם, יורים בהם.

אבל זוהי ההתנהגות ה„נורמלית" של אוכלוסיה, אשר צבא זר פולש לארצה ומקיים בה שילטון של כיבוש.

לא השיעים „התחילו". אנחנו „התחלנו", באשר פלשנו לארצם ונשארנו בה.

כאשר נכנסנו ללבנון, קיבלו אותנו השיעים במטר של אורז. ראיתי זאת במו עיניי. אילו יצאנו כעבור שבועיים, כפי שחייבה החוכמה, היינו נשארים ידידים. אך מכיוון שנשארנו שם, הבאנו על עצמנו את כל הקללה הזאת.

כיום כבר לא ברור אם יסתפקו כל השיעים בהסתלקותנו, או שמא ירדפו אחרינו אל ביתך במטולה.

אך דבר אחד ברור: כל יום נוסף של הישארותנו שם מגביר את הסיכוי שמילחמת השיעים לא תסתיים ליד הגבול, וכי תהיה זאת מילחמת־נצח חדשה, כמו המילחמה הפלסטינית.

■ ■ ■

גם גדול החסידים של ארץ־ישראל השלמה חייב להודות בעובדה זו: מילחמתנו בשיעים היא המילחמה הלא־נכונה באויב הלא־נכון בארץ הלא־נכונה.

זוהי מילחמה שאין לה שום מטרה מילחמה על השיעים. אף מבלי להרגיש בכך!

מאז מתקדמים הדברים על־פי הגיון עצמאי משלהם. אנחנו נתונים במילחמה עכורה זו, נגד אוייב שאין לנו דבר נגדו. אנחנו הורגים והורסים, ואנחנו מפסידים.

■ ■ ■

יש אומרים: זהו זה. לא חשוב איך נכנסנו למצב עגום זה. עכשיו אנחנו נתונים במילחמה. ובמילחמה — כמו במילחמה. **המושלים הצבאיים המיקצועיים,**

שימחת היציאה מציידון: אבל מה יקרה מחר בקריית־שמונה?

שהיא. והרי מילחמה בלי מטרה היא פשע על גבי פשע. גרוע מזה: היא אבסורד.

חייל עברי הנהרג במילחמה זו — בשביל מ ה הוא נהרג? מה אפשר להגיד למישפחתו על קיברו, חוץ מריברי־הבל עלובים?

אומרים: אין ברירה. לא הכרזנו מילחמה על השיעים. מילחמה זו נכפתה עלינו בתוקף הנסיבות.

שקר וכזב!

אחת ממטרות־המילחמה המוצהרות של אריאל שרון היתה לכונן בלבנון דיקטטורה של הפלאנגות הנוצריות, המייצגות מיעוט קטן בארץ זו, ולמסור את לבנון כולה לשילטון הנוצרים.

מטרה זו אכן היתה הכרזת־מילחמה על השיעים, שהם העדה הגדולה והעניה ביותר בלבנון. שילטון המרצחים של הפלאנגות בכל לבנון היה מנציח את הקיפוח של העדה השיעית, ואולי מאיים על עצם קיומה בחבלים שונים של לבנון.

עכשיו אומר יצחק רבין, בשם כל מתכנני המילחמה הארורה הזאת, שלא ידע אז דבר וחצי־דבר על עצם קיומם של השיעים.

כלומר: מדינת־ישראל הבריזה שהזעברו ללבנון אחרי שפשטו את הרגל בגדה המערבית אומרים: בטרור אפשר להילחם רק בדרכי־טרור.

אולי הם צודקים. אולי אי־אפשר לקיים שילטון צבאי בארץ לא־לנו, על אוכלוסיה השונאת אותנו, אלא בדרכי־טרור. מוכרחים לפלוש לכפרים העוינים, לערוך מעצרים ולגרש ראשי־עדה, לפתוח באש אל הקהל המנסה להתנגד, להרוג את הגברים המנסים להימלט מן הטירטור (כל גבר שנהרג הופך אוטומטית ל„מחבל"), להרוס בתים ועסקים, לרכז את האוכלוסיה ולהתעלל בה.

אנחנו שומעים בישראל רק תיאור סטרילי של מאורעות אלה, המתרחשים עתה מדי יום. אבל בחו"ל קוראים תיאורים אחרים, הכתובים בידי עיתונאים לבנוניים וזרים. כתבות אלה מזכירות לצרפתים, להולנדים ולדנים תיאורים מימי הכיבוש הגרמני.

אם נכון שאין לנו ברירה, שזוהי הדרך היחידה להילחם בטרור של אוכלוסיה כבושה, כי אז מתבקשת המסקנה מאליה, והיא חד־משמעית.

מובריחים לצאת משם מייד!

אין לנו מה לעשות בכפר ג'ויא. כל יום של שהותנו בו מקים לנו שונאים־בנפש, שירדפו אותנו עד יום מותם: זוהי מילחמה אבודה. עכורה.

חסרת־מטרה וחסרת־תוחלת:

כניסתנו למצב הזה היתה איוולת, והישארותנו בו היא טירוף.

■ ■ ■

אבל לא די ביציאה. השאלה היא מה יקרה למחרת היום.

וכאן אני חוזר ללבטיך, זמי.

רבים דורשים עתה לצאת מג'ויא, לצאת מלבנון. גם מי שצעקו אך אתמול הידד לאריאל שרון, תובעים עתה לצאת מן הבוץ שאריאל שרון הכניס אותנו לתוכו. אנשי הליכוד חוזרים עתה על סיסמות אנשי שלום עכשיו, שהצטרפו בשע־תו לקומץ הקטן שהתנגד למילחמה מלכתחילה. אם דויד לוי מתפאר עכשיו בכך שהוא הצביע בעד הנסיגה (בשלבים! לאט־לאט!), הרי מעיד הדבר כאלף עדים על מצב־הרוח בציבור, גם בעיירות־הפיתוח. לא התפלאתי כאשר הזוג מ־קריית־שמונה אמר באותו שידור שצריכים ל־צאת, שכל הקאטיושות לא היו גורמות להרג כמו המילחמה.

הולך ומתגבש קונסנזוס לאומי אדיר למען הנסיגה מלבנון.

אך לא די בקונסנזוס זה.

אין אנחנו רוצים שהנסיגה מלבנון תחזיר את ירי־הקאטיושות לגבול הצפוני.

אין אנחנו רוצים שילדי מטולה וקריית־שמונה יחזרו למיקלטים.

אנחנו רוצים שאתה, זמי, תוכל לנגן את באך בשקט, בנוף הנהדר של מטולה.

ואני אומר לך, זמי: הדבר אפשרי. צריכים רק לרצות בו!

■ ■ ■

ה"ל לא נשלח ללבנון כדי להילחם בשיעים. הוא נכנס ללבנון, בראש וראשונה, כדי „לחסל את תשתית המחבלים" ולקבור את הבעיה הפלסטינית, אחת ולתמיד. ארבע אמות באדמה.

זה לא הצליח. הבעיה הפלסטינית קיימת. אש"ף קיים.

גם אנחנו וגם אש"ף למדנו ממילחמה זו את אותו הלקח: שאין פיתרון של אלימות לבעייתנו המשותפת.

צריכים להפסיק לירות. צריכים ל־התחיל לדבר.

אש"ף החליט רישמית, בכל מוסדותיו, שהוא רוצה לדבר. הוא גם קבע מיסגרת לכך: ועידה בינלאומית בג'נבה, שבה יישבו נציגיו יחד עם נציגי ישראל.

בשיחותינו עם יו"ר אש"ף, השתכ־נעתי שאפשר להשיג הסכם על הפס־קת־אש, על סי הכלל: באשר מתחילים לדבר, אפשר להפסיק לירות.

(המשך בעמוד 13)

מאת אורי אבנרי

סקופ

„העולם הזה" מביא את הדו"ח על הציתות החשאי של המישטרה לטלפון של מנכ"ל „בנק המיזרחי", אהרון מאיר, שבו התגלו פרטים מדהימים

"תיק לימון"

הו סיפור שאלמלא היה מתועד בהקלטות של מישטרת־ישראל, ספק אם מישהו היה מאמין בו: תעשיין־השטיחים אברהם שפירא ביקש לנצל את ידידותו של מנכ"ל בנק המיזרחי, אהרון מאיר, עם מפכ"ל המישטרה, אריה איבצן, כדי להשפיע על ראשי היחידה הארצית לחקירות הונאה.

שפירא גילה עניין מיוחד בהתקרבות לנורמן פייט, חר־בש־הבייסה, סגנו של בנימין זיגל.

מאיר ביקש להיפגש עם המפכ"ל, שלושה ימים אחרי מינויו, גם כדי לאחל לו מזל טוב וגם כדי לברר איך אפשר לעזור לשפירא.

שפירא הציע למאיר לשלוח למפכ"ל זר פרחים לרגל המינוי.

בשלב מאוחר יותר ביקש מנכ"ל הבנק לדעת אצל המפכ"ל אם המישטרה חוקרת גם בעניין מישפחתי שלו. איבצן העביר למאיר, דרך מבר משותף, מסר מרגיע, והבטיח שלא תהיה חקירה בענייניו.

המפכ"ל לא הסתיר את ידידותו עם מאיר ואף התבטון להיפגש איתו, מייד אחרי מינויו.

כל המידע הזה נחשף במיקרה, תוך כדי חקירה מישטרתית בעניין אחר, והוא כלול בדוח מודיעיני חסוי ביותר.

תחילת הפרשה, שכונתה בקור המישטרתי פרשת לימון, בחקירה שניהלה המישטרה נגד העיתונאי יגאל לביב. היא נפתחה כחקירה סמויה בחודש דצמבר 1980.

במישטרה, או ליתר דיוק, אצל כמה בכירים בה — נעשה מאמץ חסר־תקדים לצוד את לביב. מהמיסמך הסודי שלהלן נוצר הרושם שבעיניהם הוא לפחות אוייב הציבור מס' 1, אם לא יותר מכך.

חוקרי־המישטרה נטו להאמין, ללא שום ביסוס מוצק, שלביב סוחט את מנכ"ל המזרחי, אהרון מאיר. אז החלט לצותת לטלפונים של לביב, בביתו ובמישרדי מערכת הירחון שלו, מאה – חדשות המישטרה. מלבד זאת הוחלט לצותת גם במישרדו של מאיר, בבנק ובביתו, שברחוב קפלנסקי בגבעתיים, בתיקווה לתפוס על הקו את לביב.

לפיכך, הוגשו לבית־המישפט שתי בקשות להאזנות־סתר, בידיעת מפכ"ל המישטרה דאז, הרצל שפיר. חשוב להדגיש שמאיר לא היה חשוד כלל בביצוע עבירה כלשהי. החשד שלביב סוחט את מאיר ואילו הוא עצמו חושש להתלונן — התגלה אחר־כך כמופרך, למרות שיחות־הטלפון שניהלו ביניהם.

מי זה יוסקה?

ביחידת המודיעין במטה הארצי מצויה קלטת של ציתות־שיחות אלה. רק באחרונה נודע לאיבצן על קיומה. קרוב לוודאי שרק באחרונה נודע לו גם על דוח שהכין המפקח נחום בוקר, ב־23 בפברואר 1981.

הדוח בן תישעת העמודים כתוב בכתב־היד הצפוף של בוקר והוא הופנה לגורמים מישטרתיים שונים. הוא מכיל תמצית של הציתותים והערכות של החוקר.

כבר בתחילה קובע בוקר: „רגישות הנושא עלתה פי כמה, לא רק בשל הקשרים הענפים של המשורטט (מי שמאזינים לו) עם בעלי עמדות בכירות במדינה — קשרים הנובעים מתוקף תפקידו ומעמדו כמנכ"ל אחד מארבעת הבנקים הגדולים במדינה — אלא במיוחד לאור קישרי הידידות בינו ובין המפכ"ל איבצן."

איבצן נכנס לתפקידו ביום הראשון של שנת 1981, אחרי שבורג הדיח באופן סנסציוני את הרצל שפיר, כי חשש, כנראה, שזה עומד לפתוח את תיק אפרסק, שבו נוהלה חקירה נגד צמרת הפוליטיקאים הדתיים.

מינויו של המפכ"ל החדש גרם לתפנית בחקירה כבר בימי כהונתו הראשונים. כתב בוקר: „עם כניסת איבצן לתפקידו הנוכחי עלו רמזים בעלי־משמעות, שהצביעו על הדלפת כוונות חקירה לנחקרים, עוברה שפגעה ועדיין פוגעת באיכות החומר המופק והאזנת־הסתר המתבצעת."

בורג הבטיח למאיר מישרה ב„בנק ישראל"

שפירא, שלא היה עדיין ח"כ, נתן עצות כיצד להשפיע על המישטרה

עודד את מאיר להיפגש עם המפכ"ל, לשלוח לו פרחים וכו', אך ראג לבקש מידידו, שיפנה לאיבצן, כדי שזה ידבר פעם עם היהודי עם הכיפה, הסגן של בנימין."

הכוונה במישפט האחרון היא כמובן לנורמן פייט, סגנו של בנימין זיגל.

ממה חשש שפירא? האם הוא רצה להקדים תרופה למכה כלשהי, או שמא התכוון רק לשלוח את לחמו על־פני המים? האם יש קשר בין חששו מפני זיגל לבין כניסתו לפוליטיקה, כעבור כמה חודשים, עת התייצב בראש רשימת אגודת־ישראל בבחירות לכנסת?

מאיר השיב לו באותה שיחת־טלפון: „נו, טוב, ניתן לו להתחמם קודם."

שיחה זו התקיימה ב־4 בינואר, שלושה ימים אחרי שאיבצן נכנס לתפקידו. היא נערכה מייד אחרי תום מהדורת מבט לחדשות בטלוויזיה.

עשרים דקות אחרי־כן טילפן מאיר לאיבצן ושוחח איתו. „ראשית, הוא בירך אותו לרגל מינויו, והשניים הביעו רצון כן להיפגש."

איבצן למאיר: „אני אתקשר איתך. אני מאוד מבקש להיפגש איתך!"

מאיר למפכ"ל: „בסדר, אני גם כן רוצה. דיברתי עם יוסקה שנעשה משהו ביחד."

מיהו יוסקה? מה הם צריכים לעשות ביחד? מה כל־כך מעניין את המפכ"ל מייד אחרי מינויו, כשרצה לפגוש דווקא בבנקאי? קשה לדעת. הדוח לא מסוגל לתת על כך תשובה. השערה אפשרית: המפקח החדש של המישטרה חיפש כל דרך אפשרית להיות מקובל על הבוס החדש שלו, שר־המישטרה הדתי, וניסה גם להתקרב לידידיו.

מאיר מיהר לדווח על שיחתו עם איבצן לידידו שפירא, וזה עודדו להיפגש עימו.

מאיר קיווה להיפגש עם המפכ"ל ביום הרביעי באותו השבוע, כאשר יעלה לירושלים. ב־7 בינואר התקשר המפכ"ל אל מאיר וביקש לדחות למחר אחר את הצעתו של מנכ"ל־הבנק להרים כוסית.

המפכ"ל נימק זאת בטענה שהוא עומד לצאת לתל־אביב, ואחר־כך השמיע מישפט מוזר: „במרינה הקטנה הזאת, אנחנו צריכים כולנו להיות חזקים."

למה התכוון איבצן בדבריו הסתו־

„ידידותו של מאיר עם המפכ"ל תוכננה על־ידי אברהם שפירא להשפעה אפשרית על זיגל!"

בפרק הרביעי ברות, תחת הכותרת „קשריו של מאיר עם אח"מים — אנשי רשות" יש התייחסות לאישים הבאים: איבצן, יוסף בורג, שהיה אז שר־פנים־והמישטרה, ועודד מסר, שהיה אז המפקח על הבנקים.

במבוא קובע בוקר: „במיסגרת תפקידו ומעמדו כמנכ"ל המיזרחי עומד מאיר בקשרים הדוקים עם הפונקציונרים הבכירים ביותר במדינה — שרים וח"כים."

לגבי איבצן הוא קובע: „מייד עם מינויו של איבצן כמפכ"ל, התברר כי שוררים יחסי־ידידות בינו ובין מאיר. מאיר שמח על־כך ומיהר לברך את איבצן על מינויו. מאיר אף לא הסתיר את שימחתו מידידו שפירא. שפירא מים? האם הוא ידע דבר־מה על האזנות־הסתר לטלפון של מאיר, ידידו?

על כל פנים. מאז אותה שיחה לא נקלטו במיסגרת האזנות־הסתר כל שיחות ישירות בין השניים. „ניתוק הקשר," קובע הדוח. „היה חד־משמעי ולא כל־כך תמוה."

להלן גם יסתבר מדוע. כי בכך לא הסתיימה הפרשה. היא רק הסתעפה והלכה.

פגישה משולשת

ביום ה־28 בינואר 1981, טילפן אל מאיר משה שרף, איש מישטרה לשעבר. הוא ידידו של איבצן עוד

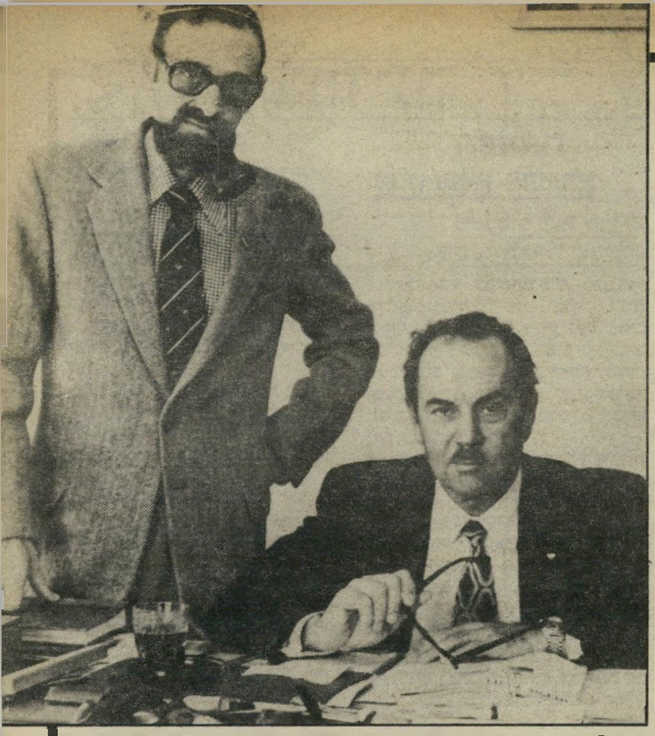

מנכ"ל הבנק, מאיר, נועץ איך להיפטר מחקירה

ערבות אפשרית לטובתו אצל איבצן.

שבוע אחר־כך, ב־5 בפברואר, ב־9 בבוקר, טילפן שוב שרף אל מאיר. ממשיך הדוח: „הוא דיווח לו כי היתה לו שיחה מעניינת עם הממונה הבכיר ביותר, כשהכוונה היא לאיבצן. בשיחה זו נאמר לשרף שמחפשים חומר נגד לביב בנוגע לסחיטותיו, אך כל העניין הוא כנראה עורבא פרח. לדעת שרף, אין מקום לדאגה, וכנראה שיפסיקו את החקירה. ואם יחקרו — זה לא יהיה בכיוון של מאיר."

שרף לא ידע, כנראה, על מה הוא מדבר. משום שהציתות לא הופסק. שלושה ימים אחרי כן, ב־8 בפברואר, דיווח מאיר לשפירא. ששה אותו יום בגרמניה, על השיחה עם שרף. שאמר „זה הכל שטויות."

הבטחות של המפכ"ל

ב**האזנות־הסתר** נקלטו שתי שיחות בין מאיר ובין יוסף בורג, ב־19 וב־22 בפברואר. שתיהן נערכו בשעות הבוקר המוקדמות. בשיחות אלה ביקש מנכ"ל המיזרחי את התערבותו של בורג למען הכללתו בוועדה המייעצת של בנק ישראל. שהרכבה היה אמור להיקבע מחדש בסוף חודש פברואר 1981. בורג הבטיח לפעול בעניין זה. ואכן, שבוע אחר־כך, זכה מאיר במינוי. שנתיים אחר־כך נמשכה האזנת־הסתר, אך השתמעו דברים שחרגו מהאזנה רגילה, הבאה לחשוף עבירות.

„ידידותו של מאיר עם המפכ"ל תוכננה על־ידי שפירא לניצול לשם השפעה אפשרית על זיגל ופייט — אך ניתוק הקשר ההדוק בין השניים מנע זאת. לפחות למישמע אוזניים.

זיגל ופייט: „שאיבצן ידבר עם בעל הכיפה"

שהאזנות־הסתר שהוא עצמו הורה לבצע פגעו בו בחרב־פיפיות.

העיתונאי ראובן שפירא מדבר היה אחד המצותתים שדיבר עם חפץ, יום אחרי פירסום הידיעה על כך שהמיש־טרה לא פעלה כראוי במידע חסוי, סביב איומי פגיעה במיסגדים שעל הר־הבית.

אברהם שפירא לאהרון מאיר: „חוריד ממני את הדרעק הזה!"

„פרשת־שרף ואיזכור פרשת־אוסט־ריה, כפי שפורטו בדוח זה, רמז על הבטחות והסברים שנתן המפכ"ל לאדם, קצין מישטרה לשעבר, בנושא החקירה וכיוונית, עובדה שבוודאי פגמה בחקירה. ואומנם, בעיקבות ההסברים, לא עלה עוד הנושא במיס־גרת האזנות־סתר."

חרב פיפיות

ה**ציתותים במטה־הארצי** הפכו לגורמה מקובלת מאז נכנס איבצן לתפקידו. כבר בתחילת עבודתו כמפכ"ל, הוא קיבל דיווחים יומיים על התקדמות הציתותים לעיתונאי יגאל לביב, אך למרבה הפלא, הוא לא ידע על הציתותים לשיחותיו שלו.

אחר־כך רווחו שמועות שאיבצן הורה להאזין לבכירים במטה־הארצי, כדי לברר אם הם מדליפים לגורמים זרים, עיתונאים או מקורבים, ולרעת מה הם חושבים עליו.

הסיפור הקלאסי, שפורסם לרא־שונה בהעולם הזה (21.3.84) העלה חשד, שאיבצן צותת לניצב צבי בר, ראש אג"ם. כשהדבר נודע לבר הוא לקח את איבצן לשיחה בארבע עיניים. ומאז חדלו הציתותים.

בחודש מרס שעבר הפעיל איבצן ציתות שהפך לפרק בהיסטוריה של מישטרת־ישראל. הציתות נעשה לאסף חפץ, ובמישפט המישמעתי שהיה לו, העלה פרקליטו, רן כהן, את החשד שאיבצן האזין לניצבים במכשירי־הטלפון שלהם במטה־הארצי. „אני יכול להביא עשרות עדים," אמר או כהן, אך בית־הדין המישמעתי של המישטרה העדיף שלא לשמוע את עשרות העדים הבכירים.

אחת מטענותיו של איבצן להצדקת פיטוריו של חפץ היתה, כי ברשותו של הסגן־ניצב מצוי חומר חסוי בדרגה גבוהה. שאותו הוא נוהג להדליף. מן הדוח המתפרסם כאן עולה, כי היה זה דווקא איבצן שהדליף מידע חסוי, שהגיע לרשותו במיסגרת תפקידו.

השבוע הסתבר לאיבצן בדיעבד, ראובן שפירא היה האיש שחשף לראשונה את דבר קיומו של הדוח המודיעיני החסוי, אך משום־מה שם את הדגש על הקלטות שיחות־הטלפון שהיו בין לביב וח"כ אהוד אולמרט, אשר התעניין אצל איבצן בהתקדמות במהלך חקירתו של לביב.

השיחות שבין איבצן ומאיר, ובעיקר בין מאיר ושפירא, הן חמורות פי כמה. אין שום סיבה שבעולם שעתה, סמוך למועד פרישתו מהמישטרה, לא יתבקש איבצן, כמו גם שני ידידיו, להסביר מה מסתתר מאחורי שיחותיהם המרתקות. **בן־ציון ציטרין** ■

שניר: מאפרסק ללימון

מפכ"ל המישטרה, איבצן, לא ידע שהמישטרה מצותתת לשיחותיו

מהימים שבהם שימש כראש מיחלק־מירמה במרחב הירקון, כשאיבצן היה מפקד־המרחב.

שרף סיפר למאיר שהיו אצלו שני קצינים־מישטרה, אשר שוחחו איתו על פרשיה מלפני 10–11 שנה הקשורה באוסטריה.

פירוט השיחה בין מאיר ושרף עלה באותו היום בשיחה אחרת, בין מאיר ואברהם שפירא, המכונה ברוח המודי־עיני החסוי בשם „מוניה. בעל שטיחי כרמל":

„מאיר הדגיש בשיחה זו כי קצינים־המישטרה, שחקרו אותו בעניין לביב, ניסו לקשור את פרשת אחיו. המכונה יויו, לנושא הסחיטה.

„האח יויו הסתבך בחובות, עזב את הארץ ולא הוגש נגדו מישפט. לפי הסברו של מאיר, אי־הגשת כתב־האישום נבעה מכך שהוא נסע מייד, והמישפחה סידרה את החובות עד כמה שאפשר.

„ואכן, מאיר לא ידע אם העניין ידוע ללביב. משום שלביב אף פעם לא הזכיר את זה."

מנכ"ל המיזרחי אמר חד־משמעית לשפירא, שלביב אינו סוחט ממנו כספים. „אין לו מה לסחוט ממני."

בעיקבות השיחות שרף־מאיר ומאיר־שפירא נקבעה פגישה משר־לשת, כדי להבהיר את הדברים. היא נקבעה ליום המחרת, ה־29 בינואר בשעה שתיים וחצי במלון דן. על השיחה המשולשת אין למישטרה פרטים נוספים.

באותו היום, היה מאיר כנראה נסער מאוד. הוא ניסה להשיג את איבצן כמה פעמים, אך בשל העובדה שהמפכ"ל היה עסוק, נמסרו למזכירתו של מאיר מיספרי־הטלפון הישירים של המפכ"ל, והיא התבקשה לשוב ולהתקשר שוב כעבור כמה דקות.

באותו היום, ה־28 בינואר, לא נקלטה בטלפון המצותת של מאיר שום שיחת־טלפון בינו ובין המפכ"ל.

ב־29 בינואר, זמן קצר אחרי מהדורת־החדשות ברדיו של 7 בבוקר, שוחח שפירא עם מאיר בנושא הפגישה המתוכננת עם שרף לאותו היום בצהריים, אחר שיום קודם לכן הביע מאיר את חששו, שמא יפתחו מחדש את פרשת אחיו יויו.

שפירא: „אני אחראי בנושא שלך. תוריד אתה ממני את הדרעק ההוא!"

מאיר: „הלוואי שהייתי יכול להגיד לך."

למי התכוון שפירא?

בהמשך רמז מאיר לשפירא על התי־צטרף לוועדה המייעצת, בתפקיד היו"ר שלה, גם אברהם שפירא.

בתאריך ה־15 בפברואר נקלטה בשעת־צהריים שיחה בין מאיר ובין עודד מסר, המפקח על הבנקים.

במהלך השיחה דיווח מסר למאיר, שאחר המיסמכים במישפט הראשון של אהרון אבו חצירא הוא חווה הלוואה בין המיזרחי וישיבה כלשהי, ששמה לא הוזכר.

מסר הבטיח למאיר למסור לו את שם הישיבה שבה מדובר. בפגישה הקרובה ביניהם.

קובע בוקר: „נראה כי יש טעם לפגם שהמפקח על הבנקים, המתבקש לתת חוות־דעת לפרקליט המדינה, מוסר את הדברים למנכ"ל־בנק המעורב בנושא, אף אם לדעתו אין הבנק חלק מהעניין, אלא מהווה רק אינסטרומנט."

בדיברי הסיכום שלו בדוח, היה בוקר בוטה במיוחד: „ניתן לומר ולס־כם, שהאזנות־הסתר שבוצעו על־ידי היחידה היו במיקרה זה עדינות ורגי־שות במיוחד.

„עם הטלת הציתות על מכשיר־הטלפון שברשות מאיר, מנכ"ל המיזרחי ובפרט עם מינויו של איבצן כמפכ"ל, שהוא ידידו של מאיר.

במדינה

(המשך מעמוד 6)

שפרס היה שקוע במילחמתו בהעולם הזה".

רצח ועבודה. בינתיים עברו שני האישים דרך ארוכה. שימעון פרס הוא ראש ממשלת־ישראל, ואילו שטראוס הוא ראש ממשלת־בוואריה — אחת המדינות בקהיליה הפדרלית הגרמנית.

השבוע עורר שטראוס שערוריה. אחרי שנקבע לו תאריך לביקור בישראל, השמיע בגרמניה הצהרה בזכות מכירת נשק גרמני מתוחכם לסעודיה.

בעבר הרעישה ישראל שמיים וארץ כדי למנוע עיסקה זו, וכל הכוחות המתקדמים בגרמניה, ובראשם מיפלגת הירוקים, ניהלו מערכה ציבורית מוצלחת למניעתה.

טען שטראוס: הפועלים הגרמניים זקוקים לעבודה, ועיסקות־הנשק מספקות עבודה. כמה מיפעלים גדולים ממוקמים בבוואריה.

שטראוס לא הסתפק בכך. בחיוך ערמומי אמר שישראל תבין בוודאי לנפשו, מכיוון שגם היא מוכרת נשק לארצות רבות. הוא לא היה צריך לפרש, מפני שהוא מכיר את עסקיו של שימעון פרס. ממשלת־ישראל אכן מוכרת נשק לכמה מן המישטרים הפושעניים ביותר בעולם, האשמים ברצח המוני של אזרחיהם. התירוץ הרישמי: הרבר דרוש לקידום תעשיית־הנשק הישראלית ומספק עבודה לפועלים.

שחורים וירוקים. כמה חברי־כנסת ניסו לעורר רעש ולסכל את הביקור, אך קולם היה קול ענות חלושה. גם הם ידעו כי ביחס כלפי גרמניה שוררת בישראל צביעות חסרת־תקנה.

לפני כמה שבועות הוחרמה בישראל מישלחת של מיפלגת־הירוקים, מפני שאחד מחבריה — כולם צעירים, בני הדור שקם אחרי השואה — חיבר לפני הביקור מיסמך פנימי, ובו מתח ביקורת חריפה על מריניות ממשלת־ישראל. השגרירות הישראלית בבון המטירה אש וגפרית על הירוקים, עתוני ישראל ודוברים רישמיים הגדירו אותם כניאו־נאצים וכאנטי־שמיים.

ואילו שטראוס, שהטיף ערב־ביקורו לאספקת נשק מתוחכם למדינה ער־בית, והשתייך לדור שהעלה את היטלר לשילטון, הוא אורח רצוי בעיני ראש ממשלת־ישראל.

בסלאנג הפוליטי הגרמני, נקראים שטראוס ועמיתיו "השחורים", בגלל תמיכתם בכמורה הקאתולית הלובשת שחורים. נראה כי הצבע השחור עדיף על הירוק.

* *ערך העולם הזה, שנכח במסיבת־העיתונאים המשותפת, עורר מהומה כאשר לא ניתנה לו הזכות להציג בה שאלות.*

השואה
עסק ושמו אושוויץ

מאנשים עשו שלדים, משערות עשו שמיכות

836,525 שמלות־נשים, 348,820 חליפות־גברים, 38 אלף זוגות נעלי־גברים, 5,255 זוגות נעלי־נשים וכ־5,000 גברים, נשים וילדים מוכי־דעב מצאו חיילי הצבא האדום כאשר נכנסו לפני 40 שנה למחנה אושוויץ, ביום ינואר מושלג, בשעה שלוש אחר הצהריים.

היה זה רק איזכור מיקבץ־עובדות אחד מני רבים, אשר פורסמו בשבועות האחרונים בעולם ביום־השנה האיום הזה, שבו שבת מוקד־הטבח הגדול בהיסטוריה מפועלו, אחר שבמשך ארבע השנים, שיבעה החודשים ו־11 הימים של קיומו נטבחו בו ארבעה מיליונים, רובם יהודים, על־ידי חניקה איטית בגאז־הרעל ציקלון ב'.

ליטר מרק־כרוב. הנאצים לא הסתפקו בגאז, שרפו את קורבנותיהם מייד אחרי חניקתם במישרפות הסמרכות. ברגע האחרון, אחרי שעור פינו, שבוע לפני הופעת הצבא האדום, 60 אלף איש מערבה במיצעד־מוות רגלי, הם גם הוציאו להורג 300 איש ביריה, כאשר גילו אותם מסתתרים במחנה.

שטראוס וסרם במסיבת־עיתונאים בהרצליה (1963)
צביעות חסרת־תקנה

הכוונה היתה, כמובן, שלא להשאיר עדי־ראיה. זאת היתה גם הסיבה לכך שהנאצים העלו באש, לפני בריחתם, את מחסני־הטובין, שבהם מיינו חפצי המושמדים.

כי, כפי שהשרידים אינם יכולים לשכוח, היתה אושוויץ גם עסק גדול: אם את שיני־הזהב הקפידו אנשי הס"ס להעביר לרייכסבנק (הבנק המרכזי הגרמני), הרי את שערותיהם של המושמדים, למשל, מכרו לתעשיית הטכסטיל הגרמנית (במחיר 50 פפניג הקילו), וזאת יצרה מהשערות שמיכות.

עסק אושוויצי אחר היה, כידוע, השכרת מועמדים להשמדה לתעשיה הגרמנית, אשר הקימה בשטח המחנה מיפעלים לניצול כוח־העבדים, וגם שילמה תמורת עבודתם לס"ס: ארבעה מארקים ליום עבור פועל מיקצועי, שלושה — עבור פועל פשוט.

כדי לשמר את כוח־העבודה הזה, שעבד 12 שעות ליום, גם האכילו אותו 1300 עד 1700 קאלוריות ליום (במקום 4800 הדרושות), כשהתפריט היומי מורכב מחצי ליטר קפה, ליטר מרק־כרוב או מרק־סלק, 300 עד 500 גרם לחם ו־30 גרם מרגרינה. התוצאה: לא רק שרבבות מעובדי־כפיה מתו מרעב ומחולשה כללית, אלא גם שהמעטים ששרדו, ירדו משך השנים עד לשיחרור למישקל של אנשים־שלדים, 30־40 קילו לאדם.

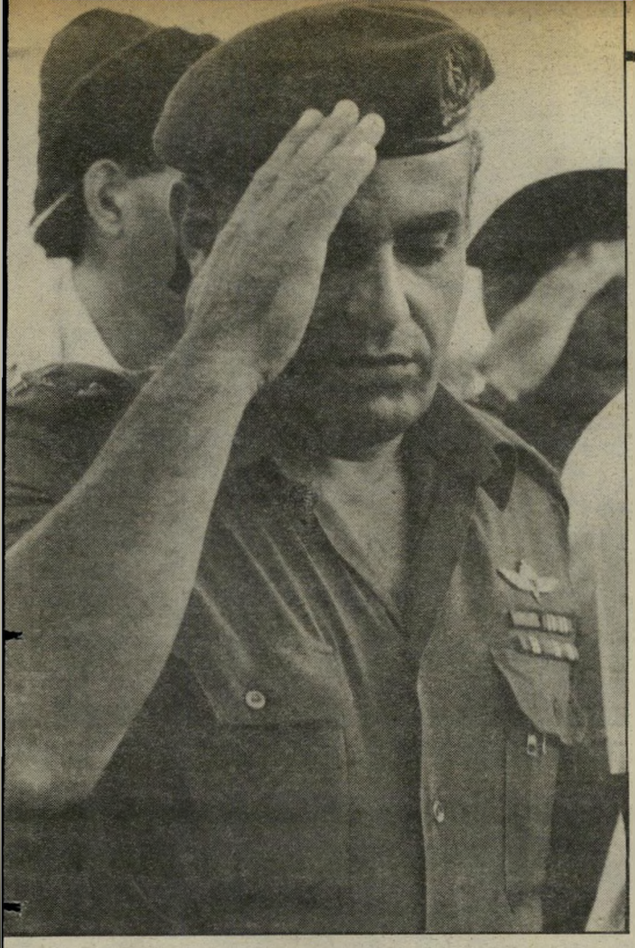

הקצין שהוא הנחקר הראשי בפרשת הריגתם של החוטפים השבויים הוא גם משורר

"בודאי יש לנו מה לאמר אולי לספר וגם לאמץ את הרגעים הקשים לכאורה צריך לייפות במילים נעימות את הדקות היפות (אך אם) מועטות
צריך לנצור ולזכור באריכות כי הן אלה שמשאירות לכולנו את הזיכרונות הגדולים בשעות הקטנות־הגדולות... אולי נצא ללקט אותן דקות שאנו תמיד מנסים למצוא – אותן בגדולתן...
אך לעיתים נתקלים אנו באנשים (מדומים לגדולים) אך קטנים...
אשר מנסים לפזר מישפטים – לנו הם תמיד חורים וכואבים... אבל – באמת מה הם לעומת
אותם רגעים קטנים־גדולים שלהם

אנחנו כל־כך מצפים!!

אין ספק שהמשורר לא התכוון לרגעים שעברו עליו השבוע, אחרי שהשבועון כותרת ראשית גילה, תוך הפרת חוקי־הצנזורה, שהוא הנחקר העיקרי בפרשת הריגתם של שני שבויים בלתי־חמושים.

זהו תת־אלוף יצחק מרדכי (40), המכונה "איציק", קציר־צנחנים־וחיל־רגלים־ראשי. הוא הדמות המרכזית הנראית בתצלומיה של צלמת העולם הזה, ענת סרגוסטי, שצולמו שעה קלה לפני הריגת השבויים. הצנזורה לא אפשרה בשעתו לזהות את מרדכי בתמונה, וכל התייחסות אליו בהקשר זה נמחקה.

האוטובוס בקו תל־אביב־אשקלון נחטף באפריל 1984 על־ידי ארבעה צעירים ערביים, שהיו חמושים בסכין וברימון. אחרי שדרכו של האוטובוס נחסמה הסתערו עליו כוחות־הביטחון. שניים מן החוטפים נהרגו בו במקום. שניים אחרים הובלו מן המקום, לעיני הכתבים והצלמים שהצליחו להסתנן למקום.

התמונה המכרעת של סרגוסטי מראה את אחד משני החוטפים השבויים, כשהוא בריא ושלם, מובל על־ידי חיילים, כשלידו תת־אלוף מרדכי, המחזיק אקדח בידו.

מה שקרה ברגעים שלאחר מכן

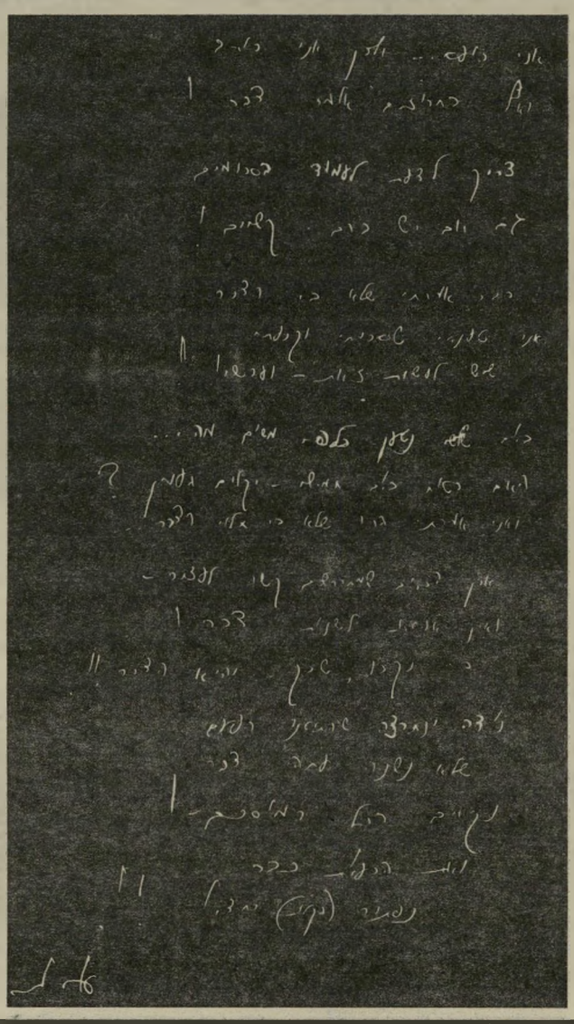

"את הרגעים הקשים לכאורה צריך לייפות במילים נעימות..."

שירי האהבה

אקדח ביד זוהי התמונה המכרעת, שצולמה על־ידי צלמת העולם הזה, ענת סרגוסטי, שעה קלה לפני הריגת שני השבויים. האיש במרכז הוא תת־אלוף יצחק מרדכי, המחזיק בידו הימנית אקדח. אין הוא מחזיק בו בקת, מוכן לירי, אלא דווקא כפי שרגילים להחזיק להכאה. לשמאלו נראה ראשו של השבוי הכפוף קדימה, כשהוא נגרר על־ידי החיילים. זוהי הפעם האחרונה שנראה בחיים.

נחקר עתה בחקירה אינסופית, הנמשכת כבר מזה עשרה חודשים. מוכן שמרדכי ממלא בחקירה זו תפקיד מרכזי — אך עדיין אין שום מסקנה מוסמכת לכאן או לכאן.

ברור רק שהשניים נהרגו במכות בראשיהם. אין ספק שזהו פשע־מילחמה, הנוגד את חוקי־המדינה ואת המוסר הצבאי.

רודף שמלות

את השיר בתב מרדכי כשהיה עדיין אלוף־מישנה, ושירת כעוד־רו לענייני מיבצעים של ראש אג"ם־מיבצעים. (בתפקיד זה כיהן או תת־אלוף מנחם עינו, שקודם בינתיים לדרגת אלוף והמכהן כיום כראש אגף התיכנון בצה"ל). מרדכי, ששמו כרוך־שמלות מושבע מחד ולוחם קשוח מאידך, הולך לפניו, התאהב בחיילת בשירות סדיר, והשף את ריגשותיו לדקויותיהם בחרוזי־בוסר.

„אך לעתים נחקלים אנו באנשים (מדומים לגדולים) אך קטנים המנסים לפזר מישפטים..."

מספרת הצעירה, שלמענה נוצרו השירים:

כבר בימים הראשונים לשרותי במצפ"ע (מוצב־הפיקוד־העליון) בלטה לעיניי דמותו המוצקה, השוחרת־לקרב של איציק. בין שלל בעלי הדרגות הבכירות שהסתובבו שם (צמרת המטכ"ל ומישרד־הבטחון פוקדת את המצפ"ע — הקרוי בסלנג „בור" — לצורך דיונים קבועים) התבלט הילוכו

של תת־האלוף

לעבר הפיסגה. מהביקורים המעטים שערכתי בדירתו, ששכנה אז בנתניה, התרשמתי מאישיותה הכובשת של פנינה, רעייתו, אשה נאה, בהירת־שיער, ומהחום המישפחתי בבית. לי נראה שאיציק פשוט אהב את עבודתו, ההילה הכרוכה בה, הדימוי הקרבי, הצורך להרגיש חיוני. להיות מוכן 24 שעות ביממה להונקה אפשרית. האמביציה בערה בו.

תכונה נוספת שזכורה לי היא להיטותו לעשות טובות לאנשים. להיטות זו נבעה הן מרגישות חסויה היטב, הן מהצורך להוכיח שיש בכוחו ובמעמדו לשנות דברים, להשפיע. אחרי היכרות אינטימית יותר הבנתי שאיציק הוא סלף־מיידי־מאן. הוא בנה הקרבי. תמיד־תמיד נעל נעלי־גיבורים, גם בימים שבהם עסק בעבודה פקידותית במישרדו. בלטה גם כומתתו האדומה, תיזכורת מתמדת להשתייכותו לחיל המובחר — חיל הצנחנים.

בהתאם לדימוי הצה"לי המקובל, בלטה גם תכונת החברמניות אצל

„אם למילחמה נתכונן — ויהא השלום, נאמר זו אגדה וחלום..." כתב תא"ל מרדכי בישיבת המטכ"ל

מרדכי: בעיקר היה צמוד לפואד (תת־אלוף במילואים בנימין בן־אליעזר, או מפקד הגדה המערבית). זכור לי שרווחה בקרב קצינים גירסה מרושעת, שהשניים קודמו במהירות בסולם הדרגות, בין היתר, בזכות מוצאם. בן־אליעזר הוא ממוצא עיראקי, ואילו מרדכי הוא כורדי מצפון עיראק. הוא היה מבלה שעות אין־ספור בתחתית הארמה, גם אם נוכחותו הפיסית לא היתה חיונית.

בבור רינגו ששהייתו המוגזמת בחדרו נבעה מרצונו העז לקצור תישבוחות מהממונים עליו בדהירתו עצמו מההתחלה, ויתכן שרצה להוכיח לסביבה, ובעיקר לעצמו — עד כמה התקדם.

אינני זוכרת מתי בדיוק הנחתי לו להתקרב אליי יותר, אבל התחלנו לשוחח, שיחות בין שני אנשים שונים לחלוטין, הן מבחינת פער־הגילים, הן מבחינת דרגת הרגישות, ההשקפות, המנטליות. אומנם נרתעתי מכל מה שהוא ייצג, אך הופתעתי מצדדים רכים, בלתי־צפויים שבו.

באותה תקופה היתה לי נטיה חריפה למצבי־רוח. ממש נשלטתי על ידם.

(המשך בעמוד 12)

במקום המעשה אחרי הריגת ה־רמטכ"ל מסיבת־עיתונאים, כשלידו עומד תת־אלוף יצחק מרדכי. בהודעה הראשונה הודה צה"ל ששניים נלכדו חיים, ואחר־כך פורסמה הודעה ששניים מתו „בדרך לבית־החולים". ההודעה עוררה שערוריה.

השותפות

מתפרקת

אריאל שרון ויורם ארידור הם שני השרים, המסמלים יותר מכל אחד אחר את האסונות שהמיטו ממשלות־הליכוד על מדינת־ישראל. ארידור, עסקן מנופח בהופעתו

יקיר פלסנר, יד־ימינו של ארידור, ירה את היריה הראשונה נגד מינוי שרון

ובהתנהגותו, אבל חרותניק מהכיכרות בכל הווייתו, ביזבז בחוסר־אחריות משווע את שארית ניכסי המרינה, מוטט את מניות הבנקים, האיץ את הסיחרור האינפלציוני שבו היתה שרויה ישראל, שיחד את העם באורח בוטה לפני הבחירות לכנסת העשירית ב־1981.

היום זה נשמע קצת מוזר, אבל בשנה הראשונה לכהונתו במישרד־האוצר דיברו בו רבים נכבדות. כיורשו האפשרי של מנחם בגין.

כאן ניצב ארידור בפני קושי מסוים: לא רק הדיאדוכים האחרים, אלא גם יחסו המסוייג של המנהיג כלפיו. ארידור העריץ את מנהיג חרות בלי־מיצרים, קרא לו תמיד "מר בגין". בגין עצמו, שחרף תדמיתו היה בו תמיד שמץ של רישעות כלפי חבורה של עסקנים לא־אהודים עליו, נהג בארי־דור בחוסר־התחשבות, ולעיתים אף באיבה גלויה.

ארידור עצמו נהג לסנוט במקורביו, אבל רגישותו לכל נזיפה של בגין היתה עצומה. לא פעם עמדו בעיניו רמעות לשמע תוכחותיו של בגין, גם בישיבות ממשלה.

ארידור נאלץ להתפטר פחות משבוע אחרי כינונה של ממשלת יצחק שמיר. אחרי "ברוגז" ארוך, חזר לתפקידו כיו"ר מזכירות־חרות.

מכחינה פוליטית עבר ארידור תהפוכות רבות. במשך שנים רבות שיתף פעולה עם דויד לוי בהסתדרות הכלית, וכמוהו אימץ עד תום את הדמגוגיה הפופוליסטית, שאיפיינה אותו גם כשר־אוצר. השניים, השונים זה מזה ברקע ובאופי, הצליחו לעבוד ביחד במשך שנים ארוכות, בעיקר כשהלי־כוד היה באופוזיציה.

עם עליית כוכבו של ארידור ב־1981, התחילו יחסי השניים להתער־ער. לוי חש כבכיר לעומת ארידור, המשכיל ממנו, מה גם שאחרי המהפך ב־1977 נשלח ארידור על־ידי בגין לבצע עבודות שחורות, כפויות־טובה, כסגנשר ניצחי במישרדים כלכליים שונים. לוי, לעומתו, כבר היה אז שר בכיר.

בתחילת שנות ה־80, ובעיקר אחרי שהכל ייחסו לו את ניצחון הליכוד בבחירות לכנסת ה־10, הפך ארידור מנהיג מוכר בתנועת־החרות.

אחרי מפלתו עבר ארידור משבר אישי קשה. יש הגורסים שהוא לקה בדיכאון, במובן הקליני של המונח. לפני מערכת־הבחירות לכנסת ה־11 תמך בשמיר נגד לוי, וסייע למנהיג חרות, שאינו אהוד עליו, לרוץ לבחירות כמס' 1.

מאז ניהל ארידור כמה מריבות קשור ביותר עם שמיר ועם אנשיו, בעיקר עם ח"כ רוני מילוא. בכל המריבות האלה זכה בתמיכה מפתיעה מאריאל שרון.

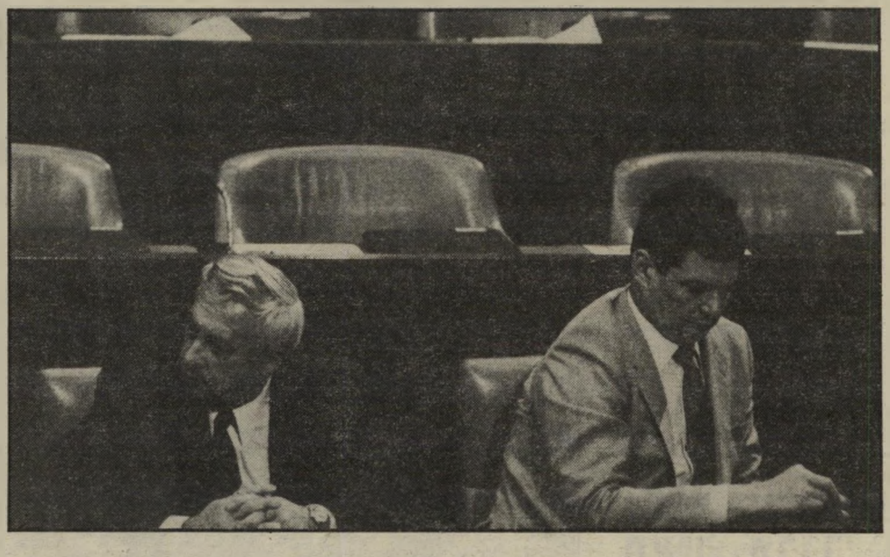

אחרי שרב עם שמיר ועם דויד לוי, התחיל אריאל להילחם עכשיו באריאל שרון

שר־הביטחון המודח תמיד גרס ש־אויבו של אויבי הוא ידידי". הוא החיל היטב את הפסוק הזה ביחסיו עם ארידור. זה גמל לו בתמיכה ציבורית פומבית בפרשת תביעת־הדיבה ש־הגיש נגד טיים.

(המשך בעמוד 14)

מרדכי רציונלי, דיעותיו הניציות מנוסחות להפליא, ותקופת־לימודיו באנגליה השאירה בו את רישומה

לי להאמין שאיציק הרציונלי, המחושב, היה טועה טעות כה פטאלית בהשלכותיה האפשריות על הקאריירה שלו, אם כי חיבתו לנשים לא היתה בגדר סוד־צבאי.

דיעותיו היו אומנם ניציות, אך מנוסחות להפליא, ומכאן שנשמעו תרבותיות יותר. תקופת־לימודיו באנגליה — הוא נשלח מטעם הצבא — שאותה אהב לשרבב בכל הזדמנות וגם בלי הזדמנות, השאירה בו, כנראה, את רישומה, משינוי מיבטאו ועד לליטוש דרכי התבטאותו. אם אכן תוכח מעורבותו בפרשת־האוטובוס המזעזעת, אי־אפשר היה לצפות זאת מראש על סמך היכרות עימו, מעמיקה ככל שתהיה. יכול להיות שזה היה שיגעון רגעי.

כפי שכתב:

....אם למלחמה נתכונן –
ויהא השלום
נאמר זו אגדה וחלום...
אך... אם נשתכר
והבל פה
נמצא את עצמנו
בגדול שבאסון!"

עד כאן סיפור החיילת, שהיא כיום אזרחית.

אולי שורות אלה, פרי עטו השופע של מרדכי, הלקוחות משיר שחרו בעת ישיבת־התעדכנות בבור, ב־27 באפריל 1979, יכולות לעזור בפיענוח אישיותו המורכבת. שעלתה השבוע לכותרות ב־קשר לאחת הפרשות המבישות ביותר בהיסטוריה הצבאית של ישראל.

דפנה ברק

בילעדי

אהבת התת־אלוף

(המשך מעמוד 11)

ואיציק, שלא בדיוק הבין את התופעה, ניסה להתמודד עימה. וכך כתב לי:

....נודה ונתרצה שהחלטנו הפעם
שלא נשנה עתה דבר
נקיים הכל כמוסכם!
ואת הבעיות כבר
נפתור (בקלות) יחדיו!!"

כמה שבועות לפני מועד שיחרורי מהצבא חגגתי את יום הולדתי ה־19. נתקפתי אז באחד מדיכאונותיי, ונוסף על כך אף חטפתי הרעלת־קיבה ואושפזתי בבית־חולים. השמועות חגגו וכולם נבהלו כהוגן. למחרת שיחרורי מבית־החולים, העניק לי איציק בביישנות־מה את ספר שיריה האחרון של המשוררת תירצה אתר, שהתאבדה. אני יודעת שזה נשמע כסצינה הלקוחה מסרט ערבי, אך זהו צד נוסף באיש שעלה לכותרות השבוע בהקשר כל־כך מחריד.

אישית לא נתקלתי אצלו בצד אלים. להיפך. אולם סמוך לשיחרורי נפוצו כבור שמועות... חיילת התלוננה עליו בהיסטריה רעשנית, ממש פומבית. הסיפור שלה היה תמוה ביותר, בלשון המעטה. מסיפורה הסתבר שחיכתה לו במשך שעתיים, עד שגמר את עבודתו, מכיוון שביקשה ממנו טרמפ, ומכאן התבלבל הסיפור לחלוטין. החיילת היתה גוצה, לא אטרקטיבית במיוחד. לא ברור לי אם היא סיפרה את הסיפור מהירהורי־ליבה או שאכן קרה משהו. על כל פנים, היא נהגה בהיסטריה גמורה כל אימת שחלפה ליד חדרו, וכמובן הפכה לשיחת־הבור במשך כמה ימים. קשה לי להאמין שאיציק הרציונלי, המחושב, היה טועה טעות כה פטאלית בהשלכותיה האפשריות על הקאריירה שלו, אם כי חיבתו לנשים לא היתה בגדר סוד־צבאי.

דיעותיו היו אומנם ניציות, אך מנוסחות להפליא, ומכאן שנשמעו תרבותיות יותר. תקופת־לימודיו באנגליה — הוא נשלח מטעם הצבא — שאותה אהב לשרבב בכל הזדמנות וגם בלי הזדמנות, השאירה בו, כנראה, את רישומה, משינוי מיבטאו ועד לליטוש דרכי התבטאותו. אם אכן תוכח מעורבותו בפרשת־האוטובוס המזעזעת, אי־אפשר היה לצפות זאת מראש על סמך היכרות עימו, מעמיקה ככל שתהיה. יכול להיות שזה היה שיגעון רגעי.

כפי שכתב:

....אם למלחמה נתכונן –
ויהא השלום
נאמר זו אגדה וחלום...
אך... אם נשתכר
והבל פה
נמצא את עצמנו
בגדול שבאסון!"

עד כאן סיפור החיילת, שהיא כיום אזרחית.

אולי שורות אלה, פרי עטו השופע של מרדכי, הלקוחות משיר שחרו בעת ישיבת־התעדכנות בבור, ב־27 באפריל 1979, יכולות לעזור בפיענוח אישיותו המורכבת. שעלתה השבוע לכותרות ב־קשר לאחת הפרשות המבישות ביותר בהיסטוריה הצבאית של ישראל.

דפנה ברק

(המשך מעמוד 7)

כאשר בא השבוע שימעון פרס לבוקרסט, אמר לו ניקולאיי צ'אוצ'סקו, אחד מיוזמי השלום הישראלי־מצרי: לך לג'נבה! שב עם אש"ף! יאסר ערפאת מוכן להסדר־שלום, כפי שהיה בשעתו אנואר אל־סאדאת!

סרס התנגד, ועל כן לא פורסמה הודעת־סיכום לשי־חות בבוקרסט.

אך גם ראש ממשלת איטליה אמר לו את אותו הדבר, ואני מניח שגם האפיפיור. כל אלה כבר דיברו עם ערפאת.

הספיקו לירות! התחילו לדי־בר! יש על מה, יש עם מי!

■ ■ ■

א חרי הסגישה האחרונה שלנו עם יאסר ערפאת הוזמנתי לעימות טלוויזיוני עם ח"כ רפאל איתן.

רפול, הנאשם מס' 3 בפשע ששמו מילחמת־הלבנון, השמיע בעימות זה טענה מרתימה. הוא אמר שאין צורך להיפגש עם ערפאת כדי להפסיק את הטרור (כפי שטענתי), כי ערפאת כלל אינו מפעיל עוד טרור. את הטרור מפעילים עכשיו אבו־מוסא, אחמד ג'בריל ושאר בני־חסותה של סוריה. כך שאם רוצים לדבר על הפסקת־הטרור, צריכים לדבר עם אבו־מוסא וחבריו.

זוהי טענה מעניינת ביותר.

לגבי ערפאת היא אומרת: אם אתה מפעיל טרור, אסור לדבר איתך (כפי שטען השבוע שימעון פרס. כשדחה את בקשת צ'אוצ'סקו.) ואם אינך מפעיל טרור, אין מה לדבר איתך.

רפול, המצוי בודאי בדוחות מודי־עין, אישר שערפאת אינו מפעיל טרור.

ולגבי האחרים אומרת טענה זו: מכיוון שהם מפעילים טרור, והם בסופים לסוריה, צריכים לדבר עם הסורים.

מה נובע מן הקביעות האלה?

■ ■ ■

ד מסקנה השטוטה, המתבקשת מעצמה, היא שצריכים לדבר עם כולם.

צריכים לדבר עם אש"ף וערפאת, מפני שהם מייצגים את העם הפלסטיני, והעם הפלסטיני כולו (או רוב של 95%) מקבל את סמכותם.

צריכים לדבר עם הסורים, מפני שבידיהם מכשירי־טרור פעילים.

צריכים לדבר עם השיעים, מפני שנגררנו למילחמה עימם.

צריכים לדבר עם כולם, אם אנחנו רוצים למצוא פיתרון ל כ ל הבעיה, על כ ל היכטיה, ולשים קץ ל כ ל המילחמה, הטרור והפיגועים אחת ולתמיד.

כיום מתהלך בעולם רק רעיון אחד, העונה על כל הצרכים האלה: הרעיון של בינום ועידה בינלאומית בג'נבה, בהשתת־פות כ ל הצדדים הנוגעים לסיכסוך.

בוועידה זו יהיו מיוצגים ישראל ואש"ף, וגם ירדן וסוריה, השיעים (במיסגרת המישלחת הלבנונית) ומצ־ריים, והמעצמות העולמיות היכולות לעזור או לפחות לא להפריע.

אין לדעת כמה זמן תשב ועידה כזאת, ומה תהיינה תוצ־אותיה. אבל דבר אחד אפשר להשיג מראש: הסכסוך־אש בללית, סיום מוחלט (או כמעט מוחלט) של הפיגועים מכל הצדדים.

להתחיל לדבר! להפסיק לירות!

■ ■ ■

ד הו, זמי, הפיתרון לדילמה העומדת לפנינך. דילמה ששום בעל־מצפון אינו יכול להתעלם ממנה.

לא די ביציאה מלבנון, אם פירוש הדבר ירי של קאטיושות וירידה למיק־לטים.

היציאה מלבנון היא רק הצעד הראשון, ואחריו — מיד אחריו! — צריך לבוא הצעד השני, והשלישי.

זהו מיצעד אחד: לצאת מג'ויא, ללכת לג'נבה.

תת־אלוף (מיל') אריה מיזרחי, החותחן הראשי לשעבר, מקבל משכורת אגדתית מן החברה שסיפקה תותחים לחיל שלו

תותחים יורים כסף

ק ציץ־תותחנים־ראשי לשעבר, אריה מיזרחי, הצליח להפתיע פעמיים את צמרת צה"ל ומישרד־הביטחון. בראשונה, כאשר פשט במהי־רות ובמפתיע את מדיו. בשניה, כאשר נודע שהוא מרוויח משכורת־עתק של 40 אלף דולר לחודש, כיועץ לחברה אמריקאית לייצור־נשק, שאיתה הוא היה במגע מיקצועי בתפקידו הצבאי האחרון. משכורתו השנתית היא, על־פי אותו חישוב, 480 אלף דולר.

תת־אלופים במעמדו, המרוויחים כ־800 דולר לחודש, התמלאו קינאה. אחר־כך התפכחו ושאלו: האם אין כאן משהו מסריח?

במשך כמה חודשים היתה משכורתו של מיזרחי לשיחת־היום בקרב הקצונה הבכירה של צה"ל. אבל, משום מה, הדבר לא דלף החוצה.

רק אחרי שהחקירה הועברה ליחי־דה הארצית לחקירות הונאה של המישטרה, פורסם המידע על כך לראשונה,בדבר. מי שלא שמע עד אז על הפרשה, מפי השמועה, הצטמרר. המחשבה שקציו בכיר בצה"ל ניהל בזמן שירותו הצבאי מערכת־יחסים עם חברות זרות, והעדיף את תוצרתן אחרי שהבטיח לעצמו שהוא יעבוד אצלן, אחרי שיחרורו, עוררה בקרב בעלי־הדרגות דאגה רבה. על אחת כמה וכמה כשהמדובר במיזרחי.

במהירות של פגז

ד איש הוא קצין מצטיין. על כך אין עוררין. הוא נולד ב־1942 בכפר־סבא. מאז גיוסו לצה"ל, בשנת 1960, הוא שירת בחיל־התותחנים. בש־נת 1970 הוא סיים את לימודיו בחוגים למיזרח־תיכון ולהיסטוריה כללית בפ־קולטה למדעי־הרוח באוניברסיטת תל־אביב. מיזרחי, נשוי ואב לשלושה בנים, יצא ב־1975 להשתלמות בארי־צות־הברית, וסיים כעבור שנה קורס מתקדם לתותחנות בפורטסיל שבאוק־להומה.

במילחמת־לבנון היה מיזרחי מפקד חיל־התותחנים. גם במילחמות קודמות השתתף, בתפקידים אחרים. בששת־הימים הוא היה קצין־סיורים בגדוד־תותחנים בסיני. במילחמת־ההתשה היה כבר סמג"ד, ובמילחמת יום־הכיפורים היה מג"ד ומפקד ארטילרי של חטיבה שבע ברמת־הגולן.

מיזרחי היה מפקד בית־הספר לתות־חנות־שדה, אחר־כך היה מפקד התותד־נים של פיקוד־צפון, עד שמונה למפקד החיל, בינואר 1980, והועלה לדרגת תת־אלוף.

מיזרחי ראה כבר את הדרגה הבאה שלו, דרגת האלוף. הוא השתוקק לה. אבל לרמטכ"ל, משה לוי, לא אצה הד־רך, והוא ביקש ממיזרחי שישמש בתפ־קידים נוספים, בטרם יועלה בדרגה.

כאשר הגיע המועד לפרישתו מחיל־התותחנים, לתפקיד־קידום אחר, חיפשו לו ג'וב מתאים.

באותה תקופה, לפני קצת יותר משנה, פרשו כמה קצינים בכירים מצה"ל. הבולט שבהם היה אביגדור (״יאנוש") בן־גל. מיזרחי מיידד עם יאנוש, ועם פרישתו של זה, הוא הגיע למסקנה שאין לו עוד מה לחפש בצה"ל. הוא החליט לפנות לשוק האזרחי.

פרישתו היתה בחטף. נשמעו רמזים, שמיזרחי חושד כי הרמטכ"ל מסרב לקדם אותו על רקע אישי, אבל לא היה אפילו זמן לברר את העניין. מיזרחי אפילו לא נטל חופשת־פרישה. הוא עף החוצה במהירות של פגז הנפלט מתוך לוע־הקנה.

מיזרחי הוא מיקצוען בתותחנות. זה מה שהיה לו למכור, מסבירים חבריו. זמן קצר אחרי פרישתו, פנה מיזרחי למישרד־הביטחון וביקש להירשם כ־חוק — לטענתו, כיועץ לחברה זרה, לדעת אחרים במישרד, כסוכן העוסק במימכר או בתיווך של ציוד־צבאי.

קצין בכיר הפונה לשוק האזרחי ל־תפקיד כה רגיש, או אפילו אזרח, מתב־קש להגיש את טיוטת־חוזה־התעסוקה שלו לאישור מישרד־הביטחון.

אם אין בחוזה פרטים יוצאי־דופן, חייב שר הביטחון לאשר את הבקשה.

מיזרחי לא ביקש לקבל היתר־עמלה, אלא טען שהוא מקבל רק רמי־יעוץ, ולכן אינו צריך להירשם כסוכן.

טיוטת־החוזה של מיזרחי עוררה חשד אצל הפקידים שקיבלו אותה לעיון.

מרועז

דובר בה על התקשרות עם גורם שאיתו עמד מיזרחי בקשר במהלך שי־רותי הצבאי. המדובר בחברה אמרי־קאית.

מיזרחי היה אמור להיות הסוכן בארץ של החברה, תמורת תשלום חודשי קבוע, שאינו מותנה בעסקות שהחברה תבצע כאן.

הסכום נראה מוגזם ולא סביר.

הודעה לאקונית

ד ועלה הרעיון, שהסכום הגבוה הוצע למיזרחי כחלק משיקול לטווח ארוך. האמריקאים הניחו, שמיד רחי יהיה גורם מרכזי בעסקות עתי־דיות בארץ, ולכן הימרו עליו.

החשד במערכת־הביטחון התחזק, כאשר בנוסף לחוזה השמן נזכרו שם שצה"ל רכש בשנים האחרונות כמות גדולה של ציוד שנרכש בתקופה שמיזרחי היה בתפקיד הבכיר.

האם שולם היום למיזרחי סכום עתק על כך שהעדיף אז את האמריק־איזי בצה"ל לא מניחים שקציו בכיר, בדרגתו וברמתו של מיזרחי, ינהג כך.

השאלה היתה, אם בכלל היתה לו השפעה על רכישה זו.

הרכש בצה"ל הוא תהליך ממושך. מאוד, אחרי סיום הבירורים במישרד־הביטחון סביב חוזה־התעסוקה שלו, הוא יאמר את מה שיש לו לומר בעניין בצורה מפורטת.

האינטרס של מי?

ד שבוע הועלתה בין פורשים בכירים בצה"ל האפשרות, שמדר־בר בסיכסוך סוכנים ויועצים על הגר־לת חלקם בעוגת עיסקי־הנשק האמרי־קאיים הנמכרים לישראל. אין זה סוד, שבכירים כבר מייצגים בארץ חברות אמריקאיות רבות. מוטי הוד, שהיה מפקד חיל־האוויר, הוא היום נציג חברת המטוסים נורתרופ. אברהם (״יאלו") שביט, שהיה הנספח הצבאי בוושינגטון, הוא נציג חברת ג'נרל דיינמיקס. והרשימה עוד ארוכה.

אבל על קצינים אלה כבר נאמר, שהם עשו שימוש בידע ובמיומנות שלהם, אחרי שהסירו את מדיהם — אך כמיזרחי, שעליו אומרים כי הוא החל בחדירה לעולם־העסקים עוד ב־תקופה שבה לבש מדים.

דוברים שלא הזדהו, אשר הוגדרו רק כמקורביו של מיזרחי, אמרו למעריב ביום השלישי שעבר: "ייצוג החברה איננו נוגע כלל להמלצתו לרכוש כמות נוספת של ציוד, סמוך לשיחרורו מצה"ל."

האינטרס של החיל או האינטרס של המפקד? על כך יתבקש מיזרחי להשיב, בכבודו ובעצמו, בשבועות הקרובים.

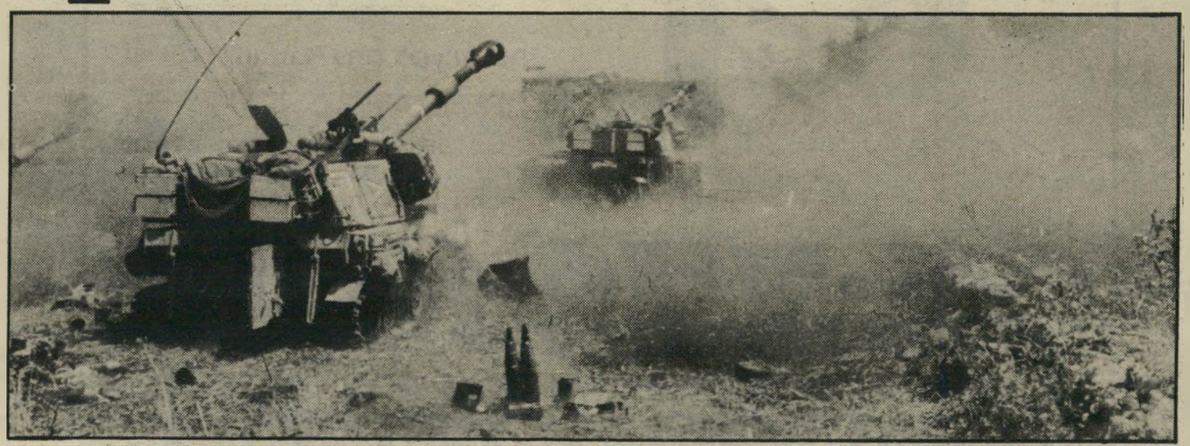

מילחמת־הלבנון: תותח בקוטר 155 מילימטר משתתף בהפגזת ביירות הנצורה

השותפות מתפרקת

(המשך מעמוד 12)

המשקיפים היו תמימי־דעים, שהברית החדשה בין אריזור לשרון היא רבת־עוצמה. כמה מהם סברו שבהערך סיכוי לשיתוף־פעולה ממושך בין שרון לדויד לוי על בסיס פופוליסטי, הברית שרון־אריזור עשויה לכבוש בסערה את תנועת־החרות. הצלחותיו של שרון בסניפי חרות, תופעת מאיר כהנא (המחזקת את כוחו של שרון במרכז חרות), כישלונותיו של לוי כשר־שיכון, ומחרליו של ידי־מינו, מיכה רייסר, בראש מחלקת־האירגון בחרות — כל אלה עודדו מאוד את מעריציו של שר־התעשיה־והמיסחר.

אך שרון מתהלך עדיין כשאות־קין של לבנון על מיצחו. בניגוד לסברה המקובלת, זה מזיק לו גם בחוגים רבים בתוך תנועת־החרות. השלמה עם הקונספציה עדיין קיימת, אבל היערך־ההצלחה מקומם נגד שרון את האינטליגנטים יותר שבחברי־המרכז, אנשים מסוגו של מזכיר הממשלה לשעבר, אריה נאור.

שרון מנסה לתקן את המאזן, מפעיל בהצלחה את עסקן־הסטודנטים הימני־קיצוני ישראל כץ, שהפך עוזרו האישי.

כץ, בגיבויו של שרון, ביצר לעצמו עמדת־כוח בלתי־מבוטלת במישרד־התעשיה־והמיסחר, ומנהל מערכה ל־החדרת אנשי־חרות לא רק למישרד עצמו, אלא גם לכל החברות הממשלתיות הקשורות בו.

שרון וכץ מתייחסים למחאות המערך בנושא הזה בכיטול מובן־מאליו. ממציאי שיטה זו הם האחרונים היכולים ליילל על מינויים פוליטיים. אלא שלשרון, וגם לעוזרו כץ, אין המיומנות של מיפלגת־העבודה בנושאים האלה. הכל נעשה בדרך אלימה ומגושמת, ורוב המועמדים לתפקידים בכירים אינם מסוגלים כלל למלא אותם.

מסיבה זו הקים שרון נגדו את כל אנשי־המיקצוע בחברות הקשורות למישרדו, ללא קשר לשייכותם המיפלגתית. הם פשוט חרדים לגורל המיפעלים, אם אלה ינוהלו על־ידי העסקנים הגסים, הבורים ונעדרי־הכישורים, ששרון „מגריל" במרכז־חרות.

השתוללותו של שרון הביאה בשבועות האחרונים לקרע בינו לבין יורם אריזור. להעולם הזה נודע, ממקורות מהימנים ביותר, שאריזור מגלה חרדה של ממש מפעילותו הקרחתנית של שרון בתנועת־החרות.

ההשתלטות על סניף חיפה, שבוצעה בהצלחה עצומה על־ידי אנשי שרון בשבוע שעבר, הדליקה נורה אדומה בחדרו של אריזור במצודת זאב.

אריזור הורה לאנשיו, המפוזרים בכל מועצות־המנהלים של החברות הממשלתיות, לחבל במינויי שרון בכל צורה אפשרית.

יריית הפתיחה נורתה השבוע על־ידי ידי־מינו של אריזור, הפרופסור יקיר פלסנר, המזוהה יותר מכל איש אחר בישראל עם אריזור, שיטותיו, דרכו ואישיותו.

פלסנר הוא חבר בכיר במועצת־המנהלים של כימיקלים לישראל. והוא עומד בראש ההתנגדות להחדרת אנשי שרון לחברה.

השבוע התהלך ישראל כץ זעום־פנים במישכן הכנסת, וסיפר למקורבי שרון על „בגידת" אריזור, ועל התנהגותו של פלסנר בכי־ל. כץ טען שפלסנר פועל נגד מינויים של אנשי שרון בחברה, בשליחותו של אריזור.

פרשה זאת עשויה להקרין על כל המתרחש בתנועת־החרות, ולשבור סופית את הברית שרון־אריזור.

משקיפים בכנסת חזרו וטענו, שאם שרון רוצה אכן לזכות בכבורה בחרות, אין די בנאמנותו של ח"כ דויד מגן. שרון ייאלץ להיוועץ באריזור לפני כל מינוי של איש־חרות בחברה ממשלתית — או לאבד את תמיכתו. שערכה לא יסולא בפז. **חיים ברעם** ■

עסקת חבילה ברשת הקו אופ

שי לחג הפסח

"עסקת חבילה" שלא היתה דוגמתה! תלושי קו־אופ — רשת הריבוע הכחול. טובים ל־200 סופרמרקטים בכל הארץ ו־15 בתי הכל בו של "המשביר לצרכן". קו־אופ גם מציעה **חבילות שי מזון** בערכים כספיים שונים, לפי בחירה ובמחירים **מפתיעים וקבועים.**

קנו היום במחיר קבוע וקבלו החבילות בערב הפסח.

חבילות שי מזון ניתן לראות ולהזמין במקומות הבאים:
קו־אופ משרד ראשי רח' תפוצות ישראל 13 גבעתיים,
קו־אופ סופרשוק רח' גבורי ישראל ת"א,
קו־אופ סופרשוק לב הנגב באר־שבע,
קו־אופ סופרשוק לב שומרון חדרה

תלושי קניה של קו־אופ ניתן לרכוש בהנחה ובעסקת חבילה מיוחדת (הפתעה) לחג, במקומות הבאים:
קי־אופ — משרד ראשי רח' תפוצות ישראל 13 גבעתיים טל. **779141**
באר־שבע — סופרשוק לב הנגב טל. **057-76177**
רחובות — רח' יעקב 3 טל. **08-476214**
נתניה — איזור התעשיה טל. **053-37484**
רמת־גן — רח' סאלק 3 טל. **03-774792.**

שי עברי לחג עברי כחול לבן בקו־אופ

פנו אל יוסף סומך במשרדי קו־אופ רח' תפוצות ישראל 13 גבעתיים הוא גם יפרט בפניכם את ההצעה המסחרית הקוסמת שיש לנו.

03-779141-0

קו אופ,רשת הריבוע הכחול,ווו סופרמרקטים וסופרשוקים מזכרון ועד אילת.

קו אופ קו אופ קו אופ קו אופ קו אופ

זיוה תלם

מזמינה אותך למכירת סוף חורף 85', תחילת האביב

במכירה: מכנסי עור החל מ־89,000 ש' — כל הדגמים וכל הגדלים

ג'י פולופ – עדיין מכירת **המלאי הישן ב־50%.** מחיר מוקפא. **קולקציה חדשה,** חצאיות רחבות, מכנסיים מיוחדים, ג'קטים.

חוה פולופ – חולצות מודפסות, חצאיות ג'ינס, בגדי אביב – מבד כותנה וטריקו.

„רזיאלה" – מכירת סוף עונה. מחיר מוקפא. קולקציה חדשה לאביב, חליפות לשעות אחה"צ והערב.

M/N – חליפות כותנה לשעות הערב.

אביזרים נהדרים

המכירה תתקיים ביום ששי 1.3.85
ביום שבת 2.3.85
בין השעות 14–10
17–19

בבית זיוה תלם, דוד המלך 10 הרצליה פיתוח ● טל. 052-72976

הם לא ילמדו לעולם

חבל על אלי גבע.

מאורעות דרמאתיים, כמו מילחמה, מולידים מדי פעם גיבורים־לשעה. אלה הם, לרוב, אנשים פשוטים, שאינם מצטיינים דווקא בכישורים אינטלקטואליים מעולים ושאין בפיהם בשורה גדולה, אלא שהאירועים העלו אותם לשעה קלה מעלה־מעלה.

כזה היה אלי גבע. הוא עשה מעשה אחד, ועל כן זכה בהערצת הרבים. הוא מילא תפקיד חשוב בגיבוש ההתנגדות הלאומית והצה"לית להסתערות על מערב ביירות. על כך יבורך. יתכן שהציל את חייהם של אלפים — ישראלים, לבנונים ופלסטינים.

גבע

מכיוון שהיינו זקוקים לגיבור, עיידנו אותו בדמיוננו בכל המעלות הטובות. ראינו בו דמות חינוכית, הוגה־דיעות, אלוף־הי מוסר. אם אינו כזה, איננו יכולים להאשים אותו בטעותנו.

השבוע שמעתי את גבע ברדיו. הוא הצדיק הנהגת „יר קשה" בדרום־לבנון, כדי לשים קץ לטרור השיעי. זוהי גישה אווילית ובלתי־מוסרית כאחד. אי־אפשר להאשים בכך את גבע. אין הוא מתיימר להיות מומחה לשיעים ו/או לטרור. אבל באותו היום עצמו ראיתי בתוכנית־הטלוויזיה מוקד אנשים הישובים על תקן רישמי של „מומחים" — אחד דוקטור לטרור בשם מררי ולידו ראש־אמ"ן לשעבר, יהושע שגיא. שניהם אמרו שיש לנקוט ב„יד קשה" כלפי השיעים. ושבדרך זו ניתן לצמצם את הטרור במידה רבה.

לשמע הדברים, נזכרתי באימרתו המפורסמת של הלורד אקטון, „השילטון משחית, והשילטון המוחלט משחית באופן מוחלט." אין שילטון מוחלט יותר מאשר שילטון של כיבוש צבאי, בארץ אחרת. ואכן, ההיסטוריה מוכיחה שאין כובש חכם. הכיבוש מטמטם, והכיבוש המוחלט מטמטם באופן מוחלט. וזהי ניקמת הנכבש בכובש.

אין צורך להיות אלוף מודיעיני או פרופסור אסטראטגי כדי להבין ש„יד הקשה" משיגה ת מ י ד את ההיפך. כל ילד יכול לקרוא זאת בספרי ההיסטוריה. אתה מתעלל באוכלוסיה כדי שתקיא מתוכה את הטרוריסטים, והתוצאה היא ששינאת האוכלוסיה לכובש גוברת, והיא מולידה טרוריסטים נוספים. זה פשוט. זה נכון, וזה פועל ת מ י ד כך. וכל הספרים מצדיקים את ה־התנגדות של הנכבש ומקללים את הכובש.

צה"ל מקיף כפר לבנוני שבו אירע פיגוע. הטנקים פורצים פנימה. האוכלוסיה מתנגדת. נערכים מעצרים המוניים. חיילים עצבניים יורים, נהרגים גברים ונשים. צה"ל הורס כמה בתים. התוצאה: קרובי ההרוגים ודיירי הבתים ההרוסים מצטרפים בהת־להבות לתנועת־ההתנגדות. השינאה למדכא גוברת, הפיגועים מתרבים. ואם יש בסביבה גם אנשי יוניפי"ל ממדינה ידידותית, כמו הולנד או צרפת, הם מתמלאים שינאה להטת לישראל ומפיצים אותה בבואם הביתה.

כל אדם נורמלי מבין זאת. מדוע אין אלוף ודוקטור, שבוודאי אינם טיפשים מלידה, מבינים זאת? נראה שוודי קיללת האלים, השונאים כיבוש.

אותו הדיון עצמו יכול היה להתנהל בפאריס בעת מילחמת־השיחרור האלג'רית, או בברלין בימי הרייך השלישי (למשל, לגבי מילחמת־השיחרור של הפרטיזנים ביוגוסלביה), או בלונדון בימי מילחמת־הבורים (כאשר הומצא „מחנה הריכוז"), או בפאריס של נפוליון בימי כיבוש ספרד (שם הומצאה אז המילה „גרילה".)

צדיק ורע לו

בתוכנית חיים שכאלה שהוקדשה לו, העלה חיים כהן שוב את השאלה המציקה: מדוע עמד אלוהים מנגד, כאשר נטבחו שישה מיליון יהודים?

כהן, שגדל בהאמבורג בבית חרדי, איש אגודת־ישראל, התפכח אחרי השואה והפך מאז כופר בעיקר.

הוא העמיד את יחסיו עם אלוהים על בסיס של חוזה אישי: המאמין סוגד לאלוהים, ותמורת אמונה זו חייב אלוהים לנהל את העולם בצורה תקינה. מכיון שאלוהים לא עמד בהתחייבות זו, שוחרר גם חיים כהן מן החוזה, והוא חופשי מאמונתו.

כהן הוא אדם הגיוני מדי, מכדי להתייחס ברצינות להעמדה זו של הדברים. האמונה הדתית — תהיה אשר תהיה — אינה מתקיימת במישור של הגיון. האמונה וההגיון הם דבר והיפוכו. האמונה באלוהים אינה תלויה בדבר.

האמונה היא בלתי־רציונלית מטיבה, ואינה יכולה להיות תוצאה של מחשבה סבירה, אף שהיא אוהבת בימינו להתעטף באיצטלה זו. האמונה נובעת מצורך פנימי של אדם חלש, שאינו מסוגל להתמודד לבדו עם השאלות הגדולות של מוות, אסון ומחלה. האמונה היא מישענת. כמו ההזדקקות לסמים או לאלכוהול. לא במיקרה עוברים האורי־זוהרים בקלות כה רבה מהרואין לאלוהים, ומאלוהים להרואין. האימרה המפורסמת של קארל מארכס — „הדת היא אופיום להמונים" — עמוקה יותר מכפי שנראה במבט ראשון.

כיהודי גרמני משכיל יודע הרמן־חיים כהן, שרבריו על אלוהים והשואה הם חזרה על מחשבותיו של גדול המשוררים היהודיים בגרמניה, היינריך היינה. לפני יותר מממאה שנה, כאשר איש לא יכול היה עדיין לחלום על זוועות השואה. כתב היינה שיר בשם „אל לאצארוס".

לאצארוס הוא אלעזר, אחת הדמויות במשליו של ישוע הנצרתי. באחד המשלים דיבר הנוצרי על עשיר מופלג, שבפתח ביתו רובץ אלעזר העני וממתין לפירורים. בעוד הכלבים מלקקים את מורסותיו. שניהם מתים באותה עת, העשיר נשלח לגיהינום ועובר שם „סורי־תופת, והעני בא אל חיקו של אברהם אבינו. משמע: הרשע, גם אם טוב לו בעולם הזה, מר יהיה גורלו בעולם הבא; ואילו הצדיק, הסובל כאן בעמק־הבכא, יבוא על שכרו אחרי המוות.

היינה מלגלג על אמונה זו, שבה ניסו הדתיים בכל התקופות לגשר על פני הפער שבין האמונה בשופט־צדק במרומים ובין המציאות עלי אדמות. בשירו, שניסיתי לתרגמו כאן על רגל אחת, הוא אומר:

למשלים קדושים הנחנא.
ונסה־נא בלי חוכמות
מענה למצוא עכשיו
לשאלות הארורות.

למה מתייסר בחלד
הצדיק, זב־דם, גונח —
על סוטו הרם רוכב
הרשע כמנצח?

מי אשם בזה? שמא
כל־יכול אינו האל?
או שהוא עצמו גורם
לזוועות? לא, זה שפל!

כך נשאל תמיד, בלי הרף,
עד אשר נסתם הפה
בריגבי עפר. אבל —
איזה מענה הוא זה?

טאסיו הבאסקי

מאז שהוזמנתי בחודש שעבר לנאום בכינוס של מיפלגה באסקית, הבאסקים האלה רודפים אחריי.

הבאסקים מצאו חן בעיניי ממבט ראשון, מפני שהם עם רציני.

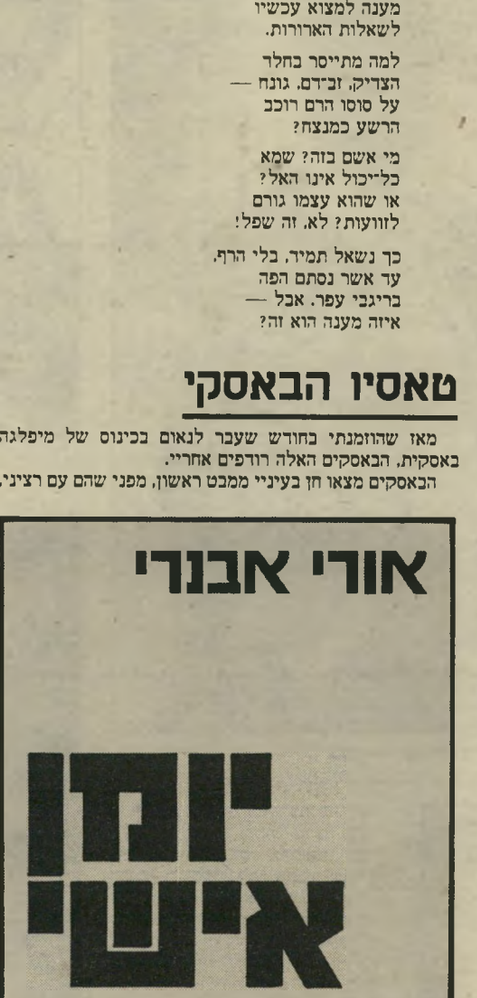

מסודר, ידידותי, גא ואדיב, שהפעיל טרור נגד השילטון הזר כשהיה צורך בכך, ושנטש את הטרור בשעה שפתחו לפניו נתיב של שלום להגשמת מאויו.

חזרתי לארץ וכתבתי את רשמיי, ואז נפל המטוס הספרדי בדרך לבילבאו. הוא נפל בדיוק במקום שאני זוכר אותו מטיסתי לבילבאו — מיגדל הטלוויזיה בראש רכס־ההרים, המפריד בין ארץ־הבאסקים לספרד. חששתי שמא נמצא במטוס מישהו מבין ידידיי החדשים.

השבוע הוזמנתי להקרנה של סרט בשם טאסיו, ומסתבר שזהו הסרט הבאסקי הראשון המוצג בארץ והמצליח בעולם. סרט יפהפה, בלי עלילה מסעירה, המתאר את חייו של בן־כפר באסקי עני באותם הרים מוריקים, שבהם נפל המטוס.

מכיוון שזהו סרט ספרדי (בין ה„קרדיטס" נאמר כי הופק בעידוד שילטונות המימשל העצמי הבאסקי) אין המסר העיקרי מבוטא בפה מלא. טאסיו חי כבנו של עם מדוכא, שלמד להפר את חוקיו של השילטון הזר. הוא צד חיות בניגוד לחוק, שולה דגים בניגוד לחוק ומנהל מילחמת־נצח נגד שומר־יהיר והשוטרים של השילטון הספרדי. המטרה העיקרית בחייו היא להישאר חופשי ועצמאי, לא לעבוד בשכר ולא להיכנע לשום אדם או שילטון.

אם יש לך זמן לבלות שעה וחצי תוך צפיה ביצירה פיוטית, שכל תמונה בה נראית כאילו צויירה בידי אמן, ושעלילותיו הן העלילות הקטנות של אדם — אהבה, עבודה, אסון, מוות ולידה — כדאי לראות.

SEÑOR PEREZ

בכל השיחות שלי בספרד צץ ועלה הנושא של גידוש ספרד וגורל היהודים הספרדיים מאז.

באחת השיחות הביע בן־שיח ספרדי סיפוק רב על כך שאחד היהודים הספרדיים הגיע בישראל לדרגת ראש־ממשלה.

„ספרדי?" תמהתי.

„כן, מר פרס." השיב האיש. הוא ביטא זאת במילרע כ־PEREZ. שהוא שם ספרדי נפוץ מאוד.

נאלצתי להעמידו על טעותו. „שמו האמיתי הוא פרסקי, והוא נולד בפולין."

פניו של בן־שיחי נפלו. „פולני?" אמר, „כמה חבל!"

רוצח בהונג־קונג

על אברהם תהומי שמעתי לראשונה כשהייתי נער. חבר באירגון הצבאי הלאומי. בפירסומים הפנימיים של האירגון נקראה ההגנה בשם ש"ד, וכאשר חקרנו לפשר המושג נאמר לנו שאלה הם ראשי־התיבות של „שמונה־עשר דרעקעס" (טינופות). וההסבר: 18 מפקדים בכירים, ובראשם אברהם תהומי. הוא „גידעון", פרשו מאצ"ל וחזרו להגנה, בעיקבות הפקודה שנתן זאב ז'בוטינסקי לאצ"ל לשבור את „ההבלגה".

„ההבלגה" היתה החלטה של מוסדות היישוב שלא לנקום בערבים, שפתחו ב־1936 במעשי־אלימות נגד היהודים (וה־בריטים), כדי להביא להפסקת העליה שאיימה על מעמדם בארץ. כעבור זמן־מה החליט ז'בוטינסקי שיש לפתוח בטרור נגדי, שנקרא „תגובה". תהומי לא הסכים לכך. הוא פרש מן האירגון הצבאי־הלאומי (שנקרא עד אז גם „הגנה ב'" או „ההגנה הימנית" או „ההגנה הלאומית") ולחזור להגנה „השמאלית", שממנה פרש.

לאחר מכן פגשתי את תהומי כמה פעמים. בנסיבות מיקריות. קשה לי לקבל את דבריה של הגברת בתוכנית מבט שני שתיארה אותו כדמות דומיננטית, בעלת השפעה עצומה על הסביבה. כשהכרתיו היה אדם בלתי־מרשים. עד כדי כך שתמהתי איך הגיע בשיעתו למעמד כה בכיר בהגנה.

בתוכנית הוא דחה אותי מאוד.

כאשר דיבר על חלקו ברצח דה־האן לא היה בדבריו שמץ של חרטה, או היהרור שני. הזקן דיבר ב־1984 כפי שיכול היה לדבר הצעיר ב־1924, בעת הרצח — מליצות לאומניות מאוצר־המילים של היישוב הקטן והמיסכן של אז. שלחם על נפשו. בעיניו היה ניצוץ של קנאות. כאשר דיבר (ב־1984!) על הצורך המוחלט שהיה קיים ב־1924 להרוג את יעקב „ישראל דה־האן. גם עתה אין הוא מסתייג במאומה מן השימוש ברצח ובטרור בוויכוח על דיעות והשקפות־עולם. שום קורט של חוכמה ותבונה לא נוסף במשך 60 השנים שחלפו מאז.

אך גרועה מכל, בעיניי, העובדה שאדם כ ז ה, המצדיק לחלוטין את רציחתו של אדם בעוון התנגדותו לציונות, חי לו בעושר ובאושר בהונג־קונג, כיורד לכל־דבר:

אני משתאה שוב ושוב למראה הפטריוטים האלה. המוכנים לקרוא לרצח למען הציונות ולשלוח את צה"ל למילחמות עקובות־מדם, בעודם חיים להם חיי־מותרות בחו"ל. אפשר למצוא אותם בכל רחבי העולם — מיליונרים במנהאטן, המממנים את אריאל שרון, בעלי־אחוזות באמריקה הדרומית, התומכים בגוש אמונים, אליל־קולנוע בהוליווד. הפועלים למען מאיר כהנא. אילי בתי־זונות בגרמניה. בעלי־קאזינו בשווייץ. קנאים לאומיניים, שגם צדיקים גמורים אינם יכולים לעמוד במקומם. מפאת הריחה.

מעבר להיבט האישי של הפרשה, יש לה חשיבות מבהינה אחרת: היא מזכירה לנו שהציונות לא בחלה מעולם בטרור. כשזה היה נוח לה. כמו כל תנועת־שיחרור. היא השתמשה בנשק הטרור כשלא היה בידיה נשק יעל יותר. רצח דה־האן היה רק מעשה אחד. בשלב מוקדם. ואחריו באו פעולות רבות אחרות. אחרי פרישת תהומי מאצ"ל, פתח האירגון במערכה גדולה של פעולות־טרור נגד עובדי־אורח ערביים בשוקים ובמרכזי־הערים. במיסגרת „התגובה". עוד לפני שהפך לח"י את הטרור למכשיר מרכזי. גם ההגנה לא טמנה את ידה בצלחת. בהזדמנויות המתאימות. רק אחרי שקמה מדינת־ישראל, ולה צבא וטאנקים ומטוסים, יכולנו לעקם את האף למראה מעשי־הטרור של אחרים. וגם אז נתן בי שנתן את הפקודה לביצוע מעשה־טרור שנקרא „העסק־הביש".

תהומי קובע חד־משמעית כי הפקודה לרצח באה מידי יצחק בן־צבי. אין ספק שהוא צודק (ראה איגרת העורך בעמוד 4). אך מי שהכיר את בן־צבי יודע כי לא היה עולה על דעתו לתת פקודה כזאת על דעת עצמו. מאחוריו עמד תמיד דויד בן־גוריון. שינה אותו בעבור 30 שנה כנ"ל המדינה.

דה־האן

יש לפרשת דה־האן צד אחד שהוא מכוער במיוחד. אחרי הרצח הפיצו המוסדות הציוניים את השמועה שהקורבן היה הומו־סכסואלי. זה נעשה כדי לטשטש את העיקבות ולרמוז שהוא נרצח בידי מאהב ערבי. גם אני שמעתי גירסה זו בנעוריי.

קרוב לוודאי שדה־האן אכן היה אותו־מיני. כפי שמסתבר מכתביו. יתכן שהיה גם אדם הפכפך ומופרע. אך מה זה נוגע לעניין? האיש נרצח על פי פקודת ההנהגה הציונית מפני שהטיף לדיעות אנטי־ציוניות. ברוח אגודת־ישראל דאז ונטורי־קרתא דהיום. ומפני שהעז להשמיע דיעות אלה באוזני הבריטים והערבים. כעילה שימש ביקורו אצל חוסיין, אבי־סבו של חוסיין מלך־ירדן דהיום.

מי שמצדיק כיום רצח נתעב זה, ולוא רק ברמז או בניטרליות אקדמית, פותח פתח לטרור פוליטי במדינת־ישראל.

דיאטה

מקיר אל קיר

ח"כ צבן — לפני הדיאטה
"פועלי אתא סירבו להרים..."

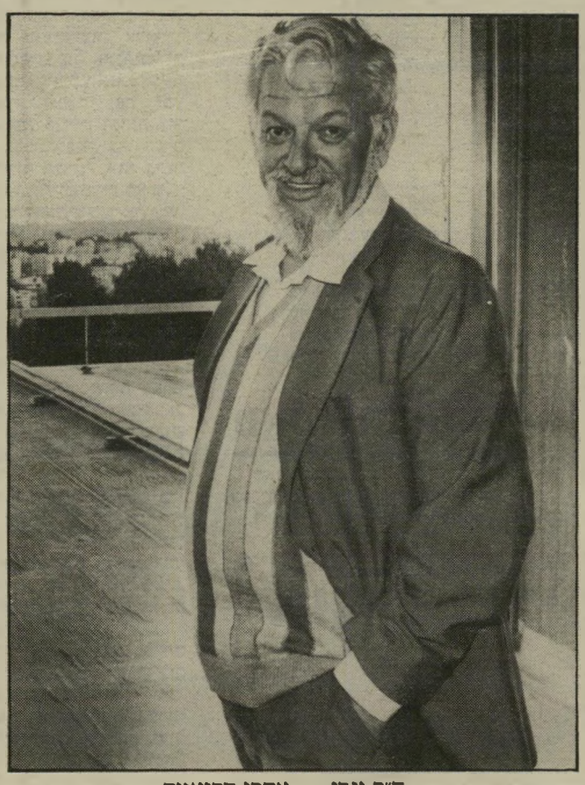

ח"כ צבן — אחרי הדיאטה
"ענבים. ענבים. רק ענבים..."

"אני מתעתד להוריד עוד קילו, מקסימום שניים," סיכם גולדשטיין את המצב. "פשוט נוצרה לי בעייה חדשה — בעיית הגרדרובה. הייתי חייב להחליפה וזו הוצאה נכבדה. בכמה מיספרים ירדתי? לא יודע. בהרבה: אומרים שכל קילוגרם שווה לסנטי־מטר בהיקף:" הוא מפגין בקיאות מפתיעה.

מדוע פתח גולדשטיין במיבצע דווקא עכשיו?

"ניסיתי להוריד מישקלי כבר כמה פעמים, אך תמיד נשברתי. בבחירות האחרונות לכנסת עבדתי כמו משוגע, אכלתי באופן בלתי־סדיר ומוגזם גם בשעות הקטנות של הלילה. המקרר הפך לחברי הטוב יותר."

אחרי ירידת הלחץ של הבחירות, החליט גולדשטיין החייכן והעגלגל (אז!) לפתוח במיבצע — ועשה זאת. "הבעייה היא איך לשמור על מישקלי החדש, אולם אין לי כל כוונה להישבר!"

צבן: ★ מישקל סגולי

בבחירות היוו גם ציון־דרך בגיזרתם של חברי־כנסת נוספים. ללא הבדלי דיעות או השתייכות פוליטית. השיפור האסתטי שחל בבית בולט לעין, ומיספר הקילוגרמים ש־השילו כמה חברים מכל הסיעות שווה למישקלו של ח"כ נוסף.

את יאיר צבן, נציגה הבולט ביותר של מפ"ם בכנסת, היה קשה לשכנע לחשיפה דרמאתית זו. צבן, הסתבר,

"ה עניין של כוח־רצון; כוח־רצון ודבקות במשימה:" מרצה ברצי־נות תהומית פינחס גולדשטיין, חבר־הכנסת הליברלי. למי שסבור שגולד־שטיין מנתח בזאת כיצד הצליח להיבחר על־ידי מיפלגתו לכנסת ה־11, או כיצד הוא מצליח לכבכב בתיקשורת, צפויה הפתעה. הנושא החביב על גולדשטיין בימים אלה הוא "כיצד הצלחתי להשיל 6 קילוגרמים ממיש־קלי" (שהיה מעל 90 קילו).

כיצד?

"הורדתי מתפריטי לחלוטין את הלחם, העוגות, השומנים והסוכרים. אפילו בפירות אני משתדל שלא לנגוע.

"ויתרתי על החומוס, הטחינה והבקלאווה, שאני מת עליהם:" הוא המשיך לפרט בגאווה, "והעיקר — כמויות האוכל המגיעות לפי הצטמקו ללא הכר: זה סוד הדיאטה שלי, דיאטת גולדשטיין: בלי פטנטים, בלי דיא־טות־בזק, ללא פיקוח רפואי — אני לא אוהב שיכתיבו לי מה לעשות. פשוט להתמיד בצורת־חיים נכונה:"

צורת־חיים נכונה כוללת, כמובן, גם פעילות גופנית וגולדשטיין — יושב־ראש וערת־הספורט של הכנסת — הפך זאת לפולחן. בביתו שוכנים כבוד אופני־כושר, שעליהם הוא רוכב. "לפי מצב־הרוח."

מצב־הרוח מכתיב לו גם את תדירות הג'וגינג, שהיה להיט בעבר הלא־רחוק. לעומת זאת, הוא דוגל בשחיה יומי־מית. פעמיים בשבוע, בימי שהותו בירושלים לצורך עבודתו בכנסת, הוא מזנק לבריכה שבמלון רמדה רנסנס ב־05.30 בבוקר. מי שלא מאמין — מוזמן להיווכח במו־עיניו.

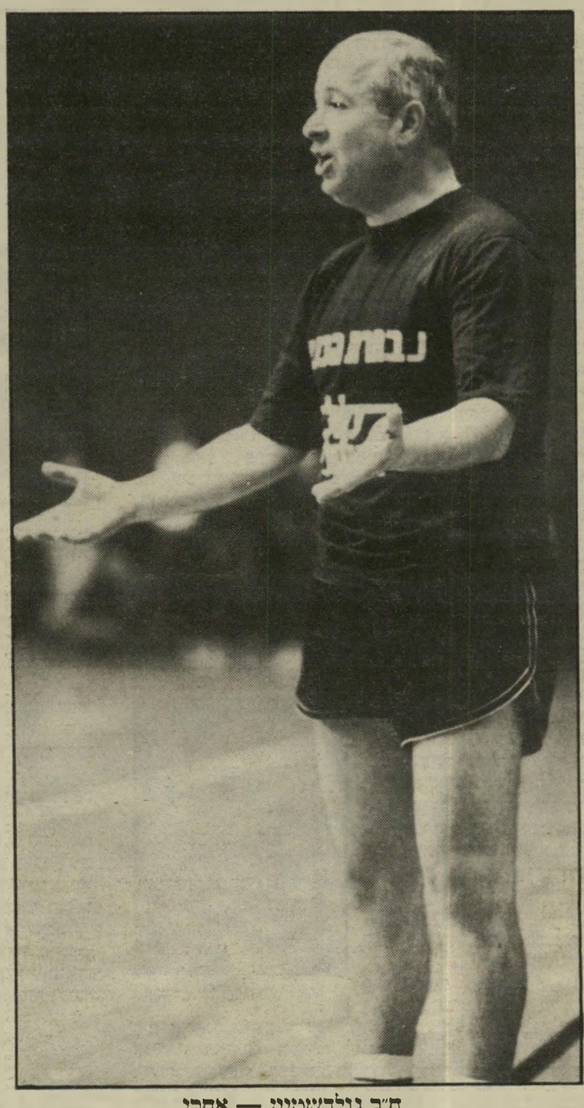

ח"כ גולדשטיין — אחרי
"ויתרתי על חומוס. טחינה ובקלאוות..."

ח"כ גולדשטיין — לפני
"כל קילוגרם שווה סנטימטר בחגורה:"

ח"כ גולדשטיין מהליברלים איבד 10 קילו ★ ח"כ צבן ממפ"ם איבד 10 קילו ★ ח"כ שפירא מהאגודה איבד 10 קילו

ח"כ שפירא באמצע הדיאטה
פילחי עגבניות וביצים

נכווה קשות מהעניין התיקשורתי בגיזרתו החדשה: "אחד העיתונים הבטיח לי כתבת־שער בסיגנון 'לפני — ואחרי', ולא קיים... " הפטיר צבן בליגלוג.

זכורה סצינה בלתי־נשכחת. הקשורה במימדיו של צבן: בלילה שבו הוקמה הממשלה נתקל צבן בשר־התעשיה־והמיסחר דאז, גידעון פת, שעמד להיהפך לשר־בלי־תיק או שר־בלי־תיק־שולי. והיה שרוי במתח רב. צבן לא מש מהמקום גם הוא, כדי לשמור על האינטרסים של מפ"ם. לרגע היפנה לעברו את הפרופיל הענקי שלו. ופת נבעת. "תראו, תראו את נציג הפרולטריון הרעב!" העיר למראה כרסו הפנטסטית של צבן.

מאז חלפו ארבעה חודשים ואי־אלה קילוגרמים. "18 קילוגרמים עד היום. ועוד היד נטויה. לעומת הכרס שהיתה נטויה עד כה:

"נכון שגם אני החלטתי להתחיל במיבצע אחרי הבחירות. אך אין לראות בצעד שנקטתי צעד־מחאה נגד הקמת ממשלת האחדות הלאומית. מתי נדייק החלטתי? ביום שבו היה כתוב בעיתון שפועלי אתא הציעו להרים אותי על כפיים, אך אחרי מחשבה שניה העדיפו להרים את יוסי שריד... זה הטריד אותי."

וכך מגיעים לחלק הבעייתי — איך?

"גונב לאוזניי מידע חסוי. ששר־האוצר יצחק מודעי הצליח להפחית ממישקלו בדיאטה הבנויה כולה אך ורק על ענבים וענבים בלבד. התגברתי על חששותיי. מה זאת אומרת — אילו חששות? שיאשימו אותי בשיתוף־פעולה עם הליכוד..." הוא התבדח בארשת רצינית. "ניגשתי אל מודעי באופן דיסקרטי והתייעצתי איתו.

"הוא לא היה מופתע. להיפך: היתה לי הרגשה שהוא גאה בכך. גם בכך שאני, כנציגה הראשי של האופוזיציה, מקבל לפחות את אחת מהמלצותיו." משחזר צבן, שהפרופיל שלו כבר לא דומיננטי כבעבר, ובגדיו תלויים עליו.

בקשר לכך יש לו עצה: "אל תתרגשו מאופנת הדיאטות בכנסת. יכול להיות שיש אנשים הרוכשים חליפות במידה גדולה יותר, כדי שיוכלו להדגים עד כמה רזו..."

ואשר לדיאטת־צבן־מודעי: "הצלחתי להחזיק מעמד 17 ימים תמימים בתפריט האחיד הזה. אחר־כך כל דבר עגול. קטן, ירוק או סגול עורר בי צמרמורת." הוא הצטמרר תוך־כדי שיחזור. "אחרי־כן עברתי לדיאטה של 80% עשב ירוק, בלי שום קשר לביקור הירוקים בארץ. עד עצם היום הזה אני ממשיך לחיות על עשב ומקווה לטוב..."

גם צבן, כחבריו, מודה שזרועים בעברו נסיונות כושלים להתחתך. "אך לא היה נסיון רציני כמו זה!" וגם הוא, כחבריו לפולחן, מכחיש כל השפעה מאופנת־הדיאטות ששטה בכנסת. "אני מודיע באופן החגיגי והפומבי מגיש עמוס פילחי־עגבניות וביצים (2 קילו) וגבינה לבן (3 קילו) מהווה את ארוחת־הבוקר של שפירא ב־17.00 אחרי הצהריים:

דמותו הענקית והססגונית של שפירא מוכרת. כיום הוא עדיין ציור. אך מימדיו פחות מהממים.

הסיבה לכך נעוצה ב־15 הקילוגרמים שהפחית מעישקלו העצום במשך חודשים וחצי. שפירא, בניגוד לעמיתיו, מודרך על־ידי רופא. והסיבות שגרמו לו להתחיל במיבצע, אחרי ירידת המתח של הבחירות, הן יותר רפואיות מאשר אסתטיות.

מי שנחשב בקדנציה הקודמת של הכנסת כמנכ"ל המדינה, המכהן כיום כיושב־ראש ועדת־הכספים של הכנסת, הרגיש בתנועותיו והחליט להירתם לשיפור המצב.

אומנם, בעבר ניסה להתמודד עם מישקלו כמה פעמים, אך תמיד. תמיד. נשבר. הפעם זה הלך לו. שוב. לא ברוח האופנה בכנסת, אלא כהחלטה אישית.

בעבר ניסה להפחית ממישקלו בסוסדות מיוחדים, מבודדים. ולכן בשחזר לשיגרה חזרו הרגלי־האכילה הקודמים שלו. הקונץ הוא — מטיף שפירא לידידיו — לעבוד ולתפקד כרגיל.

"תיפקוד כרגיל," נוסח שפירא, "משמעו שאני נמשך 16 שעות ביממה. סדר־היום המשכיח ממנו את הצורך לאכול ותורם למיבצע־הדיאטה שלו. סדר־היום רצחני זה אף משמש לו תירוץ משכנע מדוע אינו עוסק בפעילות גופנית.

מקורביו מוסיפים שסוד ההצלחה האחרונה של הרב אברום הוא מיזגו הנוח: מתי אדם אוכל? כשהוא מתרגז! שפירא אינו נוטה להתרגז. למרות העובדה שיריבי הפוליטיים מנסים להרגיזו. לכן אין הוא אוכל כבעבר. וי"ש בדעתו להוריד 20 קילוגרמים נוספים עד חג־הפסח. כחבריו. הורעפו אף עליו שבחים ומחמאות לרוב בכנסת. אולם שפירא למוד־הניסיון אינו לוקח ברצינות שום מחמאה מפוליטיקאי.

קולס: הרהיט הבולט

דה עתה הודיע חבר־כנסת נוסף שפתח במיבצע הרזיה — אלי קולס (ליברלים), יושב־ראש ועדת חוקה חוק ומישפט (86 קילו).

כל הנכנס לחדר־העבודה של קולס בדירתו בקריית־באליק יקלוט מייד את רב־המכר דיאטת סקרסדייל. המתנוסס לראווה בספרייתו. צורתו של הספר מעידה על כך שנעשה בו שימוש.

הרהיט הבולט ביותר בסלון דירתו השכורה של קולס בירושלים הוא זוג אופני־כושר. שעליהם הצטברה. על פי עדותו של קולס. שיכבת־אבק מחוסר־שימוש. כל אלה הם זכר להתקף הרצון הטוב שפקד אותו לפני כשנה. אז הצליח להוריד בעזרת דיאטת סקרסדייל. הפופולארית בארצות־הברית. 13 קילוגרמים מישקלו. קצר מחמאות. רכש דימוי חדש — וחזר למישקלו הקודם ולגיזרתו המתעגלת.

מדי פעם פקדו אותו אי־אלה בקרים, שבהם קם נחוש־החלטה: "היום מתחילים בדיאטה!" ונשבר מקץ שעות ספורות.

תרמו לכך גם, כמובן, הבחירות. קולס, המכהן כיושב־ראש האגף המוניציפלי של המיפלגה הליברלית, חרש את הארץ לאורכה ולרוחבה. ניהל אורחיים בלתי־סדיר ונתן דרור לתאוותיו הקולינאריות.

כעת, משהסתיימו הבחירות, חלוקת התפקידים ושאר תירוצים, נסתם קולס מתחילים בדיאטה: "היום, שבהם קם נחוש־החלטה: "היום מתחילים בדיאטה!" ונשבר מקץ שעות ספורות.

תרמו לכך גם, כמובן, הבחירות. קולס, המכהן כיושב־ראש האגף המוניציפלי של המיפלגה הליברלית, חרש את הארץ לאורכה ולרוחבה. ניהל אורחיים בלתי־סדיר ונתן דרור לתאוותיו הקולינאריות.

כעת, משהסתיימו הבחירות, חלוקת התפקידים ושאר תירוצים, נסתם קולס בגל הדיאטות הגואה בכנסת, ובימים אלה — כך הודיע — הוא פותח שנית במיבצע הרזייה.

אז לכל מזכירות־הצמרת, שדכניות־הצמרת ושאר צמרת. שהפכו את מיזנון הכנסת לבית־הקפה הסוער ביותר בירושלים — ח"כי "ישראל הולכים ומתחתכים".

דפנה ברק ■

שפירא: סיבות רפואיות

אין לדעת אם תחזיתו ההיתולית של צבן תתאמת. אולם לרב אברהם שפירא, 50% מסיעת אגודת־ישראל בכנסת, לא חסר כוח־משיכה ביותר, שישום ח"כ לא עמד לנגד עיניו.

בנימת דבריו ההיתולית השתזרה גאווה על הישגו. "אני מפחד שאשמין מרוב נחת על המחמאות שאני מקבל מעובדות הכנסת. כן, גם מפולי־טיקאים..." הוא הוסיף בהסתייגות.

"בהקשר הפוליטי שאלו אותי אם אינני חושש שדיאטה כזו עלולה לפגוע במישקלה הסגולי של מפ"ם בכנסת." כאן עצר והשיב מהורהר, "יכול להיות. אבל כוחה־המשיכה של מפ"ם יגבר!"

הווי

שוטרת־מחשוף

ירושלים פתחה נעמת חוג להוראת ריקודים מיזרחיים וריקודי־בטן, הודיעה כי בין הרוקדות מצויות חוקרות מן האוניברסיטה, רופאות, סטודנטיות ושוטרת אחת.

★★★

באבא סמי

אשדוד הובא אדם לבית־המיש־פט באשמת החזקת חשיש, אותו מצאה המישטרה בביתו, הסביר לשופט כי האבקה שנמצאה בנייר־הכסף אינה חשיש אלא חול, שלקח למישמרת מקיברו של הרב יעקב אבו־חצירא (סבו של הבאבא סאלי הנוכחי) במצריים, לשם עלה, לאחרונה, לרגל.

★★★

אינטגרציה

תל־אביב החליט יצרן־תמרוקים, שיצר עד כה תרסיס לריענון־הפה בטעם המנטה בלבד, לצאת לשוק עם תרסיס־ריענון נוסף, בטעם הנענע.

★★★

רוב מוחץ לאלינעזר בן־יהודה

ירושלים מסרה הלישכה המרכזית לסטטיסטיקה, כי שפתם העיקרית של רוב יהודי ישראל (83%) היא העברית, כשלאחריה, כשפת־הדיבור היומיומית העיקרית, הערבית (בפי 3% מיהודי הארץ); היידיש (2.5%); הרוסית (2%) והרומנית (1.9%).

★★★

מה שבטוח — בטוח

תל־אביב הינחתה מדריכה לנוסעים טובים בעיתון צעירה שביקשה עצה מה להעניק לחברה המתגייס לצה"ל, לתת לו רדיו טרנזיסטור; מכונת־גילוח על סוללות; תיק לכלי־רחצה ומחזיק־מפתחות עם תפילת־הדרך.

★★★

נדר חיה

דיר אל־אסד נעצר חקלאי מקומי, הובא למישפט ונדון לחמש שנות־מאסר, אחרי שהודה כי חברו גנב עבורו מצה"ל תת־מיקלע עוזי; רובה אם־16; שלושה רובי גליל ושלושה רימוני־רסס, שאת כולם הוא הסתיר בגדר־האבנים של חלקתו.

★★★

מאפה האופרה

תל־אביב שאל צעיר בעל ציפור כנרית בעצת בעל חנות לחיות־בית כיצד לגרום לכנרית לשיר, למר לדעת כי אין טעם להאכיל את הציפור פלפל ("זה ישרוף לה בפה!"), וכי הנכון הוא להאכיל אותה פרג־עוגות, המחמם את הציפור, שתתחיל, כתוצאה מכך, לשיר.

★★★

רבותי, ההיסטוריה חוזרת

תל־אביב הודיע נספח־התרבות בשגרירות איטליה, כי נתבקש על־ידי עיריית עכו לפנות לערים נוציה, גנואה ופיזה, כדי שאלה תכרותנה ברית ערים־תאומות עם עכו, לזכר ימי מסעות־הצלב, לפני 700 שנה, כאשר חילות ערים אלה השתתפו בכיבוש עכו וכתוצאה מכך נקראו רבעים בעיר על שמותיהן וברבעים אלה גם הוענק להן מעמד מיוחד.

דייוויד לואיס משתלט בהדרגה על אילת. איל־התיירות הבינלאומי קונה מלונות, בונה מלונות, מפתח את הטיילת ללא עזרת מישרד־התיירות, מעורר את קינאתם של המלונאים הוותיקים ומצליח להביא אלפי תיירים מאירופה

„אילת היא פנינה בנוף התיירות הבינלאומי. יהיה חבל מאוד אם היא תחזור ליובש שמלפני שנתיים"

„אני רוצה להחיות את הלאגונה, רוצה לראות אנשים מסתובבים בלילה, מטיילים, יוצאים לשיט לילי"

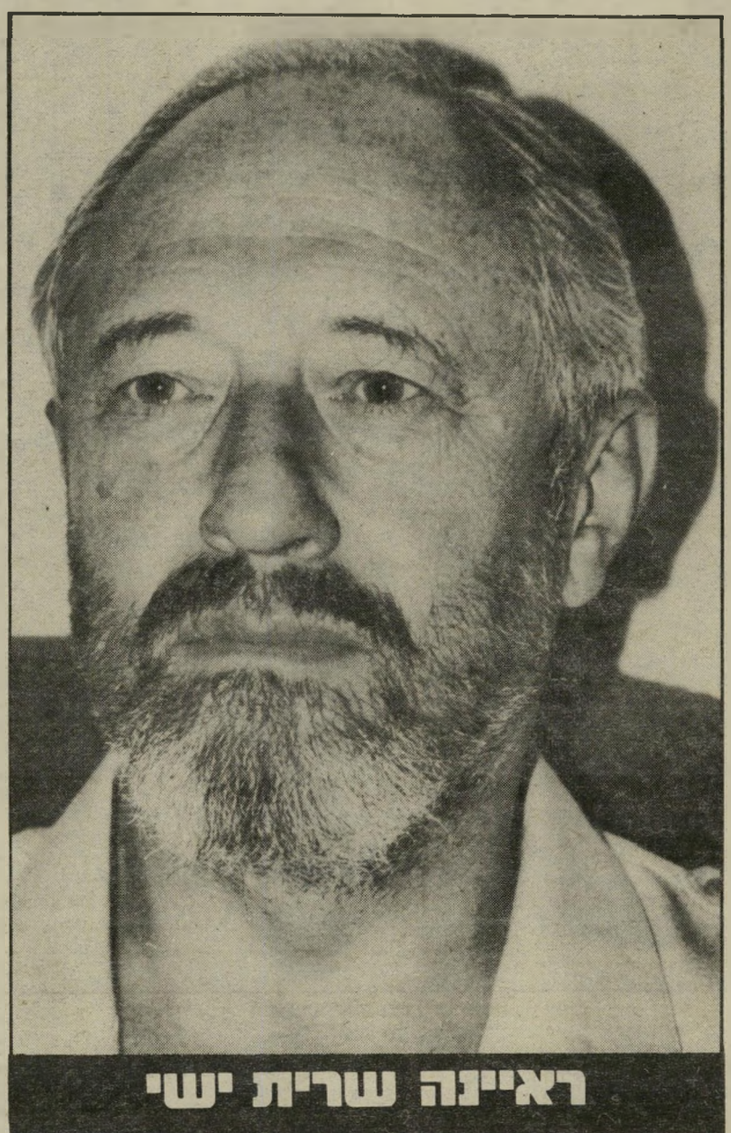

ראיינה שרית ישי

„מלונאי אילת צריכים להיות מאושרים מזה שאני משקיע בעיר. העיר הזו חיה וחוססת ומלאה תיירים"

„אנשים לא יבואו לאילת כדי לשחק בקאזינו. הם יעדיפו את הריוויירה הצרפתית או את לאס־וגאס"

„את הכסף שלי עשיתי מחסכונות" כנווט בחיל־האוויר הבריטי במילחמת העולם השניה"

„יש לי חמישה ילדים, ורק אחד מהם נמצא בעסקים שלי. השאר עוסקים כל אחד בענייניו שלו"

„אהפוך את אילת לסאן־טרופז שניה!"

איך שאת יורדת מכבש־מטוס ארקיע, את מרגישה באוויר את חוצלארץ. את מתחילה להתקלף מבגדייך – בתחילה מורידה את המעיל. אחר־כך את הסוודר. על גרם־המדרגות, המוביל לרחוב הראשי, ראיתי כבר נשים ונערות שהתעכבו להוריד את גרביהן.

את ממלאת את ריאותיך באוויר החמים, מביטה על עלמות־החן בגופיות ובמיכנסיים הקצרים, בלונדיות ושזופות, המטיילות לאורך הכביש, ומרגישה שאת מתנתקת לאט־לאט מהרעש האיום של דיזנגוף, מה־עשן של רדינג. ממבט לחדשות של מודעי וממוקד של רבין.

אחר כך לוקחת אותך המונית למלון שלך, ושם, במלון, יש אווירה של חופשה מתמשכת. אנשים לבושים בביגדי־ספורט וב־ביגדי־ים, שימשיות מתנופפות ברוח חמה, ומלצרים זריזים מטיילים באלגנטיות מ־שולחן לשולחן.

אז עם המיסים של מודעי, והאחוזים שיש להוסיף על מחיר הכרטיס לחו"ל, למה לנסוע אל הקור המקפיא של לונדון, למה לחטוף מכות־קור בניו־יורק, כשפה, מתחת לאף, יש לנו אילת! העיר הדרומית תאמינו או לא, הפכה לאתר־תיירות חשוב על מפת החופ־שות של תיירות־החורף בעולם.

לא להאמין שזו אותה אילת, שרק לפני שנתיים קוננו בה בעלי־העסקים על פשי־טות־רגל. לא להאמין שזו אותה אילת, שתפוסת־חדריה שאפה לאפס, שחופי־הים שלה היו ריקים ממתרחצים, שאיימה ב־שביתות.

לפני שלוש שנים הייתי כאן, כדי לראיין את ראש־העיריה דאז, גדי כץ. המצב היה קשה. במרכז המיסחרי החדש פרחה השמ־מה, הבריכות שבמלונות היו ריקות מאדם וגדי כץ היה מיואש. הוא ערך לי סיור בעיר, ובין היתר עברנו ליד שלד של מלון, שהלך ונבנה. אני זוכרת שאמרתי לגדי כץ שזה מדכא לראות מלון שאולי לא יהיה מי שיאכלס את חדריו.

גדי כץ סיפר לי אז על יהודי מופלא: „משוגע", המאמין בתיירות של אילת. „זה יהיה המלון הכי־יפה באילת," אמר אז כץ.

„היהודי הזה, דייוויד לואיס, כמה שהוא קטן – יש לו כוח של בולדוזר. הוא מאמין שיוכל לדחוף את התיירות באילת," סיפר אז כץ. אבל הוא עצמו לא נשמע לי מאמין באפשרות כזו.

והנה, כיום, שלוש שנים אחרי שראיתי את השלד, הופך מלון המלך שלמה לאחד המלונות המובילים באילת. האיש שבנה אותו, איש־העסקים המולטי־מיליונר האנ־גלי דייוויד לואיס, הופך להיות אחד המש־קיעים החשובים באילת.

האיש הזה לא דורך על השמרים. בנוסף להמלך שלמה, הוא רכש לאחרונה חלק בבעלות על מלון לגונה. שמהיום שבו נפתח, לא הצליח לעלות על הפסים הנכונים.

חברתו של לואיס, ישראוטל, תנהל את המקום, ואם היא תנהל אותו כפי שהיא מנהלת את המלך שלמה – יש להניח שעוד תהיה לו עדנה.

בטווח זריקת־אבן נמצא מלון אייל. מלון קטן ועממי. כרגע משוכנים בו עובדי המלך שלמה. בעתיד רוצה לואיס להפוך אותו למלון שיהיה זול אבל יספק שרותים יקרים. לא הרחק משם מלון ספורט. הנמצא בשלבי בניה כמעט אחרונים – בניה שנעצרה בשל בעיות. לואיס, כך אומרים, רכש את המלון. הוא מספר לי שעדיין לא חתם על החוזים, אך נותן לי להבין שגם המלון נמצא בכיס שלו.

לא הרחק משם מלון מלכת שבא. בעבר פאר־מלונות־אילת. שירד מגדולתו. לואיס זוכר לו חסד־נעורים. המלון הזה שימש את לואיס כשהגיע לאילת בפעם הראשונה לפני 20 שנה. המלון הזה היה מלון־הפאר הראשון שבו התגוררתי בחיי. כיום לא נותר הרבה מהפאר של פעם. לואיס, כך אומרים, יחזיר עטרה ליושנה.

על הטיילת של הלגונה, מתחת לגשר, הוא בונה עיר שלמה: בתי־קפה, מיסעדות, חנויות. את הטיילת כבר ריצף וקישט בתאורת־רחוב יפהפיה, וכבר יש בית־קפה על מעגן הסירות, ממש על פני המים. כבר מטיילים שם אילתים שלובי־זרוע ותיירים העושים את מסלולם הקבוע לאורך החוף ומעל לגשר.

לואיס מבטיח שיהפוך את הלגונה לסאן־טרופז. הלוואי שיצליח להביא לכאן גם את בריג׳יט ברדו.

במועדון המלך שלמה אני פוגש את ורד ציבעון, המורה למחול האירובי, עטורת ה־פירסומת, שנעלמה לחלוטין מהאופק התל־אביבי. ורד כרגיל: טונה של מרץ בלתי־נדלה. לא שוקטת על שמריה. היא נישאה לרוקח אילתי וקבעה את ביתה בעיר. לצפון היא באה רק כדי לנסוע בשליחותו של לואיס – לנמל התעופה בן־גוריון ומשם ללונדון.

ורד ציבעון ודייוויד לואיס גילו זה את זה. הוא גילה את הפוטנציאל העצום הטמון בגברת הזו. המזיזה הרים. ונתן לה לנהל את מועדון־הבריאות של המלון. היא כבר מרקידה מדי בוקר, מעל לגשר המחבר את הבריכות, את אורחי המלון והמלונות ה־שכנים. חבר שלי, שהתארח בקיסר, סיפר לי כי פגש בחורה אצל רפי נלסון, הצליח לשכנע אותה לבלות לילה סוער בחדרו. בבוקר נפלו שדודים על המיטה. הרוגים מרוב עייפות.

לואיס, ובעוד אני והשאלה על שפתיי, אני שומעת אותו מכתיב למזכירתו הצמודה – זו הטסה איתו במטוסו הפרטי מארץ לארץ – מיכתב המאשר את נסיעתה של ורד ציבעון ללונדון, לרכישת ציוד מכשירים למועדון־הבריאות.

לואיס זריז כשד. איש במיטב שנותיו, הנוהג כנער. אינו מתעכב על פרטים, הוא

„אני רוצה להפוך את הטיילת למקום כמו סן־טרופז. אני בונה שם פאב, מיסעדות, בתי־קפה. החלום שלי הוא לפתח את המקום, שיהיה מרכז חיי־הלילה של אילת"

מדבר ישר ולעניין. כדי לעקוב אחריו, אני צריכה לרוץ. הוא הולך במהירות של רץ־מרתון, נמוך קומה, לבוש בחליפת ספארי וזקנקן קטן מזדקר מסנטרו.

הוא אינו נוטה להתראיין. התשובות שקיבלתי על בקשתי לראיין אותו היו שליליות. הבעיה היתה שאיש לא שאל אותו. כולם שיערו שהוא יסרב, כי הוא לא מתראיין. כששאלו אותו, קיבל המלצה חמה מידידי מיכאלו, איש שארם־אל־שייח׳, ואמר מייד כן.

את השיחה איתו אנחנו עורכים בבריכה. הוא מגיע לראיון עם רעייתו. הגברת חירשת, ומתנגלת לפניי שלא תיקח חלק בשיחה, מכיוון שאינה שומעת. „לא מפני שאני טיפשה ולא מבינה," כהגדרתה. היא לבושה בצניעות – לעולם לא תנחש שהיא אשתו של איל־תיירות בינלאומי – מיכנסי־כותנה כחולים, חולצה לבנה. שום תכשיט. פנים נקיות מאיפור. היא יושבת עם מיכאלו הלבוש כדרכו בג׳ינס, יחף, סוודר חום לגופו וכובע קש לראשו.

העובדה כי מכל האילתים הפך לואיס את

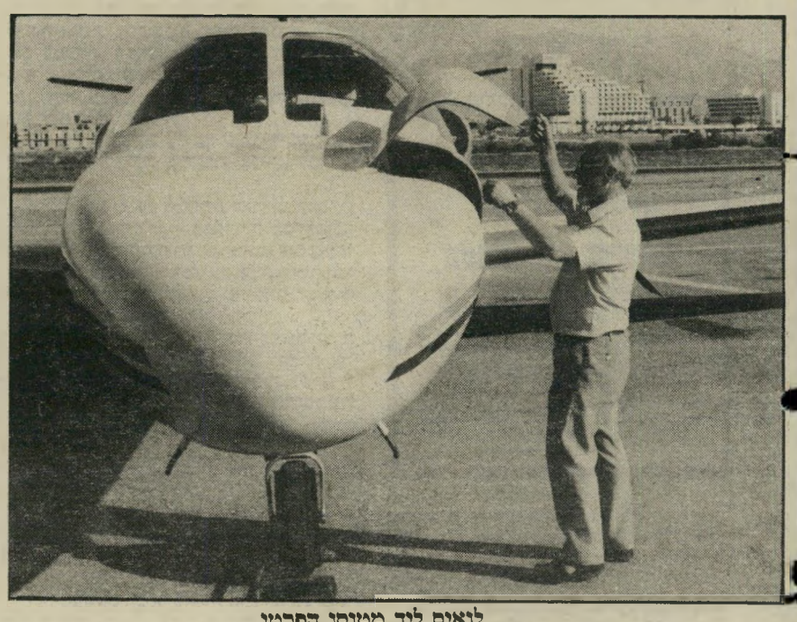

לואיס ליד מטוסו הפרטי
פעם בחודש לישראל

לא הספיקו לעצום עין והופ – התעמלות־בוקר של ורד ציבעון הקפיצה אותם מה־מיטות.

בהפוגה בין הקפצה אחת לשניה היא מספרת לי, שלואיס החליט לפתוח במלון ספורט חוות־בריאות. היא תהיה זו שתנהל בשבילו את החווה, שיהיו בה דיאטיקנית ורופא, והיא תנוהל בסיגנון חוות־הדיאטה המפורסמות באנגליה: אנשים יבואו ל־שבוע־שבועיים כדי לרזות.

בשלב זה, היא מגלה את אוזניי, יהפכו שתי קומות של המלך שלמה לחוות־בריאות כזו. אני לא מספיקה לברר את הסיפור עם מיכאלו הזרוק לידידו בנפש, מלמדת על האיש לא פחות מהפרוייקטים הענקיים שהוא אחראי להם באילת ובעולם.

עוד מצטרף לשיחה חנן בראדון, עוזרו הישראלי של לואיס, האיש שהכין את התשתית להשקעותיו של המולטי־מיליונר באילת.

לואיס מזמין מרק־בצל. המלצרית, כמובן, מחייבת אותו. היא לא יודעת שהוא האיש המשלם את הצ׳ק שלה בסוף החודש. השיחה קולחת. לואיס, למרבה הפלא, איש צנוע. ממעט להחשיב את עסקיו, כמעט שלא מדבר על עצמו. בקושי אני מצליחה לסחוט ממנו פרטים אלה או אחרים על הביוגרפיה שלו.

אני מבקשת תמונות. מסתבר שאין לו תמונות, גם לא במישרד יחסי־הציבור. „אני מצלם את המלונות שלי, לא את עצמי," הוא אומר. כשאני מתעקשת על תמונות, הוא מתייצב כמו שעון לתצלומים. ממלא אחרי הוראות הצלם כמו ילד־טוב־ירושלים, אפילו יורד למועדון־הבריאות, שם מאמנת ורד ציבעון את נבחרת הכדורסל של אילת, ומוכן להצטלם – כמה שזה ייראה מגוחך – ליד המכשירים.

תכונה אחת מוצאת חן בעיניי יותר מכל באופיו של האיש: לאורך כל שיחתנו הוא מסביר לרעייתו בשפת־החרשים ומתרגם לה את דברינו. הרעיה נולדה שומעת והתחרשה במשך השנים. לואיס מספר לי, שהוא וילדיו הלכו לבית־ספר מיוחד ללמוד את שפתה של הלן קלר, כדי שיוכלו לשמור על קומוניקציה עם האשה והאם.

הוא דואג לה כמו שדואגים לילדה, מבקש שתאכל, מקפיד שתהיה בעניינים.

אחרי שאני נפרדת ממנו, אני משוחחת על האיש עם מלונאים אילתיים. לתדהמתי הרבה, במקום לקדם בברכה משקיע ויזם מסוגו של לואיס, המשקיע הון־עתק בפירסומת לעיר אילת, הם מסתייגים ממנו: „ומה יהיה אם מחר הוא יריב עם הממשלה ויוציא מפה את כל ההשקעה שלו?" אומר לי אחד, שאני דווקא מכבדת מאוד. „הוא כובש את אילת ומשתלט על שטחים. זה לא מוצא חן בעיניי שאדם אחד יחזיק כל־כך הרבה רכוש בעיר." אומר לי קפיטליסט ידוע, שיש לו בעצמו רכוש לא מועט בעיר אילת.

אני מלשינה עליהם – ללואיס – בלי שמות. הוא לא מוכן ללכלך או להתלכלך. הוא מחייך מעל לזקנקנו ואומר לי: „למה את מקשיבה לדיבורים? מה שחשוב זה ה־עובדות בשטח וטובתה של אילת. אני בטוח שלא הבנת את מה שאמרו לך, בטח טעית."

אני לא טעיתי. מה שבטוח הוא, אותם מלונאים שאינם רואים את החזון של לואיס ואת התרומה הגדולה שהוא תורם לעיר אילת, הם אלה שטועים.

■ ■ ■

● כיצד נוצר הקשר בינך לבין אילת?

ביקרתי באילת לפני 20 שנה, כשהיה כאן רק מלון אחד, מלכת שבא. התאהבתי באילת ממבט ראשון.

מאוחר יותר, כאשר הייתי מעורב בעיסקי־תיירות וכבר הייתי בעליהם של כמה מלונות, הוזמנתי על־ידי מישרד־התיירות לבוא לישראל. מתוך מגמה לשכנע אותי להשקיע בענף־התיירות בארץ. כמובן שהמקום הראשון שבא בחשבון היה אילת. לא היה צריך לשכנע אותי זמן רב. מתוך היכרות עם המקום, חשבתי שיש לי מה לתרום לפיתוח העיר אילת, למרות שלא היכרתי את שוק־התיירות כאן.

● כלומר, לא ביקרת באילת 20 שנה, עד שהוזמנת על־ידי מישרד־התיירות?

בוודאי שביקרתי. אמרתי לך שהתאהבתי במקום. וכשאני מתאהב, אני לא זונח.

באתי לאילת לחופשות כל אימת שיכולתי. נהגתי להתאכסן במלון מלכת שבא. מתוך סנטי־מנטים. ואז, כשהוזמנתי כאורח מישרד־התיירות, ב־1980, החלטתי שאבוא לכאן לא רק כדי לבלות חופשות אלא גם כדי לבנות ולהשקיע.

● כמה בדיוק מתבטאת המעורבות שלך בתחום התיירות הבינלאומית?

להברה שאני עומד בראשה יש בתי־מלון בספרד.

● כמה בתי מלון?

עשרה, וכעת הקמנו חברה בישראל, הנקראת ישראוטל, שבבעלותה מלון המלך שלמה ה־חדש ועוד מלונות.

● יש הבדל בין המלונות הקיימים בישראל לבין אלה שאתה מחזיק בּ־ספרד?

רוב המלונות בישראל מנוהלים בסיגנון אמרי־קאי — מלונות שבהם אתה לן ויכול לאכול

„נולדתי בצד הלא־נכון של לונדון. כשהייתי ילד, התגוררנו ארבעה ילדים בחדר אחד"

ארוחת־בוקר. אנחנו מתמחים במלונות המיועדים לחופשות. העיקרון שלנו הוא להציע את מה שרוב האנשים היו רוצים לקבל בחופשתם, במחיר השווה לכל נפש.

הייתי אומר שאנחנו מעניקים שירותים של חמישה כוכבים במחירים של שלושה כוכבים.

● במה זה מתבטא?

אנחנו נותנים לנופשים במלונות שלנו ספורט, פעילויות ואטרקציות. אוכל טוב, תנאים מעולים, מועדוני־בריאות, סאונה, ג׳קוזי, לוקסוס שאין להם בבית; כל טוב תמורת מחיר השווה לכל נפש.

● אם אתם מעניקים כל־כך הרבה שירותים, וידוע לי שבעיקרון אינך גובה תשלום נוסף על השירותים האלה, איך, בעצם, אתה מרוויח כסף?

הסוד הוא בכך שהתפוסה במלונות שלנו תמיד מלאה. אין זה סוד כי התפוסה ברוב מלונות אילת היתה השנה עד 53%. אצלנו בהמלך שלמה המלון היה כל הזמן בתפוסה של 80%.

● לפני שלוש שנים וישנתיים היתה אילת עיר כמעט מחופלת מבחינת התיירות. כיצד הצלחת לשכנע תיירים לבוא לישראל?

הבנתי שכדי להביא תיירים לאילת, אני חייב

מבט ממלון „המלך שלמה" אל הלאגונה והטיילת
„מרכז חיי־הלילה של אילת"

(המשך מעמוד 19)

לצאת במסע־פירסום מיוחד. בלי פירסום זה לא היה הולך.

● מישרד־התיירות עזר לכם?

אנחנו משתפים פעולה עם מישרד־התיירות. עד עכשיו לא קיבלנו עזרה מעשית. אני לא מאשים אותם. יש להם תקציב נמוך. אנחנו הקצבנו למסע הפירסום למען אילת תקציב גבוה, ולמעשה עזרנו למישרד־התיירות.

● כיצד התנהל מסע־הפירסום?

בשלב ראשון הבאנו לכאן עיתונאי־תיירות מגרמניה ומאוסטריה. ערכנו למענם תוכנית בת חמישה שבועות של הרצאות והסברים. כל המערכה הזו נמשכה מאוגוסט עד ספטמבר. התוצאה היתה מיידית. קיבלנו כיסוי פנטסטי. אגב, למיכאלו מהמיפלט האחרון יש חלק

„יש לי מטוס משל, שאני מטיס אותו בעצמי, ואני מגיע לאילת פעם בחודש ליומיים. אלה הימים המאושרים שלי"

רב בהצלחת המיבצע. הוא דאג להאכיל את העיתונאים, והם השתגעו על האוכל שלו. הכתבות שהם פירסמו היו ללא תקדים. כתבות שהמליצו בחום על בילוי חופשת־חורף משגעת באילת שטופת השמש.

אחר־כך החלטנו לפנות לטלוויזיה. אירגנו סירטי־פירסומת וספוטים על אילת. בגרמניה רכשנו חמישה עמודי־צבע במאגזין הטלוויזיה, שיש לו התפוצה הגדולה ביותר. אותו הדבר עשינו באנגליה.

התנופה הזו שבפירסום עזרה לאילת כמו חמצן. בתוך פרק זמן קצר ביותר הטיסות לכאן היו מלאות. באוקטובר ניסיתי לעלות על מטוס לאילת, ולא היה מקום. נאלצתי לטוס במטוס שלי.

כל מה שעשינו מבחינת הכיסוי בגרמניה ובאוסטריה, עשינו גם באילת. בנוסף אירגנו תוכנית שנקראה „לילות אילת" — הזמנו סוכני־נסיעות לבילוי־ערב, נתנו להם לשתות סברה. הזמנו זמרת ישראלית, אחר־כך האכלנו אותם בארוחת־ערב ישראלית והיינו מראים להם סרט וידיאו על אילת, ומספרים להם על אילת ועל אפשרויותיה — על הצלילה, הספארי, הים ובעיקר על השמש.

אחר־כך אנחנו מעמידים דוכן, והסוכנים באים, שואלים שאלות ומביאים את התיירים לישראל.

וזה עוד לא הכל. בנוסף הדפסנו חצי מיליון דפי־מידע וצירפנו אותם לסנדוי טיימס. כך שהם הגיעו לכל קורא של סנדוי טיימס. זהו. כך אנחנו מביאים תיירים לאילת.

● אתה משקיע הון־עתק בפירסום, שוודאי עזר גם לאחרים. אחרי הכל, אינך יכול לשכן את כל הטיסות המגיעות לאילת רק במלון שלך. מדוע אתה עושה את זה?

בכך אני תורם את תרומתי ליישראל. זה לא פשוט להשקיע בישראל. ההשקעה כאן רצופה סכנות. יכול להיות שטוב להשקיע כאן בין המילחמות, אבל זוהי ארץ הנמצאת כל הזמן בין מילחמות. אילת נראית רחוקה מכל זה, אבל תמיד קיימת סכנה. תארי לעצמך שתפרוץ מיל־חמה בין ירדן לישראל.

● מה יהיה אז?

נצטרך למחוק את ההשקעה. לכן אין משקי־עים זרים המוכנים להשקיע כאן. מי שכבר משקיע בישראל, עושה זאת יותר מטעמי ציונות מאשר מטעמים עיסקיים.

■ ■ ■

● מספרים שאתה משתלט על אילת. לאחרונה רכשת את מלון „לגונה" ואת מלון „ספורט", שאתה עומד לרכוש את מלון „מלכת שבא" ושאת מלון „אייל" בבר רכשת.

בואי נדבר על זה אחד לאחד: מלון לגונה היה שייך למישפחת זקן מירושלים ולאחים נקש, מבעלי ג'ורדש. לאיש־עסקים בשם סבג מצרפת ולרשת מלונות דן. אנחנו קנינו את חלקה של רשת מלונות דן ונפעיל את המלון.

לגבי מלון ספורט – נכון שאני נמצא במשא־ומתן עם מישפחת דוניץ, שאחד מבניה ישראלי והשני גרמני, אבל עדיין לא חתמתי.

● מה קרה למלון „ספורט"?

התחילו לבנות אותו בתנופה, ואחר כך העסק נתקע והבניה הואטה. אני מקווה לגמור את המלון הזה. יש לי עליו תוכניות גדולות.

נכון שרכשתי את מלון אייל. בשלב זה אני משכן בו את עובדי המלך שלמה, אבל יש לי תוכניות לגביו.

לגבי מלכת שבא – איך זה שאת כבר יודעת? הנושא נמצא בשלב זה במשא־ומתן, ועוד לא חתמתי.

● בנוסף לבתי־המלון, מספרים כי־ אילת שאתה מתלבש גם על הטיילת של הלגונה.

אני רוצה להפוך את הטיילת למקום כמו סאן־טרופז. אני בונה שם פאב, מיסעדות וחנויות. החלום שלי הוא לפתח את הטיילת. בסאן־טרופז החיים החברתיים מתנהלים על הטיילת ליד המארינה. פה, באילת, האיזור הזה מת.

לואים עם ורד ציבעון במועדון־הבריאות
„להפוך בית־מלון לחוות־דיאטה!"

● מה דעתך על הרעיון להסוך את אילת לאיזור פחר חופשי?

אני חושב שזה פנטאסטי. במקום שהישראלים יוציאו את הכסף בחוץ, שיבואו ויוציאו אותו באילת. זה גם יהיה הרבה יותר זול.

וכך, במקום שהכסף הטוב של ישראל יזרום החוצה, הוא יישאר בארץ לטובת כולם.

● ומה דעתך על הרעיון להקים קאזינו באילת?

מנסיוני במקומות אחרים, אני יודע שהקאזינו מאכזב. עובדה: זה לא עשה מהפכה גדולה בענף־התיירות בספרד, וזה לא מה שיביא לכאן תיירים. כי אתה יכול לשחק בקאזינו בריוויירה הצרפתית ובמונטה־קארלו או בלונדון. אתה לא צריך לבוא לאילת כדי לשחק.

יכול להיות שלסעודים יהיה יותר קרוב לשחק באילת. אבל אני לא מצפה להרבה מאוד תיירים סעודים בקרוב. יש להבין שהתיירות שתגיע לאילת היא תיירות המחפשת את השמש בחורף. לא את מישחקי הקאזינו. מי שבאים לקאזינו לא יוצאים ממנו, ולא איכפת להם אם בחוץ שמש או גשם.

■ ■ ■

● מהו, בעצם, החלום הגדול ביותר שלך לגבי העיר אילת?

להפוך את הלגונה לסאן־טרופז. בכל מקום־תיירות בעולם הלגונה היא מרכז חיי־הלילה. באילת היא מתה. אני רוצה להחיות אותה, רוצה לראות אנשים מסתובבים בלילה בלגונה, מטיי־לים בטיילת, יוצאים לשיט לילי על יאכטה, אוכלים ארוחת־ערב, עורכים קניות, יושבים ב־בתי־הקפה, בפאב, במיסעדות. אני רוצה שהאיזור הזה יהיה חי ותוסס.

● ומה אומרים על כך שכניך מהעבר השני של הלגונה, מלונות „גני שולמית" ו„קיסר"?

אין לנו בעיות עם המלונות האחרים, להם יש מצב שונה. צריך להבין שהתיירות הכי־חשובה באילת היא תיירות־החורף. אנחנו נמצאים באותו צד של הלגונה שהשמש מגיעה אליו. קיסר וגני שולמית נמצאים בצד המוצל, ואין להם משאבים לפתח את הצד שלהם.

יכול להיות שהפיתוח של הצד שלנו יעודד אותם. כשייראו שאנחנו מתחילים להחיות את המקום, יהיו גם הם מעוניינים לעשות משהו.

● אתה מצפה להוציא את ההשקעה הפנטאסטית שהשקעת במלון „המלך שלמה"?

מלונות הם השקעה לטווח ארוך. הכוונה שלי היא לחזור ולהשקיע את הכסף, ולא להוציא אותו מההשקעה. אני מעוניין בהשקעה לטווח רחוק. לא רק באילת. בכלל. בכל העסקים שאני מעורב בהם, ברגע שאני מרוויח — אני משקיע אותו מייד.

חוץ מזה, אם תבואי לאילת או לישראל ותת־חילי לחשב את זה משתלם, לעולם לא תשקיעי. אני לא עשיתי מעולם את החשבון של מה ייצא לי מזה ובמשך כמה זמן אוציא את ההשקעה. אילו הייתי עושה את החשבון הזה, היית רואה אותי כעת מתארח במלון של אחרים, לא במלון שלי.

■ ■ ■

● מר לואים, אתה יליד לונדון, האם נולדת למישפחה יהודית עשירה או שעשית את הכסף בכוחות עצמך?

נולדתי בצד הלא נכון של לונדון. ואם את רוצה לדעת על מצבה הכלכלי של מישפחתי, די אם אספר לך שכאשר הייתי ילד, גרנו ארבעה ילדים בחדר־שינה אחד. המישפחה שלי מעולם לא היתה דתית. אבל היתה מישפחה ציונית, ועל בירכי הציונות חונכתי.

● כיצד עשית את כספך?

במילחמת העולם השניה הייתי נווט בחיל־האוויר הבריטי, וחסכתי את משכורתי בשקדנות. בתום המילחמה החלטתי להיות רואה־חשבון. עשיתי סטאז' במישרד רואי־חשבון, והעסקים שלי התחילו משם. לאט־לאט פתחתי לעצמי מישרד עצמאי ועסקי התרחבו.

● וכיצד התגלגלת לענף התיירות?

אחת מהעסקות שהוצעו לי היתה בענף־התיירות. זה התחיל כהשקעה אחת מיני רבות, וזה הפך לדרך־חיים. נכנסנו לשוקי־התיירות בספרד, בנינו את המלונות שלנו, רכשנו לעצמנו שם, ואני ממש מאוהב בענף התיירות.

אני רוצה לגלות לך סוד גלוי: אני גם מאוהב באילת, ואני משקיע באילת יותר מבכל עסק אחר שיש לי עלי אדמות. וכמו שאמרתי לך, זה לא השקעה לשם רווחים — זה השקעה מתוך תחושת שיתוף ומתוך רצון לתרום למדינת־ישראל.

● באיזו תדירות אתה מבקר באילת?

יש לי מטוס משלי, שאני מטיס אותו בעצמי, ויכול להטיס עוד תישעה נוסעים. אני מגיע בכול חודש לכמה ימים. בינתיים אני 'מתגורר באחת הסוויטות בהמלך שלמה. כרגע בונים לי סוויטה משלי, שבה אוכל להתגורר כל פעם שאגיע לכאן.

■ ■ ■

● האם ילדיך מעורבים בעסקיך?

יש לי חמישה ילדים, ורק אחד מהם מתעסק

„אני לא עשיתי מעולם את החשבון של מה ייצא לי אם אשקיע באילת. אילו עשיתי את החשבון הזה, לא הייתי משקיע"

במחשבים, והוא מחשב לי את כל עסקיי. כל מערכת המחשב הנמצאת בחדרים של המלך שלמה היא מעשה־ידיו. הוא מתעסק גם בווידיאו. בדרך זו הוא מעורב בעסקיי.

● אתה יודע שלא כל מלונאי אילת מאושרים מהשלטונך על העיר?

הם לא מאושרים? מה אני יכול לעשות? הם צריכים להיות מאושרים. העיר הזו חיה ותוססת כמו כל עיר־תיירות המכבדת את עצמה בעולם. הרחובות מלאים תיירים. מטוסים נוחתים ובתי־המלון רק שמחים מכך.

אני מקווה שהתנופה שנתתי לענף התיירות תעודד את המלונאים שלא מאושרים ממני לפתח, להוסיף ולשפר.

אילת היא פנינה בנוף־התיירות הבינלאומי. יהיה חבל מאוד אם היא תחזור לימי היובש שמלפני שנתיים. העיר הזו יכולה להפוך למרכז בינלאומי של תיירות־חורף עם קצת רצון טוב, קצת תושיה והרבה־הרבה אהבה.

● עיריית אילת משתפת איתך פעו־לה?

עיריית אילת היא בהחלט פירסט קלאס, במיוחד בשנה האחרונה. רפי הוכמן, ראש העירייה החדש, מבין את חשיבות ענף־התיירות ומקדיש לכך תשומת־לב מיוחדת.

● בזמנו התחלת את הפרוייקטים שלך באילת עם ראש העיריה הקודם, גדי בין. האם הוא לא הבין את חשיבות התיירות?

לא כמו רפי הוכמן. עניין התיירות היה בעיניו מישני. הוכמן מבין שהתיירות היא שתשים את אילת על המפה.

לואים בשפת המיסרץ
-מקום של שמש בעיצומו של חורף!"

מסיבת־צנע

הנה, בשבוע הבא פורים. אז עכשיו בעניין מסיבת־פורים. כאן הולכים לפי הכלל — אם לא הזמינו אותך למסיבה, תעשה אתה מסיבה אצלך ואל תזמין אותם. שידעו להם, חארות כאלה.

דווקא בעניין המסיבה חשבתי קצת להשתולל ולקנות כמה מטעמים יקרים. אבל אני לא צריכה שבומה שביט יטפס עליי בטלוויזיה ויכריז עליי שאני מדרדרת את העם לאברון כלכלי. אז בגללו ובגללי, ובגלל החוב הלאומי, נעשה הפעם מסיבת־צנע. אם תעשו מסיבה קמצנית במיוחד, יחשבו שזה רק בגלל פורים, ושבמשך השנה אתם בטח נורא נדיבים. גם כן רעיון.

נניח שהוחלט לעשות מסיבה ל־20 איש. בזמן ההזמנה תגידו לכל אחד להביא בקבוק משקה, וככה נפתרה בעיית האלכוהול. עכשיו אפשר לגשת לאוכל: קחו 3 פילפלים ירוקים, 3 גמבות, 7 גזרים, 3 קולרבי, 10 מלפפונים, 5 צנונים, חבילה בצל ירוק, 1 כרובית, 1 סלרי־עלים (אגב, המיספרים ניתנים להחלפה במיספרים אחרים). רחצו את הירקות וחתכו אותם לרצועות גדולות או לפרוסות.

שימו את כל הפאר הציבעוני הזה על המגש הכי־גדול שיש בבית. כמה שהמגש יותר גדול, ככה הדבר הזה יותר מרשים. עלייך גן־הירק אפשר לשים שתיים־שלוש צלוחיות עם מיטבלים, ויחד עם המשקאות יש לכם שקט במשך שעה שלמה.

אחר־כך כולם ירקדו וידברו ויכבו את האורות. באמצע המסיבה, כשכולם כבר צולעים קצת מהריקודים או מגמגמים מהדיבורים, מביאים לחדר סיר־ענק של ספגטי מבושלים, לידו סיר יותר קטן. עם רוטב לפי בחירתכם, וכלי עוד יותר קטן, עם גבינה צהובה וחריפה מגוררת. תאמינו לי, שאחרי יציקת־הבטון שעושים הספגטי לבטן בשעה הזאת של הלילה, אפילו עוגה הם לא ירצו. בסוף נותנים קפה, שרים התיקווה בשני קולות והולכים הביתה להתחיל את תענית־אסתר.

★★★

זה לא נכון שישמיצו אתכם ויגידו שלא היה מספיק אוכל. להיפך. יגידו שהיה אוכל מאוד מקורי. כי סלט וולדורף, סלט חצילים וקוביות גבינה צהובה יהיו ב־22.861 מסיבות ברחבי הארץ, באותו יום.

המצאות מתחשבות

אבל פורים זה הרי חג של ילדים, ולהם מותר להתחפש. אם הם יראו טיפשיים, אף אחד לא יגיד להם מילה, כי אנשים התרגלו שילדים נראים טיפשים. כן, כן. גם השניים שלי. אני לא עושה אפליות.

רק ששני הטיפשים הפרטיים שלי יודעים שיש גבול לטיפשות שאמא שלהם יכולה לסבול. והם גם יודעים שאמא לא יודעת לתפור ולא

יודעת לרקום ולא יודעת לצייר ולא יודעת לאלתר ולא מעוניינת להוציא כסף. לכן הם המציאו שתי תחפושות, במיוחד עבור ילדים של אמהות לא־מוצלחות. כל אחד מהם יקבל ממני 1.000 שקל על התחשבות בהורים.

הצעה א' היא להתחפש לשופט כדורגל. כל מה שצריך זה נעליי־ספורט (למי אין?), מיכנסיים קצרים (להוציא מארון בגדי־הקיץ), חולצה לבנה עם איזה פס (תחפשו טוב במגירות), גרביים שמגיעות עד הבירכיים (אפשר של האבא), משרוקית קשורה לשרוך (אפשר לקנות) וכדורגל ביד (נו, באמת).

למהדרין אפשר להוסיף שפם ומיבטא הונגרי. תחפושת פצצה, שילדים אוהבים, וגם נוח להם להסתובב בה.

הצעה ב' היא להתחפש לרוח. שהיא בשביל הילדים שלנו מה שהיתה כיפה אדומה בשבילנו. כל מה שצריך להקריב על מזבח הרוח הוא סדין לבן וישן. שמים אותו על הילד (מהראש כלפי מטה) ומסמנים בעזרת עיפרון איפה העיניים. מורידים מהילד את הסדין וגוזרים שני עיגולים במקום של העיניים. שופכים שוב את הסדין על הילד.

אם הוא גם יעשה קולות של הו... הו... הו... אפשר יהיה לראות עשרות בנות קטנות ועדינות מתעלפות. בנים נורא אוהבים את המראה הזה.

עכשיו תעזבו אותי בשקט עד פסח.

שנת־מבחן או רמז לאלוהים

בכל פעם שמתקרב חג הפורים והילדים מתחילים לדבר על תחפושות, אומר להם בעלי שיעזבו את העניין, כי במילא יהיה קר נורא וגשום ותתבטלנה כל המסיבות והערלאידעות, בגלל שאלוהים שונא ילדים.

אני, שאני מבית טוב, ממש לא יכולה לשמוע משפט כזה. „אלוהים שונא ילדים", ולכן אני צורחת עליו שהוא מדבר שטויות ושהוא גס־רוח ועוד כל מיני דברים מעליבים. והוא, הבעל, במקום לשתוק ולעצור לנושא אחר, מתיישב מולי ועושה לי חקירת שתי וערב למה התחפשתי כשהייתי בבית־ספר עממי, וכמה פעמים הכל התקלקל בגלל מזג־האויר. וזה נכון, כמובן. כשאני חושבת עכשיו על הבלרינה עטופת נייר־הקרפ הוורוד, שהייתי שלוש פעמים, ועל מלכת־הלילה עם שמלת־נייר שחורה וכוכבי כסף, ועל מלכת אסתר בשמלה לבנה וקלילה, ואיך הכל החזיק מעמד בדיוק חמש דקות, מרגע יציאתי מבית הורי, אני רוצה לבכות שוב, כמו אז. ולמרות זאת, להסכים ולהודות בפה מלא שאלוהים שונא ילדים נראית לי כפירה נוראה. לא יודעת בדיוק כפירה במה, אבל בטח במשהו.

השנה, הוא החליט שתהיה שנת־המיבחן. אם בשנת בצורת כמו זאת ירד גשם בפורים, הוא אמר, סימן שאני צודק. אם יהיה יום יפה, סימן שאולי לא.

אלוהים, אני מקווה שהבנת את הרמז.

מתנות

ידוע שאנשים טובי־לב נוהגים לתת מתנות ליקיריהם בחג־הפורים, וגם טובי־הלב שבין קוראינו יעשו כך בוודאי. אם ניתן להם רעיון מה לקנות.

לילדים (בכל גיל) נקנה הפעם את סיפורו של ח"נ ביאליק אלוף בצלות ואלוף שום. שיצא בצורת ספר מהודר. אין לי שום כוונה לכתוב מילה אחת ביקורת. אפילו הטובה ביותר. על הסיפור הזה, כי קטנתי עליו. לעומת זאת אני מרשה לעצמי להגיד שאיוריה של יעל ליאור הם יפהפיים ממש. מסוג המתנות שנעים לתת ונעים לקבל. הוצאת זמורה ביתן. מחיר: 5.210 שקל.

ליקירינו המבוגרים מצאתי ספר שלדעתי מתאים מאד לפורים. גוחא הוא אוסף של 230

סיפורי־עם שג'וחא, השלומיאל השנון (מעין הרש"לה של הספרות העממית הערבית) עומד במרכזן. את הסיפורים שמע. ליקט. ערך וניסח רחמים רג'ואן. פורמט אלבומי. מחיר: 13.910 שקל.

הצעה

בטח אתם אומרים עכשיו: „נו, נו. מעניין איזה תחפושת היא מציעה."

ובכן. היא מציעה לא להתחפש בכלל. באמת. אנשים מבוגרים כמוכם. שמים כובעים טיפשיים על הראש. צובעים את הלחיים וחושבים שהם צעירים. משוחררים ועליזים. אין לכם מה לעשות בימים טרופים אלה? העם במצור. הכלכלה

בקאקט. הביטחון שלא נדע, הירידה בעליה. העליה בירידה. אתיופים מתאבדים. ורדיגר בקואליציה. מנחם פרוש רוצה להתפטר — ואחרי כל זה עוד בא לכם להתחפש? לא הגזמתם הפעם?

טוב, טוב. רק אמרתי את דעתי. למה אתם צועקים? מצידי התחפשו כולכם לדבורה מאיה. מה איכפת לי. אחרי הכל יגידו עליכם שאתם מופרעים. בפנים יגידו לכם: „איזה יופי, למה התחפשת?" בשביל זה כדאי לכם כל העסק. ההוצאות הכספיות. המאמץ? תחשבו על זה.

מחכון לאוזני אמן

החומרים הדרושים: קמח, סוכר, מרגרינה, 2 ביצים, פרג.

אופן ההכנה: קמים בבוקר, שמים חתיכת מרגרינה על המחבת. כשהמרגרינה נמסה, מטגנים עליה שתי ביצים. מוסיפים שתי פרוסות־לחם, כמה זיתים רפוקים, חצי עגבניה. כוס קפה ואוכלים את ארוחת־הבוקר בתיאבון. אחר־כך הולכים לעבודה. בדרך חזרה עוצרים בקונדי־טוריה הקרובה למקום מגוריך וקונים 300 גרם אוזני־המן ממולאים בריבה. חוזרים הביתה, שמים את הקמח והסוכר במקום ואת הפרג. זורקים לזבל, כי זה מגעיל. קל להכנה, נוח להגשה ולא יקר במיוחד.

פטנט

אם יש לכם נטיה להאנג־אובר (הדבר הזה שמרגישים בבוקר, אחרי לילי־שתיה) תצטופפו ותקשיבו טוב.

המומחה מני פאר גנב מהמומחה יוסל ברגנר פטנט מנטרל האנג־אובר מדהים. לפני שיוצאים למסיבה עם סיכויי אלכוהול גבוהים, שמים על הלשון שני אספיריניים ושוטפים אותם לבטן בעזרת כוס־מים. אחר־כך הולכים. שרים, רוקדים, מדברים, מתמזמזים ומשתכרים וחוזרים הביתה לישון. למחרת בבוקר פותחים את העיניים, מחכים להאנג־אובר נוראי — אבל הוא לא בא. אחר־כך מתיישבים במיטה ואומרים תודה רבה ליוסל ברגנר ממציא־הרעיון, למני פאר הגנב, ולדניאלה שמי הרכלנית. בסוף־בסוף מטלפנים למקום־העבודה ואומרים שתיכף אתה בא.

פינת הקמצן

כל הזמן אני מחפשת לכם דברים בחינם. הנה, מצאתי אחד. כל אדם שיקנה בתקופת הפורים (כבר התחילה) שני סירטי־צילום ציבעוניים מתוצרת קודאק, כדי לצלם את הילדים שלו בתחפושותיהם, יקבל מתנה קופסת פאזל בת 60 חלקים.

מי שיש לו שכל, שיקנה עכשיו את כל הסרטים שהוא צריך במשך השנה, וככה הוא יקבל כמה וכמה קופסאות פאזל. את הפילמים שיכנים למגירת הירקות במקרר, ואת הפאזלים שיחביא בארון. כל פעם שהילד הפרטי יהיה מוזמן ליום־הולדת אצל חבר או חברה, שילפו קופסה אחת מהארון, עיטפו בנייר יפה, צרפו ברכה אישית, ותחשבו כמה כסף וטירחה חסכתי לכם.

אני לא יודעת איך אתם — אני ממש גאה בעצמי.

תחפושות!

לכל אחד יש בארון

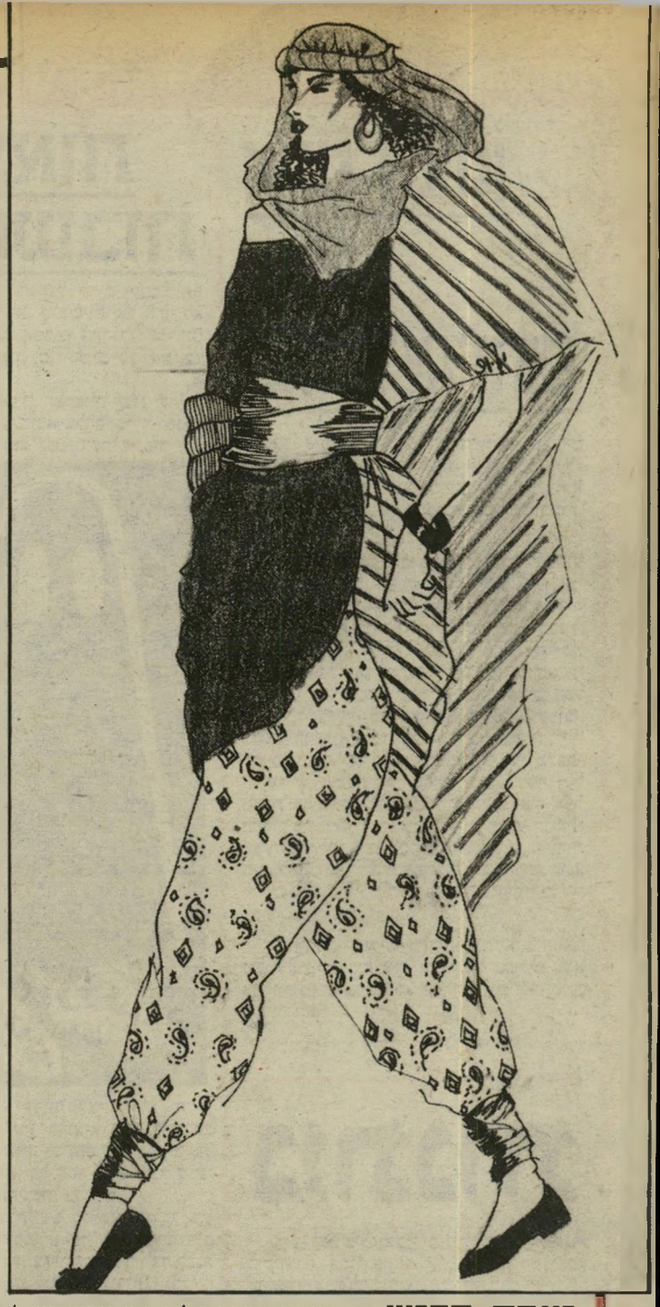

נערת הרמון קחי טוניקה, מתחתיה ליבשי מיכנסי־שרוואל, כצעיף תשמש פיסת־בד מרובעת, על המותניים חגורה רחבה, ועקאל על הראש. אל תשכחי גם כמה צמידים ושרשרות.

מטאדורית תחפושת לגבר וגם לאשה: לובשים חולצה לבנה ומיכנסיים שחורים, צעיף או פיסת־בד הקשורה באלכסון, כפפות וכובע־לבד.

שודדת־ים חזיית בגד־ים, חולצת־פסים גב
מיכנסיים רחבים, חגורת־עור ח
של הבן שמוטה באלכסון, צעיף על הראש, רצוי בא

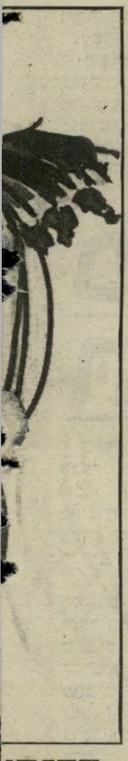

קרנבא
מעלה: בגד־

פיראט המשתמש במיכנסי הפיז'מה ומצייר רט־
יה על העין וגם כתובת־קעקע.

בננה בעזרת פיסות בריסטול גזורות. משמאל: נמרה אמיתית, בעזרת בגד־גוף מנומר.

עכברונת קצת דימיון ואיפור נכון: האף שפמפם, שיניי־חתול בולטות וכובע העשוי מכובע־ים.

כלב וחתול תחפושת זוגית, היא והוא, בעל ואשה – ברור לכולם מי הכלב ומי החתול – האיפור בגווני שחור ולבן.

חתול במגפיים המיכנסיים תחובים במגפיים, כובע ואי־פור חתולי. למטה: קולב – לובשים את החליפה על הכתפיים, אך מקפלים את מיכנסי אבא. תחפושת לא נוחה.

שד ושדה תחפושת לאם ולבן. האם בבגד לבן, עטוי שרשרות ומאופרת בשחור. הבן גם כן בבגד לבן, עשוי סדין. חורים לעיניים, לאף ולפה. אפשר גם לאברים אחרים. הבן צמוד לאמו.

ליבשי בגד־ים ביקיני, שרשרות פה ושם ואיפור תואם וציבעוני (מימין). ל־ערב ציבעוני, איפור זועק, כתפיים חשופות.

ל ברזילים יש קרנבאל, לאמרי־קאים האלואין, לגרמנים פאשינג ולנו — פורים. החג שגולת־הכותרת שלו הן התחפושות.

המבוגרים אולי לא נותנים את דעתם שבועות רבים מראש על תחפושתם, אבל הילדים — הם לא ישנים בלילות: מה ילבשו? למה יתחפשו? אי־טי הם כבר היו, ררדס זה כבר נדוש, סופרמאן הוא פאסה, מוכר־סיגריות זה לא בריאותי, אז מה נשאר? כל המישפחה מתכנסת ומט־כסת עצה, כשבראש מעייניה של האם למצוא תחפושת שהיא גם אופנתית וגם חסכונית.

ובכן, גבירותיי, אם לא ידעתן, בארונות־הבגדים, שלכן ושל ילדיכן, מסתתרות תחפושות יפהפיות, עכש־וויות וציבעוניות.

הבן רוצה להתחפש לנמר, את רוצה להיות נמרה (בערב). שולפים את בגד־הגוף המנומר, או את הסוודר המנומר, עוטים מתחתיו מיכנסי־טייטס או סטרץ' שחורים וצמודים. מוסיפים ז'אקט עור שחור או סתם ז'אקט צמר, או אם קר, מעיל שחור. קושרים צעיף מנומר על הצוואר או על השיער, כפפות שחורות על הידיים וניגשים לאיפור.

לוקחים עיפרון שחור, עומדים מול המראה ומציירים חברבורות נמריות בעזרת קונסילר (כמו ליפסטיק לבן), מורחים את הפנים במקומות הרצויים, מוסיפים שפמפם והנמר מוכן.

שודדת־דרכים? חזיית בגד־ים בי־קיני בצבע כלשהו, חולצת־פסים גברית גנדולה של הבעל, מיכנסי־פיג'מה, או כל מיכנס רחב, או מיכ־נס־שרוואל. אם רוצים, תופרים עליו כפתורים בגדלים ובצבעים שונים.

תחפושת־אינסטנט בלי חויה? רק־דנית ספרדיה: חולצה לבנה, מיכנסיים שחורים, נעליים שחורות שטוחות או בעלות עקב קטן, צעיף גדול וציבעוני, הנכנס באלכסון, כפפות, כובע שחור (אם אין, שואלים מחברה או קונים כובע שחור מקרטון בחנות־הצעצו־עים).

מתאפרים בהתאם, מושחים ליפס־טיק אדום, ואם משיגים קסטנייטות יכולים גם לזמר וגם לרקד.

משהו מקורי נוסף. אך גם כן לא סופר־נוח — להתחפש לבננה. קונים בריסטולים צהובים, גוזרים אותם בהתאם למיבנה הגוף ובצורת בננה. מדביקים בארבעה צדדים ועוברים על הדבק בטוש שחור. מוסיפים כמה אימרות לטובת הבננה, כמו "הבננה היא חיינו וגם כשבילנו", וגם גוזרים חור לראש ולידיים, לובשים בגד־גוף שחור או צהוב ומה מחזיקים ביד. אם לא בננה?

רק לרקדנית קרנבאל צריך תעוזה. כי מי הולכת למסיבה עם בליקיני? הפשרה. אם הגוף חטוב עד מושלם: לובשים בגדי־ים ביקיני, כורכים חצאית על המותניים, סרטים ופרחים על הראש והמצח. שרשרת באיזור הטבור ואפשר לרקוד לקצב הסמבה.

אנשים

למה הפסיק עדי אמוראי פגישה עם שימעון פרס
ומדוע מנופף בומה שביט כל הזמן באצבעותיו

■ מדוע הוא מנופף כל הזמן באצבעותיו, בתנועות בלתי־שיגרתיות? מתי־מעט יודעים ש**אברהם** („בומה") **שביט** הוא סורג, תופר ורוקם מיקצועי, וכך הוא מבלה את שעות הפנאי שלו. לכן, בהופעותיו בטלוויזיה, הוא מניע את אצבעותיו וידיו, כפי שהוא עושה בביתו.

■ מזכיר חברת העובדים **דני רוזוליו** נשאל אם הוא צפה בהופעותיו הטלוויזיוניות של בומה. רוזוליו הסביר שהוא עסוק מאוד, ולכן הוא צפה בתוכנית פעם אחת ויחידה. התרשמותו? „השתעשתי!"

■ ח"כ **אורה נמיר** סיפרה, שבומה הוא דווקא גבר לטעמה, אך היא היתה מעדיפה מטיף בשער שונה לגמרי. האיש שלה הוא **סינחם** („פיני") **גרוב**, יו"ר פועלי אתא.

■ סגן שר־החוץ **רוני מי־לוא** נאלץ לאכול את כובעו. המראיין **איתן דנציג** ביקש לדעת, מה דעתו על כך, ש־**שימעון פרס** מתגלה כראש־ממשלה המתפקד היטב, אחרי כל הביקורת השלילית שהושמעה נגדו. ענה מילוא. אחרי התחמקויות: „פרס הוא באמת הפתעה גדולה לגביי."

■ מילוא סיפר שהוא מנהל שיחה טלפונית שבועית עם **מנחם בגין**, וגם הוא הגיע למסקנה שראש־הממשלה לשעבר שואף לשוב לחיים הפוליטיים.

■ העיתונות החרדית עסקה השבוע באינטנסיביות בסיפור משעשע שקשור ב**אברהם שפירא**, ח"כ אגודת־ישראל. מישהו, שהזדהה כעוזרו של ח"כ המכובד, פנה לראשי־ישיבות שונות והזמין אותם לבוא לביתו של שפירא ביום השני בלילה, כדי לנסות ולהצטרף לרשימת הישיבות הייחודיות, ששפירא מעניק להן מכספי־המדינה. כמה עשרות מהם התייצבו ברחוב שטריקר שבצפון תל־אביב במועד שנקבע. אך הרב והתעשיין לא היה שם, וכמובן גם לא עוזרו.

■ **אהוד קינמון**, ראש עיריית בת־ים, וחבר לישכת מיפלגת העבודה, יצר קשרים הדוקים עם הרב האשכנזי הראשי **אברהם שפירא**. עתה הוא התקרב גם לח"כ שפירא. ובאחרונה ערך עימו סיור באיזור התעשיה של בת־ים. שפירא הח"כ, גילה עניין במבני תעשיה שם, לצורכי עסקיו.

■ שפירא צעד במיסדרונות הכנסת לצידו של ח"כ יחד **שלמה עמר**. כשפגשו השניים בעורך־הדין **רם כספי**, הציג יו"ר ועדת־הכספים את יו"ר מזכירות אגד בדרך הבאה: „יש הב שחור ויש הב טהור," כשהוא מתכוון, כמובן, לעמר. הוא לא ידע שעמר וכספי מכירים מלפני ומלפנים, משום שענייני אגד מטופלים במישרדו של כספי.

■ העוברה שהשחקן **יוסף** („יוסי") **ידין** אינו חבר קיבוץ. עלתה לו בתפקיד. מבימת הקיבוץ פנו אליו שיגלם את לני במחזה על עכברים ואנשים. מממני הפרוייקט התנגדו, משום שירדן הוא עירוני.

■ כששמעו ידידיו ופרקליטיו של **עבד־אל־עזיז** („אבו עלי") **שאהין** את החלטת בג"ץ שהתירה לשילטונות לגרשו מהארץ, הם היו מודאגים מאוד. הכוונה לגרשו ללבנון, לאיזור השורץ כנופיות של פלאנגות ואנשי צד"ל, נראתה כהפקרת דמו. אך שאהין עצמו לא איבד את קור־רוחו ואת חוש־ההומור שלו. הוא ליגלג על סוהריו, שלקחו אותו במהירות מאולם בית־המישפט העליון במיג־רש־הרוסים: „דווקא עכשיו אתם זורקים אותי ללבנון, אחרי שאפילו אתם כבר החלטתם לברוח משם?"

■ ח"כ יחד **בנימין** („פואר") **בן־אליעזר** עדיין לא נרגע מהצהרתו הדרמתית מעל בימת הכנסת, שהוא סייר בשכונות־מצוקה וראה במו־עיניו בקבוקי־מולוטוב וכלי־נשק. הסבוע הוא סיפר, שבאחת השכונות מצא התארגנות של צעירים, אשר התכוונו לפוצץ מיבני־ציבור שונים, ורק אחרי שהפציר בהם אישית, שיקפיאו את תוכניתם, הם ניאותו להתפרק מנישקם.

■ הזמרת **עופרה חזה** שבה השבוע מפאריס ובמיזוג־דתה חליפת־ערור שחורה ונעליים משוצות ביהלומים מלאכותיים, בשווי של 2000 דולר. חזה הוזמנה להופיע בפאריס במלאות שלוש שנים לרדיו קומיוניטא של הקהילה היהודית. המארחים הלבישו אותה על חשבונם.

משה לוי הרמטכ"ל ושלמה איליה, מפקד יחידת הקישור לדרום־לבנון, בודקים מעל גגה של זלדה את מהלך הפינוי של צה"ל מאחד האיזורים בלבנון, שנערך בשבוע שעבר. הרב־אלוף והתת־אלוף צולמו כשהם בשלבי ירידה מהנגמ"ש, באיזור של תצפית ליד גשר על הנהר אוואלי.

■ במיסגרת מסע הופעותיו של הזמר **יהורם גאון**, התבקשו ראשי העיריות שבעריהם ייערכו הופעות־הבכורה שלו, להעניק לאירוע את חסותם. כולם הסכימו, מלבד ראש עיריית חיפה **אריה גוראל**, שהשיב לאמרגנו של גאון, כי הוא אינו מעניק חסויות לאירועים מסוג זה.

■ **יוסי שריד** ידוע כהיפוכונדר. הוא עדיין לא נרגע ממותו החטוף של **יצחק** („זיגי") **זייגר**. „אילו אני הייתי מקבל שבץ לב בבניין הטלוויזיה, היו אומרים ששריד והטלוויזיה בחייהם ובמותם לא נפרדו."

■ האסטרולוגית **מרים תמיר** ביקרה במוסיאון לובר בפאריס. כשהתעייפה, ביקשה לנוח והתיישבה על אחד הכיסאות שבתצוגה. שומר העיר לה שזהו כיסאו של **נפוליאון בונפרטה**. לפני שקמה, אמרה בצחוק: „כשהוא יבוא, אני אקום."

■ אחד השרים הפעילים ביותר בממשלה הוא **משה שחל**. יום־עבודתו נמשך בממוצע 21 שעות, ולא אחת, כשהוא שב הביתה הוא אינו הולך לישון, אלא עוסק בקריאת חומר שוטף ועונה על מיכתבים אישיים. בדרך־כלל הוא אינו ישן בין ימי שבת וראשון. הסיבה: הוא יוצא כבר בחמש לפנות בוקר לירושלים לפגישות־עבודה, עוד לפני ישיבת הממשלה, ומכיוון שהוא חושש להירדם, הוא מעדיף שלא להיכנס כלל למיטה.

■ **נתן וולוך**, סגן ראש עיריית תל־אביב, ביקר השבוע במרכז־התיאטרוני בנווה־צדק והאזין להסברים ארוכים של האמרגנית **מרים עציוני**, ששיתפה אותו ברזי־המיקצוע. וולוך היה שם לא במיקרה. במיסגרת תפקידו הוא מטפל גם באירועי־התרבות של העיר, ולפני שייכנס לעובי־הקורה בהפקת ובאירגון אירועים, הוא ביקש להיות מעודכן מבחינה מיקצועית.

■ סגן שר־האוצר **עדי אמוראי** נפגש עם ראש־ממשלה במוצאי־שבת לשיחת־עבודה. לפתע הוא ביקש שליחה והודיע שעליו לשוב לתל־אביב. הוא הסביר שהוא אמור להופיע בערב־ראיונות. „ואם לא אופיע, יחשבו שאנחנו גוזרים הלילה גזירות כלכליות!"

■ השחקן **שלמה** („שלימל'ה") **ברי־שביט** ידוע כחוזה אסונות. השבוע הוא נזכר ב„אסון התורן" שלו. לפני כמה שנים טס בטיסת כבוד [illegible] נאים. „אמרתי להם שיש לי הרגשה לא טובה. שמשהו יקרה. הם לעגו לי. ושוב הוכח שצדקתי. המטוס נחת נחיתת אונס ביוון בגלל תקלה."

■ האסטרולוג **הרצל לוי־שיון** סיפר השבוע. שהוא הגיע למניין 40 נשים שאותן הכניס להריון. לשומעים המופתעים הסביר ליפשיץ. שהמדובר בנשים שלא הצליחו להרות עד שהוא מצא להן, על־פי לוחותיו האסטרולוגיים, את המועד המדויק של הביוץ.

■ רבים מתושבי רמת־אביב ג' הופתעו לראות השבוע שני שרים מסיירים בשכונה שלהם, ליד השטח המיועד לבית־קברות. האחד הוא שר־העבודה והרווחה **משה קצב**, והשני הוא שר־האנרגיה שחל. האמת היא, ששני השרים לא הגיעו כלל לשכונה הצפונית בתל־אביב. היה

שימעון פרס יורד מכבש המטוס שהביאו מסיור־בזק באירופה, בעוד עובדי נתב"ג מגלגלים שלא יבואו לקדם את פניו, ואולי זו הסיבה שהשטיח הובא רק ברגע האחרון. פרס היה הראשון אשר נשק לראומה וייצמן, שבאה לקדם את פני בעלה, עזר, שהשתתף בסיור. רק אחרי־כן נשק לה גם וייצמן. אשתו של פרס, סוניה, לא באה לנמל־התעופה, אך פרס הצטלם כשהוא מנשק אותה בבית.

מרדכי שפיגלר ניצב ליד שני ה"שינים" האחרים – גיורא שפיגל ויצחק שום – בפתיחת משחק הכדורגל בין ותיקי נבחרת ישראל מאליפות העולם במכסיקו ווותיקי ירושלים. שלושת ה"שינים" הם כיום מאמני־כדורגל. אחריהם שיחקה נבחרת מאולתרת של הח"כים נגד נבחרת עובדי הטלוויזיה. בנבחרת הח"כים הופיע, בין השאר, מיכה רייסר (למטה) ובני שליטא (משמאל), שהיה מחוייך כולו ערב הופעתו הבכיינית מעל בימת־הכנסת. שליטא שיחק בנעלי־בית. ההכנסות משני משחקים אלה וממישחק הדרבי בין ביתר והפועל ירושלים נתרמו לאגודת אל־סם.

זה המישפטן **משה ישראל**, מהפעילים המרכזיים בשכונה נגד העברת בית הקברות העירוני למקום. הוא סייר בשטח המיועד לצורך הבירורים המיש־פטיים בעניין זה. כשהוא הרכיב את מישקפיו, הוא דמה להפליא לשחל, וכשהוא הסיר אותם, ורוח פרעה את שערותיו, הוא היה דומה להפליא לקצב.

■ מי חטף ורצח את כל הילדים שעדיין לא התגלו? לפאראפסיכולוג **חנן אברהם** יש תשובה. לדעתו, המדובר בכת פולחנית בלתי־ידועה שאחת לחצי שנה במדויק חוטפת נער או נערה והורגת אותם.

■ הד"ר **עמי צ'רנוב**, רופא עור ומין, טוען שיש קשר ישיר בין לישכת־העבודה לקליניקה שלו. לדבריו, מובטלים רבים פוקדים אותו בגלל קשיי תיפקוד מיני.

■ צ'רנוב מזהיר גם אותם וגם את מי שלא באים אליו, מפני תכשיר ספריי חדש. מעורר זיקפה. הוא גילה, שכמות רבה מדי של החומר גורמת לקפיאת האיבר המרוסס.

■ ובאותו ענייו מבקשת ה־דיאטיקנית והסקסולוגית **רות קרייצר־רביב** לערער על מוסכמה שבה תומכים כל ה־סקסולוגים. היא טענה השבוע בערב־ראיונות — והפתיעה את כל שומעיה — שלאורכו של איבר־המין הגברי יש חשיבות.

■ הדוגמנית **קארין דוני סקו** החליטה להיכנס לפולי־טיקה. בינתיים היא כבר מש־תמשת בידע שלה בענייני יופי. ולדבריה שני ח"כים זקוקים לשיפוץ יסודי מיידי. האחד הוא **ספח גרופר** והשניה היא **גאולה כהן**. דונסקי מסרבת לגלות באיזו מיפלגה תיבחר, ולדבריה היא מנהלת משא־ומתן עם מיפלגות שונות.

■ **אסף קוסטין**, ספר ויועץ בנושאי־שיעור, מתייחס ליושבי־ הכנסת דרך התיסרוקת שלהם. לדבריו, שלושה מנהלים מירוץ צמוד על המקום הראשון לטיפוח השיער. אלה הם **דויד לוי**, שחל ופרס. לדעת קוסטין, מקדיש ראש־הממשלה זמן רב מדי יום לסידור השיער שלו.

■ החוקר הפרטי **טוביה אמסל**, בעל מכון לבדיקה בגלאי־שקר, נפל קורבן לגנבים. אחרי שפרצו לביתו, בא תור המישרד שלו. אמסל החליט לחפש לבדו את הגנבים. אחרי שתפס אותם, התברר שאחד מהם היה מאוכזב מתוצאות בדיקת גלאי־השקר במכון של אמסל.

■ איש־העסקים **שמואל שבח**, ראש סניף חרות באש־דוד, פגש בשר לוי ובח"כ חרות **מיכה רייסר**, בפואייה של מלון דן בתל־אביב. "הנה מת־קרב הליווייתן," אמר רייסר ללוי. שר־הבינוי־והשיכון מיהר לתקן אותו: "הוא בינתיים רק תנין. אבל ברבות הימים הוא יהיה גם ליווייתן," לוי התכוון לשם כלי־השיט שממציא שבח. ושעתה הוא נמצא בשלבי פיתוח אחרונים. ושמו תנין.

■ **גידעון שגיא**, חבר ה־וועדה המרכזת של ההסתדרות, בלט מאוד בבוקר־ראיונות שני ערך בבית־ליסין בתל־אביב, ל־רגל יום־האם. הוא היה הגבר היחיד באולם.

■ תיאור מעלה חיוך לניתו־חי־חזה העלה הד"ר **חיים אשכנזי**, מנתח פלסטי ושואב שומן. לדבריו, בעיית החזה אצל נשים, הבאות אליו לניתוח, זהה לבעיית הנעליים הצבאיות — או שמקבלים נעליים במיספר אחד גדול יותר, או באחד קטן יותר. אבל אף פעם לא בגודל המתאים.

■ השחקן **איציק ויינ־גרטן** הוא משרתם של שני אדונים. ולא תמיד זה מסתדר לו. הוא מופיע בר־זמנית בתיאטרון חיפה, במחזה האדונית והרוכל. ובהצגת היחיד גיזי שב משדה הקרב בתיאטרונו של הבימאי **אילן אלדד**. החודש, אחרי תיאומים רבים, הוא שובץ שש פעמים במחזה היחיד שלו. לצערו, מייד אחר־כך פנו אליו מתיאטרון חיפה והודיעו לו שהוא מופיע אצלם בדיוק באו־תם התאריכים. למורת־רוחו של אלדד, הוא נאלץ לדחות את מועד הצגותיו.

■ ח"כ **בני שליטא** אינו חובב קריאות־ביניים במליאה של ח"כים ערביים. השבוע הוא התפרץ כנגדם: "בשווייץ יש מקום למדינה פלסטינית, תקימו אותה שם!"

■ הופעתה בעירום של השחקנית **אילנה בדש** במיס־טריה האמריקאית של **יוסף מונדי**, בימי חורף אלה, גרמה לה להצטננות. במחזה מבצעת בדש מעשה־אוננות על הבימה. בערב־שבת האחרון היא ת־עטשה תוך כדי המעשה, וסחטה ציחקוקים מהקהל.

פסוקי השבוע

● **תת־אלוף שלמה אי־לה, מתאם הפעילות בד־רום לבנון:** "נגד טירור צריך להילחם בטירור."

● **יו"ר מועצת המנה־לים של "בנק הפועלים", אפריים ריינר:** "אילמלא הלך מאיתנו (יעקב) לוינסון, ייתכן ומיספר דברים במשק היו נראים כיום אחרת."

● **ח"כ חרות חיים קאופ־מן** לח"כ ר"ץ רן כהן: "אני אספר איך קיבלת דרגת אלוף" מישנה במילחמת שלום־הגליל. איך ליקקת את הישבנים לכולם. עברת מאחד לאחד וליקקת להם את הישבן."

● **השר עזר ויצמן**, על מדרגות לישכתו של ראש־ממשלת איטליה, כשנילווה לבי־קורו של שימעון פרס ברומא: "מישהו גנב את המעיל שלי! הוא עלה לי אלף דולר! אני לא יז מכאן עד שלא מחזירים לי אותו!"

● **הרב משה לוינגר**, שחזר השבוע לקריית־ארבע: "אשמור על קשר עם ידידי באל־דהיישה."

● **שר־הדתות, יוסף בורג:** "כשאתה עושה טובה לאדם — יש לך 99 אוייבים ואחד כפוי טובה."

● **שר־הבריאות מרד־כי ("מוטה") גור:** "הייתי רוצה שבהיסטוריה של צה"ל הקרב על ביירות לא יהיה קיים."

● **השופט בדימוס בני־מין כהן:** "רמתם של עורכי־הדין הפלילים ירודה ביותר. ופניהם כפני לקוחותיהם."

● **ח"כ מיכאל דקל** ליו"ר מזכירות חרות, יורם ארידור: "אתה זקוק לאומנתי."

● **ראש עיריית רמת־גן, אורי עמית**, לעיתונאי שפנה אליו: "אינני מדבר עם אנשים. רק עם בג"ץ."

● **הרב מנחם הכהן:** "מעולם לא היה מצבנו קשה יו־תר. העולם כולו כבר לא נגדנו."

● **העיתונאי אמנון אב־רמוביץ**, על ראש אגף חקירות במישטרה, יחזקאל קרתי: "איש משכיל, בעל יכולת מניפול־טיבית עם "שבן טוב וראש עוד יותר טוב ושום דבר שמחבר בין השניים."

● **המנחה מני פאר:** "אני משקיע באוברדרפט. זה תמיד גודל."

● **הצייר יאיר גרביז:** "במה כדאי להשקיע? בני־צחונות מוסריים?"

● **המאייר דני קרמן:** "היה כבר טוב. אבל תודה לאל. זה כבר נגמר!"

● **הבדרן מנחם זילבר־מן:** "מדוע הוחזרו התרופות מאתיופיה? כי היה כתוב שצריך לקחת אחרי האוכל."

● **בעל־הטור שלום רי־זנפלד:** "נקווה שברוח אקומנית טובה סלחה לנו הכנסיה על כל מה שעשינו למען הנוצרים בלבנון."

תשבץ 2478

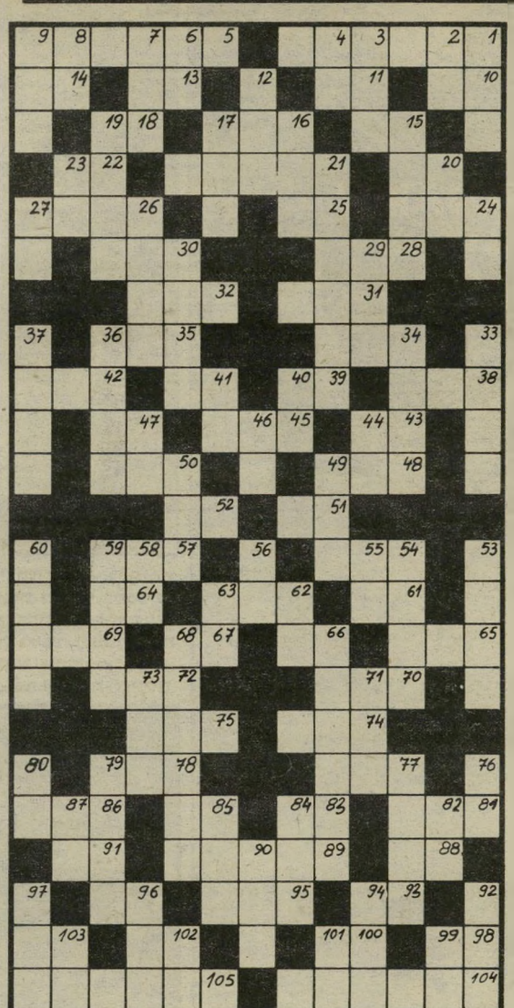

מאת אביגיל ינאי

מאוזן:

1) מיקום אישוף משך המין (3,3); 5) הספינה שטבעה בהפלגת הכבורה ושדרה לראשונה את האות ס. או. ס.; 10) אדמת טיט; 11) עוף טרף; 13) עצם בפה; 14) בהשאלה — בית חם; 15) רוח רעה; 16) שקר; 18) משה, ציפה; 20) יצא ממחבוא; 21) תואנה (ארמית); 22) השכור הראשון; 24) בהמת בית בהודו; 25) משקה עלים; 26) מי שלוכותו נזקף חשבון כלשהו בבנק; 28) חלקת ארץ; 30) כתם או דלקת בעור הפנים; 31) חוט העכביש; 32) ספר של אבא אבן; 34) בעל חיים שוכן הרים ממש' העזים; 35) רגולטור; 38) אור יקרות; 39) מילת הסכמה; 47) נחלש; 42) חתיכה; 43) האלוהות; 45) הקריר, האפיל; 47) זמן; 48) עץ נשיר, גדל בארץ על גדות נחלים; 50) חפר; 51) כח, גבורה; 52) אחיהם של קין והבל; 54) בגד באמון; 57) זרוז; 61) חומה; 62) מרפא; 64) איבר הנקה; 65) פוזל; 66) בושית (ח); 67) תווך; 69) רקור סלונים; 70) אשפת חיצים; 72) מטרה; 74) מקום מושבם של בני ישראל במצרים; 75) מי שלא נתן בחכמה יתרה; 77) מין קוץ; 78) עיר; 81) רכוש; 83) צעיר; 85) בוא הנה; 86) אדמת חמר מעורבת בסיד וגיר; 88) מילת זרוז; 89) מין תכשיר נשים בימי קדם; 91) נושיט; 93) ממהר; 96) כבשה בוגרת; 96) בסולם התווים; 98) משתחווה; 100) ענף; 102) תשלום נכפה; 103) שאינו בן המקום; 104) קבוץ בעמק בית שאן; 105) כינוי לישראל.

★ ★ ★

מאונך:

1) שם הכלב בספורו של עגנון „תמול שלשום"; 2) דגל; 3) שי; 4) הסוד שב„פרדס"; 6) קיים; 7) טריניטרו פנול למלוי רמונים (ר"ת); 8) בהמת משאות; 9) צנור הנשימה; 12) מפירות העונה; 15) כפוף; 16) נזיר טיבטי; 17) מי בושם לטהור האויר; 19) מומיה; 20) מאורת חיות (ח); 21) צחוק, ליצנות (ארמית); 23) שן חותכת; 24) סוג; 26) מגדולי הציירים הצרפתים (1954־1869); 27) חומר חטוי (ח); 29) סדק; 30) חיל בצה"ל; 33) ספר שמה; 77) גזום; 79) תפילה, בקשת רחמים (ח); 80) אם הפנינה; 82) בסיס; 84) מידת נפח ליבש; 85) כרך, קפל בצורת מגילה; 87) יחידת התצרוכת החשמלית; 90) עוף הקטן במקצת מן היונה (כנפיו כחולים ירוקים); 92) בחושיו ובשכלו; 94) שלילת חרותו של אדם לוחם; 96) פלצור; 97) כינוי לשופר; 98) שני עמודים בספר; 101) חיית טרף גדולה; 102) זז; 103) אחורי הגוף; 68) קבוץ לרגלי התבור; 71) משחק ילדים בונה וחנוכי; 73) בן חמור; 76) העולה לתורה (4,2); 79) בונה וחנוכי; 73) בן חמור; 76) שמה; 77) גזום; 79) תפילה, בקשת רחמים (ח); 80) אם הפנינה; 82) בסיס; 84) מידת נפח ליבש; 85) כרך, קפל בצורת מגילה; 87) יחידת התצרוכת החשמלית; 90) עוף הקטן במקצת מן היונה (כנפיו כחולים ירוקים); 92) בחושיו ובשכלו; 94) שלילת חרותו של אדם לוחם; 96) פלצור; 97) כינוי לשופר; 98) שני עמודים בספר; 101) חיית טרף גדולה; 102) זז; 103) אחורי הגוף.

המכון הישראלי לספרות נשים קוסמטיקה ופדיקור

הצלחה מוכחת

קורסים מקצועיים ברמה גבוהה ל:

- ספרות נשים • קוסמטיקה ואפור • פדיקור • מניקור
- אפילציה (הוצאת שיער לצמיתות)
- מכון ליופי וסלון תסרוקות חדישים ל:

תסרוקות, תספורות, החלקות, סלסול, צביעות, פסים, טיפול פנים, איפור, הוצאת שיער לצמיתות ובשעה.

תעודות למסיימים והכנה לבחינות.

הסמכה ממשרד העבודה

30 שנות נסיון והישגים בהדרכה מקצועית!

דיאנה

השתלמויות באירופה

3 שנים ברציפות בטעך בתי ספר לספרות ונשים

1984

ת"א, דיזנגוף 190 (יחפת 4) 226066, 229388

תן טרמפ לחייל

קורא יקר

(המשך מעמוד 4)

אותם. אם תפורסם הכחשה, יש לגנוז את העניין: אם השבועון יימנע מל־פרסמה, יועמד לדין פלילי — המליץ היועץ.

„הכחשה רק תעזור לו!"

לישכת־הנשיא נבנסה להילוך גבוה. לפי פניית שליש הנשיא, אל"מ יוסי כרמל, למשרד־החוץ, נשלח שדר דחוף לקונסוליה הישראלית בלוס־אנג'לס. הקונסול נתבקש להשיג הצהרה מתאימה מתהומי — שהתגורר או בעיר זו — המכחישה מכל וכל את שייכותה של רחל ינאית לפרשת הרצח. הבקשה מולאה עד תום. אך כאשר נפגש הקונסול עם תהומי, התברר לו שהוא התפרץ לדלת פתוחה. תוכן הפירסום בהעולם הזה הגיע מכבר לתהומי. ביוזמתו שיגר מכתב גלוי לשבועון, ובו הצהיר ש„אין אפילו אות של אמת בפיסקה בענין הרצח של דה־האן".

עתה, כאשר בידיו השדר מהקונ־סוליה בלוס־אנג'לס, מיהר היועץ המשפטי לשגר מכתב לישראל בר־יהודה, מראשי תנועת „אחדות העבו־דה": „...לא רעיית הנשיא ולא מר שוחט היתה להם יד או ידיעה בחיסולו של דה־האן." השר, שניתן להניח כי כל הפרשה לא היתה זרה לו, אף כי עלה לארץ שנתיים לאחר רצח דה־האן, נתבקש להעביר הוראה מתאימה ל־שבועון.

במכתב להעולם הזה, ב־7 באו־גוסט 1956, תבע שר־הפנים מן העורך אורי אבנרי לפרסם את ההכחשה הבאה: „רחל ינאית לא היתה בין האנשים שהשתתפו בפועל בהריגת דה־האן. כן לא היה ביניהם לא ישראל שוחט ולא יעקב פת המנוח". השבועון פירסם את המכתב.

בר־יהודה מצידו שיגר פתק אישי בכתב־ידו לרעיית הנשיא, ובו הביע את רעתו שמוטב היה „לעבור בשתיקה על כל מה שמתפרסם בעיתון זה, כי כל הכחשה רק תעזור לו."

...בחזרה לתהומי. הוא היה נרעש למיקרא מכתבו של ישראל בר־יהודה, על־ידי כך שהכחיש את מעורבותם של רחל ינאית, ישראל שוחט ויעקב פת ברצח, אך השמיט את שמו של אברהם תהומי, קבע בעצם שר־הפנים כי תהומי היה מעורב בהתנקשות. שר־הפנים, שכאמור לא היה בארץ בימים שבהם אירעה פרשת הרצח, לא הוציא את שמו של תהומי מרשימת המוכחשים.

„בר־יהודה," כתב תהומי לעורך ספר תולדות ה„הגנה", „הוא אדם יהיר והטיל (עליי) את האשמה בעקיפין. אבל למעשה אין זה הבדל. אסור היה לו לעשות זאת. הוא יודע יפה כי הריגת דה־האן לא היה מעשה פרטי או של איזו קבוצה טרוריסטית בלתי־אח־ראית. ועוד הוא יודע, שבימי רצח דה־האן, אני הייתי מפקד אחראי של ה„הגנה" בירושלים. בימי הפילוג בירו־שלים (כאשר תהומי הקים את אצ"ל) קראו לי טרוריסט, וזה נעשה בשמם ובידיעתם של אותם האנשים עצמם אשר נתנו פקודות למעשי־הטרור.

„עברתי על ההאשמות הבלתי־אח־ראיות האלה בשתיקה," המשיך תהומי, „כי לא רציתי לגלות את סודות ה„הגנה", וגם על מכתבו של שר־הפנים אעבור בשתיקה, כי יודע אני שפירסום האמת עכשיו לא יוסיף לא לישראל ולא למהגיגיה." תהומי הבטיח שכל האמת תפורסם בבוא היום. הוא חש עתה כי הפקירו אותו. רמו שלו — הוא גרס — אינו מותר יותר מדמם של אחרים.

עד כאן התיאור של נקדימון בסיפרו.

מסתבר כי עוררנו אז את תהומי מריבצו. הפירסומים שלנו, ותוצאו־תיהם, לא נתנו לו מנוח. הם שהמריצו אותו, בסופו של דבר, לגלות ברבות הימים את רוב האמת — אך לא את כולה. הוא קבע כי בן־צבי אכן נתן את הפקודה לרצח, אך אינו מודה בפה מלא שהוא עצמו היה הרוצח, ומי היו שותפיו (או שותפותיו) לרצח.

„לא עבירות חמורות ביותר, אפילו בתקופתנו המתירנית," כתב השופט יעקב מלץ בגזר־הדין החמור, שהותר לפירסום השבוע.

מדריך הכדורסל יפה־התואר, עידן (שם בדוי. השם האמיתי נאסר לפירסום, כדי למנוע חשיפת זהותם של קרבנותיו) נידון לחמש שנות מאסר בפועל.

בית־המישפט הדגיש עד כמה הוא רואה בחומרה את העבירות שבהן הורשע המדריך, כאשר רחה את עיס־קת־הטעון שנחתמה בין הפרקליטות והסניגור, זוהי תופעה נדירה מאוד.

עידן הוא כיום בן 28, ושימש כמדריך־כדורסל באגודת־ספורט, ש־שמה גם הוא נאסר לפירסום. במשך יותר מחמש שנים הדריך בנים ובנות. ויצר איתם קשרים הדוקים.

כבר בשנת 1979 החל מסע תענו־גות בין חניכיו וחניכותיו, שהיו אז בני 14 בערך. כל החניכים העריצו את המדריך. ואיש מהם לא חשב לסרב לו. בנות נעתרו לו והפכו תלויות בו מבחינה נפשית. בנים נשמעו לו. כאשר אמר להם כי מישכב־זכר איננו בגדר סטיה, והוא „יותר כיף". איש מקור־בנותיו לא התלונן.

מאז עברו שנים ובשנת 1984, כמעט במיקרה, התגלה העניין. אז התברר כי עידן לא הסתפק בסיפוק התאוות שלו, אלא ערך אורגיות בין חניכיו, והסביר למי שהיססו כי הדבר טוב לגיבוש הקבוצה. הוא עצמו היה דו־מיני. הוא בעל כמה קטיעות ועשה מעשי־סדום בכמה וכמה חניכים.

עידן לא הסתפק רק בפיתוי. הוא גם רמז למי שהיססו שאם לא ייענו לו, לא יימנו על החמישיה הפותחת. והדבר היה חשוב מאוד לשחקני־הכדורסל הצעירים.

הוא שמר על קשר גם עם חניכיו

פרקליט רובינשטיין
„העבירות מזעזעות..."

הוותיקים, וכאשר ערך כמה אורגיות ב־1984, הבטיח לבחורים לספק להם נערה, וללמד אותם „איך עושים את זה נכון". הוא אומנם סיפק להם נערה, אחת מחניכותיו הוותיקות, שהיתה קורבנו ב־1979. ב־1984 היתה הנערה חיילת. הוא הצליח להשפיע עליה לשכב איתו ועם חניכיו האחרים.

„הוא ניסה ליצור בחניכיו עיוותים וסטיות מיניות, ואמר להם שמעשים אלה הם טיבעיים ונכונים, וכך עושים כולם," אומר כתב־האישום.

יחד עם עידן נאשם גם אחד מחניכיו הוותיקים, שהפך לעוזרו ונכנס גם הוא למעגל הסטיות. בית־המישפט התייחס לחניך במידה גדולה יותר של סלחנות, וראה את מעשיו כקלים הרבה יותר. העוזר, שנאשם רק בשני מעשי־סדום, נידון לשנה מאסר בפועל, ושנה מאסר על תנאי.

ההורים אשמים

כ אשר נעצר עידן, בחודש אוק־טובר האחרון, הודה מייד בכל

מדריך הכדורסל שכב עם חניכותיו הקטינות ★ הוא עשה מעשי־סדום לחניכיו הקטינים ★ הוא פיתה אותם לאורגיות ולמישכב־זכר כללי

אורגיות לגיבוש הקבוצה

המעשים שיוחסו לו. הוא הביע חרטה, והסכים ללכת לטיפול פסיכיאטרי ולבריקות. בית־המישפט ראה את הי־ עבירות שייוחסו לו בחומרה רבה מרגע מעצרו. בית־המישפט קבע כבר אז כי הוא מסוכן לציבור, ויהיה זה „מוזר" אם ישוחרר ויתהלך חופשי. עידן נשאר במעצר עד תום ההליכים.

סניגורו של עידן הצליח להגיע להסכם טיעון עם הפרקליטות. עורך־ הדין מנחם רובינשטיין אמר לבית־ המישפט, כי הוסבר לנאשם שבית־ה־ מישפט איננו כבול לעיסקות־טיעון, והוא מודע לסיכון שבית־המישפט יר־ חה את העיסקה, ויתן לו עונש חמור יותר מאשר תבקש הפרקליטות.

רובינשטיין הסביר לבית־המישפט כי הנאשם הודה באשמות על פי כתב־ אישום מתוקן, והפרקליטות הסכימה שלא לדרוש עונש החמור משלוש שנות מאסר.

אחרי ההרשעה העלה הסניגור סיד־ רה של טענות להקלה בעונש. הוא ציטט מחוות־הדעת הפסיכיאטרית ש־ הוגשה לבית־המישפט. שבה נאמר כי סטיותיו של הנאשם נולדו על רקע חיי־המישפחה ההרוסים של הוריו, והם אשר פיתחו בו גישה מעוותת ליחסי־ מין. הוא זקוק לטיפול מעמיק וממו־ שך, והוא מתחרט בכנות על מעשיו ולא יחזור עליהם.

בית־המישפט ציין את הכישרון הרב שבו הציג הסניגור את טענותיו. כאשר הדגיש כי אנשים מסוגו של עידן הופ־ כים לטרף קל וקורבן לאלימות מינית בכלא.

אך למרות טענותיו המשכנעות של הסניגור. החליט בית־המישפט שלא לכבד את עיסקת־הטיעון. „העבירות המזעזעות... ההיבטים החמורים... מיס־ פר רב של מעשים... לא פחות משיבעה קטינים... אורך הזמן של היחסים הללו" — אלה היו הסיבות שהביאו את בית־ המישפט להחמיר בעונש יותר מאשר ביקשה התביעה.

„ספורט מסוג אחר"

„היא ניצל את מעמדו והשפעתו כמאמן־ספורט. אשר היה בעיני חניכיו אותוריטה ואף נושא להערצה וחיקוי. למעשה. הוא גם מעל באמונם של ההורים. ששלחו אליו ילדים כדי שיעסקו בספורט. שהוא תחליף חיובי לעיסוקים אחרים, ובהאמינם כי ילדי־ הם אומנם עוסקים בספורט. העסיק אותם הנאשם בספורט מסוג אחר." נאמר בגזר־הדין. על כן ראה בית־ המישפט את העונש של שלוש שנים. שעליו הוסכם בין הצדדים. פחות בהרבה מהעונש המתאים.

„הנסיבות המקילות, שהעלה הסניי־ גור, מחווירות מול חומרת המעשים. וטובת הציבור דורשת כי הנאשם יור־ חק מהחברה ויוטל עליו עונש מרתיע של מאסר ממושך." קובע השופט.

בסידרה הארוכה והמתמשכת של מעשי־הזמן המושחתים ראה בית־ה־ מישפט נימוק מיוחד לסטות מן הנור־ מה של אישור עיסקות טיעון, והחליט להטיל על עידן עונש של חמש שנות־ מאסר. בית־המישפט נאות לרחות את פירסום פסק־הדין. כדי שעידן יועבר בינתיים בשקט למקום מאסרו הקבוע. ולא יהיה קורבן להתעללות מינית בבית־המעצר.

אילנה אלן ■

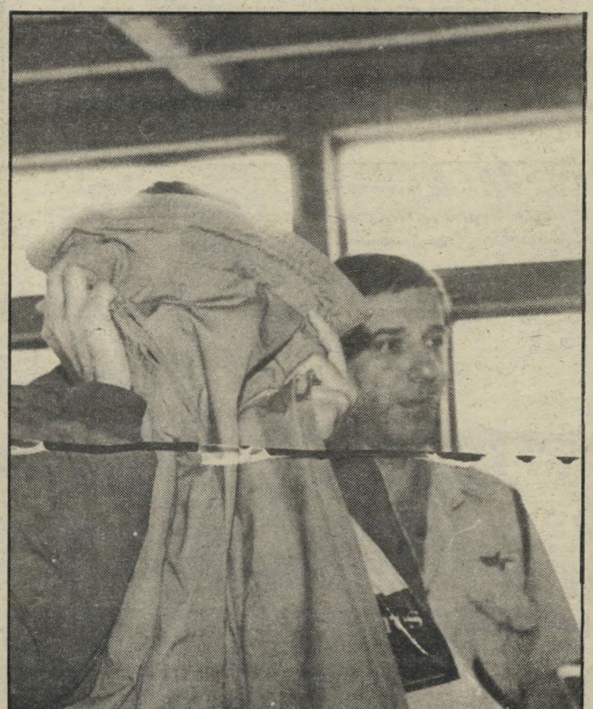

נאשם עידן מבכה פניו בבית־המישפט (לידו: שוטר)
„לא פחות משיבעה קטינים..."

ליידי שם־טוב — הגברת שיש לה הכל

שלום. מה שלומכם? זה אני, שם־טוב מלוינסקי. זוכרים אותי? בטח זוכרים לאי נו. אני שומע מהבנים שלי שאתם מבסוטים מרשת־החנויות שם־טוב שפתחתי בשביל הבנים? המחירים. אומרים לי. שווים לכל נפש ושווים לכל כיס. ככה חינכתי את הבנים. אמרתי להם: למדו מאבא שם־טוב, אם הלקוח שמח. הכיס שמח.

הבנים אומרים לי שהלקוחות כל־כך שמחים שאפילו התחילו לקרוא למחירים זולים בשם "מחירי שם־טוב". זה הסיפוק האמיתי שלי. באמת!

מה אגיד לכם, חברים? ברוך השם אין לי על מה להתלונן, בלוינסקי וברשת־החנויות שם־טוב הולך הלוואי על כל עם ישראל. וכולם מבסוטים. כולם. חוץ מאחת. הגברת שלי, אלגרה שתחייה. אלגרה זה שמחה והאמת הגברת שלי הביאה לי הרבה שמחה בחיים. בית תמיד נקי ומסודר. מקרר מלא כל טוב. הרבה אהבה ובעיקר הבנים. גאוות המשפחה. אז כשאני רואה את אלגרה עצובה, אני אומר לה: מה קרה. למה נפלו פנייך? מסתכלת עלי הגברת ואומרת: מה אגיד לך. שם־טוב. אתם כולכם מסודרים בחיים: לך יש את החמוצים בלוינסקי, לבנים יש את החנויות שם־טוב ורק לי אין שום דבר. אמרתי לה: אלגרה, מה זה אין לך שום דבר? בעל יש לך. ברוך השם יום־יום. בנים לתפארת יש. שיהיו בריאים. כלות יפות. טפו נגד עין הרע. נכדים. כן ירבו. מה חסר לך בחיים.

אתה. אמרה לי. חכם גדול, מבין בחמוצים וברשת־חנויות שם־טוב. אבל מה אתה מבין בנשים? אה. הסתכלתי עליה, דווקא אני מבין בנשים. עובדה, מכל הנשים בחרתי בה להיות אשתי. אבל שתקתי ולא אמרתי דבר.

מקום: מה זה מרכזי? בלב הארץ! בלב כיכר דיזנגוף!

המשיכה אלגרה: תשמע שם־טוב, אני חושבת שמה שחסר היום בשוק זה חנות שתהייה מיועדת רק לאשה. חנות שהאשה תוכל לבוא לקנות בה ולהרגיש כמו בבית. חנות שבה תמצא האשה כל מה שהיא חולמת עליו. אם זה מוצרי קוסמטיקה, קרמים, בשמים, איפור, אם זה מתנות קטנות מה קוראים להם פיצ'בקעס, אם זה מצרים לתינוק, אם זה מתנות לבעל ואם זה אפילו, תסלח לי שם־טוב, תחתונים. זה מה שחסר. ואתה לא מבין. חושב שרק אוכל חשוב בחיים, גם קצת תשומת־לב חשוב בחיים, לא?

הסתכלתי על הגברת שלי ואמרתי לעצמי: איזה מזל שיש לי בחיים איזה אשה. גם יפה גם חכמה. תיכף ומיד כינסתי את הבנים עם הכלות ועם האשה בראש. עשינו מועצת־משפחה. אמרתי לאשה, תגידי לבנים מה שאמרת לי, והסבירה כל־כך טוב שתוך שלוש דקות כולם השתכנעו שצריך לפתוח חנות מיוחדת לאשה.

הלכנו. חיפשנו מקום. קודם כל, אמרה האשה, שיהיה מקום מרכזי־מרכזי. מצאנו מקום, מה זה מרכזי, בלב הארץ, בלב כיכר דיזנגוף, בקומה התחתונה של סניף קו־אופ, רשת הריבוע הכחול. תיכף הזמנו ארכיטקט וצבעים, וסיידים והפכנו את המקום לבונבוניירה בצבעים של תכלת וורוד כמו שהגברות אוהבות. אחר־כך לקחנו את האשה והכלות ואמרנו להם: כל מה שעולה בראש שלכם, בתור נשים, תגידו וכבר מחר תמצאו על המדפים.

התחילו האשה והבנות למנות את כל משאלות ליבן: קודם כל האשה דואגת לשיער, נכון? אז צריך שיהיו מוצרים לטיפוח־השיער, שמפו מכל הסוגים, צבעי־שיער, מרככי־שיער. ספריי לשערות ואם מתעסקים בחפיפות אז צריך גם שיהיו סבונים מכל המינים ומכל הסוגים לגוף.

אשה נאה, דירה נאה וכלים נאים מרחיבים דעתו של אדם. את האשה ואת הדירה אנחנו לא יכולים לספק, אבל כלים נאים נספק ובשפע.

האשה שלי, אלגרה אמרה, האשה שלי תקבל: מתנות וכלי־בית מנחושת, זכוכית, קרמיקה, תבניות־אפיה, סרוויסים, מיכלי־קפה. אחר־כך מה עוד נחוץ לאשה? תיקים, ארנקים, מטריות וכמובן אביזרי־אמבט. ואם לגבר שלך יש יומולדת ואת מעוניינת לקנות לו איזו מתנה קטנה, למה לך להתרוצץ באלף חנויות? בחנות שלנו תמצאי לגבר: מוצרי טואלט, חגורות, תיקים, עניבות, כל טוב תמצאי בחנות שלנו.

החנות שלנו? הזעקתי את הכלות ואמרתי להן אולי נקרא לחנות אלגרה? לא, אמרה הכלה, זאת שלמדה קצת באוניברסיטה עד שהתחתנה. בואו ונקרא לחנות שם שיביא כבוד לאלגרה. בואו ונקרא לה: ליידי שם־טוב, למה גם אלגרה וגם כל גברת שתיכנס לחנות, תהיה בשבילנו כמו ליידי ואנחנו נעמוד לשרותה ונספק את כל רצונותיה.

זהו. הוחלט. לחנות קוראים ליידי שם־טוב והחלטנו להקים בה מחלקת־נייר. ששם יהיו פוסטרים וניירות למכתבים וספרים וגלויות ומשחקים ואלבומים לתמונות. ומכיוון שהרבה גברות נוהגות היום במכוניות תהיה בחנות מחלקה מיוחדת לאביזרי־רכב בסגנון עשי זאת בעצמך. ולאמהות מחלקה לתינוק, בה תמצא האם הצעירה קרמים, מוצרים לאמבט, חיתולים, בגדים, כלי־אוכל, עגלות, שמיכות, סדינים, פיג'מות וצעצועים.

בלב החנות יעמוד דוכן־הקוסמטיקה ובו ניתן יהיה לרכוש מוצרי־קוסמטיקה של מיטב החברות. כשהשירות יינתן על־ידי דיילות־יופי מקצועיות. בליידי שם־טוב, במחלקה מיוחדת, לצד אביזרי־האמבט ימכרו גם מוצרי הניקוי.

כן זה מה שהליידי הפרטית שלי הכינה עבור הנשים, שהיא כל־כך מבינה לליבן והכל. כמובן במחירי שם־טוב. שהם, כמו שאתם כבר יודעים, מחירים ברווח נמוך מאוד. מכיוון שאיך אמר אדון שם־טוב לליידי שם־טוב כשהסביר לה את עובדות־החיים, איך פועל העסק? כשהלקוח שמח, הכיס שמח!

פתוח עד 10 בלילה כולל מוצ"ש

מרים בנימיני

מזל החודש:

דגים

מדוע הם קשים להגדרה?

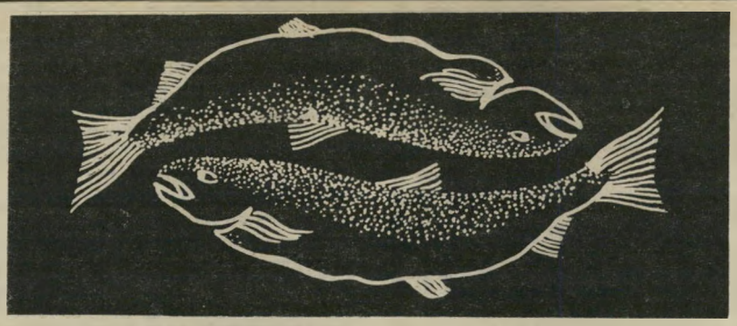

כשרוצים לנסות ולתאר את אישיותם של בני מזל דגים, בדרך־כלל נעצרים לרגע, מזכירים תכונה אחת או שתיים, האמורות לאפיין את המזל – אולם מייד נזכרים שבעצם לפעמים זה בדיוק להיפך.

לעולם אי־אפשר לתאר בצורה ברורה ופשוטה את אופיים. מזל דגים הוא כל־כך כפול, אך כפילות זו קיימת גם במזל תאומים, קשת ובתולה. אם כך, למה דווקא הדגים כל־כך קשים להגדרה? תשובה אחת אינה באה בחשבון. כאופי המזל, כך גם התשובות – אינן החלטיות ומתייחסות למזל עצמו ולכוכבים השליטים.

איש לא ציפה שיהיה שליט אחד למזל זה, ואכן קיימים שניים. הדגים עצמם מצויירים כשכל דג פונה לכיוון אחר, דג אחד למעלה והשני מתחתיו. תמיד ישנו צד מסויים המסתתר, מתחבא, ומעדיף להתכנס בתוך עצמו.

הכוכבים השולטים במזל הם נפטון (שליט ראשי) ויופיטר (שליט שני). עד לגילויו של כוכב נפטון שלט יופיטר על מזלות דגים וקשת. אולם מאותו זמן שגילו את נפטון, הפך נפטון לשליט בלעדי של מזל קשת, ונפטון הוכר כשליטו של מזל דגים.

ב־1846 התגלה כוכב נפטון. אולי זה לא מיקרה שבאותה שנה נכנסו לשימוש סמי־ההרדמה. שכן נפטון קשור לאשליות בריחה מהמציאות, השפעות סוגסטיביות וצלילה לתוך תת־ההכרה והעומקים הפנימיים.

נפטון הוא כוכב הנחשב לנשי, דוגמת הירח וונוס. כשהשפעתו טובה, הוא מעדן ומרכך, ומעלה את האדם לדרגה גבוהה של אנושיות. אולם כשהשפעתו אינה חיובית במפה האסטרולוגית – הוא מסמל חולשה, וזו מתבטאת בתלישות ובריחה מהמציאות, בדרכים שונות ומשונות.

כוכב נפטון נחשב לכוכב הנעלה ביותר – כדי להתמודד עם כל מה שהוא מסמל, אדם חייב להיות חזק. רוב האנשים אינם מסוגלים להתמודד עם השפעותיו של הכוכב, וכך יוצא שאדם מאמץ לעצמו דרך שלילית, שהיא ההיפוך למה שמצפים מהשפעותיו החיוביות של הכוכב.

אותם מבני מזל דגים שאישיותם די חזקה ועולמם הפנימי עשיר, מתמודדים יפה עם דרישות הכוכב. אלה מוכרים כאנשים גלוויי־לב, שאינם חוששים להילחם על אמונתם ודעתם. הם אינם מודעים להתנגדות שהם מעוררים, כשהם משמיעים דברים שאינם נעימים לכל אוזן. לעיתים קרובות יהיו אלה אנשי העט והספר, או אנשים שעולמם הוא עולם האמנות.

נפטון מעשיר את הדמיון ונותן את היכולת והכישרון לעסוק במוסיקה, בלט, שירה, ציור, דראמה, קולנוע וכל שטח אחר הקשור לאמנות.

ובכל זאת, לא כל מי שסימנו דגים עוסק בדברים שעומדים ברומו של עולם. אנשי דגים החיוביים יכולים לעסוק גם בשטחים אחרים, הקשורים לעזרה לזולת או לכל דבר אחר. אולם כשבני דגים אינם מצליחים להשתלט על חולשותיהם, הם מבטאים אותן על־ידי זיוף האמת, חֶמקמקות, טיש־טוש ועירפול של המציאות. כך שעד היום אנשים אינם מבינים האם בני דגים ישרים עד כדי טיפשות, או שקרנים העושים זאת באמנות, עד שסביבתם מאמינה ששחור הוא לבן והלילה הוא יום, כשהם החליטו שכך זה חייב להיות.

כאמור, הדגים החלשים מעדיפים יותר.

נפטון כל־כך עמוק ובלתי־נתפס, שאם האדם אינו הולך שלב אחרי שלב, הוא יכול ללכת לאיבוד במבוך הזה, ואפילו להגיע לידי שיגעון או התאבדות. אדם חייב לפתח בעצמו את היסודות השורשיים, בד־בבד עם ההתפתחות הרוחנית והחיפוש אחר הנסתרות ורזי־העולם.

כוכב נפטון שוהה בכל מזל 14 שנה בערך. תקופה שנחשבת לדור שלם. מיקומו של נפטון משפיע, אם כן, על דור שלם. המזל שבו הוא נמצא, וכן קשריו עם שאר הכוכבים, משפיעים על כלל האנושות, וכן על כל פרט ופרט.

נפטון עבר השנה ממזל קשת למזל גדי. כלומר: נפתחה תקופה חדשה. הקשת, שהוא מזל אופטימי ושופע, נתן את תחושת היש. האינפלציה גדלה והגיעה למימדים מבהיל־לים.

כניסתו של כוכב נפטון לגדי תיאלץ את העולם לעמוד מול המציאות החדשה. גדי הוא מזל הנשלט על־ידי סטורן, המחמיר, המקפיד ושאינו נותן דבר ללא קושי. זה לא ירשה לנפטון להתעלם מהמצב האמיתי.

נפטון עבר השנה ממזל קשת למזל גדי – ממש כמו ב־1929, שנת המשבר הכלכלי הגדול

מעבר דומה התרחש בשנת 1929. כשכוכב נפטון עבר מאריה, שגם הוא מזל אש, בזבזן־אופטימי ואינו דואג למחר, למזל בתולה החסכן, שאינו מתעלם משום דבר ואינו מרשה לעצמו ליהנות מהחיים מבלי לשאת בהוצאות. גם אז הגיע מועד הפירעון: הנפילה הגדולה של הבורסה והמשבר הכלכלי בארצות־הברית.

להתעלם מהמציאות ומרמים גם את עצמם. כוכב נפטון מסמל את החיפוש אחר האמת ואת הרצון להתמזג עם האמת הרוחנית ביקום. כאן יש רצון לשכוח או האני הקטן והצר, להתעלות ולהגיע לספירות גבוהות. זהו העיקרון הטהור של נפטון. מכיוון שנפטון כל־כך רחוק ונעלה, מעטים האנשים שאכן מצליחים להפעיל עיקרון זה. כל עיקרון הוא דבר והיפוכו. ככל שהכוכב נעלה מהמציאות, השפעות סוגסטיביות וצלילה לתוך תת־ההכרה והעומקים הפנימיים.

נפטון הוא כוכב הנחשב לנשי, דוגמת הירח וונוס. כשהשפעתו טובה, הוא מעדן ומרכך, ומעלה את האדם לדרגה גבוהה של אנושיות. אולם כשהשפעתו אינה חיובית במפה האסטרולוגית – הוא מסמל חולשה, וזו מתבטאת בתלישות ובריחה מהמציאות, בדרכים שונות ומשונות.

כוכב נפטון נחשב לכוכב הנעלה ביותר – כדי להתמודד עם כל מה שהוא מסמל, אדם חייב להיות חזק. רוב האנשים אינם מסוגלים להתמודד עם השפעותיו של הכוכב, וכך יוצא שאדם מאמץ לעצמו דרך שלילית, שהיא ההיפוך למה שמצפים מהשפעותיו החיוביות של הכוכב.

אותם מבני מזל דגים שאישיותם די חזקה ועולמם הפנימי עשיר, מתמודדים יפה עם דרישות הכוכב. אלה מוכרים כאנשים גלוויי־לב, שאינם חוששים להילחם על אמונתם ודעתם. הם אינם מודעים להתנגדות שהם מעוררים, כשהם משמיעים דברים שאינם נעימים לכל אוזן. לעיתים קרובות יהיו אלה אנשי העט והספר, או אנשים שעולמם הוא עולם האמנות.

נפטון מעשיר את הדמיון ונותן את היכולת והכישרון לעסוק במוסיקה, בלט, שירה, ציור, דראמה, קולנוע וכל שטח אחר הקשור לאמנות.

ובכל זאת, לא כל מי שסימנו דגים עוסק בדברים שעומדים ברומו של עולם. אנשי דגים החיוביים יכולים לעסוק גם בשטחים אחרים, הקשורים לעזרה לזולת או לכל דבר

אלה
21 במרס – 20 באפריל

אינכם חזקים כתמיד, כל דבר דורש השקעה של יותר כוחות מהרגיל. זו תקופה די מעייפת ומחלישה. י־ה־ה עליכם להשתדל לנוח יותר – אתם נוטים לחלות ולסבול מבעיות בריאותיות ש־הציקו לכם בעבר. ובכל זאת, בחיי־הרגש ה־תקופה מאוד מלהיבה ומרגשת. גם השבוע צפויות היכרויות חד־שות וכן פגישות מפ־תיעות, שיביאו לחידוש קשרים רומנטיים מרתקים. לפתע אתם שוב מבוקשים.

* * *

השבוע תרגישו הקלה מסויימת. ביחוד בהשוואה לשבוע שעבר. המצב הכספי עומד להשתפר. סכומי כסף עשויים להגיע ב־27, ב־28 או ב־29 בחודש. ח־שוב לחסוך ולא להי־תפס לקניות שאינן הכ־רחיות. אתם עלולים להתחרט על הקניה ו־להיווכח מאוחר יותר שזו היתה טעות. בשטח הרומנטי חייבים לשמור על סודיות, למרות ש־אתם מתפתים לשתף דווקא את האנשים ה־לא נכונים. ה־3 וה־4 במרס לא יהיו קלים.

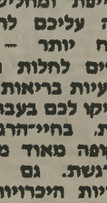

שור
21 באפריל – 20 במאי

* * *

השבוע תצטרכו לשים דגש בעיקר על עניינים הקשורים לעבודה. תהיו עסוקים ו־עמוסים בתפקידים. ח־שוב שתארגנו לכם סדר־יום מתקבל על ה־דעת, כדי לא להתמוטט מכל מה שמוטל עליכם. הכיוון המיקצועי הוא טוב, ואתם עשויים לק־בל בשורות טובות, ה־קשורות לקידומכם ב־תחום המיקצועי. גם בשטח הכלכלי המצב יהיה טוב, תוכלו לבצע עיסקות או החלטות ב־1 או ב־3 במרס. ה־27 וה־28 יהיו נעימים.

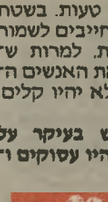

תאומים
21 במאי – 20 ביוני

למרות שקשה לכם למצוא זמן פנוי, בגלל העבודה המוטלת עליכם בתקופה זו, השבוע תוכלו ליהנות מכמה דברים. קדם כל, ב־שטח החשוב מכל – הרומנטיקה. כאן מצ־פות לכם הפתעות לא־מעטות. פגישות לא־צפויות, היכרויות חד־שות וכן קשרים עם חו"ל – כל אלה יביאו להתרגשות, התלהבות והמון תיקוות. ה־27 וה־28 בחודש יהיו טובים במיוחד. בשטח העבודה מרוצים מכם וכעת תוכלו לתמרן.

* * *

השבוע תוכלו להירגע ולנוח מכל הקשיים שאיפיינו את החודש האחרון. ה־1 וה־2 במרס מתאימים לחי־דוש יחסים שנותקו. או פעילות חברתית כל־שהי. כעת אנשים יהיו מעוניינים בחברתכם. ו־תמצאו את עצמכם מנ־סים לעזור לתיקון ה־יחסים במקום שבו אתם עובדים או לומ־דים. ה־3, ה־4 וה־5 ב־חודש יעלו שוב את ה־קשיים שבהם נתקלתם במקום העבודה. תהיו לחוצים, ואתם עלולים להסתכסך.

* * *

השבוע תהיו די מתוסכלים, בגלל הסביבה שבה אתם חיים או עובדים. הקצב שבו אתם עובדים מהיר מדי, ואנשים לא מס־פיקים לעמוד בדרי־שותיכם. גם את כוונו־תיכם לא קל להבין. כעת מתעורר בכם ה־צורך לשנות את המקום שבו אתם גרים, ולרכוש חפצים חדשים. עדיף למתן את ההתלהבות – ב־1 במרס יתברר ש־תצטרכו לעזור לבני־משפחה. בשטח הרו־מנטי צפויה הצלחה, בעיקר ב־27 וב־28.

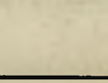

בתולה
23 באוגוסט – 22 בספטמבר

תוכניות בעבודה שהחלטתם לא לקחת על עצמכם – תצטרכו בכל זאת לבצע. אנשים שעימם אתם קשורים ימצאו דרך לשכנע את־כם. קשרים חשובים עומדים להיות עם אנ־שים מארצות אחרות. ה־27 וה־28 בפברואר מעייפים במיוחד. אולם ב־1 וב־2 במרס תוכלו להתאושש. תלמידים ו־סטודנטים יצטיינו בלי־מודים בתקופה זו. גם מי שעומד לפני מישפט יוכל ליהנות מהתקו־פה. התייעצו עם בני מזל עקרב וטלה.

סרטן
21 ביוני – 20 ביולי

* * *

בתקופה זו אינכם חשים טוב במיוחד. מצב־הרוח כבד והדברים שבהם אתם עסוקים נראים פחות מלהיבים. אל תעמיסו על עצמכם יותר מדי, נסו לנוח, להתרחק מעט מהכל ולהיפגש עם אנ־שים שהקשרים עימם נותקו. מה־1 במרס ועד ה־5 בו יהיה לכם קשה במיוחד, המישפחה ה־קרובה תדרוש מכם לתת יותר תשומת־לב, ויתכן שתצטרכו להקדיש חלק מהזמן היקר ולעזור. הצעות מלהיבות עומדות להגיע.

* * *

השבוע תוכלו להירגע מעט מהדאגות שהיו לכם בזמן האחרון. הבריאות משתפרת. ובריאותם של בני־משפ־חה אחרים גם היא פחה יותר טובה. כעת הזמן לדאוג יותר לעצמכם ולטפל בעניינים מיק־צועיים שהזנחתו. אנשים מעוניינים לקדם אתכם ולעזור לכם בפרוייק־טים שאתם לוקחים על עצמכם. ה־27 וה־28 בחודש מתאימים לשי־חות ולדרישות, אל תהססו – חבל להחמיץ את הזמן המתאים. הקפידו על מנוחה.

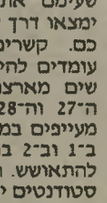

אריה
21 ביולי – 21 באוגוסט

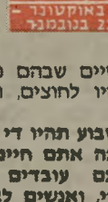

עקרב
22 באוקטובר – 22 בנובמבר

מאזנים
23 בספטמבר – 22 באוקטובר

למרות שקשה לכם למצוא זמן פנוי, בגלל העבודה המוטלת עליכם בתקופה זו, השבוע תוכלו ליהנות מכמה דברים. קדם כל, ב־שטח החשוב מכל – הרומנטיקה. כאן מצ־פות לכם הפתעות לא־מעטות. פגישות לא־צפויות, היכרויות חד־שות וכן קשרים עם חו"ל – כל אלה יביאו להתרגשות, התלהבות והמון תיקוות. ה־27 וה־28 בחודש יהיו טובים במיוחד. בשטח העבודה מרוצים מכם וכעת תוכלו לתמרן.

* * *

השבוע תוכלו להירגע ולנוח מכל הקשיים שאיפיינו את החודש האחרון. ה־1 וה־2 במרס מתאימים לחי־דוש יחסים שנותקו. או פעילות חברתית כל־שהי. כעת אנשים יהיו מעוניינים בחברתכם. ו־תמצאו את עצמכם מנ־סים לעזור לתיקון ה־יחסים במקום שבו אתם עובדים או לומ־דים. ה־3, ה־4 וה־5 ב־חודש יעלו שוב את ה־קשיים שבהם נתקלתם במקום העבודה. תהיו לחוצים, ואתם עלולים להסתכסך.

* * *

השבוע תהיו די מתוסכלים, בגלל הסביבה שבה אתם חיים או עובדים. הקצב שבו אתם עובדים מהיר מדי, ואנשים לא מס־פיקים לעמוד בדרי־שותיכם. גם את כוונו־תיכם לא קל להבין. כעת מתעורר בכם ה־צורך לשנות את המקום שבו אתם גרים, ולרכוש חפצים חדשים. עדיף למתן את ההתלהבות – ב־1 במרס יתברר ש־תצטרכו לעזור לבני־משפחה. בשטח הרו־מנטי צפויה הצלחה, בעיקר ב־27 וב־28.

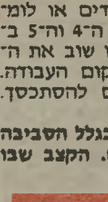

קשת
23 בנובמבר – 20 בדצמבר

גדי
21 בדצמבר – 19 בינואר

השבוע לא רצוי לתכנן תוכניות. כמעט כל דבר יקרה בצורה שונה או הפוכה מכפי שחשבתם. תמצאו את עצמכם נוסעים, מטיי־לים ונפגשים עם אנשים שחברתם תהיה נעימה במיוחד. ה־27 וה־28 ב־חודש יהיו עמוסי עבו־דה, אך התוצאות ישמ־חו אתכם. ה־1 וה־2 במרס יהיו רומנטיים – כדאי לצאת מהבית למסיבות או מיפגשים חברתיים. ה־3 וה־4 בחודש לא יהיו נעימים, ואתם עלולים להסתכסך עם בני־משפחה.

* * *

השבוע יהיה יותר קל. עניינים כספיים מתחילים להסתדר, ואתם מתפתים להוציא כספים לעניינים לא שיגרתיים. ה־27 וה־28 בחודש יהיו מאוד רומנטיים – פגישות מיקריות עשויות להת־רחש בעת נסיעה או טיול. רצוי שתקחו ל־עצמכם חופשה בת יום או יומיים ותנוחו. ב־1 וב־2 במרס אתם עשויים לסבול מבעיות באיזור־הגב, כדאי לכם להימנע עכשיו מפעילות ספורטיבית, אם זה לא הכרחי.

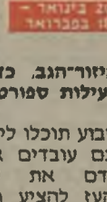

דלי
20 בינואר – 18 בפברואר

* * *

השבוע תוכלו ליהנות משבחים במקום שבו אתם עובדים או לומדים. זו ההזדמנות לקדם את עצמכם ולהעיז להציע רעיונות חדשים, שקודם נראו כמעט דימיוניים. יתכן שב־27 או ב־28 בחודש תיאלצו להישאר בבית, בגלל מחלה שלכם או של מישהו אחר. אולם מה־1 במרס הכל יתחיל ללכת. נסיעה לחו"ל עומדת על הפרק בקרוב. יתכן שזה יהיה קשור לעבודה. אי־ההבנה עלולה להיווצר ב־3 או ב־4 בחודש.

דגים
19 בפברואר – 20 במרס

צל"ש
סוד מוחלט בהחלט

● **לדויד** ("דודו") **גילבוע** על כתבה מרתקת על רצח יעקב ישראל דה־האן (ראה עמוד 4 ויומן אישי). הנושא שגילבוע עסק בו נשמר כסוד כמוס, עד ליום השידור עצמו, היום השלישי שעבר. גילבוע, **חיים יבין**, עורך התוכנית מבט שני וגם **אורי סורת**, מנכ"ל רשות־השידור, שהיה בסוד העניינים, חששו לחשוף את הגילויים

כתב גילבוע
פחד מפני לחצים

שבידידהם. הם פחדו מפני לחצים פוליטיים ומישפטיים. את הכתבה המוכנה ראה ואישר היועץ המישפטי של רשות־שידור.

שלמה נקדימון, העיתונאי שכתב את הספר על רצח דה־האן, נסע להונג־קונג כדי להיפגש עם תהומי. כשהיה שם, החליט לצלם את השיחה

ירד למחתרת

ביום השישי בצהריים, כשהגיע שימעון פרס לארץ, נקבעה מסיבת־עיתונאים בנמל־התעופה בן־גוריון. בין העיתונאים הרבים במקום היו גם **אמנון נדב**, כתב קול ישראל לענייני־מיפלגות, **עוזי פרנקל**, המקביל לו בגלי־צה"ל. השניים הודיעו למערכותיהם, כל אחד בנפרד, כי יעבירו את מסיבת־העיתונאים בשידור ישיר. הם גם סיכמו עם **אורי סביר**, יועץ ראש־הממשלה לתיקשורת, שפרס יפתח את דבריו ב־עברית.

השעה היתה 11.45 לפני הצהריים. בשעה זו משודרת בקול ישראל פינת המודעה הקטנה. בגלל תיאומו של נדב עם המערכת, בוטלה הפינה, והאולפן חיכה לדיווחו של נדב מנמל־התעופה.

נדב ופרנקל היו מוכנים, כשעליהם מכשירי־שידור ואוזניות. ראש־הממשלה נכנס לאולם וישב. השניים העמידו את האולפנים במצב קליטה, ואז התברר שראש־הממשלה עומד לפתוח בהודעה באנגלית.

נדב ופרנקל ניסו לשכנע את סביר שאולי בכל זאת העברית קודמת, אך סביר התעקש. התברר שבדיוק ברגע הקריטי היתה תקלה בציוד הטכני של צוות הטלוויזיה הישראלית, שהיה גם הוא במקום. **יורם רונן**, הכתב המדיני של הטלוויזיה, ביקש שפרס יפתח את דבריו באנגלית, כדי שתהיה לטכנאים שהות להתגבר על התקלה.

נדב "החזיר את השידור לאולפן" עד להודעה בעברית. פרנקל, לעומתו, התחיל בתירגום סימולטני של דיברי ראש־הממשלה. קולו של פרנקל הפריע לצוות־הצילום הזרים, והם ביקשו ממנו להפסיק. הוא לא הפסיק אלא עבר אחורה, התכופף והמשיך לשדר מן המחתרת. הוא לא רצה להחזיר את השידור לאולפן, מכיוון שלא היה בטוח שיקבל בחזרה את האפשרות לשידור חי מנמל־התעופה.

מאחורי המיקרופון
גם פוזנר, גם ווזנר

בקול ישראל מכינים תוכנית היתולית מיוחדת לפורים. התוכנית, הנקראת פסוקו, תוקלט בהקלטה פומבית, ובמהלכה יצטרכו אנשי־הצוות, (יאיר גרבוז, יוסי שריר, מנחם הכהן, שאול ביבר, דורי בן־זאב, אליהו הכהן, אמנון אברמוביץ, יוחנם פרס ויוחנן ווזנר) לייחס פסוקים מפורסמים, שיוכאו לפניהם, לאנשים ולנסיבות חדשים.

את התוכנית תנחה **ריבקה מיכאלי** תפיק **ענת סלג**. בזמן ההכנות סיפרה מיכאלי לפלג שיש באוניברסיטת תל־אביב פרופסור מצחיק, שפגשה בו, ושכדאי לצרף אותו לצוות. היא אמרה לה ששמו **יוחנן פוזנר**. פלג התקשרה לאוניברסיטה, וניסתה לאתר את הפרופסור. שם אמרו לה שאין יוחנן פוזנר, אבל יש פרופסור אחד, ששמו **יוחנן ווזנר**. פלג דיברה איתו, ואחרי שקבעה פגישה, שאלה אם הוא זה שפגש את ריבקה מיכאלי במסיבה. ווזנר ענה שאינו מכיר אותה, ומעולם לא נפגשו.

פלג ומיכאלי הופיעו בכל זאת לפגישה עם הפרופסור ווזנר ומצאו, להפתעתן, אדם מצחיק ומעניין. תוך כדי שיחה התברר להן שאכן יש גם פרופסור **יוחנן פרס**. ששמו הקודם היה **פוזנר**, ומכאן הבילבול. שני הפרופסורים המכובדים יהיו בין אנשי הצוות.

הערב ייפתח בסידרת בדיחות פולניות, שנאספו במערכת קול ישראל. ביניהן: "בפעם הבאה, מותק שלי — אמר הבעל לאשתו — תוסיפי קצת מרק למלח!" וכן: "אין נשים מכוערות, אלא מעט מדי וודקה."

שניים מן הפסוקים שלא ייכנסו לשידור:

מרילין מונרו: "גברים מכבדים רק נשים שאינן מעניינות אותן!"

מרצ'לו מסטרויאני: "מאוד קשה להיות מאהב לאטיני, כי נשים מצפות ממך להופעת אוסקר במיטה."

התוכנית תשודר בשני חלקים, אחד בערב פורים והשני ביום שלמחרת.

מיכתב ממצריים

בסאם ג'אבר, עורך ומגיש התוכנית מיגרשים ושערים, תוכנית בערבית המקבילה לתוכנית הפופולארית שירים ושערים בקול ישראל, התפלא לגלות שגם במצריים יש מאזינים לתוכניתו.

לפני כמה ימים קיבל מיכתב ממאזין מצרי. האיש סיפר שהוא נהנה לשמוע את התוכנית. הוא הסביר שבמצריים אין תוכנית דומה, כך שאין באפשרותו לדעת את תוצאות המישחקים באותו היום, כמו בארץ, והוא נאלץ להמתין עד היום שלמחרת.

הפופולריות של ג'אבר במצריים הגיעה לאוזניהם של אנשי השגרירות המצרית בתל־אביב, והשבוע פנה אליו מחפוז עבר־אל־על, נספח־העיתונות בשגרירות, והציע לו להיות כתב קול קאהיר בישראל. ג'אבר היפנה אותו לממונים עליו בקול ישראל.

זו אינה ההפניה הראשונה שמקבל ג'אבר מן המצרים. הם פנו אליו בבקשה דומה לפני שנתיים. אז הודיעו מנהלי־הרדיו שאינם מתנגדים לכך שיעביר ידיעות לקול קאהיר. אך הוא דחה את ההצעה, בגלל חוסר־זמן משווע. הוא עסוק בתוכנית־הספורט, והוא גם כתב קול ישראל בערבית ובעברית.

מאחורי המירקע
מי פורש ממי?

הוועד הירושלמי של איגוד עיתונאי ישראל בווידיאו. הוא שכר במקום צוות־צילום מקומי. כשהביא את הקסטות לארץ, ניגש איתם לרשות־השידור וכשראה יבין את החומר, החליט להקדיש לגילויים ולנושא את התוכנית במבט שני.

גילבוע עבר על התוכנית במשך חודש, והיה קושי רב בשמירת הדבר בסוד. במיוחד כששולחן־העריכה של גילבוע היה היחידי שעבד בתקופת־העיצומים. גילבוע אמר לחבריו בכניין שהוא עובר על משהו היסטורי על שנות ה־50 בקיבוצים.

הטלוויזיה לא שילמה לנקדימון. הקסטות חזרו אליו, והסיכום בינו לבין רשות־השידור היה, שהסרט יוקרן סמוך ליום הוצאתו של הספר, כך שיעזור בפריסומו.

מתחזה ככתב הרדיו וכובש לבבות

כתב נוגה
להפסיק לפתות אחות

הסיפור מתחיל לפני חמש שנים. **צחי נוגה**, כתב הרדיו לענייני כלכלה, תחבורה וספורט (המשרד בכל שבת בתוכנית שירים ושערים), קיבל שיחת־טלפון לאולפן, תוך כדי שידור תוכנית. בעבר השני של הקו היתה אשה. נוגה לא הכיר את הדוברת. זו נעלבה ואמרה לו: "אתה לא זוכר אותי? דרי עברנו יחד ימים נפלאים! אתה גם צילמת אותי בפארק הירקון, וגם קיימנו יחסי־מין."

נוגה לא זכר, וגם לא אמר לה זאת. הוא ניסה לבדוק מי הכין לו תעלול, ולא הצליח לגלות. הוא שכח את הענין, עד שכמה חודשים אחרי כן התקשר בחור ואיים עליו: "אם לא תפסיק לפתות את אחותי, אני אפרצץ לך את הפרצוף!"

שוב היה שקט במשך תקופה מסויימת, ושוב הגיעה שיחת־טלפון מאשה, שביקשה ממנו תמונות שצילם אותה, כביכול, בעירום.

נוגה נכנס לחקירה רצינית. הוא גילה שבמיפעל במרכז הארץ, שבו עבד אביו, יש בחור רומנטי, דוד־זאן ונשוי מאוד, שנוגה היה איתו בידידות ותמיד, משום־מה, ביקש ממנו הבחור שיתן לו כל מיני אביזרים שכתובת רשות־השידור מוטבעת עליהם — כמו עטים, פיתקסים ומחזיק־מפתחות. נוגה היה נותן לו, כלי לחשוד במאומה. כשהתחיל לבדוק, נזכר בבחור וניגש לברר איתו את הענין.

אחרי שיחה ארוכה הודה הבחור שהוא משתמש בשמו של נוגה. הוא ניסה להצדיק את עצמו ואמר שכאשר הוא מזדהה בשמו של כתב הרדיו, הבחורות נופלות לרגליו. הוריע השבוע באופן חד־צדדי, כי לדעתו חייבים שני נציגי האיגוד בוועדת־המיכרזים לבחירת מנהל־הטלוויזיה להיות אנשי הוועד בירושלים.

לפני שבוע נערכו בחירות באיגוד הירושלמי, ובין חמשת אנשי־הטלוויזיה באיגוד נבחרו ארבעה, שהם, כך אומרים במיסדרונות הטלוויזיה, אנשי־שילון מובהקים.

התל־אביביים באיגוד הארצי לא יסכימו לדרישתם של הירושלמים, וזו תהיה עילה, כנראה, לפרישתו של האיגוד הירושלמי מן האיגוד הארצי. המצב הזה, אם ייווצר, יגרום לעיכוב נוסף בבחירת מנהל־הטלוויזיה, מכיוון שנציגים של אגודת־העיתונאים הם חברים מן המניין בבחירתו.

בתוככי הרשות
ינון — מר ישראל

ביום החמישי התקיימה ישיבה של ועדת החמישה: **מיכה ינון**, יו"ר, **דויד מנע** ו**דניאל נחמני**, נציגי הליכוד, **חגי אשד ויוסף נבו**, נציגי המערך, כדי לגבש מיסמך מוסכם לגבי נוהל בחירת מנהל־הטלוויזיה. במשך הימים שקדמו לישיבה האחרונה, היו לחצים כלתי פוסקים על כל חברי הוועדה מכל הכיוונים. בעיקר מצד שרים בכירים יותר ופחות.

ביום הרביעי שלפני הישיבה נפגש מיכה ינון עם **יצחק נבון**, השר הממונה על רשות־השידור. נבון הסביר לינון את דעתו השלילית על המיסמך שגובש, הנותן עדיפות מירבית למנכ"ל רשות־השידור, **אורי סורת**, לגבי בחירת מועמד מטעמו. הלחצים הופעלו גם על חגי אשד ויוסף נבו. כשבאו אלה לישיבה, הודיעו שהם מסתייגים מן הסיכום.

ד"ר **ישראל** ("רוליק") **סלג**, חבר הוועד המנהל, נשמע אומר ביחס להצעה לתת יתרון למנכ"ל: "קודם טענה המליאה, בעידודם של פורת וינון, כי הוועד־המנהל הופך אותה לחותמת־גומי. עכשיו מבקשים ינון ופורת להפוך את ועדת־החמישה לרשת הסוואה לתהליך מינוי מנהל־הטלוויזיה. הסוואה למועמד שלהם."

במהלך הישיבה הגיעה שיחת־טלפון מ**משה ניסים**, שר־המישפטים. הוא הסביר גם לינון וגם לנחמני שהוא מסתייג מן הסיכום. נחמני חזר אחרי השיחה לישיבה, כשהוא מתנשף, ואמר שהוא חייב להתנגד להצעה.

תוך כדי דיונים אמר חגי אשד שהוא מתנגד להצעה המוצעת במיסמך לחזק את מועמד המנכ"ל בצורה קיצונית. "אבל," פנה לינון, "אני מחזק אותך פה."

"מרוב חיזוקים," ענה לו ינון, "תעשה אותי מר ישראל."

הישיבה נגמרה, כמובן, ללא סיכום. ישיבת המליאה, שאמורה היתה להתכנס השבוע ולאשר את המיסמך, נדחתה בשבועיים נוספים, והכל יושבים ומחכים להתפתחות דרמאתית.

התפתחות כזאת תבוא, כנראה, מלמעלה־למעלה. יותר מדי שרים ופוליטיקאים שמו ידם על הנושא. ועכשיו מנסים להגיע לכך שיצחק שמיר ושימעון פרס ייפגשו ויחליטו ביניהם מי יהיה מנהל־הטלוויזיה. אחרת לא מסתמן שום פיתרון באופן שישביע את רצון רוב החברים המעורבים, והטלוויזיה הולכת ושוקעת.

אלכוהוליסטים חדשים

מצבה של הטלוויזיה הישראלית מידרדר מיום ליום. זה ידוע, ונראה מעל גבי המירקע. מתברר שבד בבד עם הידרדרות המצב הכלכלי, יש הידרדרות גם במצבם האישי של העובדים.

בזמן האחרון נראים יותר ויותר עובדים, המובטלים מאונס בגלל קיצוצים בתקציב, כשהם יושבים משעות הבוקר המוקדמות במיזנון של בניין הטלוויזיה בירושלים, ושותים קוניאק.

מדובר, בין השאר, בצלמים, מפיקים ובימאים, ההופכים אט־אט לאלכוהוליסטים.

איך לצאת מן המילכוד

(המשך מעמוד 6)

זה בניסוח כוללני, שיש בו גם הכרה בהחלטה זו, מבלי להזכירה במפורש.

פרס תבע כי הפלסטינים יקבלו את ההחלטה 242 בפירוש, כתנאי לשיתוף פעולה. לגבי בורים, היה זה תנאי סביר. אבל בעיני המדינאים האיטלקיים המשופשפים, תלמידי מאקיאוולי, היה זה טכסיס זול, שכולו שלילה.

למען הביטחון הוסיף פרס שהוא מוכן לנהל משא־ומתן עם כל הפלסטינים המקבלים את 242, המתנגדים לטרור והשוללים את אש"ף. (ערבים כאלה אינם מצויים אף בקרב העסקנים של מיפלגת־העבודה עצמה!)

התוצאה: מנהיגי רומניה ואיטליה קיבלו את הרושם הברור כי מדיניות ממשלת־האחדות בישראל היא בגדר שלילה טוטאלית.

נראה כי בחלקים הסמויים של השיחות, כאשר התנהלו בארבע עיניים, הרסיק פרס התחכמות אחרת: שהוא מוגבל על־ידי הרכב ממשלתו, אך שבבוא היום תפורק השותפות, ואז ינקוט מדיניות לגמרי אחרת, גם לגבי אש"ף והוועידה הבינלאומית.

הבטחות מסוג זה, הנאמרות בשיחות בארבע עיניים, אינן עולות דבר ואינן שוות כלום.

הנשיא מובארכ
לרבע את המעגל

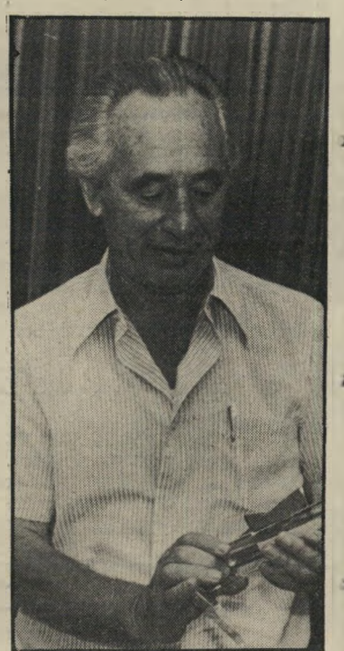

ראש־ממשלה פרס
להתחמק מן התרגיל

דבר, אך הן עלולות לפגוע את בעלי־השיחה.

מובארכ מתעורר

ד יתה לביקור השלכה אחת. שהתבררה רק אחרי שובו של פרס ארצה.

הנשיא צ'אוצ'סקו לא הסתפק בשיחותיו עם פרס. הוא הזעיק לבוקרשט שליח של נשיא מצריים, חוסני מובארכ, בנסיון פעיל להזיז את העניין קדימה. למרות עמדתו השלילית של פרס.

יומיים אחרי שובו של פרס לירושלים, כאשר כבר הספיק לשקוע בעניינים כלכליים, הגביר מובארכ את הקצב. הוא הודיע כי שליחו עומד לבוא באופן בהול לירושלים.

בו זמנית פורסמו בקאהיר ידיעות על כוונת מובארכ לזמן מישלחת ישראלית למצריים, יחד עם מישלחת ירדנית־פלסטינית. בכך ביקש הנשיא המצרי לנצל את היהטו של פרס להוכיח לציבור הישראלי שהוא, בניגוד לליכוד, מסוגל להפשיר את היחסים עם מצריים.

התוכנית היתה לשלב יחד כמה מגמות:

● **מחוייבות הליבוד ל"תה ליך קמפ־דייוויד"**, שעל פיו היתה ישראל אמורה לנהל משא־ומתן עם מישלחת ירדנית שבה ישתתפו אישים פלסטיניים. "מבלי לבדוק בציציות־הם", כדברי בגין. כלומר: גם שליחי אש"ף, בתנאי שלא יצהירו על כך בקול רם מרי.

● **ריצוי של פרס** לעשות משהו שיביא להפשרת היחסים עם מצריים, בתנאי שלא יביא בשלב זה לפירוק ממשלת־האחדות.

● **חופש־התימרון שניתן למלך חוסיין**, בעיקבות ההסכם שלו עם יאסר ערפאת, בתנאי שלא יעשה דבר שיפגע במעמדו של אש"ף כנציג העם הפלסטיני.

● **ריצוי של מובארכ עצמו** להביא לתזוזה, ערב נסיעתו לוושינגטון, שם הוא מבקש, בין־השאר, סיוע כלכלי מוגדל. כמה מחברי־הקונגרס, הרוכבים על השדולה היהודית, כבר הודיעו שיתנגדו לכך, בגלל סירובו של מובארכ להחזיר את השגריר המצרי לתל־אביב.

כן. אבל לא

כ ל זה משאיר לצדדים מרחב־תימרון צר מאוד, ודומה הדבר לריבוע המעגל.

פרס נמצא במילכוד. הוא רוצה להוסיע באיש־שלום. הממשיך את היחסים עם מצריים. אך אין הוא מוכן לסכן את ממשלת־האחדות.

בשם הבוס הנעדר, יצחק שמיר, הודיע רוני מילוא כי הליכוד לא יסכים לשום משא־ומתן עם מישלחת ירדנית, שחבריה הפלסטיניים יימנו על־ידי אש"ף. בכך סתה מן הקו שקבע בגין בשיחותיו עם פרס, שעל פיו היתה ישראל אמורה לנהל משא־ומתן עם מישלחת ירדנית שבה ישתתפו אישים פלסטיניים, מבלי לבדוק בציציות־הם", כדברי בגין. כלומר: גם שליחי אש"ף, בתנאי שלא יצהירו על כך בקול רם מרי.

● **ריצוי של פרס** לעשות משהו שיביא להפשרת היחסים עם מצריים, בתנאי שלא יביא בשלב זה לפירוק ממשלת־האחדות.

● **חופש־התימרון שניתן למלך חוסיין**, בעיקבות ההסכם שלו עם יאסר ערפאת, בתנאי שלא יעשה דבר שיפגע במעמדו של אש"ף כנציג העם הפלסטיני.

● **ריצוי של מובארכ עצמו** להביא לתזוזה, ערב נסיעתו לוושינגטון, שם הוא מבקש, בין־השאר, סיוע עצמו, והוכיח כי צילו הגדול של אריאל שרון מכסה כיום את הליכוד כולו.

כלל לא יעלה על הדעת שנציג פלסטיני כלשהו יופיע במישלחת ירדנית, אלא אם כן מונה במפורש על־ידי אש"ף. מובארכ עצמו הבהיר זאת היטב, כאשר אמר כי החברים הפלסטיניים במישלחת צריכים להתמנות על־ידי ערפאת. תוסיין אינו יכול ואינו רוצה לזוז בלי הכשר מוחלט מטעם אש"ף.

פרס התפתל והתחמק, כדרכו. הוא ענה ב"הזירות חיובית" או "חיוב והיר", אך העמיד תנאי שלא יוכל להתקיים: שלא יהיו במישלחת חברי אש"ף. כלומר: לאו, באיצטלה של הן, לפי מיטב המסורת הבן־גוריונית.

עתה ניתן רק להמתין ולראות איך יתחמק פרס מן הה תרגיל בולו.

מתנת המאהבת מאמריקה: חבילה של קוקאין

מעטפת הסמים

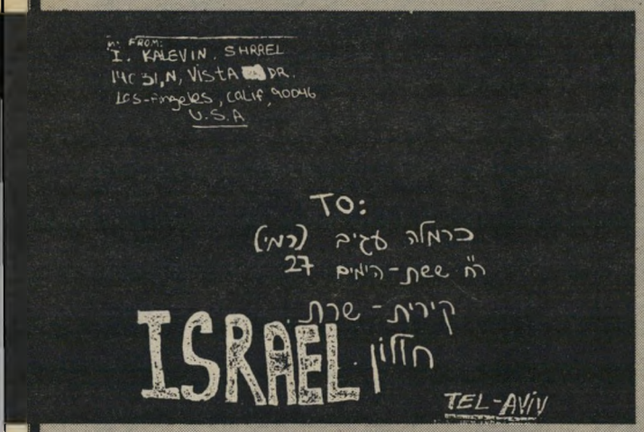

מעטפת המתנה
"תפתח בזהירות!"

סרקליט יונה
"שזה לא יישפך לך!"

"רמי שלי, כתבתי לך יותר מדי והיד שלי כואבת. אני אוהבת אותך ואני מנשקת אותך הרבה־הרבה. ואני מתה להריח את הריח שלך, כפרה שלי. אני יומת על הריח שלך. בא לי כבר לבכות. כמה שאתה חסר לי, רק אלוהים יודע. איזה עונש הענשת אותי שנסעת משם. למה המזל שלי דפוק, למה אלוהים? להתראות חיים שלי, וברגע שיהיה לי, אשלח לך עוד. אירים."

במילים אלה מסתיים מיכתב־אהבה לוהט ששלחה צעירה מלוס־אנג'לס לרמי יצחק מחולון. אבל בתוך המעטפה היה גם שי קטן לאהוב, כמעט גרם של אבקת קוקאין־קריסטל, שהודבק על המעטפה החיצונית נרשמה כתובתה של אחותו של רמי, והיא אשר באה למישרד־הדואר לקחת את החבילה.

כאשר פתח רמי את המעטפה החיצונית, מצא בפנים מעטפה חומה, שעליה היה כתוב:

"רמי, תפתח בזהירות, שזה לא יישפך לך כי סגרתי את זה בנייר־דבק. ואם תגיע את זה, אז הכל יישפך. אל תשכח, בזהירות!"

מתנה של אהובה

ר מי לא הספיק אפילו לפתוח בזהירות. כי המישטרה, שהיתה

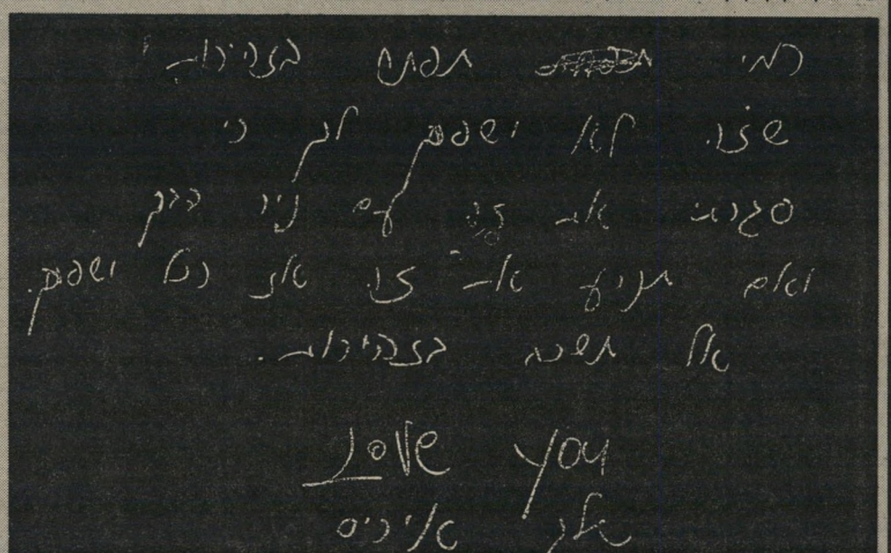

הכתובת על גבי המעטפה
אל תשכח: בזהירות!

פנימה בנייר רבק.

המיכתב היה נתון בתוך מעטפה חומה, שהוכנסה לתוך מעטפה נוספת. בסוד העניין מראש, עצרה אותו ואת אחותו ברגע שלקחו את החבילה מהדואר.

בשוק בלוס־אנג'לס והרוויח יפה. הוא פגש צעירה ישראלית לשעבר, אזרחית אמריקאית כיום, בשם אירים, והם עברו להתגורר ביחד.

אביו, שגילה כי אירים נמצאת בחברה של אנשים המרוויחים קוקאין ומעשנים חשיש, החליט להפריד בינה ובין רמי. הוא שלח את רמי לישראל

רמי נחקר במישטרה וסיפר את כל הסיפור.

הצעיר בן ה־22 הוא יליד הארץ. כאשר היה בן שנה נהרגה אמו בתאונת־דרכים. הוא גדל אצל סבו וסבתו, אצל אביו ובמוסד. כאשר היה בן 17, היגר אביו לארצות־הברית והצליח שם בעסקיו. רמי שוחרר מצה"ל בגלל ליקוי בריאותי והצטרף לאביו בארצות־הברית.

זמן מה עבד יחד עם גיסו בהדבקת טפטים, ואחר כך החל מוכר נעליים

ופתח לו דוכן למימכר פלאפל בחולון.

אולם הקשרים בין אירים ורמי נמשכו במיכתבים. ולדבריו, ביקש ממנה שתשלח לו "חומר" כאשר יהיה לה. במיכתב־האהבה שהגיע לארץ בינואר 1984 הגיע המישלוח הראשון.

בתחילה כפר רמי באשמה, אך כאשר התייעץ בסניגורו, עורך־הדין סמי יונה, החליט להודות באשמה. הוא סיפר לשופט עוריאל את תולדות חייו, והשופט אומנם התחשב בו. למרות שעבר עבירה חמורה של יבוא סמים לישראל, החליט השופט שלא לשלוח אותו למאסר בפועל. מאחר שזו עבירתו הראשונה, ותסקיר שרות־המיבחן שהוגש לבית־המישפט אימת את דיברי־הנאשם, גזר עליו השופט מאסר של חצי שנה על־תנאי, והטיל עליו קנס של 200 אלף שקל. השופט קיבל את גירסת הסניגור כי לא מדובר בכמות מיסחרית, אלא במתנה של אהובה.

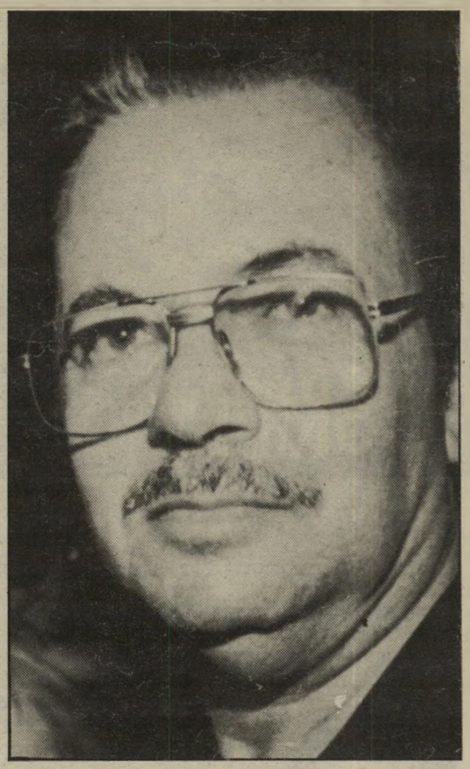

יוסף דוריאל:

„מרכזיות דיגיטליות? גם אנחנו יכולים!"

שר־התיקשורת נקט יוזמה, והורה השבוע למנכ"ל חברת בזק לחתום על חוזה לרכישת ידע של מרכזיות דיגיטליות (סיפרתיות), עם חברה בלגית הקשורה לקונצרן איי־טי־טי, לפני־כן ניסה המיליארדר היהודי־יפאני, שאול אייזנברג, להפעיל את כל כובד משקלו על ראש־הממשלה, כדי שחברה שלו תקבל את המיכרז, ולא פלא. מדובר בחוזה חמש־שנתי בהיקף של 700 מיליון דולר.

זה הזכיר לי נשכחות. מתקופת שר־התיקשורת הקודם, מרדכי ציפורי. פניתי למהנדס יוסף דוריאל, מנהל חברת מהנדסים ויועצים לתיכנון וייעול, שהיה בעבר ראש המטה הבינמישרדי לייעול המשק הציבורי. ביקשתי לדעת האם מדובר בפרשה ישנה.

לא. או התערב המטה נגד החלטה פזיזה למסור הזמנת־ענק של חצי מיליארד דולר לחברה גרמנית, שלא היו לה הנתונים לספק ציוד כזה לישראל מבחינת הטיב, האמינות והמחיר גם יחד. הצלנו אז את ציפורי מבושה לאומית, ואת מערכת התיקשורת בארץ מהסתבכות מסוכנת.

● **והמיכרז הנוכחי?**

עתה, לכל הפחות, היה מיכרז מסודר. דנו בצורה מיקצועית.

● **מהי מרכזיה דיגיטלית?**

היא שונה ממרכזיה רגילה בכך, שהחלק הקובע שבה אלה הם אלמנטים של מחשבים, של תוכנה. במרכזיות אלה החלק המתוכנת לא קטן יותר מהחלק של החומרה, כלומר הציוד.

● **האם היה צורך לסנות לחברה בחו"ל?**

מבחינת סיפוק צרכים מיידי — כן. אבל עכשיו זה עידן התיקשורת, ולנו יש גם מוחות וגם טכנולוגיה, ואין כל סיבה שנהיה נחותים בתחום זה ממדינות אחרות. גם אנחנו יכולים.

● **קראתי שגם לישראלים יזרקו עצם.**

זה שחברות ישראליות יועסקו כקבלניות־מישנה של חברה מחו"ל, אינו ממצה את הפוטנציאל שלנו. וחוץ מזה, כמי שמתכנן מיפעלים בארץ, אני מודאג מהמצב של סטגנציה בפיתוח תעשייתי בארץ.

כמובן שהייתי רואה בעין טובה יותר שהזמנת־ענק כזו היתה מתבצעת במיפעלים שהיו עובדים על בסיס תוצרת כסול־לבן.

שלמה נקדימון:

„אייזנברג מימן את הוצאת סיפרי!"

סיפרו החדש של העיתונאי שלמה („נקדי") נקדימון (בשיתוף עם עיתונאי אחר, שאול מייזליש) על רצח יעקב דה־האן, מסעיר את המדינה מאז שידור מבט שני בעניין. פניתי לנקדי, שהוא עמית הגון וקולגיאלי, וביקשתי שיבהיר לי כמה עניינים סתומים סביב הספר. ראשית, ביקשתי לדעת מי מימן את הוצאת הספר, שלא לדבר על הוצאות העבודה בהונג־קונג.

את הספר מימנו חברות של שאול אייזנברג. הם מממנים מיפעלי תרבות וסיפרות. עבדתי אצלם שנה, וכך מומנו הספר והפקתו.

● **איך הגעת לאברהם תהומי?**

חברים שלו בארץ נתנו לי את כתובתו, והתכתבתי איתו שלוש שנים. כשבאתי להונג־קונג, התברר לי ששמו מופיע בספר־הטלפונים.

● **הוא נראה עשיר כקורח.**

הוא גימלאי, אבל אשתו ממשיכה לעבוד בעיצוב אבני־חן. הוא אכן שייך לאצולת־הממון שם.

● **מדוע הוא נמצא שם, ולא בארץ?**

הוא עזב את הארץ בסוף שנות ה־60, אחרי שמיפעל שלו כאן לאבני־חן התמוטט והוא לא קיבל — כפי שקיווה — עזרה ממשלתית. הוא ירד לארצות־הברית ומשם להונג־קונג.

● **הוא ממורמר, אם כך.**

כן. כמי שהקים את אצ"ל וניסה לאחר את ההגנה לפני כן, הוא יכול היה להיות רמטכ"ל או סגן שר־ביטחון בממשלה הראשונה. אילו גלגלי ההיסטוריה היו פועלים אחרת. בקום המדינה ביקש לשרת בצה"ל, אך נדחה. את עיטור על־ה הוא קיבל בקושי.

● **איך התרשמת ממנו?**

למרות שהוא בן 84, הוא שופע סמכותיות, מדבר בטון תקיף ובטוח בעצמו. אחרי השידור טילפן אליי שלום רוזנפלה וסיפר לי, שכאשר הוא היה פקודו של תהומי באצ"ל, הוא וחבריו היו מקבלים פיק־בירכיים כשהיו מתייצבים לפניו.

● **האם הוא הרוצח?**

אני רומז על כך, אבל אינני כותב זאת במפורש. היה לי חשוב לצייר תמונה של תהליך קבלת־ההחלטה להתנקשות בדה־האן, ובספר אכן נערך שיחזור העניין הזה.

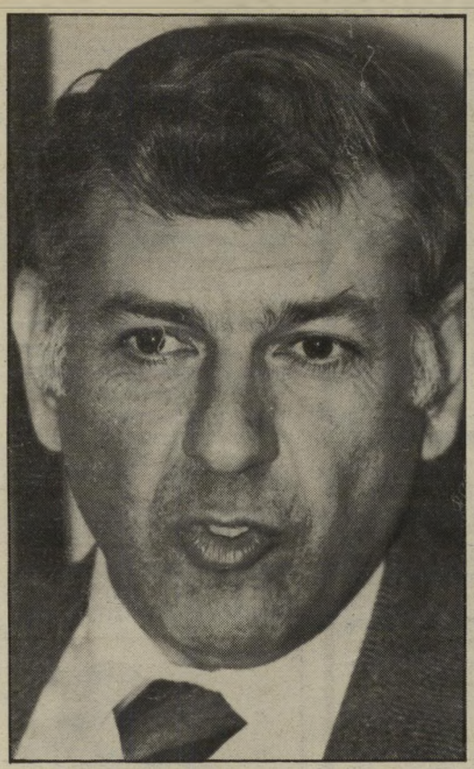

אברהם ציון:

„הזנות מותרת, אבל אסור לעסוק בה!"

השבוע עצרה משטרת תל־אביב ארבע צעירות וגבר אחד. הם נחשדו שהפעילו בית־בושת במסווה של מכון־עיסוי. המישטרה טענה בבית־המישפט, שהנשים נהגו לתת ללקוחות המכון שירותי עיסוי והרפיה מינית. השופט הסכים לשחרר את כל החשודים בערבות ובתנאי שהמכון ייסגר.

לתומי הייתי בטוח שלמישטרת תל־אביב יש בעיות חשובות יותר, וגם היה נדמה לי שהמחוקק לא פועל לרעת הנשים במיקרה כזה. לצורך בירור העניין פניתי לד"ר אברהם ציון, מישפטן שעשה עבודת דוקטורט באוני־ברסיטת קיימברידג' בנושא הזנות והמישפט. ביקשתי לדעת מה אומר החוק.

אנו אימצנו את המישפט האנגלי, הגורס שזנות היא מותרת, אבל בית־בושת אסור.

● **מהו בית־בושת?**

כששתי נשים עוסקות בזנות בעת ובעונה אחת, ביחידת דיור אחת, זהו בית־בושת.

● **במיקרה הנוכחי דובר על הרפיה.**

לדעת רבים הזנות היא מגע מיני בדרך הטבע, שפירושה חדירה לאיבר המין הנשי. ומכאן שהרפיה שלא קשורה לאבר מינה של האשה, אינה זנות. אבל בשני פיסקי־דין באנגליה, מאוד מפורסמים, הפסיקה היתה שגם הרפיה היא זנות, אם הכוונה לפרוק את היצר־המיני של הגבר.

גם בארץ הלכו בעיקבות פסיקה זו ומכאן שהרפיה לשיחרור הדחף המיני נחשבת זנות.

אגב, עובדה מעניינת: לפי פסיקה זו גם בתולה יכולה להיות זונה, אם היא עוסקת בהרפיה מהסוג שהוזכר.

● **לא הבנתי — אם הזנות מותרת, איפה היא יכולה להתקיים?**

זו בדיוק השאלה. בארץ קיים מצב מישפטי בלתי־נסבל. הזנות איננה אסורה, ומאידך־גיסא אין לזונה כל אפשרות לעסוק בזנות. ברחוב היא תיחשב כמי שעושה מעשה מגונה, והעונש על כך הוא עד שישה חודשי־מאסר. בדירה היא תיחשב כמי שמחזיקה מקום לזנות, ואין זה משנה אם זוהי דירתה הפרטית והיא צפויה למאסר עד חמש שנים.

● **אני עדיין מבולבל.**

מה שקרה הוא, שכאשר תיקנו את הסעיף בחוק דיני־העונשין, לא שמו לב שפוגעים בזונה. הם התכוונו לפגוע בסרסור, אבל פגעו בזונה עצמה. מכאן הבילבול, גם בחוק.

הם אומרים... מה הן אומרות... מה הם אומרים... מה הן אומרות... מה הם

דליה ברקול־סופרמן:

„יותר רוצים להתגרש — פחות מתגרשים בפועל!"

עורך־דין אחד, ממכרי, סיפר לי שהעבודה במישרדו ירדה פלאים, כי האנשים הפסיקו להתגרש בזמן האחרון, בגלל המצב הכלכלי. פניתי אל המישפטנית דליה ברקול־סופרמן, העוסקת בדיני־אישות, ושאלתי אותה האם זו מגמה כללית, או שמא חברי הוא סתם בישׂ־מזל.

למצוקה הכלכלית יש תמיד השלכה ישירה, לצערנו, על היחסים בתוך המישפחה. אחד הגורמים היותר מרכזיים בסיכסוך בין בני־זוג הוא מחלוקות כלכליות. לא כל־שכן במצב כלכלי כמו זה הקיים היום. ההכנסות מצטמצמות, החסכונות נגמרים, יש אבטלה, חוסר־ביטחון כלכלי. כל זה גורם למתחים המקדימים את התבשיל, כמובן, אם היה קיים קודם לכן. לכן, בתקופה הזאת יש דווקא ריבוי בתיקי־מזונות ותיקים על נושאי־רכוש.

מצד שני, כשהעוגה כולה לא גדולה, הנתח שכל אחד יכול לקבל ממנה הוא קטן יחסית, ולכן לא רבים האנשים היכולים להרשות לעצמם להתגרש, להתחלק ברכוש, לשלם מזונות וכולי.

● מה שאת אומרת זה, שעכשיו יותר אנשים רוצים להתגרש, אבל פחות מבצעים את זה?

נכון מאוד. אלה שלא מגיעים לידי גירושין, מחכים לשלום־בית או לשיפור המצב הכלכלי. מה שיבוא קודם.

אבל יש עוד משהו שקשור במצב הכלכלי. יש נטיה די חזקה, אצל זוגות רבים, להגיע לגירושין בדרך של הסכם. פירושו של הסכם כזה הוא חיסכון גדול בהוצאות מישפטיות.

● כיצד?

במקום ששני בני־הזוג יפרנסו שני עורכי־דין בעין יפה, הם מגיעים ביניהם להסכמה ופונים שניהם לעורך־דין אחד, כדי שיערוך ביניהם את ההסכם.

● עכשיו אני הולכת לשאול אותך שאלה קשה מאוד. במה עולה להתגרש? תני איזה מיספר שנוכל לקבל מושג.

כמו שאמרת זו שאלה קשה, אבל אפשר להגיד שאם אין בעיות מיוחדות ושני בני־הזוג הגיעו ביניהם להסכמה בעל פה, יקח עורך־הדין משהו בין 3.000 ל־4,000 דולר.

מתי ויינברג:

„שאלנו נשים ברחוב על התחבושת החדשה!"

כל העיר מלאה בצילומי־ענק של זוג ידיים המפרסמות תחבושת סופגת. המיועדת להיכנס לתוך תחתוניהן של נשים. ראיתי אשה שנכנסה לבית־מרקחת ושאלה את הרוקח „יש לך..." וכאן באה תנועת שתי הידיים.

פגשתי את מתי ויינברג, מנהל־פירסום בחברת ורשב־סקי־פריילינג־דובר, **שהיה אחראי על מסע־הפירסום העדין של התחתונית, ושאלתי אותו:**

● במודעות רואים רק זוג ידיים. על האריזה של המוצר עצמו מופיעה תמונה של אשה בתחתונים, אבל בלי הראש. האם היה קשה למצוא דוגמנית שתסכים להכנים את כל העם לתוך התחתונים שלה, ולכן לא הראיתם את פרצופה?

אני לא יכול לענות לך על השאלה, כי אנחנו החלטנו מראש שהפירסום יהיה זוג ידיים. האמורות להראות כמה דק המוצר. חשבנו שבמיקרה זה הפנים מיותרות. לא רצינו שוב בחורה יפה שתספר בחיוך על השפתיים כמה טוב לה בתוך התחתונים.

● זהו מוצר חדש בארץ, לפחות מתוצרת הארץ, ולאשה שלא מבירה את המוצר מחו"ל קשה להבין על מה בדיוק מדברים.

קודם עשינו מסע־רגליים. יצאנו לרחובות ודיברנו עם נשים. בהתחלה זה לא היה כל־כך נעים. גבר זר ניגש לאשה ומדבר איתה על ההפרשות שלה. אבל, להפתעתי, גילינו פתיחות גדולה לנושא, דווקא מצד הנשים היותר מבוגרות, והתחלנו לחלק דוגמות.

● היום העיר מוצפת במודעות, יש ג'ינגל ברדיו, יש פירסומת ענקית בעיתונות. זה אומר שהמוצר עדיין לא הצליח להיכנס לשוק?

להיפך. המוצר נכנס לשוק בצורה ממש מפתיעה. בעלי חנויות, שקנו כמות קטנה כדי לנסות איך זה יילך, מטלפנים פעמיים בשבוע לחברת פרגוד תעשיות, המייצרת את המוצר, ומבקשים עוד סחורה.

קרה עוד דבר מאוד מעניין. אנחנו מקבלים המון תישבוחות מהקולגות. זה דבר מאוד נדיר ובלתי־מקובל בארץ.

גלי עטרי:

„מעולם לא הייתי נשואה ליהודה תמיר!"

מתי כספי סיפר בטלוויזיה שאם כמה חודשים הוא לא מוציא תקליט חדש או לא משתתף בהופעה גרנדיוזית, פונים אליו אנשים ברחוב ושואלים אותו „נו..." מייד טילפנתי לאחת הזמרות האהובות עליי, גלי עטרי, ושאלתי אותה: „נו..."

אני עובדת נורא קשה.

● אז למה לא שומעים על זה כלום?

מה שהקהל שומע זו רק התוצאה של העבודה הקשה והמאומצת שנמשכת חודשים רבים. ככה זה, כשיוצא תקליט ואני יכולה להתיישב לי ולנוח קצת, פיתאום כולם שומעים עליי וכותבים עליי. עכשיו, כשאני עובדת כמו חמור, אף אחד לא שומע כלום.

● מה את עושה עכשיו?

התחלתי לעבוד על תקליט חדש. אספתי כבר עשרה שירים טובים. חוץ מזה, אני באמצע חזרות על תפקיד בסרט החדש של אבי נשר. שם אני משחקת זמרת פופולארית המשחקת בסרט. רק עכשיו חזרתי מארבע שעות של חזרות בריקוד. התחלתי ללמוד פיתוח־קול. מה שלא עשיתי אף פעם בעבר.

אני מתכוננת לנסוע במרס לשתי הופעות בבלגיה, עם אריק סיני. ביוני לפאריס עם יהורם גאון ובספטמבר — שוב לסיבוב באירופה, עם אריק סיני.

ומלבד כל־זה אני גומרת את החזרות על הופעה לקהל הישראלי.

אחרי כל זה שואלים אותי מה אני עושה ולמה לא שומעים עליי.

● מה עוד שואלים אותך ברחוב?

לא מזמן שאלו אותי אם אני עדיין נשואה ליהודה תמיר מחלב ודבש. לא היה לי נעים להגיד שמעולם לא הייתי נשואה לו. אז חייכתי יפה והמשכתי ללכת.

● תקופה של עבודה כל־כך מאומצת היא תקופה קשה?

הפעם דווקא לא. פיתאום נפלה עליי איזה חדוות־יצירה ושימחת־חיים שאני נהנית מכל רגע. אולי יש איזה וירוס כזה באוויר.

דניאלה שמי

חמרורים

השפעת האסטרונאוט

נבחר ◆ כראש־המועצה הראשון של עימנואל, עיר־החרדים בלב הגדה המערבית, **אלי מירב**, 35, אב לתישעה. מירב, חניך קיבוץ (בית־אלפא), הוא קצין חיל־אוויר (לא טייס, כפי שפירסמוהו) ומאבטח לשעבר באל־על. שחזר בתשובה לפני 12 שנה, לדבריו, אחרי ששמע בירושלים הרצאה מפי האסטרונאוט ניל ארמסטרונג, האדם הראשון על הירח, על חשיבות הדת בחיי האדם.

● ● ●

איש הפסטיבל

נחוג ◆ בירושלים, יום־הולדתו ה־46 של **אביטל מוסינזון**, מפיק (פסטיבל ירושלים) ובימאי. מוסינזון, אחד מארבעת בניו של הסופר ייגאל (חסמבה) מוסינזון, הוא יליד קבוץ

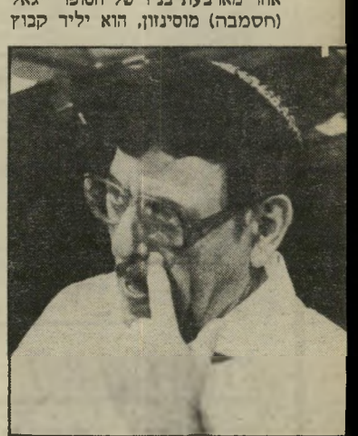

ח"כ שאקי
מצפת לכנסת

נען, שהיה בגיל צעיר (26) איש הסברה בשגרירות ישראל בוושינגטון ודובר מיפלגת העבודה, עיסוקים שאותם נטש לטובת הפקה בטלוויזיה וניהול תיאטרון ירושלים.

● ● ●

השמות הכפולים

נחוג ◆ יום־הולדתו ה־57 של ד"ר (למישפטים) **אבנר־חי שאקי**, ח"כ המפד"ל ויליד צפת, שהיה, לפני 13 שנים, במשך תקופה קצרה, סגן שר־החינוך והידוע יותר כמרצה למישפטים וכפעיל בנושא מישפחות מרובות־ילדים כמישפחתו, שבה נושאים חמשת ילדיו, כמוהו, שני שמות כל אחד. שני הבנים — עובד־רפאל ואיתן־חיים. שלוש הבנות — חנה־אורלי; סמדר־שימחה ומוריה־נהורית.

● ● ●

מורים וספרים

נחוג ◆ בירושלים, יום־הולדתו ה־80 של פרופסור (לחינוך מיוחד) **קארל פרנקנשטיין**, שהוא גם פילוסוף, גם פסיכולוג וגם חתן פרס ישראל לחינוך (1965), ואשר התפרסם, בארץ הולדתו, גרמניה, כאשר יסד, בגיל 24, קרן לעזרת אנשי־רוח ואמנות יהודיים, בארץ העמיד פרנקנשטיין דורות של מורים, תוך שחיבר יותר מ־30 ספרים בעברית, אנגלית וגרמנית.

● ● ●

כסף־נייר

נחוג ◆ בסאלם, מסצ'וסטס שבארצות־הברית, יום־הולדתו ה־50 של המישחק **מונופול** (ריכוז). מישחק־חברה שעיקרון נכסי דלא־ניידי, הנרכשים ונמכרים תמורת כסף־נייר. מונופול, המצאתו של מהנדס־חימום מובטל, תורגם ל־19 לשונות ונמכר, מיומו הראשון, ביותר מ־90 מיליון יחידות.

● ● ●

איש הבלונים

נהרג ◆ בגיל 55, באלבוקרקי, ניו־מכסיקו שבארצות־הברית, עת התרסק המטוס הקל שבו נהג, **בן אברוזו**, האדם הראשון שחצה בבלון ממולא הליום גם את האוקיינוס האטלנטי (בתוך חמישה ימים וחצי, ממיזרח ארצות־הברית לצרפת, בקיץ 1978) וגם את האוקיינוס השקט (בתוך ארבעה ימים, מיפאן למערב ארצות־הברית, בסתיו 1981).

● ● ●

פרח הפלמ"ח

נפטרה ◆ ברמות־השבים, בגיל 70, **שושנה** (שוש) **ספקטור**, ילידת יפו. מי שהיתה השלישה של מטה הפלמ"ח, אחרי שבעלה, צבי, לא חזר משליחות 23 אנשי הפלמ"ח, (כ"ג יורדי הסירה), שיצאו לפוצץ את בתי־הזיקוק בטריפולי הלבנונית בקיץ 1941, עת זאת היתה נתונה לשליטתם של צרפתים משתפי־פעולה עם הגרמנים. אחרי נפילת בעלה ילדה את בנה יחידה, יפתח, כיום טייס בכיר בחיל־האוויר, רחתה את הצעתו של דויד בן־גוריון לשמש כקצינת ח"ן ראשית, ניהלה במשך שנים את בית־ההרושת לשימורים בגיבעת־ברנר ואת בית־הספר לקציניים בעכו. כשבשנותיה האחרונות היא התמסרה להכלאת זני פרחים חדשים, שלאחד מהם ביקשה לתת את השם פלמ"חית.

● ● ●

אם השבעה

נפטרה ◆ בירושלים, בגיל 90, **בכורה בנאי**, אמם של חמשת השחקנים לבית בנאי — יוסי, יעקב, חיים (אלברט פירות"), גברי ואברהם — השופט יצחק והבת עליזה. בנאי היתה ילידת ירושלים ובת העדה הפרסית, שמישפחתה הקימה את שוק מחנה־יהודה, שבו גרה עד יומה האחרון.

● ● ●

גילגול הגולגולת

אומתה ◆ בלימה, בירת פרו, אחר שבע שנות תחקיר, זהותה של

במאי מוסינזון
מהקיבוץ לשגרירות

גולגולתו המקורית של **פרנציסקו פיזארו**, רועה־החזירים הספרדי שכבש את ממלכת האינקה, הרס אותה וטבח את יושביה במעשי אכזריות מסמרי־שיער. כהוקרה על הטבח היה למישנה־למלך הספרדי בפרו, ואחר־כך נרצח, כשגרונו שוסף בחרב, לפני 444 שנה, על־ידי קושרים ספרדיים. עד לפני שבע שנים, עת נתגלתה הגולגולת במיסתור בקיר הקתדרלה של לימה, בשעת שיפוץ. הוצגה גולגולת אחרת, ששומרה ליתר ביטחון במלח, כגולגולתו של פיזארו.

ערנה פיינרו מדווחת מבירת הונגריה: למרות הדיאטה של חומר מרתק לתאים האפורים

בודפשט אינה מאמינה בדמעות

„ב שנה הבאה — בבודפשט!" כבר כמה שנים שידידי ההונגריים נפרדים ממני בחצי־הזמנה חצי־הבטחה זו, כל אימת שאנו נפגשים בפסטיבל סרטים כלשהו — בברלין, בקאן, בלוקארנו, בוונציה — בפסטיבלים החשובים שפינקו מאוד את ההונגרים בשנים האחרונות.

בפסטיבלים אלה קטפו ההונגרים פרסים כמי שמלקטים פיטריות טריות: מי לא זוכר את מפיסטו, הפרס הגדול של קאן לפני שלוש שנים, או את פירסי הביקורת לאנגי ורה ודניאל תופס רכבת. או את הסרט המוצג בימים אלה בארץ, שהיה מועמד לאוסקר, שלום לך בן.

הפרסים האלה הפכו תעשייה צנועה הזה, אבל בתבונה רבה. בכל שנה, בהתקרב חודש פברואר (הקר ביותר באירופה מכל חודשי השנה), הם מזמינים כ־70 עיתונאים מכל קצות העולם, לבוא לבודפשט לדיאטה בת שבוע של סרטים הונגריים.

כך זכיתי להימנות, השנה, עם אורחי פסטיבל הסרט ההונגרי, בבודפשט, כשידידינו הוותיקים, העיתונאים ונציגי התעשיה מרימים כוס של טוקאי. בעוד הם מתייחסים כלאחר יד לעובדה שזו הפעם הראשונה, מזה שנים רבות, שישראלים נמנים עם מוזמני מופע רישמי, המאורגן על־ידי הממשלה ההונגרית, הם לא שוכחים להזכיר את העובדה, שכל ישראלי הרוצה לבוא ולבקר בהונגריה מוזמן בהונגריה. כך, שאם נעשים בסך הכל 20 סרטים בשנה, יקבל כל סרט בערך 250 אלף דולר.

כמובן שבמערב סכום כזה הוא מחיר של סרט־סטודנטים, אבל מה אפשר לעשות בו רואים אם לוקחים בחשבון את העובדה שבכר 20 שנה שלהונגריה יש לפחות סרט אחד מייצג בפסטיבל קאן (לפעמים יותר מאחד), מדי שנה בשנה.

השנה כמעט ברור מי ייצג את הונגריה בקאן, ואני מוכנה להתנבא כי הסרט יקצור כמה פרסים בינלאומיים, אחרי שבפסטיבל בודפשט הוא כבר זכה לפרסים.

הסרט הוא קולונל רדל, והוא המשך הדרך של קברניטי מפיסטו

בחזרה לאושוויץ הסרט הוניעודי ה־מזינץ טיול מאזור־גן מספר על ניצולי אושוויץ. השבים לבקר בה מקץ 40 שנה. כאשר אחת הניצולות (למעלה) מתייחדת עם זכר יקיריה, מעירה חברתה: „אלוהים לא היה במקום הזה. כי אילו היה כאן, כיצד היה מתיר לדבר לקרות?"

של ארץ בעלת שפה משונה וקשה לקליטה ומשאבים מוגבלים ביותר, למרתקת ביותר מבחינה קולנועית, לבעלת יוקרה ולמשווקת רצינית של סרטים לא רק לאחיותיה בגוש המיזרחי (שאינן קונות כלל ועיקר את כל תוצרתה — בגלל הצנזורה הפוליטית שבהן), כי אם גם לארצות המערב — החל בטלוויזיה הגרמנית, דרך ארצות־הברית וכלה בישראל, שיש בה קהל קבוע, המגלה להיטות והתלהבות דוקא למוצר ההונגרי — שאינו מבטיח לו פעלולים חלליים, אבל מספק, בהחלט, חומר מרתק לתאים האפורים.

להרים כוס „טוקאי"

ד הונגרים, **המודעים** ליתרונות של המשחק הקפיטליסטי הפתוח, נוהגים לפי כל עקרונות השוק לעשות כן, ואין הוא זקוק לוויזה מן הבית. הוא יכול להתייצב בנמל־התעופה של בודפשט ולקבל אישור להיכנס בשעריה, בו במקום.

וכשההונגרים מארחים — הם עושים זאת בכל הלב וברוחב־לב.

אבל יש מאחורי הפתיחות והנדיבות הזאת אידיאולוגיה צרופה, שיש בה לעורר קינאה בכל מי שאוהב קולנוע ומרגיש מתוסכל, ובצדק, בארץ. ההונגרים חושבים שקולנוע זה תרבות. ההונגרים מאמינים שקולנוע זה תרבות וההונגרים מתייחסים לקולנוע כאל תרבות.

הם מאמינים שהמוצר הקולנועי איננו סתם מוצר־צריכה, כי אם גורם תרבותי חשוב לפתוח כמו התיאטרון והמוסיקה, הנתמכים על־ידי המדינה.

לכן, מדי שנה, מקציבה הממשלה 250 מיליון פורינט (בערך 5 מיליון דולר) לתעשיה כולה, סכום המתחלק בין חמשת האולפנים הקיימים

נושא האוסקר — המפיק הגרמני ריצ'ארד דרניוק, הבימאי ההונגרי אישטבן סאבו והשחקן האוסטרי קלאוס מריה ברנדאואר.

תיירים לא־תמימים

ד סרט, **שהוא** קופרודוקציה גרמנית־הונגרית, מטפל ברמות היסטורית מפורסמת, שהיוותה גם השראה לג'ון אוסבורן ולמחזהו הפטריוט שלי. אלא שסאבו נשען רק מעט על המחזה האוסבורני. הוא העדיף לערוך תחקיר פרטי על אותה דמות שנויה במחלוקת, של אדם שנחשב לבוגד על סף מילחמת העולם הראשונה, בתקופת הגסיסה ופירפורי־

"המחוז הצפון מיזרחי של האימפריה שגבל ברוסיה. היום בתחומי ברית־המועצות.

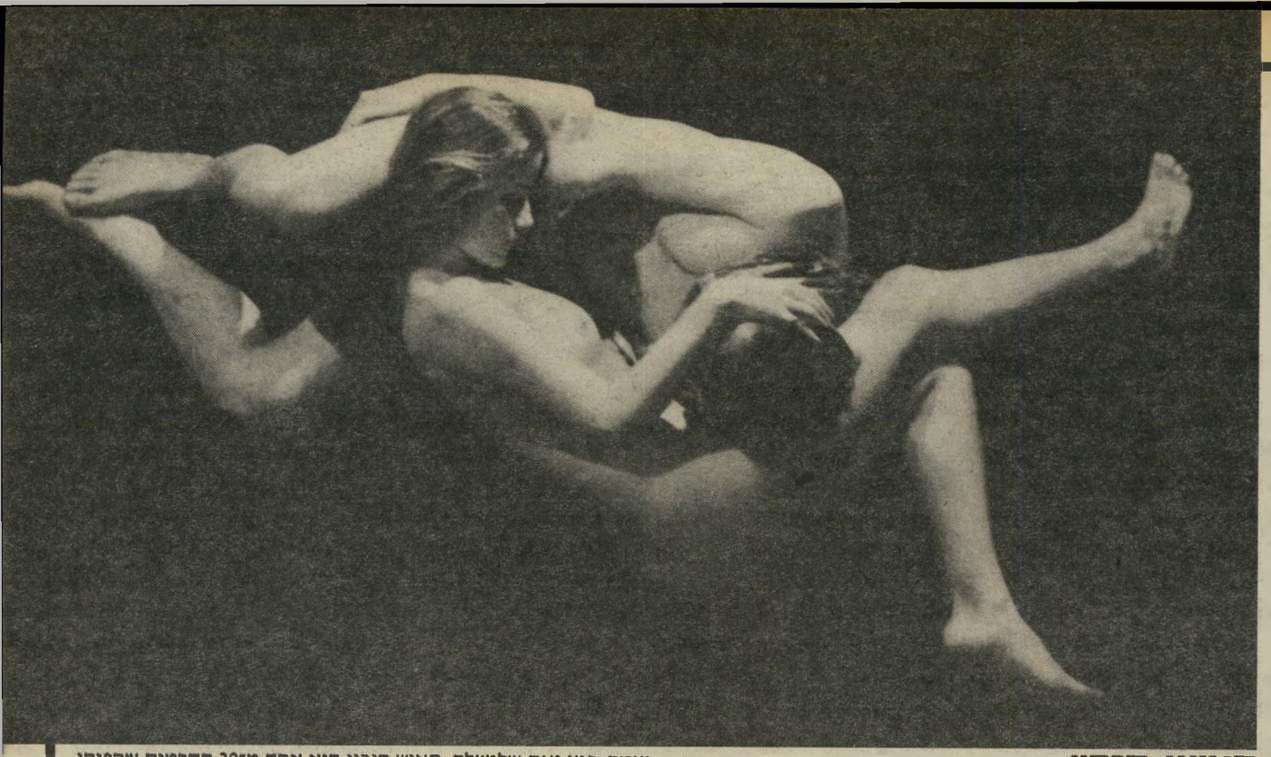

האיש הנכון

הוא סוכן חשאי המגוייס באמצעות נערה יפהפיה, ומוצא את עצמו מסובך במהפיכה צבאית. זהו גיבור המותחן האיש הנכון לתפקיד העדין, הגדוש סצינות־מיטה, כמו זאת שלמעלה. האיש הנכון הוא אחד מ־20 הסרטים שהפיקו השנה ההונגרים בחמשת אולפניהם, המתקיימים על הקצבות ממשלתיות והמפיקים מיבחר מגוון של סרטים, שלא כולם ראויים לפרסים.

המוות של האימפריה האוסטרו־הונגרית.

קולונל (אלוף־משנה) רדל, ילד ללא יחוס ממישפחה ענייה ברותניה, סלל את דרכו הצבאית בשאפתנות מרובה, עד שהגיע לדרגת ראש המישטרה החשאית ומפקד הארמיה השמינית בפראג, כשנתפס על גילוי סודות צבאיים לסוכן חשאי רוסי, על רקע יחסים הומו־סכסואליים.

הסרט מתחיל במעקב אחרי הילד אלפרד רדל, המתיידד עם בן־אצולה בשם כריסטוף קוביני, כשכבר בידידות זאת ניכרים סימנים של אהבה הומו־סכסואלית. אם כי כקצין צעיר מודחקת נטיה זו ורדל סבור שהוא מאוהב באחותו של אותו האציל, קתלין.

הקשרים בין קתלין לאלפרד רדל נשמרים במשך זמן רב, אם כי שניהם נכנסים לנישואין כפויים ולא מאושרים, כשרדל, הלהוט להוכיח את עצמו לאצילים־מלידה המקיפים אותו, מטפס בסולם הצבאי ומצליח לעשות לעצמו אוייבים ואף לא ידיד־אמת אחד.

איש אינו שוכח לו את מוצאו הנחות. אם הוא אינו אציל, משמע שהוא שונה, אם הוא שונה, משמע שהוא יהודי, אם הוא יהודי, משמע שהוא הומו־סכסואל, אם הוא הומו־סכסואל משמע שהוא בוגד.

כשהוא נעזר בפטרון מימי נעוריו, קולונל פון־דרודן, מגיע רדל למישרת ראש המישטרה החשאית, דבר המטריד ביותר את רב־התככנים באותה התקופה, נסיך־הכתר פרנץ פרדיננד. כשרדל מתאהב בסוכן חשאי רוסי, טומן לו הנסיך מלכודת, ורדל נתפס על חם.

הנסיך מתכוון להעמידו למישפט־ראווה, דבר שישרת יפה את האינטרסים של בית המלוכה ההבסבורגי, אך בהיאסרו משאירים בידיו של רדל מוצא של כבוד — אקדח שישים קץ לחייו.

זמן קצר אחרי ההתאבדות נרצח הנסיך בסאראייבו, דבר שנתן, כידוע, את האות לפריצת מילחמת־העולם הראשונה.

הסרט שהתקבל על־ידי האורחים בפסטיבל בהתלהבות רבה, לא זכה בכל השבחים כולם. סרט אחר, שונה בתכלית השינוי, היה האטרקציה הבאה של שבוע הסרט ההונגרי.

זהו טיול מאורגן. סרט תיעודי, שנבחר בינתיים גם להצגה בפסטיבל ברלין, והטומן בשמו חומר־נפץ. כל מי שלא שמע עליו, יאמין, בטיבעיות רבה, שזו יכולה להיות קומדיה בעלת נופים מרהיבים, אבל וזהו טיול מאורגן מיוחד במינו.

הבימאי גיולה גאזדאק, מן המתעדים המבריקים של ארצו, בחר לעקוב אחרי טיול מאורגן שיצא מבודפשט למחנות־ההשמדה של אושוויץ ובירקנאו.

די במחשבה על אותם תאי־גזים ומישרפות כיעד לבילוי תיירי, כדי לעורר במחשבה פלצות. ואומנם, למראית־עין, כמו אין הבדל בין אותה קבוצה היוצאת באוטובוסים ממוגזים ונוחים, עם מדריכים צעירים, לכל קבוצת תיירים אחרת.

אך המשתתפים בטיול אינם תיירים תמימים. אלה הם קשישים ששרדו מאותם תאי־המוות, והם חוזרים למקום כדי לחלוק כבוד למתים. זו המציבה היחידה שעליה הם יכולים להניח פרחים, לבכות, או להראותם לילדיהם, כדי לא לשכוח לעולם.

חלום באספמיה

ג אזדאק אינו אומר מילה משלו, אין אף שורה אחת של תסריט או הסבר, שנכתבה על־ידו, כדי להסביר את המתרחש.

הוא פשוט מלווה את הקבוצה מן האוטובוס בשבילי אושוויץ, כשהנושא היחיד שאינו נמצא בטיול ושבו משתמש הבימאי להעביר את המסר שלו היא אשה קשישה, שנשארה בבית ולא היתה מסוגלת לצאת למסע, מאחר שעליה לעבור ניתוח נוסף בשורת ניתוחים שכבר עברה, כתוצאה של הטיפול הרפואי המיוחד שלו נפלו קורבן הנשים באותו מחנה מזוויע.

אבל הנורא מכל הוא לא הסיפור שהיא מספרת על נוראות אושוויץ, כי אם סיפור בן־מינו, שבו, כנראה, טמונה הסיבה הדוחפת העיקרית לעשיית הסרט הזה. היא מספרת כי אחד האנשים שפגשה, בעת שהיתה מאושפזת בבית־החולים בפעם הקודמת, אמר שהיטלר לא היה אדם כל־כך רע כמו שחושבים עליו — „חבל רק שלא הצליח לגמור את המלאכה."

אחד האנשים אומר בטיול: „אלוהים לא היה במקום הזה. כי אילו היה שם — איך היה מתיר לדבר כזה לקרות?" איש אחר: „איך הלכו האנשים לבתי־המוות כך סתם, בלי לומר מילה? איך שתק העולם?"

גאזדאק הבימאי אינו אומר כלום. הוא רק מראה את פניהם המשתאים ואת עיניהם שנתרוקנו מדמע של תייריו הקשישים, ואף לא טורח לתת לכל אחד מהם לספר את סיפורו. לא צריך. הוא רק משהה את המצלמה על פניה של אשה באה בימים, ההולכת בנעליים אורתופריות, שעונה על מקל ומלקטת פרחים שגדלו בתמימות על אדמה מזובלת בדם.

ובענייין אותו החשבון עצמו — שני בימאי הסרט שלום לך בן הציגו באחד מחדרי־ההקרנה סרט תיעודי שעשו על התיישבות חקלאית יהודית בכפר מרוחק, בפינה נוחה של הונגריה. כמה מן המארחים הסבו את תשומת־ליבי לכך והסבירו: הסרט הזה הוא הצדקה והצטדקות לפני כל מי שקטל את סרטם העלילתי על איוב, המתמרד כאילו נגד אלוהיו.

הרי הסרט הזה הוא זיוף ופשע, טענו ואף חילקו, למעשה, את רכושם בין פשוטי־העם.

ובין השאר גם סרט שעורר את הכעס הגדול ביותר של צופי השבוע.

זהו עיבוד חדש ושרירותי של ירמה, על־ידי צמד הבימאים שעשה את שלום לך בן. גינוגיוש, וקאנאי, ושנשלח על־ידי ההונגרים להתמודד על פרס האוסקר לסרט הזר, שעורר הרבה סימני־שאלה.

ראשית דבר, אין בינו לבין לורקה אף קירבת־מישפחה, לא באווירה, לא

המרגל העליון הוא הקולונל אלפרד רדל (השחקן האוסטרי קלאוס־מריה ברנדאואר), איש המטה הכללי האוסטרו־הונגרי, המואשם בבגידה, על רקע הומו־סכסואלי. כדי לטשטש עיקבות ניהל רומן עם בת אצילים, אך כשנעצר, התאבד (למעלה, משמאל).

בסיגנון, לא במזג וגם לא במזג־האוויר. זוהי, שוב, קופרודוקציה הונגרית־גרמנית, שצולמה בספרד. השחקנית הגרמניה גודרון (האשה הבוערת) לנדגרבה מופיעה בתפקיד לורקה, כשאת ידיד בעלה מגלם שחקן שגם הוא אין לו טיפת דם יהודי־כנענית אחת — מאתייה קאריירי עדין־הפנים וחיוור־העור. באופן בלתי־הגיוני לחלוטין רוחצים בני הכפר בעירום מוחלט באגם, כחום היום, ומייד אחר־כך בא הגיבור ומסיק את האח בעצים, כנהוג במרכז אירופה החורפית.

אבל האורחים לא הסתפקו בגיחוך מתחת לשולחן, הם גם לא סגרו את פיהם ולא חסכו את שבט ביקורתם. לא באופן פרטי וגם לא באופן פומבי.

הדעה הכללית היתה, שהסרט ההונגרי נמצא במשבר. אומנם, קופרודוקציה מוצלחת כמו מפיסטו או רדל מניבה פירות טעימים, אבל סרטים דיוגמת ירמה ואחרים מסכנים את האופי ההונגרי.

אולי מוטב לחזור להפקות הקטנות בעלות האופי הלאומי המובהק, ולהיצמד לבעיות ולנושאים המוכרים באמת ליוצרים ההונגרים.

ההונגרים. יהודי הונגריה הלכו כצאן לטבח ואיש מבני־בריתם של הנאצים לא מחה דימעה כשגורשו לאושוויץ. אשר לאימוץ ילד נוצרי: חלום באספמיה. וכי מישהו היה מתיר ליהודי לאמץ ילד נוצרי באותם הימים?

לא רק תחת השולחן

ך איתי 17 סרטים. לא את כולם ראיתי בשלמות, וחלק מהם אינם ראויים להיזכר לזמן ארוך. לזכות ההונגרים ייאמר, שהם לא עשו סלקציה ולא ניסו להראות רק את התוצרת המפוארת. הם פשוט הראו כל מה שנעשה השנה בהונגריה: קומדיה חביבה על ניגודים בין הדורות, המחריפים כשבני כמה דורות חייבים ללון באותה הדירה; סרט על לבטי־החינוך שיש לאם צעירה, המגדלת לבדה את בתה ואינה רוצה לוותר עליה לטובת בעלה שהתגרש ממנה, אף שאמצעיו רבים יותר; סרט אחר על ה„רוזנת האדומה", האצילה שעמדה מאחורי בעלה, מיכאלי קארולי, ושיחזר ניסו לעשות מהפכה חברתית בסוף תקופת האימפריה האוסטרו־הונגרית.

תמונתה מפארת את עמוד־הפירסומת ברחובות ובעיתונים. עכשיו תכריע מכונת־האמת אם תישאר נשואה או תתגרש. אם יוכח שלא בגדה בבעלה, יישארו בני־הזוג נשואים. בינתיים הם משמיצים זה את זה

גירושיה של נעמת

א חת **השיחות** האחרונות שניהלו ביניהם רוגמנית־הטמפונים היפה, גלית צוקר, ובעלה הטייס, בנימין, נשמעה כך:

הוא: „כבר שנה שאת לא מנקה את הבית, לא מבשלת ולא מכבסת. בעצם, הפסקת בכלל להיות אשתי! את מזניחה את הדירה, ואפילו הכרזת שאת לא רוצה בכלל ילדים!"

היא: „אני לא רוצה ילדים? הרי כבר שישה חודשים שאתה לא רוצה להתקרב אלייך. הראש שלך רק בעבודה, אתה מתייחס באדישות לחייך־תישואין שלנו. לפני חודש ניסיתי לתת לך נשיקה, ואתה דחפת אותי ברגליך! או אני לא רוצה לולדת ילדים? איך אלך אם אתה לא מתקרב אלייך?"

הוא: „אמרתי לך לעבור לגור איתי בבסיס, כמו כל הנשים האחרות של הטייסים, אבל את אמרת שאת תגורי רק בתל־אביב. עכשיו אני צריך לנסוע כל בוקר במשך שעות לעבודה ולקום נורא מוקדם. ואת עוד מחביאה את השעון המעורר, כדי שאאחר לבסיס!"

היא: „אתה לא יכול לקום בבוקר, מכיוון שאתה מבלה בלילות עם בחורות אחרות, ורוב הזמן אתה בכלל לא בבית. בעצמך סיפרת לי כמה טוב לך עם בחורות אחרות!"

הוא: „את מדברת? זו את שנעלמת

הוא עליה: היא עליו:

לערבים שלמים מהבית, ומספרת לי סיפורים על עבודה במישרד־ארכי־טקטים: אני יכול לתאר לעצמי איזו עבודה את עושה שם עם הארכיטקט! מספרת לי סיפורים על חברות שאיתן את הולכת למסיבות! את חושבת שאני לא יודע על כל המאהבים שלך? לקחתי חוקר פרטי, שייברר זאת עבורי. זה לא מספיק שכל המדינה ראתה אותך כמעט עירומה במודעת־פירסומת בעיתון? אמרתי לך, כאשר הודעת לי שאת הולכת להצטלם לפירסומת לתחתונים, שאני לא מרשה, ושאני אדרוש גט ממך!"

היא: „מה יש לך? אתה לא ידעת שאני דוגמנית, כשהתחתנו? אבל אז עודדת אותי, היית מבסוט מהכסף שזה הכניס. אז מה פיתאום אתה מתנגד עכשיו?"

הוא: „אני הסכמתי שאת תצטלמי בעירום? איזו צורה יש לזה, שאת מצטלמת בתחתונים, ושלושה גברים עומדים לידך, גם הם בתחתונים? לזה אני הסכמתי?"

היא: „מי בכלל צריך את ההסכמה שלך? אתה לא נותן לי כסף כבר חצי שנה: ממה אני אתפרנס? דור־המים־החמים התקלקל, ואתה אפילו לא נתת לי כסף לתקן אותו. הייתי צריכה לקחת כסף מהורייי, כדי להתקין דוד־שמש חדש. מהמשכורת שאני מרוויחה כמתלמדת במישרד־ארכי־טקטים אי־אפשר לנהל משק־בית כמו שלנו. בטח שאני צריכה לעבוד ולהרוויח, ולא מגיע לך שאני אתן לך דין־וחשבון על מה שאני עושה!"

הוא: „אני רוצה להתגרש ממך. ממילא אין לי אשה, את לא מבשלת ואני כבר חודשים אוכל אצל הוריי. את לא מנקה את הבית. תראי איך הוא מונח, ואיך הוא נראה. אני רוצה גט וזהו זה! את הדירה אני מסכים שנחלק חצי־חצי, למרות שהוריי נתנו יותר ממחצית מחירה של הדירה."

היא: „על העניינים של כסף תדבר עם אבא שלי!"

הוא: „אבא שלך? ריברתי כבר איתו. הוא אמר לי שהוא לא מוכן לקבל צרה כמוך בחורה בכיתה והוא הציע לי שאקח לי מאהבת. אז מה יש לי לדבר עם אבא שלך?"

„כבר שנה שהפסקת בכלל להיות אשתי!" „חצי שנה שאתה לא רוצה להתקרב אלי!"

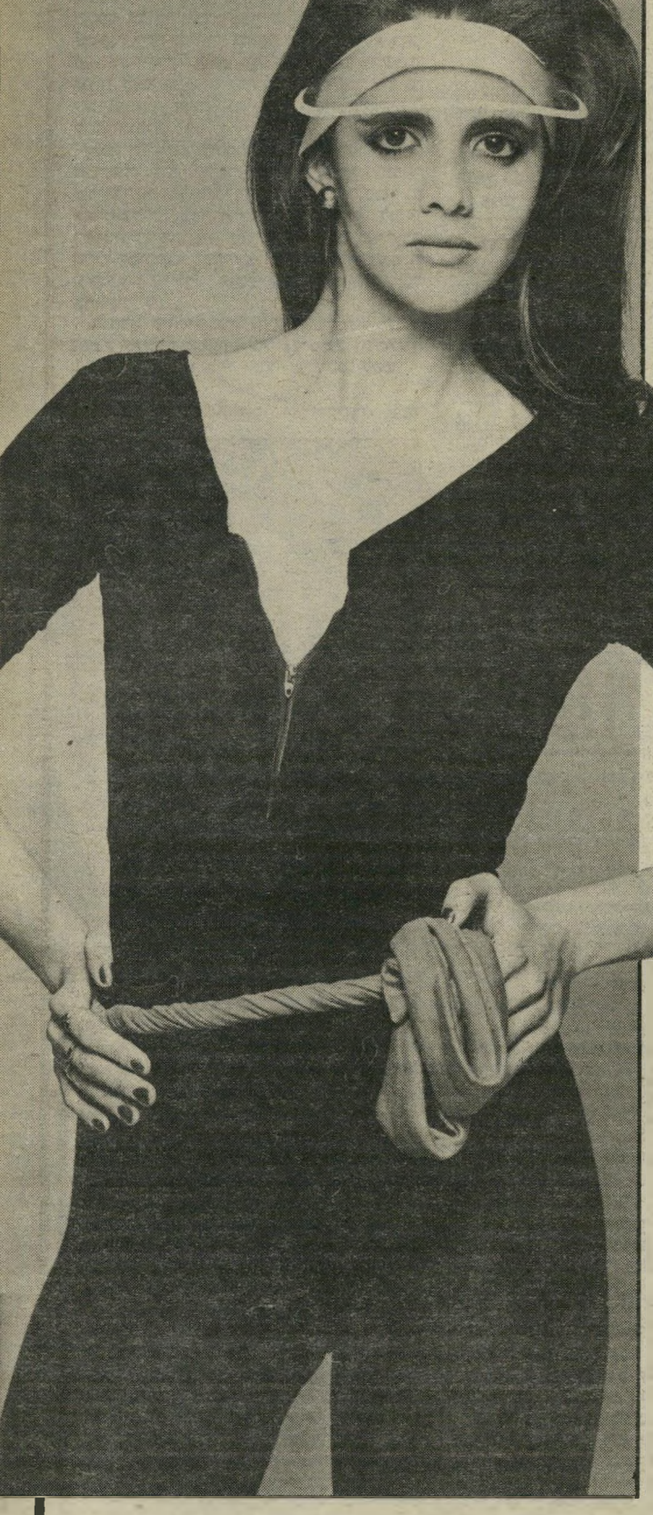

הטמפונים

שיחות רבות כאלה התנהלו בוודאי בביתם של בני־הזוג נישאו, מייד עם שיחרורה.

למרות הצלחתה המסחררת בעולם הדוגמנות, עדיין חולמת גלית על קריירה שונה. היא רוצה להיות ארכיטקטית. חלום־ילדות ישן. היא למדה בסדנה לעיצוב־פנים, וכיום היא עובדת במישרד־אדריכלות כמתלמדת. לדבריה, אין היא מתכוונת לעשות קאריירה של כוכבת־סרטים או דוגמ־נית־צמרת. אולם תמונתה, כנערת־הטמפונים, הובילה את מסע־הפירסום הגדול ביותר בשנת־המיתון הנוכחית. בפירסום הראשוני לטמפונים הושקע כבר סכום של 400 אלף דולר.

באמצעות עורך־דינו, יעקב סידי, תבע בעלה של דוגמנית־הטמפונים גט ממנה. הוא גם ביקש מבית־הדין להכריז, כי עקב צילומיה הבלתי־צנועים בעיתונים, ועקב בגידותיה בו עם גברים אחרים, יכריז בית־הדין כי גלית הפסידה את כתובתה ומזונותיה. בקשה נוספת, שהגיש הבעל, היתה לאסור על גלית, כל עוד היא נשואה לו, להצטלם בלבוש בלתי־מהוגן.

במרירות גדולה אף טען הבעל, צוקר, אך שיחה אחרונה זו, שצוטטה לעיל, התנהלה באמצעות נציגיהם של השניים בבית־הדין הרבני, בעיקבות בקשת־גירושין שהגיש הבעל. השניים נישאו ב־1982, וחיו בהרמוניה שנה אחת בלבד. מאז החלו הסיכסוכים ביניהם, וב־1984 הגיש הבעל תביעה לגט.

גלית (22) נראית צעירה מגילה. בתמונות־הפירסומת שלה, המציפות את חוצות תל־אביב ואת שערי השבועונים, היא נראית ככת 16. מומחים מגדירים את יופיה כשילוב של חושניות ובתוליות.

בראיון שנתנה גלית ללאשה, הכחישה אמה, שהתלוותה אליה, שגלית עומדת להתגרש. היא צינזרה את דבריה של הבת, והיחתה את הצלם לגבי תנוחות הצילומים.

גלית התגלתה במיקרה על־ידי צלם־אופנה, כשהיתה בת 19. היא צולמה ללוחות־שנה ועלונים. את בעלה הטייס הכירה בעת שרותה הצבאי, כאשר עבדה במישרד־הבי־טחון. בני־הזוג יצאו יחד שנה, ואחר־כך טייס קרבי, כי אשתו האוהבת הכריזה באוזני ידידותיה שהיא מקווה שהוא ייהרג באחת מטיסותיו ללבנון.

הטוען הרבני מרדכי רבלסקי, המייצג את גלית, הכחיש בשמה את טענותיו של הבעל. הוא טען, כי הסר־פור על קללותיה של גלית, ותיקוותה כי בעלה ייהרג בלבנון, איננו אלא עלילת־דם, וכי האשה ממש נחרדה מהשקר הגס הזה.

בבית־הדין ביקשה גלית לחזור לבעלה ולהשכין שלום־בית ביניהם. אבל עורך־הדין סידי טען, כי היא עושה זאת רק כדי לזכות בכספים רבים יותר. בפירוט העלה עורך־הדין את סיפורי אהבותיה של הדוגמנית לגברים זרים, מסר לבית־הדין את שמותיהם ואת הזמנים שבהם נפגשה איתם. גלית ובא־כוחה הכחישו זאת בתוקף.

הרבנים עיינו היטב בתמונת פירסומת לתחתונים שהגיש להם הבעל. בתמונה נראים ישבניהם החשופים של שלושה גברים ונערה אחת. הבעל טען, כי הישבן הנשי בתמונה שייך לאשתו, וכי הוא התנגד לצילום תמונה זו. גלית הכחישה בבית־הדין כי זהו ישבנה. היא טענה, כי כלל לא הצטלמה לתמונה זו.

כאשר הגיעו הוויכוחים לענייני כספים, סיפרה גלית, כי בשנה הראשונה לנישואיהם, היה הבעל נותן בירה את כל משכורתו, והיא היתה עושה בה כרצונה. אך לפני שמונה חודשים הפסיק הבעל לתת לה כסף, ומאז היא נאלצת להתפרנס מ־80 אלף שקל שהיא מרוויחה כמתלמדת אצל ארכיטקט, ומסכומי־כסף מזדמנים מעבודתה כדוגמנית. עבור מודעת הטמפונים קיבלה 200 דולארים, לדבריה, והיא עומדת לקבל 1500 דולר עבור פירסומת נוספת.

לדבריה, לוותה כספים מהוריה, כדי לממן את משק־הבית וכדי להתקין דוד־שמש חדש. היא ביקשה מבית־הדין לחייב את בעלה לשלם לה מזונות בסך 300 אלף שקל לחודש, כפי שהיה נוהג קודם לכן.

בישיבה האחרונה, שהתקיימה לפני חודשיים, העלה הבעל הצעה מהפכנית. אחרי כל הטיעונים שהועלו, פנה הבעל לבית־הדין והציע, כי גלית תלך לגלאי־שקר להיבדק, אם אומנם בגדה בו עם גברים אחרים, אם לאו. „אם יתברר שלא זנתה, אני מוכן להשלים איתה," אמר. אבל אם יתברר שהיו לה מאהבים — יתגרשו השניים ויתחלקו בבית.

גלית הירהרה ואמרה: „אני מוכנה ללכת למכונת־אמת להיבדק. אם יתברר שאינני אומרת אמת, אני מוכנה להתגרש והדירה תתחלק חצי בחצי."

ספורט

מהר, גבוה ורחוק

אין נחת

אבל יש חומר לספר־השיאים

הספורט לא שבע השבוע נחת במישור הבינלאומי, וההפסדים נחתו עליו בזה אחר זה. בתחילה היו אלה כדורסלני מכבי תל־אביב, שספגו תבוסה ניצחת מידי נציגי השור הספרדי, שחקני ריאל־מדריד, שהיכו במכבים ללא רחם 76:100 ושלחו אותם לתל־אביב עם מחשבות נוגות לגבי המשחק שיהיה השבוע נגד ציבונה ואגרב ויקבע רבות לגבי סיכוי האלופה להעפיל לגמר־הגביע.

אחר־כך בא ההפסד הצורב של נבחרת הכדוריד נגד ארצות־הברית 27:25, הפסד שירידרד את הנבחרת לדרגה ג' בעולם. ולבסוף גם לא הצליחה נבחרת־הנוער בכדורגל לזכות בכרטיס־ההשתתפות לאליפות־העולם, שתיערך הקיץ במוסקבה, אחרי שנוצחה במשחק האחרון והקובע, על־ידי אוסטרליה, המארחת של הטורניר 3:2.

הנחמה היחידה אולי היתה הסל של דורון ג'מצי, שנקלע ממרחק של 24 מטר, ושהוקרן השבוע ברחבי אירופה ואולי אף ייכנס לספר־השיאים של גינס.

גם פציעתו, השבת, של שופט־הכדורגל יוסף שועי, על־ידי שחקן מכבי יבנה, יהודה זגורי (בשוגג), עשתה היסטוריה. השופט הפסיק את המשחק (בין יבנה ומכבי פתח־תקווה) בטענה שקווניו אינם מוסמכים לנהל את המשחק במקומו, וכך שלח את השחקנים הביתה לאחר 60 דקות משחק בלבד.

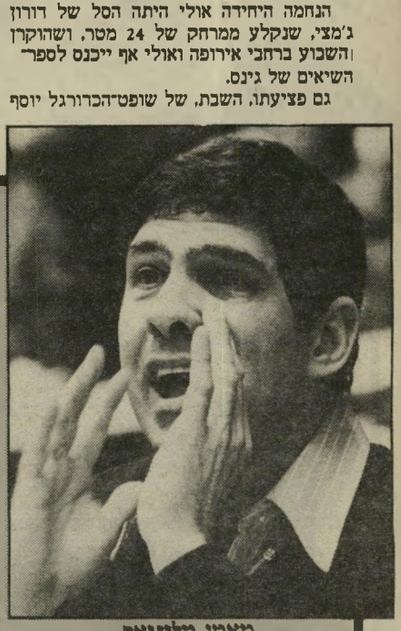

מאמן מליניאק
־זה מיקצוע בלי ניצולים!

באביב האחרון, כאשר נבחרת הכדורסל של ישראל נכשלה מלהעפיל לאולימפיאדת לוס־אנג'לס בטורניר המוקדם בגרנובל ופאריס הצרפתיות, ספג המאמן אריה מליניאק מלוא החופן ביקורת והשמצות.

מליניאק איבד את תפקידו לטובת המאמן צבי שרף. אבל הנבחרת ממשיכה לאכזב. אחרי שני נצחונות על שווייץ החלשה ועל אנגליה (בידי־אליהו), באה התבוסה בברטיסלבה נגד צ'כיה, 97:75. נשאלת השאלה: האם המאמן הוא האשם או שזו כל היכולת של הכדורסל היצוגי שלנו?

אריה מליניאק שב מחופשת סקי באוסטריה ואומר:

„אינני יודע מה קרה בצ'כיה. ברור שאפשר להשיג תוצאה יותר טובה מאשר הפסד של יותר מ־20 נקודות. אבל לא צריך להסיק מסקנות נמהרות. מקומה של ישראל הוא לא השני באירופה, כמו שהיה ב־1979, אבל גם לא צריך למהר ולהספיד את הנבחרת העלולה לאבד את מקומה בין שמונה הטובות באירופה.

השמיצו אותך מוקדם מדי?

לא מדובר פה אם ירו על אריה מליניאק מכל הכיוונים, וגם לא אם הביקורת היתה עניינית ופירית. מדובר על הכדורסל שלנו ועל עתידו.

אני מקווה שהנבחרת תצליח. אני לא יודע מה קורה בנבחרת הנוכחית. השחקנים הם אותם השחקנים והוכחנו שאנו יכולים להתמודד עם נבחרות מעולות.

נצחנו בספרד את ספרד, שחודשיים לאחר מכן זכתה במדלית־הכסף באולימפיאדה. ניצחנו גם את פולין. אומנם, זה היה בטורניר־הכנה, אבל עשינו זאת עם אותם השחקנים ששיחקו בפאריס ועם אותם השחקנים שישחקו בברטיסלבה. ואלה יהיו גם השחקנים שישחקו בגרמניה, ביוני הקרוב, באליפות אירופה.

כדורסל

חתול שחור

קרע בצמרת, תקווה לסיום

כמכבי תל־אביב מנסים להסתיר את זה, אך זה דלף. כנראה שההתחלה השחור שעבר, לאחרונה, בין יו"ר מחלקת הכדורסל, עורך־הדין שמעון מזרחי ומנהל הקבוצה, שמואל מחרובסקי, גרם לנתק כמעט מוחלט בין השניים.

אנשי המחלקה עושים מאמצים גדולים כדי לפייס בין השניים, אך המתיחות ביניהם לא פגה.

רבים גם תמהו מדוע שמלוק מחרובסקי לא נסע עם הקבוצה, בשבוע שעבר, למדריד, כפי שהוא עושה כמעט כל שנה. מדריד היא היכל־הקודש של מכבי ושמלוק לא יוותר בנקל על ביקור במועדון־הפאר של ריאל, המהווה דוגמה לחיקוי.

סברות, סברות. סברה אחת אומרת ששמלוק לא נסע בגלל עיסוקיו הפרטיים. סברה אחרת אומרת שבמכבי החליטו להדק את החגורה, אך סביר יותר שהסיבה היתה הקרע בין שמלוק לבין היו"ר, מזרחי.

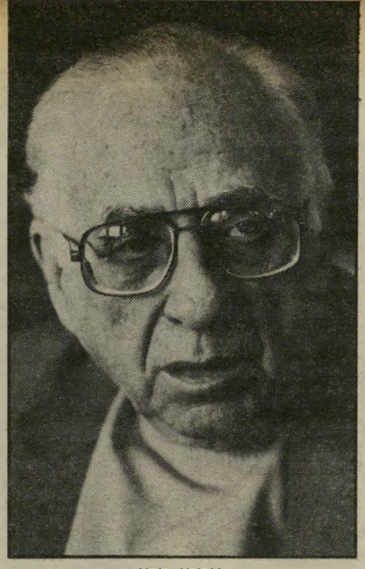

עסקן בהן
במקום רבנות, כדורסל

השבוע, בו צפוי לקבוצה משחק־המפתח נגד אלופת יוגוסלביה, ציבונה זאגרב, ביקשו כולם לאחות את הקרע. יש למכבי מספיק לחצים, גם בלי זה.

איש הבשורות

במקום לגייר מסמיק לאפשר

אחד הכדורסלנים אמור להשתתף בקייץ הקרוב במחנה־המיבחן של הרוקיס בארצות־הברית (שחקנים שסיימו את הקולג' ומועמדים לשחק בליגה המקצוענית אן־בי־איי).

את הבשורה הזו הביא עמו השבוע ארצה עסקן־הספורט הוותיק, חסקל כהן בן ה־60. כהן, שהתעתד פעם להיות רב בישראל, הוא איש כדורסל ותיק, שהביא, בעבר, ארצה, שחקנים רבים ומוכרים, מג'ים בוטרייט וטל ברודי עד וילי סימס ואולסי פרי.

רעיון מבריק. כהן סרב לנקוב בשם הכדורסלן, אם הוא ישראלי או אמריקאי, המשחק בארץ. זה כדי לא לעורר מהומות. כי לכהן חשוב מעל לכל קידום הספורט. עובדה, הוא כבר גייס מיליון וחצי דולר למען הקמת מגרשי ספורט.

קשריו עם האנ־בי־איי הם תולדה של 20 השנים שהיה אחראי על יחסי הציבור שלהם. אחד הרעיונות המבריקים שלו, באותה עת, היה ייזום משחקי האול סטארס. הנערכים מדי שנה בין כוכבי המזרח לבין כוכבי המערב (של ארצות־הברית, כמובן).

בארץ גם עוסק כהן ביד הספורטאי היהודי. אתר־הנצחה לספורטאים יהודיים מפורסמים, שהוקם בווינגייט. נושא אחר אותו מקדם כהן, הוא ההשתלמויות שהוא ערוך מדי קייץ למאמנים ישראליים בארצות־הברית. הרי לא לחינם הוא חבר בוועדת הכדורסל האולימפית של ארצות־הברית.

שיטת הנידמה־לי. הבעייה האחת שיש לכהן החרדי, עם הכדורסל הישראלי, היא הגיורים. הנעשים שלא כחוק, כדי לאפשר לשחקנים לשחק.

אומר כהן: „הייתי רוצה שיפתרו את הבעיה הזו, ושיאפשרו לשני זרים לשחק בקבוצה." כמובן, בלי שיגיירו אותם לפי שיטת הנידמה־לי.

סקווש

היל והילאל

גמל, גמל, אבל — את האליפות הוא נטל

מוסה הילאל, המצרי הראשון שניצח במיפגש ספורט בארץ, מאז סיום המנדט, אחר שהפתיע בגמר אליפות הסקווש הבינלאומית בהרצליה, בנצחון 2:3 על אלוף השנה שעברה, האוסטרלי ריק היל, גילה ג'נטלמניות רבה בעת משחק־הגמר, כאשר האוסטרלי, הצעיר מהילאל ב־11 שנים, התגרה בו והתנהג, לעתים, בצורה בוטה.

היל, שניצח אשתקד בקלות יחסית, והמדורג 15 בעולם, האמין שגם הפעם יפול התואר לידיו כפרי בשל, אך הילאל בן ה־35 (והמדורג 28 בעולם) והחי זה כמה שנים בבירמינגהאם האנגלית, בה הוא מאמן את המועדון המקומי, חשב אחרת.

התוצאה: היל יצא מן הכלים, ביצע תנועות לא יפות ולעג להילאל: „אתה בא מארץ, שיש בה רק גמלים!"

הילאל הבליג, השיב בחבטות מתוחכמות, שעל אחת מהן אף לא הצליח היל לענות כלל. הילאל זכה לתשואות רמות מקהל הצופים ולקינוח גם שילשל לכיסו 1350 דולר, 350 מהם עבור נצחונו באליפות הסניורים לגילאי 35 פלוס.

שום חברת ביטוח אינה מוכנה לבטח את החמאם, שעליו מסתערים החרדים — ושום גוף ציבורי אינו מוכן לעזור לו

„אני רוצה לסגור את החמאם, כי נמאס לי להילחם. נמאס לי להיות קורבן, אין לי יותר כסף לממן את הנזקים שנגרמים לי בחמאם ובחנות."

אחרי שלוש פעמים שנשרפה חנותם של מרגלית ואהרון כובשי, פעם אחת שנשרף החמאם, כל הפעמים שהוצתו המקומות בזדון, אחרי יותר מתריסר מיקרים שבהם נגרמו לשני המקומות נזקים שונים ומשונים בכוונה, כמו

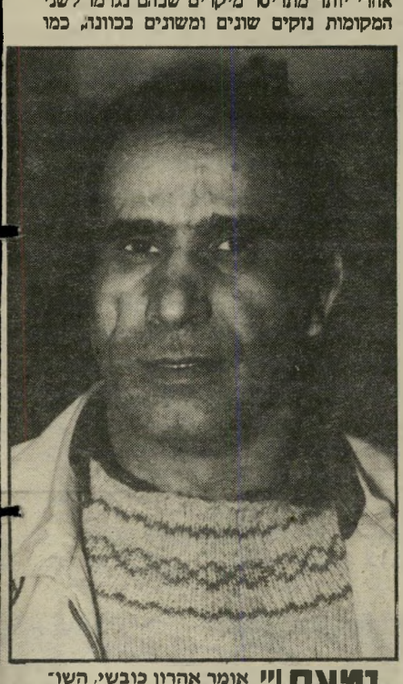

„נמאס!" אומר אהרון כובשי, השו־כל לסגור את החמאם, בגלל התנכלויות החרדים החוזרות ונשנות.

שפיכת זפת בחנות, ניתוץ שמשות והשחתת הסחורה שבחנות, אין אפילו חברת־ביטוח אחת המוכנה לבטח את שני העסקים האלה.

כובשי מוכן להרים ידיים ולסגור את החמאם.

גם עיסוי

חנות הבגדים של מישפחת כובשי נמצאת ברחוב גאולה בירושלים, בלב שכונה שהיתה פעם חילונית לגמרי והיום היא חרדית לגמרי. חרדית אקטיבית. בעל־עסקים רבים בשכונה, וסתם דיירים פרטיים (כאלה שלא ברחו עדיין), סובלים לעיתים קרובות מנחת־זרועם של החרדים.

כל עסק המוכר, לדעתם, דיבור־פריצות, או אנשים הלבושים בצורה פרוצה, זוכים להכיר מקרוב את נחת־זרועם של החרדים. וידה של המישטרה קצרה מלהושיע. „קשה לנו לזהות אותם." אומרים במישטרה למתלוננים.

החמאם התורכי, שם דבר בירושלים ובישראל כולה, נמצא בתוך מיבנה־אבן מתקופת התורכים. יש בו סאונה, אמבטיה קרה ואמבטיה חמה, לוחות־שיש לוהטים ועיסוי. התיקרה מקורה, החדרים גדולים, הקירות עבים, הריצפה מרוצפת בלוחות־אבן חלקים גדולים. המקום כולו עושה אדים חמים ומשרה אווירה של חלום. הריח ריח של נקיון ושמנים של מסג'.

בקיץ, אחרי, או לפני שיוצאים מן הבריכות, אפשר לעלות על הגג ולהשתזף בשמש הירושלמית, שאינה שורפת.

בחורף, כשקר, אפשר לעבור לחדר־מנוחה, בתוך אולם ענק, שבמרכזו תנור־עצים מדיף ריח, וסביב ארבעה קירותיו מיזרונים מכוסים כבדים ציבעוניים ומשופעים בכריות.

מה הוא אומר

„לא נלקק דבש!"

אתה צופה לטוב גם אם לו סילבר והאוורד לאסוף לא ישחקו?

זה יהיה חמור ועצוב אם הם ייעדרו מהאליפות. גם איתם המשימה תהיה, הפעם, קשה. נבחרות מעולות נכשלו ולא הגיעו לאליפות הנוכחית. יוון ושוודיה, שניצחו אותנו בצרפת בקדם־אולימפי, לא יהיו באליפות. גם אנגליה. זה רק אומר שלא נלקק דבש.

אפילו לא אפסנאי־הנבחרת

בשנה האחרונה של אריה מליניאק יש עוד פרשה אחרת.

כשנבחרת לתפקיד מאמן נבחרת־הנוער כולם הצביעו בעדך, פרט לנציג של מכבי תל־אביב. מה אתה אומר על כך?

אין לי שום ספק שאם תהיה הצבעה למנות אותי לאפסנאי הנבחרת, תהיה גם כן התנגדות מצד אנשי מכבי תל־אביב.

מה, אם כך, קורה בינך לבין אנשי מכבי?

באחרונה הושמעו דברים קשים נגדך.

הוכח ציטוט שלי שלא היה ולא נברא, שכביכול השמעתי בגלי צה"ל. דאגו להכניס את זה לאוזניים של אנשי מכבי והם „נדלקו." הם, כנראה, לא יכולים בלעדיי, וגם אילו לא הייתי קיים, אז אנשי מכבי היו ממציאים אותי.

ותוך מזה, אתה ראוי לאמן את הנבחרת הצעירה?

תראה, אנחנו מתעסקים במיקצוע שאין בו נצולים. יש עליות ויש ירידות. אם הוועדה המיקצועית של איגוד־הכדורסל החליטה שאני מתאים, סימן שהם יודעים מה הם עושים.

לגביי, תפקיד מאמן נבחרת־הנוער הוא להכין שחקנים לנבחרת הלאומית ולהגיע להישגים.

עם נבחרת־הנוער שאימנתי ב־1980 הגעתי למקום השביעי באליפות שהיתה בצליה, היוגוסלבית. זה ההישג הטוב ביותר מלבד ההישג של הנבחרת, ששיחק בה מיקי ברקוביץ ב־1972, ושהגיעה למקום הרביעי.

יותר חשוב — שמהנבחרת ההיא משחקים היום בנבחרת הלאומית אמיר בינו, דורון ג'מצי ומוטי דניאל, שהם בעשיריה הראשונה, ועמוס פרישמן ודורון שפע, שהם בסגל הרחב. ארז חזן ועפר יעקבי כבר היו בסגל הנבחרת ויואב קדמן משחק בנבחרת העתידה.

ומה אתה אומר על האלופה, מכבי תל־אביב?

היא תזכה בגביע אירופה לאלופות.

החרדים נגד החמאם

פעם היה החמאם התורכי בית־המרחץ העירוני של ירושלים. הוריה של מרגלית כובשי רכשו אותו לפני 36 שנים ממישפחה בוכרית, שהחזיקה בו שנים רבות. הם הפעילו את המקום במשך 18 שנים, ואחר־כך מכרו את הזכויות לאהרון כובשי, חתנם.

החמאם ממוקם בשכונת הבוכרים, פעם שכונה של עולי בוכרה, מסורתיים ודתיים ברובם, אך לא כפייתיים. לאט־לאט, כשהתרבו החרדים, שהתגוררו בדרך־כלל בגיטו במאה־שערים, הם התחילו לרכוש דירות ומיבנים לישיבות, והשכונה הפכה ליותר ויותר חרדית. החמאם התורכי שימש במיקווה כשר לכל הדתיים והדתיות, ואף היה לו אישור מרבני העדה החרדית.

אבל לא רק החרדים נהנו משירותיו של המקום האקזוטי. גם חילוניים רבים נהגו לבוא לשם, חלקם אפילו תל־אביביים, שעלו מן השפלה במיוחד, בגלל אופיו של המקום.

החרדים, שבאופן שיטתי ועיקבי משתלטים על כל מיבנה ודירה חילונית באיזורים הקרובים לחצרות הרבנים, החלו לשים עין על בניין החמאם התורכי. הם רצו אותו לעצמם.

כדי לשכנע את בעליו ואת הסביבה בכלל, התחילו להתנכל למקום ולבעליו, מישפחת כובשי.

„אני חושב שצריכים לחוקק חוק שיפצה אותנו, כמו שמפצים נפגעי פעולות איבה," אומר אהרון כובשי, איש נעים, בכעס. „אני חושב שפעולתם של החרדים היא פעולת טרור לשמה. עד היום חשבתי שחייבים להילחם בהם מילחמה פאסיבית, לא לוותר. עכשיו כבר נמאס לי, זה פשוט עולה לי כסף רב ואני לא עומד בזה.

„חייבת להיות קרן שתעזור לאנשים שנפגעו מאלימות של החרדים, וכאלה יש רבים בירושלים. קרימינולוג אחד ערך מחקר ומצא 60 מישפחות בירושלים, שחצי מהן הפכו לנזקקי סעד. אני לא רוצה להגיע למצב הזה.

„החמאם זה מקום ששווה הרבה כסף, ואנחנו נצטרך למכור את זה בעבור נזיד־עדשים. זה מיבנה משומר, והם יהפכו אותו לישיבה ויהרסו אותו. כתבתי לטדי קולק שהעיריה תרכוש את המיבנה, שלא ילך לאיבוד. ענו לנו שהעיריה אינה יכולה לפתור בעיות כאלה, שזה מתפקידה של הכנסת, וצריך לחוקק חוקים. אנחנו מישפחה מסורתית ולא מכירים בזה שהתורה נועדה לנגוח אנשים ולנשל אותם מעיסקיהם.

חסיד־הומו

לפני שלושה חודשים, כשנשרפה שוב חנותם של מרגלית ואהרון, חיכתה ריבקה סנה, מפיקה בכירה בטלוויזיה, לתגובה — אך זו לא הגיעה. היא לקחה את היוזמה לידיה וטילפנה לאהרון כובשי. הוא אמר לה: „אני שמח שצילצלת. אני מרגיש שאני המוהיקני האחרון. הייתי מוותר מזמן, כי קשה להחזיק מעמד, אבל אני מרים ידיים, כל העסק מתמוטט."

„חשבתי," אמרה ריבקה, „שאם הוא, הקורבן, מוכל להתמיד למרות הנזקים, צריך לעשות משהו והתחלתי להתקשר לאנשים."

היתה היענות גדולה וכך קם הוועד נגד אלימות.

מישפחת כובשי, מצידה, ניסתה להגיע למשא־ומתן עם החוגים החרדיים. הם כתבו מיכתבים לבד"ץ — בית־דין־צדק של החרדים — למאיר פרוש, בנו של ח"כ מנחם פרוש, שהוא חבר מועצת עיריית ירושלים, ולח"כ אברהם שפירא.

פרוש היה היחידי שענה, ומיכתבו היה חמקני. הוא אמר שהוא מוכן להידברות, בתנאי שיגנו את האלימות החילונית כלפי הדתיים.

שפירא לא טרח לענות על המיכתב.

גם לוועד נגד אלימות פנו אנשים שהציעו להשיב לחרדים באלימות נגדית. „ברמות, למשל," סיפרה ריבקה סנה. „שיטת האלימות הנגדית עזרה. חבר סיפר לי שאחרי כל זריקות האבנים, הוא הבין שהוא בסכנה. הוא החליט שנמאס לו, ויצא לילה אחד עם כמה מחבריו. הם זרקו אבנים ללא אבחנה, על שמשות דירות החרדים בשכונה.

„מאז הפסיקו לזרוק אבנים בכביש רמות. אבל אנחנו נגד השיטה הזאת מכל וכל."

מרגלית: „הם טוענים שהם נגד החמאם, כי יש תופעות הומוסקסואליות. לפני חודש תפסנו שם חסיד מבעלו במעשה כזה. גיסי לקח אותו ואמר לו שהוא יסגיר אותו למישטרה, כדי שכל החרדים יראו מי מתעסק בהומוסקסואליות.

„החסיד התחיל לבכות ולהתחנן, הוא הוציא מכיסו סכום של 500 דולר כדי שלא יסגירו אותו למישטרה, אבל לא ויתרנו."

הוועד מתכוון לצאת בקריאה לכל חברי הכנסת הירושלמיים, כולל שרים וראש־הממשלה, כדי שלא ינהו לחרדים להשתלט בכוח על כל החלקות הטובות בעיר. „הם רואים שהם מצליחים לקחת מה שהם רוצים באלימות, שאין מי שיעניש אותם ויפסיק אותם, אז הם ממשיכים," אומר אהרון כובשי בצער. האיש, שהפך לסמל של המילחמה הבלתי־נגמרת, עומד להתייאש. מיבנה, שהוא אחד היפים בירושלים עומד להיהרס, ואין מי שיושיע.

עזת סרגוסטי ■

חדר המנוחה אולם ענק, במרכזו תנור־עצים. החדר כולו מכוסה שטיחים ציבעוניים, וסביב קירותיו מיזרונים וכריות. בתמונה מימין: מרגלית כובשי, בעלת־המקום, עם מרים, פסיכולוגית תל־אביבית, הבאה פעם בשבוע.

בניין המריבה בניין החמאם מבחוץ. כשעליו כרזות „נגד פריצות". המיבנה הוא בן 130 שנה, ונחשב לנכס היסטורי. אם יצליחו החרדים לרכשו, הם עלולים להרוס אותו. למעלה: שלטים של כל השירותים שאפשר לקבל בחמאם.

בתוככי החמאם במיבנה החמאם התורכי יש חדרים מקורים והבריכות גדולות. בחדרים אחרים יש לוחות־שיש חמים, חדרי־סאונה וחדר־עיסוי ובקיץ אפשר אפילו להשתזף על גג המיבנה הוותיק. בחמאם יש ימים נפרדים לגברים ולנשים. לא מזמן אף שימש כ„מיקווה". בצידי הבריכות יש דרגשי־אבן חלקים.

מצאו את אבא

אתם יודעים שאני נורא אוהבת להגיד „אמרתי לכם", נכון? אבל הפעם לא־כל־כך נעים לי.

לפני שנה וחצי (העולם הזה 29.6.1983) כתבתי על תימניה נחמדה, **בטי קרחש**, שטענה שהיא בהריון מן הזמר ואיש־העסקים **מוטי פליישר**. אז אמר לי מוטי: „כל עוד אין לי ילד, אין שום דבר. קודם נראה, אחר־כך נהרוג תורכי ונגוח. כשייוולד הילד יבדקו אותו, ונראה מי אבי הילד. אני לא בטוח שזה שייך לי!" כך אמר ונח.

בינתיים נולד — לא ילד, אלא ילדה. נערכה בדיקת־רקמות, שהיא מאוד אמינה, והתברר שמוטי הוא אכן אביה־מולידה הטיבעי.

אני לא יודעת רקמות־לא־רקמות, הילדה דומה לאביה כשתי טיפות מים. ובכל זאת ניסה הזמר־לשעבר להתעלם מבתו שלו, עצמו ובשרו. בצר לה, פנתה בטי לערכאות מישפטיות. היא הגישה תביעת־מזונות נגד האב. היא פשוט נשארה בלי אמצעים לפרנס את בתה התינוקת, עד כדי כך שהיא עדיין גרה בבית אמה, וסמוכה על שולחנה.

השם מוטי פליישר בטח מוכר לכם. הוא היה

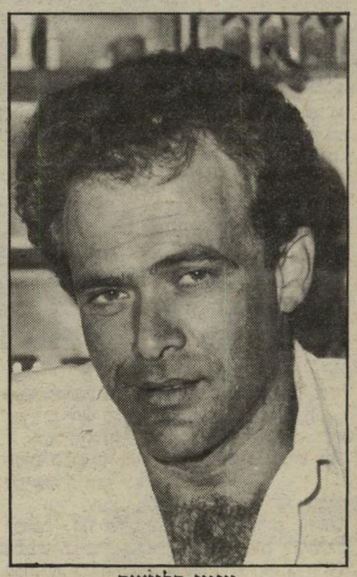

מוטי פליישר
הכל לשעבר

פעם זמר מפורסם, היה פעם בעל כמה וכמה מיסעדות ועסקים, המתבן המיטבח, התחנה והפונדיה. אבל הכל, משום מה, נשאר בעבר. היום הוא זמר־לשעבר, בעל־המתבן־לשעבר וכו' וכו'.

מוטי, בן קיבוץ גיבעת־השלושה (לשעבר), עזב את כל עסקיו ונסע לפני כמה חודשים למצוא את עצמו באמריקה הגדולה.

בינתיים הסכים להכיר בבתו הקטנה, הקוראת לו „אבא", והסכים לשלם עבורה מזונות ככל שידו משגת. בטי ביטלה בשבוע שעבר את תביעתה.

על פיסגת המצדה — כמעט

ליז עם לונה

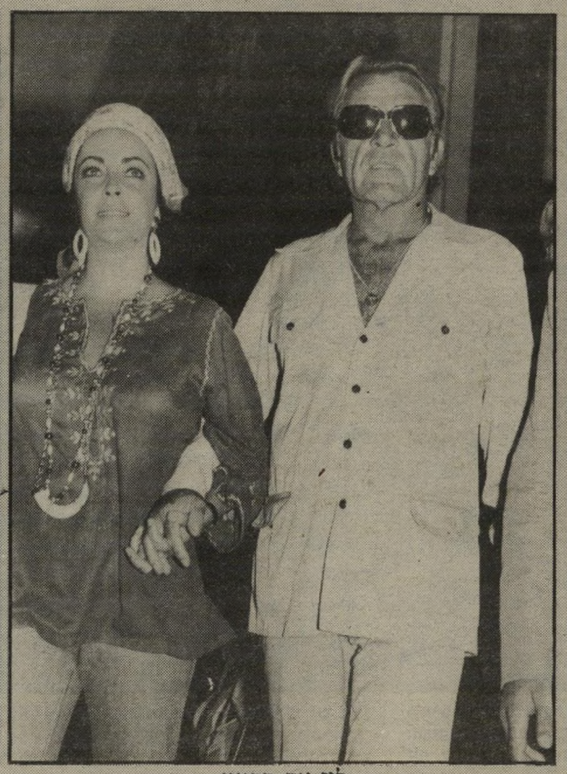

ליז עם ברטון

אמו של הארוס סירבה לפגוש אותה, ובני־המישפחה כינו אותה בבוז „נערת השעשועים"

אני בדרך כלל לא לוטשת עיניי לאנשי העולם הגדול. אני מאמינה לכל הסיפורים היפים המתפרסמים בעיתונים. אבל הפעם הייתי מוכרחה להביא את הסיפור הבא. הוא נוגע לליז טיילור, זו בעלת העיניים הסגולות, שהצטיירה תמיד כקוטלת־גברים וכשוברת־לבבות, שהיתה נשואה שבע או שמונה פעמים (מי סופר?). גיליתי ראיון בעיתון־נשים אמריקאי, שנערך עם ויקטור לונה (56), מי שהיה המאהב המכסיקאי של אליזבט. הבאתי אותו למענכם.

היה ברור שהרומן בין ויקטור לונה ובין ליז טיילור נגמר, כשהוא ראה איך הגיבה על הידיעה שריצ'ארד ברטון מת. הוא ידע תמיד שהקשר שלה אליו חזק מאוד. הם היו אצל ידידים בסאן־פרנסיסקו כשנודע על מותו. התגובה שלה לא היתה סתם תגובה והוא הרגיש, ברגע של אמת, שלעולם לא יוכל לתפוס בליבה את המקום שהיה שמור לברטון. זו סיים חודשיים של חוסר־בהירות וחוסר־החלטה. הוא אמר לשחקנית שפעמיים הציעה לו להינשא לה, שהוא מצטער, אבל לא יוכל להינשא לה לעולם. כשהגיע הצילצול על מות ברטון ידע שהיא תהיה שבורה והרוסה, אבל הוא לא שיער את גודל ההיסטריה שנגרמה לה.

בשתי הזדמנויות הציעה אליזבט להינשא לו. פעם אחת בעת ביקור בישראל, ארץ אהובה עליה באופן מיוחד. היא פיתאום פנתה אליו והציעה שהם יטוסו במסוק למצדה, מקום שהוא כל־כך סימלי, ושם יינשאו. הוא דחה את ההצעה בעדינות, אך לא לפני שאליזבט טיילור צילצלה לשימעון ויזנטל, צייד־הנאצים מווינה, שהוא ידיד אישי שלה, והציעה לו להיות השושבין שלהם. היא גם הסבירה שיש לה שימלת־חופה מכסיקאית במיזוודה.

כשהציעה, היא התנהגה כמו ילדה קטנה ונרגשת ונורא רצתה שיסכים לזה. היא ניסתה לשכנע אותו להיות חלק מן החלום הזה. „זה מאוד ציער אותי, אבל הייתי חייב לומר את המילה לא'. ניסיתי להיות עדין ולומר זאת בעדינות: אליזבט, אנחנו אוהבים עמוקות איש את רעהו, אך האהבה אינה די עזה כדי לגרום לנישואין שיצליחו." הוא פירט: „חזרתי והסברתי לה שהבעיה שלנו היא שבאנו משני מוצאים שונים והפוכים זה מזה. גואדה־לחארה זה ביתי, וכך יהיה בעתיד. מישפחתי, עבודתי וחיי הם שם, והיא, ליז, לא תוכל להיות מאושרת בחברה הקפדנית והסגורה של המקום. אשה שגורשה שש פעמים תהיה מוחרמת מבחינה חברתית."

אך ליז הציעה שנית, בעת מסע בספינה לסין, בחודש אפריל שעבר. מספר לונה: „היינו בפקין, אז אמרה: ויקטור, אתה יכול לתאר לעצמך חופה על החומה הסינית! אני יכולה בקלות לארגן חתונה ליד החומה! זה ממש לא ייאמן! נחזור לאוניה, ונמשיך את המסע כירח־דבש, כבעל ואשה.

„כשהיא הציעה את זה בסין," נזכר ויקטור לונה, „שוב זה שבר את ליבי, אבל סירבתי להינשא לאשה שאהבתי. חזרתי ושאלתי: ואחרי הנישואין, מה יהיה? חיי אינם טיסות והפלגות עם אנשי מועדון חוג־הסילון, שאליזבט כל־כך נהנית מהם. היא יכולה לחשוב שתהיה מאושרת בחיים המורכבים והשקטים מחוץ לזרקורים במכסיקו ביחד איתי, אך אני יודע שלא תהיה מאושרת. היא תהיה כמו ציפור יפהפיה כלואה בכלוב."

אחרי ביטול האירוסין שנמשכו שנתיים, פיזור כספים ומסעות ביחד מסביב לעולם, טען חבר שלו באוזני ידידים: „הוא איננו עשיר כמו הגברת טיילור. ההון המשותף של שניהם יכול היה לספק צורת חיים כזאת, אך ויקטור הגא לא יוכל לממן הוצאה כזאת. ולא יסכים לחיות על חשבון אשתו."

את גודל אהבתו הוכיח ויקטור לונה הגרוש, כשנתן לה יהלום מיוחד־במינו במישקל 16 וחצי קאראט, וטבעת אירוסין מאבני־ספיר, שניהם בשווי 100 אלף לירות סטרלינג. אך שום דבר לא עזר. הקושי העיקרי היה בכך שהוא רצה להמשיך לגור בגואדה־לחארה, עיר קאתולית ושמרנית, וידע שהמישפחה שלו לעולם לא תסכים לקבל את אליזבט. האמא שלו סירבה לפגוש את האשה שאהב, וחזרה ואמרה: „היא שחקנית!" שאר בני־המישפחה היו קוראים לה בינם לבין עצמם, „נערת השעשועים."

„אני בצרות!"

כבר כמה חודשים ש**טל ברודי** ירד מענני־הכדורסל, ועלה על מפת הדברים הארציים של החיים. מאז עזבה אותו אשתו **רונית**, בגלל שמועות שונות ומשונות, שמעולם לא אושרו, על כדורסלן אחר שהיה קשור במישפחה, מגדל ברודי הסימפטי את שני ילדיו לבדו. הוא עובד בבוקר לפרנסת המישפחה החד־הורית (בינתיים) כסוכן־ביטוח, ובצהריים רץ הביתה לקבל את פני ילדיו. לאחרונה שכר את שירותיה של אשה קשישה, שתעזור לו במשימה הקשה של גידול ילדיו. דרינגדרגנתי אליו לשאול איך הוא מסתדר.

„את טל ברודי, בקשה."

„מדבר. מי מבקש?"

„זו רחל המרחלת, אתה יודע מה זה?"

„אני לא יודע בדיוק מה זה, אבל אני מבין שאני בצרות."

„מה קורה בחייך הפרטיים?"

„תגובות על חיי הפרטיים אני לא אתן. על

רונית ברודי
„האמת היא –

כדורסל, לעומת זאת, אני מוכן לדבר איתך מן הבוקר עד הערב."

„אתה יודע שמזה חודשים רבים אתה שיחת־העיר, ואת כולם מעניין לדעת מה קורה בינך לבין אשתך?"

„יש לי רושם שזה יותר מפריע לאנשים אחרים מאשר לי. והאמת היא שכולנו בני־אדם, והאמיני לי שאני מנסה לעשות את הכי טוב שאפשר במצב הזה."

עם קוביות או בלי קוביות

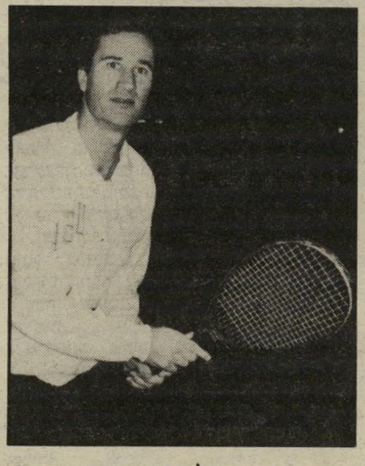

טל ברודי
– שכולנו בני־אדם!"

חני פרי, דוגמנית הצמרת, הספיקה, מאז שחזרה מאמריקה, לכבוש בסערה את מודעות־הפירסומת, שערים בעיתוני־נשים ישראליים, מקום של כבוד בטורי־רכילות ומקום חשוב במדורים חברתיים בכל העיתונים (חוץ מעיתון־הנשים דבר הפועלת, פשוט כי הוא לא קיים עוד). אי־אפשר היה בחודשים האחרונים לפתוח עיתון מכל סוג שהוא, ולא להיתקל בפניה האכזוטיות.

חני עומדת להתחתן בשלישית, ועל זה כבר דיווחתי. כאחת שבילתה שנים רבות וארוכות בגלות אמריקה, ושבה לארצנו האוריינטלית, היא זכאית לזכויות של תושב חוזר, כלומר, להביא את כל טוב אמריקה לארץ.

לפני שבוע וחצי נסעה חני לחודש לארצות־

רחל מרחלת על כל העולם

המסך עולה, המסך יורד

הבימה בתיאטרון הקאמרי רועדת. לא משום שיש שם יותר מדי חזרות, אלא משום שיש שם מנהל חדש ופעלתן. **אילן רונן**, שהיה המנהל האמנותי בתיאטרון החאן בירושלים, בא לנהל את הקאמרי. עם בואו התחיל לעשות שינויים מרחיקי־לכת בצוות התיאטרון, וכל ותיקיו רועדים ופוחדים.

קורס־כל הוא הפסיק את עבודתם המסורה של שני בימאים ותיקים, **היי קלוס**, העובד כבר 30 שנה בתיאטרון, והבימאי האמריקאי **סיטר ג'יימס**, העובד 11 שנים.

במקומם הביא רונן שני בימאים צעירים ומוכשרים, לריענון. **שמוליק הספרי**, בימאי דתי שהשתחרר בימים אלה מכלא 6, אחרי שנכלא בגלל סירובו לשרת בלבנון, **וגדי רול**, שנוסף על היותו בימאי הוא גם בנה, מנישואין ראשונים, של **מיכל זמורה־בהן**, אשתו הנוכחית של השופט העליון לשעבר **חיים כהן**.

לצוות נוספו גם שלושה שחקנים, גם הם צעירים ומוכשרים: (א) **ששון גבאי**, שנלקח מהבימה, ושרונן הכיר אותו כשעבדו יחד בתיאטרון החאן בירושלים, (ב) **דורון תבורי** הושאל מתיאטרון חיפה, ו(ג) **נתן דטנר**, מתיאטרון באר־שבע, שהתפרסם כשהיה האיש מאחורי המסיכה של החתול שמיל. דטנר קיבל תפקיד כשחקן ראשי בקאמרי בהצגה רולטה צרפתית, ועכשיו הוצע לו תפקיד ראשי נוסף בהצגה חדשה, על פי מחזה של צ'כוב, דבש הפרא, שהוא להיט בלונדון.

לפי חוקי התיאטרון הקאמרי, שחקן החתום על חוזה של עונה, צריך להופיע גם בתפקידים קטנים, לכן, הוצע לדטנר (29) לשחק תפקיד זוטר במחזה חדש של **חנוך לוין**. דטנר ויתר על הכבוד ועל התפקיד אך נאלץ לוותר גם על התפקיד הראשי בהצגת השניה.

שמעתי, לא האמנתי ודרגינ דרנגתי לדטנר הנ"ל:

„את דטנר, בבקשה!"

„מדבר, מי זו?"

„המרחלת. שמעתי שלא רצית תפקיד קטן במחזה של חנוך לוין."

„נכון. התפקיד הוא כל־כך קטן, שאפשר היה לחלק אותו לשלושה שחקנים אחרים, ואיש לא ירגיש."

„אבל ויתרת גם על תפקיד גדול וראשי?"

„כן. זה עלה לי בהרבה דמים. זה לא היה קל."

„תגיד נתן, אם אנחנו כבר מדברים — זה נכון שאתה מתחתן בקרוב עם **סמדר כרם**?"

„אנחנו מתחתנים בקיץ."

„איך הכרתם?"

„לא תאמין: יום אחד, לפני שבע שנים. הלכתי לחנות כדי להתאים לעצמי מישקפיים. כשהרכבתי אותם, ראיתי פיתאום שהמוכרת היא בחורה נחמדה ביותר, ומאז אנחנו ביחד."

„נו, שיהיה במזל־טוב."

ואם אתם חושבים, במיקרה, שרטנר הצעיר והמוכשר נשאר ללא עבודה, טעות חמורה בידיכם. הוא עומד להנחות, ביחד עם **דליה מזור**, את תחרות הקרם־אירוויזיון, הוא ממשיך להופיע בהצגה בשלושה פרקים בבית לסין וברולטה צרפתית בקאמרי, וכמו כן בתוכנית הטלוויזיה איזה קטע, ועוד ידו נטויה.

סמדר כרם ונתן דטנר
מראה אחר מבעד למישקפיים

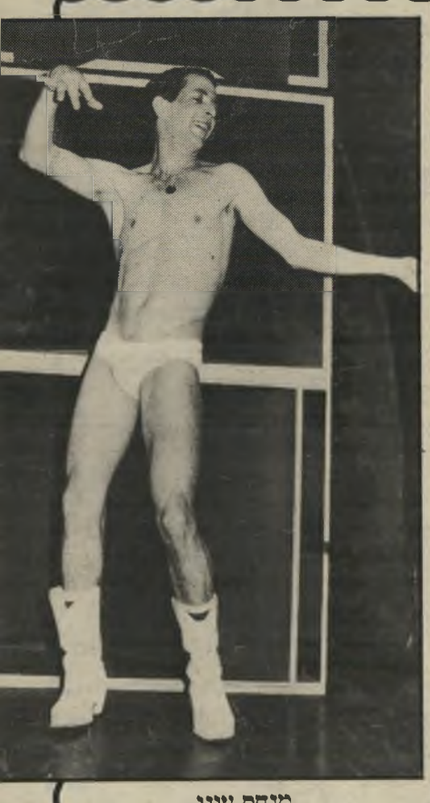

מנחם עיני
בקיוסק

לרקוד על כל החתונות

הפעם צריך לפרש את המישפט שבכותרת כפשוטו. אני לא יודעת מה קורה לבחור המוכשר הזה, אבל הוא לא נח לרגע. אפילו אני, הידועה בזריזותי, איני מצליחה לעקוב אחרי הבחור הדינאמי הזה.

עם אשתו הראשונה ערך **מנחם עיני** מופעי־רחוב. הוא היה מופיע, והיא היתה רצה סביבו ואוספת מעות מן הצופים המשועשעים. לא ידוע לי מה עשה אם אשתו השניה, אבל את השלישית שלף מעל בימת־הריקודים של להקת בת־דור.

הוא נסע איתה לניו־יורק, כדי לשאת אותה שם לאשה, והסביר: „למישפחה שלי כבר נמאס להביא לי בכל פעם מתנות־חתונה. הם לא יבואו, והמישפחה של **דבי**, בניו־יורק, עוד לא ערכה חתונה אף פעם אחת. צריכים לתת להם הזדמנות."

זה היה לפני קצת יותר משנה. בינתיים קיבלה המישפחה של דבי הזדמנות מספקת, לפי דעתו, והוא יכול היה לעוף הלאה לפרח הבא.

הוא השאיר את דבי לרקוד, עם כל הסיפו־לוקסים והסרוויסים האמריקאיים שקיבלו לח־תונה, וטייל לו ברחבי היבשת.

הוא לא נשאר לבד זמן רב. לא מנחם עיני ידידנו. בוושינגטון מצא לו **חברה חדשה**, אמריקאית כמובן, המבוגרת ממנו בחמש שנים, נגנית־נבל מעולה. בינתיים היא מנעימה את שעותיהם הרומנטיות בפריטה, אולי הוא רוקד לצלילי קטע־הנבל מאגם הברבורים.

היה פעם סיפור על אחד, שבפעם הראשונה התחתן באולם מפואר, עם רבע עוף, תיזמורת וכל הקטע, בפעם השניה הוא התחתן בבית־הורין, בפעם השלישית כבר לא היה לו נעים, אז הוא התחתן בבית־קפה. אני חושבת שהפעם יתחתן מנחם עיני בקיוסק.

בבית־קפה אחר

לפעמים, בימי שישי בצהריים, כשרחוב דיזינגוף בתל־אביב הומה בכל המי־ומי, וכל היפים והיפות חולפים לאיטם על פני היושבים בבתי־הקפה, אפשר לראות אשה קשישה, שיערה לבן כשלג, הצועדת באיטיות לאורך הרחוב. לפעמים היא עוברת ליד כסית. מעיפה מבט פנימה אל כל הבוהמה השיכורה, וממשיכה הלאה.

איש מיושבי בית־הקפה הסואן הזה אינו מכיר את האשה הסימפטית. איש מבין יושבי כסית אינו זוכר שפעם, לפני שנים, נהגה לשבת בדרך־קבע באותו בית־הקפה. כשהיא צמודה לאחד המשוררים הגדולים של ישראל, שהלך בינתיים לעולמו, איש אינו יודע, שהאשה, ששיערה הלבן, היא צילה בינדר, שהיתה אהובתו של נתן אלתרמן.

צילה אינה נכנסת לכסית. היא חולפת על פני המקום וממשיכה לכיוון כיכר מלכי־ישראל, לבית־קפה שבו יש לה מקום ושולחן קבוע.

ואילו רחל מרכוס, אשתו החוקית של אלתרמן, שעדיין מתאבלת קשות על מותו, הוסיפה לשמה את שמו. היא, שתמיד הקפידה להיקרא רק רחל מרכוס, הוסיפה אחרי מותו את השם מרכוס־אלתרמן.

בתוך אוטובוס

בכל כמה שבועות מטלפן אלי מודיע אלמוני ומספר לי בלחש **שאייל**, הברקומן שנגמל ושהיה כוכב תוכנית־טלוויזיה מדהימה על חייו, חזר שוב אל הסמים. בכל כמה שבועות אני לא מאמינה, ושוכחת את הסיפור. השבוע התקשר אליי המודיע האלמוני שוב. כדי להשקיט את מצפוני, החלטתי לבדוק את העניין. התקשרתי עם **נילי טל**, שביימה את הסרט על אייל.

דרינג דרינג.

„את נילי טל."

„מדברת."

„שלום נילי, זו המרחלת, שמעתי שאייל חזר שוב לסמים."

„זה לא נכון שהוא חזר לסמים. הוא נקי לגמרי. הוא נמצא עכשיו בגליל_וחי באוטובוס. מאז שנגמל, לפני שנה, אני נמצאת איתו בקשר פעם בשבועיים, ורואה אותו לעיתים קרובות. גם עם אשתו. שעובה אותו עוד לפני שידור התוכנית. אני נמצאת בקשר. היא במצב יותר קשה ממנו, ונמצאת בתל־אביב עם בנם בן ה־3."

„איך הכרת אותו?"

„אני מצאתי אותו במיקלט ציבורי בבת־ים, אחרי שלקח מהוריו בפעם השלישית את הטלוויזיה הציבעונית, כדי למכור אותה ולקנות סמים. מאז שידור הכתבה, לפני פחות משנה, יש בכל פעם מישהו הטורח להפיץ שמועות בתל־אביב שאייל חזר לסמים, אבל זה לא נכון."

נילי טל
היכרות במיקלט

חני פרי
חוץ מ־דבר הפועלת"

הברית. שם תופיע בשלושה שבועות־אופנה, במקומות שונים, על פני היבשת, וסכומי־הכסף שתאסוף שם יקבעו אם תביא איתה מקרר שמייצר קוביות־קרח, או שמא יספיק הכסף רק למקרר רגיל; אם תביא איתה תנור־גאז מהודר בעל חמש להבות, או שתאלץ להסתפק בתנור קונבנציונאלי בעל ארבע להבות בלבד.

פשעים

מזריק הנפט הורשע בכל

משה לוי עלול לקבל 98 שנות־מאסר, אבל הוא גם עשוי להשתחרר עם תום שנה למעצרו

כשהוא מוקף בעיתונאים ובצלמים, חייך משה לוי בשלווה לפני קריאת פסק־דינו. אך השופט יעקב מלץ הפסיק את חיוכו של לוי במהירות. הוא הכריז כי שלושת השופטים החליטו פה־אחד להרשיע את לוי בכל ההאשמות נגדו. הוא הורשע בהריגתה של אילנה, אשתו, על־ידי הזרקת חומרים שונים לגופה. הוא הורשע בנסיון לרצוח את סוזאן אמויאל, על־ידי הזרקת נפט לגופה. הוא הורשע גם באינוסה של סוזאן, ובכך שגרם לה חבלה חמורה.

איזה עונש? העונש המצטבר הצפוי ללוי, אם יקבל את העונשים המכסימליים, יגיע ל־98 שנות־מאסר. אולם סניגוריתו של לוי, עורכת־הדין נירה לידסקי, ביקשה מבית־המשפט לדחות את מועד הדיון בעונש, כדי שתוכל להביא עדי־אופי. "זו בקשתו של הנאשם, ומאחר שמדובר בעבירות חמורות, וברור שהעונש לא יהיה קל, יש לתת לו את האפשרות למצות את הכל."

התובע, סברין שרטר, התנגד לדחיה. "השבוע תמלא שנה להגשת כתב־האישום נגד לוי, ולפי החוק, אם לא הוארך מעצרו על־יד בית־המשפט העליון, יש לשחררו עם תום השנה. "ברור שאין מקום לשחררו," אמר השופט מלץ. הסניגורית הסבירה כי עו"ד־האופי, שמבקש לוי להביא, הן המורות של בנותיו, וכן מנפרד כץ, בעל־הפיצריות, וארנון מילצ'ן, מפיק הסרטים.

"מה הם יגידו עליו, איזה אופי?" תמהו קרוביהן של שתי הנשים הנפגעות, שישבו באולם. "מנפרד כץ יגיד שהוא עבר אצלו בתחזוקת־חשמל ב־פיצריות, וארנון מילצ'ן יספר שכאשר תיחוק את דירת־הגג שלו בהרצליה, מסר מידע לגנבים שפרצו וגנבו מהדירה תמונות יקרות?"

בית־המישפט החליט לשמוע את העדויות כקבוע, אלא אם כן תתקבל

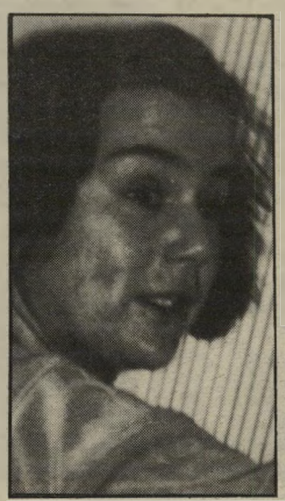

קורבן אמויאל
נסיון לרצח

עד אז הארכת מעצרו של לוי מבית־המישפט העליון.

מישפט

"אמא, מה זה לאונן?"

עריכת־חומר כמוה כבישול־עדות

בקיץ שעבר באו שתי ילדות בנות עשר להתרים את יעקב שרוני למען העיוור. שרוני בן ה־28 מתגורר עם הוריו ברמת־גן. הילדות ביקשו ממנו 300 שקל והוא נתן להן את התרומה ברצון. כאשר פנו ללכת, אמר להן, על פי כתב־האישום, כי הוא יוסיף עוד 700 שקל, אם יסכימו כי הוא יאונן לפניהן. הנערות הסתלקו מהמקום בבהלה והלכו לביתן. שם פנו לאמא ושאלו אותה מה זה לאונן.

מיסמך אחר. היו אלה האמהות שהתלוננו במישטרה נגד שרוני. חוקרת־נוער חקרה את הילדות ורשמה טיוטה מריבריהן. אחר־כך, במישרדה, העבירה את החומר שאספה למיסמך אחר, כשהוא מסורר ועורר.

סניגורו של שרוני, עורך־הדין משה

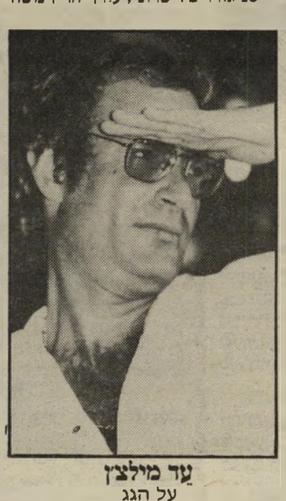

עד מילצין
על הגג

מרוו, התלונן לפני השופט ארי זיו־אב כי הדרך בה ערכה חוקרת־הנוער את העדות נוגדת את הליכי־החוק. לדברי הסניגור היה בעריכת־החומר משום בישול־עדות ועל כן יש לפסול אותה. השופט קיבל את טענות הסניגור וזיכה את שרוני מהאשמה. הוא גם נזף בחוקרת־הנוער על הרשלנות בטיפול בעדות הילדות.

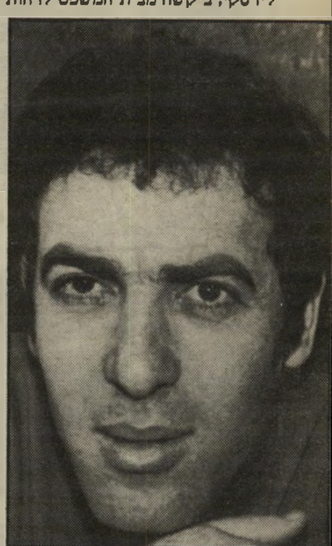

נאשם לוי
עונש מירבי: 98 שנות־מאסר

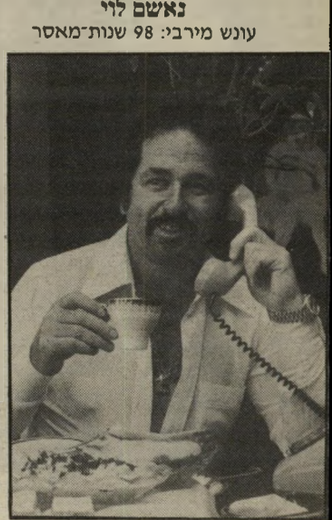

עד כץ
תחזוקה בפיצריה

גלי־צה"ל גנזו שיר של המשורר מנחם בן, מפני שחקף בחריפות את הרבנים הראשיים

השיר הגנוז

מראיינת עברון
"לתקן את אלוהים מבפנים:"

ה משורר מנחם בן היה השבוע מרוגז מאוד.

הוא בילה שעות ארוכות עם עדנה עברון, אשתו הנאה והאינטליגנטית של איש־הטלוויזיה רם עברון. עדנה הבינה עימו תוכנית־דידיו למדורה מגירות הלב. שבו היא חושפת שירים

משורר בן
"ל--- את הרבנות ב---י"

בלתי־ידועים של משוררים ואנשים מפורסמים אחרים.

הפעם נפל בידיה שלל רב. מנחם בן העמיד לרשותה כמה שירים, שטרם ראו אור. עדנה הקליטה את השירים עצמם, וגם את השיחה שניהלה עם המשורר השנון על נסיבות חיבורם ומשמעותם.

כאשר הגיעה התוכנית לגלי־צה"ל ונבדקה לפני השידור, חשכו עיניהם של ראשי התחנה הצבאית, הנתונה בצרות גם בלאו הכי. כי כין השאר קרא בן באוזני עדנה שיר ששמו "מי שחושב שלתקן את הרבנות מבפנים", התוקף בחריפות, וגם בגסות, את הרבנות הראשית.

וזהו הנוסח המלא:

מי שחושב שלתקן את הרבנות מבפנים
זה כמו לתקן אלוהים מבפנים
שינסה –
ואני רוצה להבטיח לו:
לכן צריך לנגוע
בעצם קיומה.)
כי ברבנות הראשית
גם
הקטן שבעוולות
-מעוגן בהלכה"
ואתה, בן־אדם,
לך ותוציא אותו משם!

לכן, שיימנו את הרב גורן
ואת הרב עובדיה יוסף
לעוד כהונה
ואף עד סוף חייהם.
זה בסדר.
זה נפלא.
זה בכלל לא צריך לנגוע לכם
(כלומר, חוץ מן העובדה שזה עולה כסף
למישהו,
כלומר, לכם.)

האחרון בשערות ראשו ילבין
או יישור
לפני שהוא יצליח ליישר
אפילו את הקטן בעוולות
שמעוללת הרבנות הראשית.
(והיא מעוללת
עוולות רבות ועצומות

כי בעיניהם זו הסנקציה הכי
חמורה שהם יכולים לנקוט
לקבור אדם מחוץ לגדר –
הם מועידים את זה
למי שבעיניהם הוא "ממזר".
(והם מתכוונים
לאלה מתוכנו שנולדו בוודאי
מתוך אהבה
(ולמי שבעיניהם איננו יהודי
ומי שבעיניהם איננו נימול.)

עורכי גלי־צה"ל החליטו לגנוז את השיר כולו, וגם את השיחה שנסבה עליו, שבה אמר בן שאפשר להחליף את שמותיהם של גורן ויוסף בשמות הרבנים הראשיים הנוכחיים.

ביום השישי הקרוב תשודר התוכנית בלי קטע זה. רוב המאזינים לא יידעו מה הפסידו.

ראיתי גבר מדליק. נלסון.

גברים מדליקים נלסון.

העולם הזה
שנה 49
מיספר 2478
ו' אדר תשמ"ד, 27.2.1985
המחיר 960 שקלים (כולל מע"מ)

רוגמנית
גלית
צוקר

גירושיה של נערת הטמפונים

„היא לא יודעת לבשל ולא רוצה ללדת ילדים!"

„הוא בכלל לא רוצה לגעת בי!"